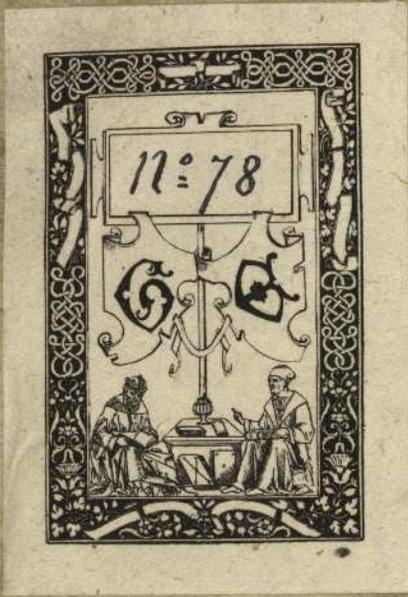

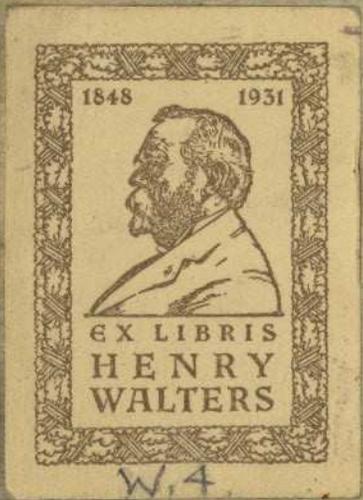

H. III. X. 5

W. 4

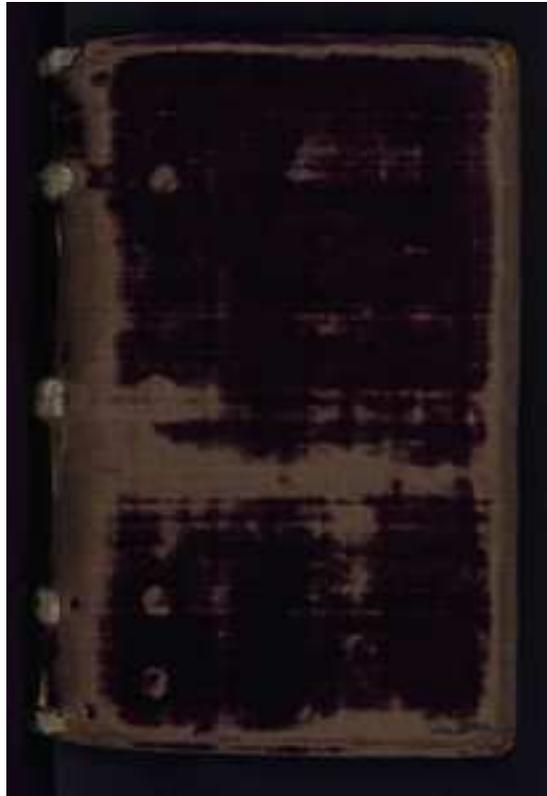
(Mr. Henry Walters)

W. 4

A digital facsimile of Walters Ms. W.4, Freising Gospels

Published by: The Walters Art Museum
600 N. Charles Street Baltimore, MD 21201
<http://www.thewalters.org/>

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/legalcode>
Published 2011

This document is a digital facsimile of a manuscript belonging to the Walters Art Museum, in Baltimore, Maryland, in the United States. It is one of a number of manuscripts that have been digitized as part of a project generously funded by the National Endowment for the Humanities, and by an anonymous donor to the Walters Art Museum. More details about the manuscripts at the Walters can be found by visiting The Walters Art Museum's website www.thewalters.org. For further information about this book, and online resources for Walters manuscripts, please contact us through the Walters Website by email, and ask for your message to be directed to the Department of Manuscripts.

Shelf mark	Walters Art Museum Ms. W.4
Descriptive Title	Freising Gospels
Text title	Gospel Book
Author	<i>Authority name:</i> Jerome, Saint, d. 419 or 20
Abstract	This Gospel Book was written in the diocese of Freising, Germany, ca. 875. Surprisingly small for a Gospel Book, it is nonetheless richly illuminated and offers an excellent example of Carolingian art and Caroline minuscule script. The expressive and emotive quality of the Evangelist portraits, characterized by quick, sketchy brushwork, recalls the style developed by the Carolingian school of Reims in northern France. The canon tables, however, derive from a different tradition, and recall Franco-Saxon imagery in their use of interlace within the columns and of acanthus springing from the top corners. The manuscript is one of a small group of codices produced at Freising at this time, among them another Gospel Book, Munich, Bayerische Staatsbibliothek Clm 6215. It is complete, consisting of 215 folios and includes readings for the liturgical year, Jerome's <i>Plures fuisse</i> and <i>Novum opus</i> letters, decorated canon tables, and Evangelist portraits.
Date	Second half of the 9th century CE
Origin	Freising, Germany
Form	Book
Genre	Scriptural
Language	The primary language in this manuscript is Latin.
Support material	Parchment Closely cropped; parchment ranges from thin to thick, scrape marks often visible on hair side; thicker parchment on folios with decoration
Extent	Foliation: 215 Two sets of numbers present: nineteenth-century black ink pagination in upper corners, modern penciled foliation written just below (followed here)

Collation	<p>Formula: 1(8,-1), 2(8), 3(8), 4(10), 5-11(8), 12(10,-10), 11-12(8), 13-14(8), 15-16(6), 17-26(8), 27(10,-10)</p> <p>Catchwords: None</p> <p>Signatures: One partially extant mark on fol. 65v: a centered, four-dot diamond in brown ink</p> <p>Comments: Quires begin on fols. 1(1), 7(2), 17(3), 24(4), 34(5), 42(6), 50(7), 58(8), 66(9), 74(10), 82(11), 90(12), 99(13), 107(14), 115(15), 121(16), 127(17), 135(18), 143(19), 151(20), 159(21), 167(22), 175(23), 183(24), 191(25), 199(26), 207(27)</p>
Dimensions	12.2 cm wide by 17.5 cm high
Written surface	<p><i>fols. 1r - 215v</i>: 7.5 cm wide by 12.0 cm high</p> <p><i>fols. 24v - 32v</i>: 12.0 cm wide by 15.0 cm high</p>
Layout	<p><i>fols. 1r - 215v</i>:</p> <p>Columns: 1</p> <p>Ruled lines: 20</p> <p>Hard point ruling</p> <p><i>fols. 24v - 32v</i>:</p> <p>Above measurements for fols. 24v-32v refer to the average height and width of the framing arches of the canon tables; due to cropping, the height is about .5 cm shorter than it would have been originally</p>
Contents	<p><i>fols. 1r - 215v</i>:</p> <p><i>Title</i>: Gospel Book</p> <p><i>Hand note</i>: Written in Caroline minuscule script; headings, opening lines of textual divisions, and running headlines in square and rustic capitals</p> <p><i>Decoration note</i>: Full-page Evangelist portraits, eccentrically placed; canon tables spread over eight folios; enlarged initials at a height of 2 lines throughout in red, orange, black, and blue; headings above Gospel texts done in same colors at a height of 1 line</p> <p><i>fols. 1v - 18v</i>:</p> <p><i>Title</i>: List of readings for the liturgical year</p>

Rubric: Incipiunt capitula lectionum Evangelii anni circuli

Incipit: In vigilia natalis domini secundum Matheum

fol. 18v - 20r:

Title: Prologue to the Gospels

Author: Jerome, Saint, d. 419 or 20

Rubric: Incipit prologus iiii evangeliorum

Incipit: Plures fuisse [Stegmüller 596]

fol. 20r - 21v:

Title: Epistle to Damasus (Novum opus)

Author: Jerome, Saint, d. 419 or 20

Rubric: Incipit Epistola Sancti Hieronimi

Incipit: Beatissimo Papae Damaso Hieronimus novum opus [Stegmüller 595]

fol. 21v - 23v:

Title: Seventy-four chapter list to the Gospel of Matthew

Rubric: Incipiunt capitula secundum Mattheum

Incipit: De generatione Christi

fol. 24v - 32v:

Title: Canon tables

Rubric: Canon I in quo quattuor

Text note: Section comprised of Eusebian canon tables I-X spread over eight folios

Decoration note: Eusebian numbers divided into columns of three or four by framing arches and columns topped with stylized classical capitals; springing acroteria with stylized acanthus; inner double arch divided into two arches on folios with four written columns, each smaller arch above a set of text columns; areas of yellow, maroon, green, and orange alternating with dark brown sections containing plaited designs; colored braided bands in columns separating chapter numbers; chapter numbers written in alternating black and red

fol. 33r - 215v:

Title: Gospels

Contents: Contents: fol. 33r: Incipit prologus secundum Mattheum (Mattheus ex Iudaea sicut in ordine primus ponitur [Stegmüller 590]); fols. 34r-89v: Matthew; fol. 91r-v: Incipit prologus secundum Marcum (Marcus Evangelista Dei electus [Stegmüller 607]); fols. 92r-93r: Incipiunt capitula (De Iohanne et de victu); fols. 93v-125r: Mark; fol. 125v: Incipit argumentum secundum Lucam (Lucas syrus antiochensis, arte medicus [Stegmüller 615]); fols. 127r-130v: Incipiunt capitula secundum Lucam (Zacharias viso angelo); fols. 131r-178r: Luke; fol. 179r-v: Incipit prologus (Iohannes Evangelista unus ex discipulis Dei [Stegmüller 624]); fols. 179v-180r: Incipit elencus brevis Evangelii secundum Iohannem (Phariseorum levitae); fols. 180v-215v: John

Text note: Ammonian sections marked in margins of text throughout

Decoration note: Full-page Evangelist portraits: Matthew before his Gospel, fol. 33v; Mark before his prologue, fol. 90v; Luke before his capitula, fol. 126v; John before his prologue, fol. 178v

Decoration

fol. 24r:

Title: Canon table

Form: Full-page miniature

Text: Part of Eusebian canon I

fol. 24v:

Title: Canon table

Form: Full-page miniature

Text: Part of Eusebian canon I

fol. 25r:

Title: Canon table

Form: Full-page miniature

Text: Part of Eusebian canon I

fol. 25v:

Title: Canon table

Form: Full-page miniature

Text: Parts of Eusebian canons I and II

fol. 26r:
Title: Canon table
Form: Full-page miniature
Text: Part of Eusebian canon II

fol. 26v:
Title: Canon table
Form: Full-page miniature
Text: Part of Eusebian canon II

fol. 27r:
Title: Canon table
Form: Full-page miniature
Text: Part of Eusebian canon II

fol. 27v:
Title: Canon table
Form: Full-page miniature
Text: Part of Eusebian canon II

fol. 28r:
Title: Canon table
Form: Full-page miniature
Text: Part of Eusebian canon II

fol. 28v:
Title: Canon table
Form: Full-page miniature
Text: Part of Eusebian canon III

fol. 29r:
Title: Canon table
Form: Full-page miniature
Text: Eusebian canon IV

fol. 29v:
Title: Canon table
Form: Full-page miniature
Text: Part of Eusebian canon V

fol. 30r:
Title: Canon table
Form: Full-page miniature
Text: Part of Eusebian canon V

fol. 30v:

Title: Canon table

Form: Full-page miniature

Text: Eusebian canon VI

fol. 31r:

Title: Canon table

Form: Full-page miniature

Text: Eusebian canons VII, VIII, and IX [here written VIII]

fol. 31v:

Title: Canon table

Form: Full-page miniature

Text: Part of Eusebian canon X

fol. 32r:

Title: Canon table

Form: Full-page miniature

Text: Part of Eusebian canon X

fol. 32v:

Title: Canon table

Form: Full-page miniature

Text: Part of Eusebian canon X

fol. 33v:

Title: Portrait of the Evangelist Matthew

Form: Full-page miniature

Text: Gospel of Matthew

Label: The Evangelist Matthew is seated on a cushioned bench, his pen poised to write in a book supported by an elaborate animal-shaped lectern. He looks for inspiration to his symbol, the winged man. Matthew's drapery, which is drawn from the tradition of classical author portraits, cascades around him, lending the figure a sense of nervous energy as he prepares to write, an energy that is echoed in the tumultuous red and orange clouds behind him. This is a late example of the artistic style developed at the Carolingian school of Reims in the 830s and 840s.

fol. 90v:

Title: Portrait of the Evangelist Mark

Form: Full-page miniature

Text: Gospel of Mark, facing the prologue

Label: Mark is depicted seated at a heavy desk, dipping his quill pen in ink as he prepares to continue writing in the book on his lap. His appearance, dressed in drapery and sandals, recalls the classical tradition of author portraits. Mark looks at his symbol, the lion, in the upper right corner.

fol. 126v:

Title: Portrait of the Evangelist Luke

Form: Full-page miniature

Text: Gospel of Luke, facing the capitula

Label: Luke is clothed in robes and sandals and recalls the tradition of classical author portraits. While he sits on a cushioned bench, he lacks an accompanying desk or lectern, forcing him to balance his book on his left knee. He is somewhat awkwardly posed, for he must reach nearly behind him to dip his quill into his elaborate ink pot. Luke's symbol, the bull, reaches down over his shoulder.

fol. 178v:

Title: Portrait of the Evangelist John

Form: Full-page miniature

Text: Gospel of John, facing the prologue

Label: This image of John the Evangelist, clothed in draped robes and sandals, recalls the tradition of classical author portraits. He sits on a folding chair and is actively writing in response to the inspiration he is receiving from his symbol, the eagle. Unlike his fellow Evangelists in this manuscript, John writes on an unfurled scroll that is draped across his lap.

Binding

The binding is not original.

German or French nineteenth-century purple velvet over coarsely woven blue canvas over beech boards, with vestiges

of old manuscript pastedowns (boards probably sixteenth-century)

Provenance

Created in Freising, Germany, ca. 865-75

Germany, nineteenth century (judging from the first set of pagination)

Leon Gruel and Robert Engelmann, Paris, late nineteenth-early twentieth century, no. 78

Henry Walters, Baltimore, MD, February 19, 1917

Acquisition

Walters Art Museum, 1931, by Henry Walters bequest

Bibliography

Frere, W. H. *Studies in Early Roman Liturgy II: The Roman-Gospel Lectionary*. London: Oxford University Press, 1934.

De Ricci, Seymour. *Census of Medieval and Renaissance Manuscripts in the United States and Canada*. Vol. 1. New York: H. W. Wilson Company, 1935, p. 767, no. 62.

Baltimore Museum of Art. *The Greek Tradition in Painting and the Minor Arts: An Exhibition Sponsored Jointly by the Baltimore Museum of Art and the Walters Art Gallery from May 15 through June 25, 1939*. Baltimore: Baltimore Museum of Art, 1939.

Walters Art Gallery. *Illuminated Books of the Middle Ages and Renaissance: An Exhibition Held at the Baltimore Museum of Art*. Baltimore: Trustees of the Walters Art Gallery, 1949.

Walters Art Gallery. *4,000 Years of Modern Art*. Baltimore: Walters Art Gallery, 1953.

Diringer, David. *The Illuminated Book: Its History and Production*. London: Faber and Faber, 1958.

Miner, Dorothy E. "The Development of Medieval Illumination." *Catholic Life Annual* 1 (1958).

Wright, D. "Review of A. Grabar and C. Nordenfalk, *Early Medieval Painting from the Fourth to the Eleventh Century*." *Art Bulletin* 43 (1961): 245-255.

Faye, C. U., and W. H. Bond. Supplement to the Census of Medieval and Renaissance Manuscripts in the United States and Canada. New York: Bibliographical Society of America, 1962.

Wright, D. "The Codex Millenarius and its Model." *Münchener Jahrbuch der bildenden Kunst*, 3rd series, 15 (1964): 37.

Walters Art Gallery. *2,000 Years of Calligraphy*. Totowa, NJ: Rowman and Littlefield, 1965.

Berkowitz, David S. *In Remembrance of Creation: Evolution of Art and Scholarship in the Medieval and Renaissance Bible*. Waltham, MA: Brandeis University Press, 1968.

Klauser, T. *Das romische Capitulare evangeliorum: Texte u. Untersuchen zu s. altesten Geschichte*. Vol. I. Munster/Westf.: Aschendorff, 1972.

Mutherich, Florentine. "The Gospel Book W.4 of the Walters Art Gallery and Its Place in the Freising Scriptorium." In *Gatherings in Honor of Dorothy E. Miner*. Edited by Ursula E. McCracken, Lilian M. C. Randall, and Richard H. Randall Jr. Baltimore: Walters Art Gallery, 1973, pp.115-128.

Nordenfalk, Carl. "A Tenth Century Gospel Book in the Walters Art Gallery." *Gatherings in Honor of Dorothy E. Miner*. Edited by Ursula E. McCracken, Lilian M. C. Randall, and Richard H. Randall Jr. Baltimore: Walters Art Gallery, 1973.

Randall, Lilian M. C. "Illuminated Manuscripts: Masterpieces in Miniature." *The Walters Art Gallery Bulletin and Calendar* 37, no. 6 (1984): 1-2.

Clarkson, Christopher. "Rediscovering Parchment: The Nature of the Beast." *The Paper Conservator* 16 (1992): 5-26.

Burin, Elizabeth. "Mixing Styles on the Pilgrimage Roads: A Romanesque Manuscript in the Walters Art Gallery." *Journal of the Walters Art Gallery* 54 (1996): 9-20.

Contributors

Principal cataloger: Walters Art Museum curatorial staff and researchers since 1934

Editors: Herbert, Lynley; Noel, William

Copy editor: Bockrath, Diane

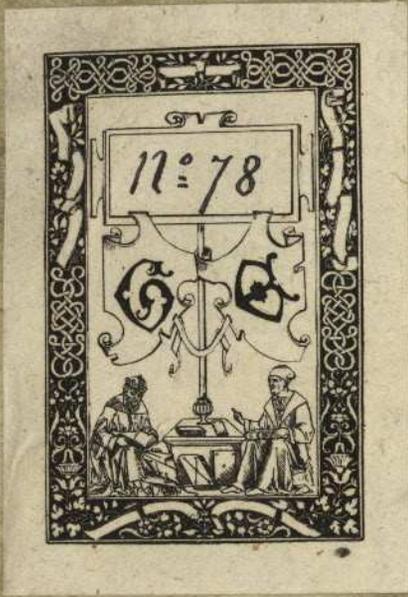
Conservators: Owen, Linda; Quandt, Abigail

Contributors: Bockrath, Diane; Emery, Doug; Hamburger, Jeffrey; Noel, William; Tabritha, Ariel; Toth, Michael B.

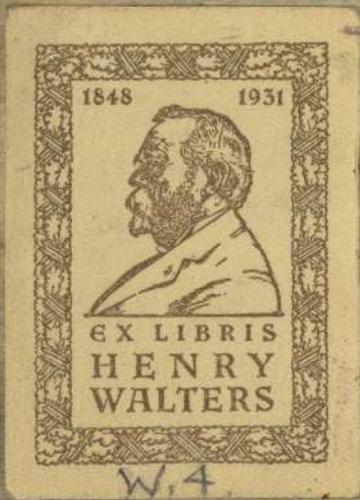

H. III. X. 5

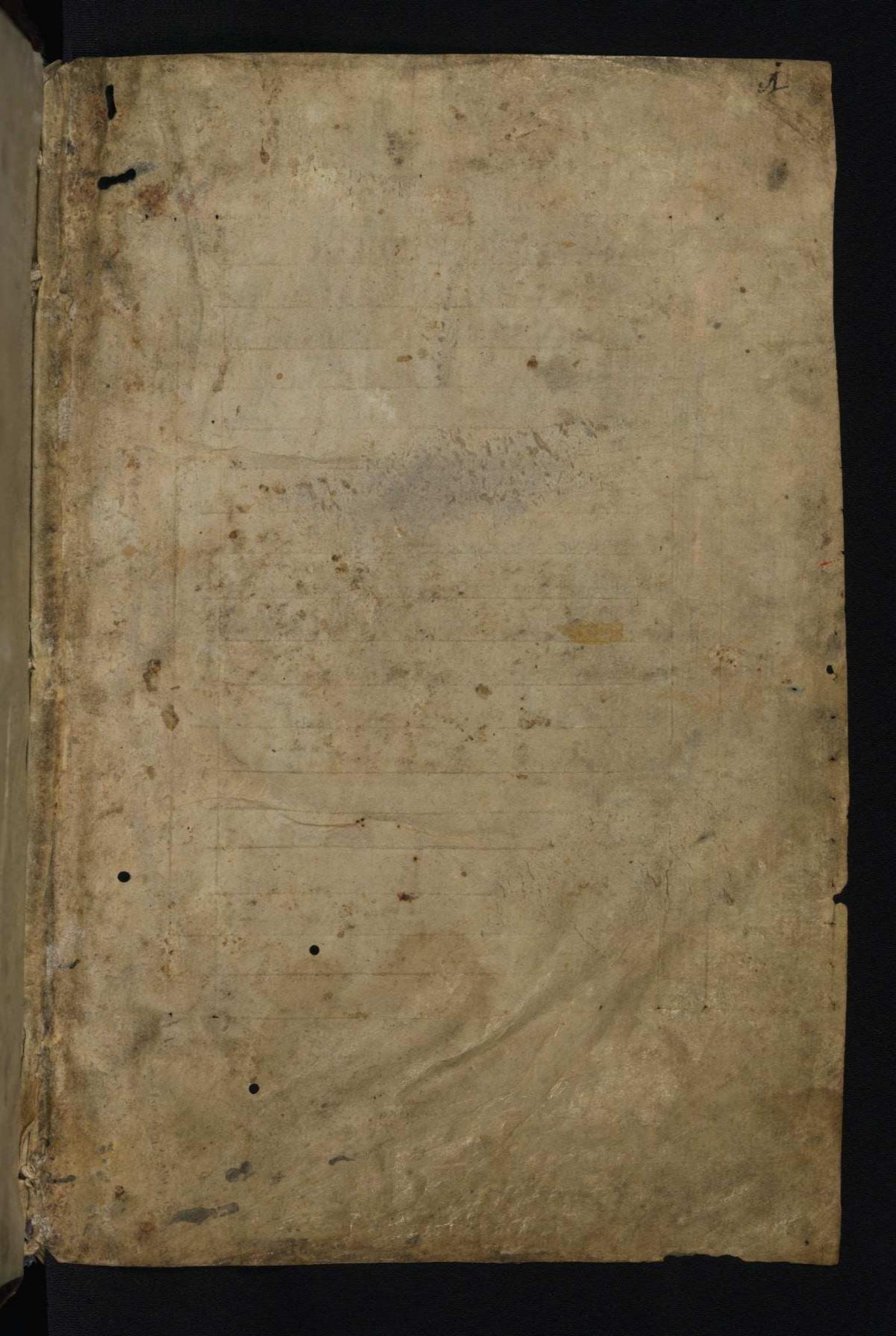
W. 4

(Mr. Henry Walters)

A

**INCIPIUNT CAPITULA LECTIÖNÜ
EVANGELII ANNI CIRCVLI.**

In uigil nati dñi. scđm math. cap. iiii. Cū esē disponēta
mat. iiii. usq. ipse enī. sed uū facie & p̄m suū a peccatis seoz.

In uigil nati dñi in nocte scđm luc. cap. iiii. Exiit edictū
a cesare augusto. usq. pax hominib; bone uoluntatis.

In adscēmanastasiē mane. i. scđm luc. cap. iiii. Pastores
loquebant̄ ad inuicē. usq. sic dictum est ad illos.

In die nati dñi ad scē petrū. scđm ioh. cap. i. In principio
erat uerbum. usq. plenū gratia & ueritate.

In nati scī stephani. scđm mat. cap. cccxl. Dicebat̄ iñs turbis
iudeoz & principibus sacerdotum. Ecce ego mitto
ad uos p̄phetas. usq. qui uenit in nomine dñi.

In nati scī iohis eugē. scđm ioh. cap. cccxxxi. Dicit̄ iñs
petro. sequereme. usq. quia uerū ē testamōiū ei.

In nati innocenti. scđm mat. cap. vi. Ecce angelus dñi
apparuit ioseph. usq. qm̄ nazareus uocabitur.

In nati scī siluestri. scđm mat. cap. cclxxiii. Dixit̄ iñs discip
suis. Vigilate. usq. confortat̄ eum.

In nocte dñi. ad scē m̄mariā & mar̄ t̄rres. scđm luc. cap. iiii.

Cū consumatis dies octo. vsq. plebistatue nrt. & iam.

Indom. i. post nat̄ dñi. sec̄ luc̄ cap. iii. Erat ioseph & maria mat̄ inū. vsq. gratia di erat cum illo.

In iuḡ teophaniae in basilica sc̄i p̄tri. sec̄ mat̄ cap. vi.

Defuncto herode vsq. nazareus uocabitur.

In ephiphania dñi. indie. sec̄ mat̄ cap. iii. Cū natus eēt in̄s in bethleē iude. vsq. in regionem suam.

Indom. i. post teoph. in pachinis. sec̄ luc̄ cap. iii. Cū factus eēt in̄s annorū xii. vsq. apud dñm & homines.

In mens̄ ian̄. die xiiii. nat̄ sc̄i felici in pincis. sec̄ luc̄ cap. cxxv. Dix̄ in̄s disc̄p̄s̄. Qui uos audit in exudit. vsque nomina uestra scripta sunt in caelis.

Ins̄er. iiii. post teoph. sec̄ ioh̄. cap. xiiii. Vidit ioh̄s in̄m uementē ad se & ait. vsq. quid hic est filius di.

In̄s̄er. v. post teoph. sec̄ mat̄ cap. xiiii. Venit in galilea. vsq. complacet.

Ins̄er. vi. post teoph. sec̄ mat̄ cap. xviii. Cū audis̄ dñm qd̄ ioh̄s traditus eēt. vsq. ad p̄p̄inquit̄ regnū celoꝝ.

Eb̄er. i. post teoph. sec̄ ioh̄. cap. xviii. Nuptiae factae sunt in cana galilea. vsq. crediderunt disc̄p̄uli eius.

Die. xvii. mens̄ ian̄. nat̄ sc̄i marcell̄. sec̄ mat̄ cap. cclxxvii.

Dixit in discipulis. homo quidam per te. usque in gaudiu domini tui.

Ebd. iii. post teoph. sec luc cap xxii. Regressus est in
in iustate sp in galilea. usque pcedebam de ore di.

Fer. iii. sec marcū cap xxiii. Venit ad ihm leprosus deprecans
eū. usque pcepit moises in testimoniu illis.

Fer. vi. sec marcū cap. l. Egressus in venit in patri
am suam. & sequebat eū. usque sanauit eum.

Vbi sup. sec luc cap xxiii. Descendit in de caphar naum.
usque in omnem locum regionis.

Fer. vii. sec luc cap xxxi. Surgens in de sir nagoga.
intrauit in domo symonis. usque euangelizare regnu di.

Die xxiii. mens ian. nat scē priscē. sec mat. cap cxi. Simile
ē regnu celoz thesaur abscondito. usque noua & uetera.

Ebd. iii. post teoph. sec mat. cap lxi. Cū discendisset
in monte sequutus eū. usque restituta ē manus illius.

Fer. iii. sec mat cap xxiii. Circuibat in tota galilea
docens. usque & sequutaesunt eū turba multe.

Fer. vi. sec luc cap xxiii. Cū est in munaciuntatū cū
plenus lepra. usque ad infirmitatibus suis.

Fer. vii. sec mat. cap xxxvi. Coepit in docere ad mase.

5
3
Usq. qui habet aures audiendi audiat.

Ebd. v. post teoph. sec mat. cap lxxviii. Ascendente iuu
in nauicula. Usq. quia & uenti & mare oboediunt ei.

Die xx. mens ian. nat sci sebastiani. secluc cap xlv. Dis
cendit ius de monte stetit. Usq. multa est in caelis.

Die xx. mens ian. nat sci fabiani. sec mat. cap cclxiii. Dix
ius discip suis. Vigilate ergo. Usq. constat oleum.

Die. xxi. mens ian. nat sce agne de passione sec mat cap cclxxviii.
Simile e regnu celoy. x. Usq. diem neque horam.

Fer. iiii. sec mat. cap lxxviii. Loquente iuu ad turbas.
Ecce unus de principib; Usq. in uniuersa terra illam.

Fer. vi. sec mat. cap xli. Dicebat ius discipulis suis &
turbis. Usq. discipulis suis disse rebat omnia.

Fer. vii. secluc. cap c lxxviii. Dicebat ius parabolā
intendens quomodo primos. Usq. panem in regno di.

Ebd. vi. post teoph. sec mat cap c xxxvi. Dix ius discip
suis parabolā hanc. Simile e regnu celoy qui seminauit
bonū sem in agro suo. Usq. congregate in horreū meū.

Die xxii. mens ian. nat sci uincenti statio in basilica sci eu
sebi. secluc. cap ciiii. Nisi granū frumta. Usq. quie in celis.

Fer. iiii. sec̄mar̄. cap̄ xlvi. Cū transcendisset ihs in nauē
rursus transfr̄cauit. Usq̄. alestosana a plagatue.

Die xxviii. mens̄ ian̄. n̄ā sc̄e agne denatuitate sec̄mar̄. cap̄
cxl. Simile ē regnū celoy thesauro. Usq̄. noua & uetera.

Fer. v. sec̄mar̄. cap̄ cvi. offerrebant iū paruos. Usque
& inponens manus sup̄ illos benedicebat eos.

Fer. vi. sec̄mar̄. cap̄ cxlii. Venit ihs trans fretum in regione
gerasenorū. Usq̄. & miseratus est ei.

Fer. vii. sec̄luc̄. cap̄ cxvii. factum est deinceps. i. bat ihs in
ciuitate. Usque d̄ ihs iuit plebem suam.

Ebd̄. vii. post teoph̄. sec̄mar̄. cap̄ cxvi. Cū sero exerat
nauis. Usq̄. quot quot tangebant eū saluifiebant.

Fer. iiii. sec̄mar̄. cap̄ l. Venit ihs in patria suam. Usque
& mirabantur propter incredulitatem.

Fer. vi. sec̄luc̄. cap̄ cxviii. Rogabat ihs quidā phariseus
ut eū illo manducaret. Usq̄. quia dilexit multum.

Fer. vii. sec̄mar̄. cap̄ cxi. Egressus est ad mare. omnis
turba. Usq̄. n̄ ueni uocare iustos sed peccatores.

Ebd̄. vii. post teoph̄. sec̄mar̄. cap̄ ccxviii. Cū uenisset ihs in
replū accesser̄ ad eū principes. Usq̄. audiendi. audiat.

Mens febr. die. ii. purificatio scē marie. scē luc. cap. iii. post quā
impletis dies purificationis matris suā. usq. g. complebitur. et.

It̄ at ut sup. scē luc. cap. iii. Accepit simeon uim in uulnas suas.
benedix̄ dno & dix̄. usq. & gratia acti erat in illo.

Die. v. mens febr. nat̄ scē agathe scē mat. cap. cclxxiii.
Simile ē regnū celoꝝ x. usque. diem neque horam.

Fer. iiii. scē mar. cap. lxxiii. Exiens ius̄ denaue uidit tur
bam multa. usq. & cū dimissis & eos abire in monte orare.

Fer. vi. scē mar. cap. cclviii. Vespere aut̄ facto accesser̄
ad ium. usq. fuit numerus usq. quinq. milia hominum.

Ebt̄ viiii. post teoph. scē luc. cap. lxxxvi. Conuocatis
iis̄ discipulis suis. usq. & curantes ubique.

Fer. iiii. scē mar. cap. clviii. Accesser̄ ad ium ab hierosolimis
scribae. usq. n̄ coinquinat̄ hominem.

Die. xiiii. mens febr. nat̄ scē iudith scē luc. cap. xcvi.
Siquis uult p̄meuenire. usq. uideant regnum dī.

Fer. vi. scē luc. cap. lxxxi. factū ē in unadierū ascendit
infirmā uincula. usq. quanta illi fecisset. in̄.

Fer. iiii. scē marcū. cap. lxxii. Surgens ius̄ abire in finib;
tr̄ni & sydonis. usq. demoniū exisset ab ea.

Ebd. xpost. t. aph. secmā. cap. cxxxi. Dixit in discipulis suis:

Simile factū ē regnū celoz homini regi q̄ fecit. usq. pauci ū electi.

Fer. iiii. secmā. cap. lxxiii. Interrogauerunt discipuli dicentes:

Quid ergo scribae dicunt. usq. & curatus ē puer ex illa hora.

Ebd. xi. p̄troph. secmā. cap. clvii. Egressus ihs secessit in partes
tyri & sidonis. usq. sanata ē filia ex illa hora.

I N LXXMA. ad s̄m Laur. secmā. cap. cc. Dixit in discipulis:

Simile ē regnū celoz homini patri familias qui exit primo
mane conducere. usq. pauci uero electi.

Fer. iiii. secmā. cap. xlvi. Cum transcendisset ihs in

naue. usque & lecto sana & plagatu.

Fer. vi. sec̄ lucā. cap. c. iiii. Factū est dū complerent dies

ad s̄ptionis eius. usque & abierunt in aliud castellum.

I N LXXMA. ad s̄m paulū sec̄ lucā. cap. lxxvi. Cū turba

plurima conueniret usq. fructū adferunt in patientia.

Fer. iiii. secmā. cap. cxxiii. Dixit in pharisaeis. Qui ē

me cū contra me est. usq. ex uerbis tuis condemnaueris.

Fer. vi. sec̄ lucā. cap. cxi. Interrogatus ihs a pharisaeis quando

uenit regnū dī. usq. illuc congregabuntur aquilae.

I N LXXMA. ad s̄m petrū sec̄ lucā. cap. cc. xxi. Ad s̄p̄ sit

118 xii. usq. & omis plebs ut uidit dedit laudem do.

Fer. iiii. ad secam scbinā. sec mā. cap. xli. Dixit ihs discipulis.
Cum ieiunatis. usq. ubi est thesauru tuus. ibi erit cor tuu.

Fer. v. sec mā. cap. lxiiii. Cū introisset ihs capharnaum.
usq. & sanatus est puer ex illa hora.

Fer. vi. in patnach. sec mā. cap. xl. Audistis quia dictum ē.
usq. et pat tuus qui uidit in abscondito reddet tibi.

Fer. vii. sec mā. cap. lxxii. Cū sero eēt factū erat nauis
in mediū mare. usque. sed uis fiebant.

IN XLMA. ad lateranis. sec mā. cap. xv. Ductus ē
ihs in deserto ad spū. usq. & ministrabant ei.

Fer. ii. ad uincula. sec mā. cap. cc lxxiii. Cū uenerit
filius hominis. usq. iustitiam aeternam.

Fer. iii. ad secam anastasicam. sec mā. cap. ccx. Cū intrasset
ihs hierusalimā. usq. & docebat eos de regno di.

M E N S E P R I M O

Fer. iiii. ad secam maricā. sec mā. cap. cxxviii. Accesserūt
ad ium scribae & pharisaei. usq. soror & mater est.

Fer. v. ad sem Laur. sec ioh. cap. lxxxviii. Dicebat ihs ad
eos. Ego uado & quaerunt me. usq. qui ex dō uerba di audiri.

Fr̄. vi. ad aptos s̄c̄i ioh̄. cap̄ xxxviii. Erat dies festus iudeorū
 vsq̄. in̄ est qui fecit eum s̄c̄i sum.

Sabb̄ in x̄ul̄e ad s̄c̄m̄ petrū. s̄c̄m̄ mat̄ cap̄ clxxi. Post dies sex
 ad̄ s̄p̄s̄ in̄ petrū & iacobū. vsq̄. donec amoz̄tus resurgat.

Eb̄. ii. s̄c̄m̄ marcū. cap̄ xviii. Venit ad̄ iūm̄ leprosus
 de p̄c̄ans̄ eū dies. vsq̄. quianumquam sic uidimus.

Fr̄. ii. ad s̄c̄m̄ clem̄tē s̄c̄i ioh̄m̄. cap̄ lxxxviii. Dix̄ in̄ tur
 bis iudeorū. Ego uado. vsq̄. quae placitas̄ ei facio semper.

Fer̄. iii. ad s̄c̄m̄ ballbinā. s̄c̄m̄ math̄. cap̄ ccxxvii. Loquutus
 est in̄ ad̄ turbas. vsq̄. qui se humiliat exaltabitur.

Fer̄. iiii. ad s̄c̄m̄ ceciliam. s̄c̄m̄ mat̄. cap̄ cci. Ascendit
 in̄ iherusol̄imam. vsq̄. red̄ptionem promittit.

Fer̄. v. ad s̄c̄m̄ mariam. s̄c̄i ioh̄. cap̄ xli. Dix̄ in̄ turb̄ iudeorū.
 N̄ possū ego a me ipsū. facere. vsq̄. uerbis meis credetis.

Fer̄. vi. in uestine. s̄c̄m̄ mat̄. cap̄ ccxxviii. Dix̄ in̄ disc̄p̄ suis
 ad̄ turb̄ iudeorū. homo erat q̄ plantauit. vsq̄. eū habebant.

Sab̄ ad̄ s̄c̄os marcellinū & petrū. s̄c̄l̄ luc̄. cap̄ cxc. Dix̄ in̄ disc̄p̄ suis.
 homo quidā habuit duos filios. vsq̄. perierat & inuenit e.

Eb̄. iii. ad s̄c̄m̄ laur̄. s̄c̄l̄ luc̄. cap̄ cxxvi. Erat in̄ sciens de
 moniū. vsq̄. qui audiunt uerbū d̄i & custodiunt illud.

Fer. v. scđ ioh. cap. xxxviii. Dixit iis turbis iudeoꝝ. patris usq. m.
operatur & ego operor. vsq. in resurrectione iudicii.

Fer. vi. ad scđ eusebium scđ ioh. cap. xciii. Erat quidam
languens lazarus. vsq. & crediderunt in eum.

Fer. vii. ad scđ laur. scđ ioh. cap. lxxxvi. Dicebat iis turbis.
Ego sum lux mundi. vsq. qđ dū uenerat horatius.

Ebd. v. ad scđ petru. scđ ioh. cap. lxxxviii. Dicebat iis turb
iudeoꝝ & principib; sacerdotū. qui se uob. vsq. & exiit de templo.

Fer. ii. ad scđ crisogonū. scđ ioh. cap. lxxviii. Miser prin
cipes & pharisaei. vsq. credentes in eum.

Fer. iii. ad scđ eriacum. scđ ioh. cap. lxxv. Ambulabat iis
in galilea. vsq. loquebat de illo p̄metum iudeorum.

Fer. iii. ad scđ marcellū scđ ioh. cap. xc. ii. facta enceniae
hierusolime. usq. quia in me ep̄a & ego in patre.

Fer. v. ad scđ apollonare. scđ ioh. cap. lxxx. ii. Cū audissent
qđ dā de turba sermones ihū. vsq. unusquisq. in domū suam.

Fer. vi. ad scđ stephanū. scđ ioh. cap. xciiii. Colleger̄ pontifi
ces & pharisaei. vsq. morabat̄ cū discipulis suis.

Fer. vii. uacat. elrimosinadat. scđ ioh. cap. lxxvi. Am̄ am̄ dico
uob. nisi manducaueritis carnē. vsq. cū eēt unus ex. xii.

Ebt. vi. Indulgentiae ad lateranis. legitur passione dñi nr̄i
in iuxp̄. sc̄m̄. cap. cclxxiii. Dixit̄ discip̄t̄ suis. Scitis q̄
post biduum pascha fiet. vsq. lapidem cū custodibus.

Fr. ii. ad sc̄m̄ praxidem. sc̄i ioh. cap. xcvi. Ante sex dies
pasche uenit ius. vsq. & dicit & abscondit se ab eis.

Fer. iii. ad sc̄m̄ priscam. sc̄i ioh. cap. cxii. Antedie festum
pasche sciens ius. vsq. & continuo clarificauit eum.

Fer. iiii. ad sc̄m̄ marian. sc̄i luc. cap. cclx. Adypinquaret
dies festus a zimo. vsq. n̄ dū quisque positus fuerat.

Fer. v. in cenadñi ad lateranis. quando chrisma conficitur
sc̄i ioh. cap. cxii. Antedie festū pasche. vsq. & uos faciat̄

Fer. vi. ad hier̄m̄. passi dñi sc̄i ioh̄m̄. cap. clvi. In illo tēp̄.
egressus ē ius trans torrentē. vsq. ubi posuerunt eum.

In sab̄sco ad lateranis sc̄m̄. cap. ccc. lvi. uespere aut̄
sabbati. vsq. ecce pr̄ dixi uobis.

DOM PASCHAE ad sc̄m̄ marian. sc̄m̄. cap. cc. xxx.

Mariamagdalene. & maria iacobi. vsq. sicut dixi uob̄.

Fer. i. ad sc̄m̄ petrū. sc̄i luc. cap. ccc. xxxviii. Exeuntes
duo ex discipulis ius. vsq. In fratribus par. ius.

Fer. ii. ad sc̄m̄ paulū. sc̄i luc. cap. ccc. xl. Stetit ius in medio.

discipulorum suorum usque. In omnes gentes

Fer. iiii. ad semelaur. sec. ioh. cap. cccxiiii. Manifestavit
se in se ad mare tiberiadis. usque. cum resurrexisset a mortuis

Fer. v. ad aptos. sec. ioh. cap. ccxi. Maria stabat ad monumentum
foris plorans. usque. quia uididimus. Et haec dixit mihi.

Fer. vi. ad mar. tr. res. sec. mat. cap. cccv. Unde discipuli
abierunt in galileam. usque. ad consummationem saeculi.

Fer. vii. ad lateranis. sec. ioh. cap. cccxiii. Cum esset sero
die illa una sabbatorum. usque. habeatis in nomine eius

Dom. octavas pasche. sec. ioh. cap. cc. xxi. Thomas unus
de duodecim. usque. habeatis in nomine eius.

Mens. apr. die. xiiii. scorum. tibus. tr. uaderiani. maximi.
sec. ioh. cap. cccxiii. Hoc est preceptum meum. usque. dabit uob.

In pascha annotina sec. ioh. cap. xxiii. Erat ho. ex phari
seis. usque. sed habeat uitam aeternam.

In mens. apr. die. xxv. mis. in letania maiore. sec. luc.
cap. cccxiii. Qui sursum habebit. usque. petentibus se.

Fer. iiii. sec. ioh. cap. cliii. Respicens in discipulos suos
pat. se. serua. eos. usque. sed ut serues eos ex malo.

Fer. vi. sec. ioh. cap. xxxviii. Erat quidam regulus cuius filius

infirmabatur. vsq; & domus eius tota.

Die xxiiii. mensis apr. nat. sci. iunat. sec. ioh. cap. c. xxxii. Ego
fui ut iuera. vsq; gaudium ur̄m impletum est.

It̄ sab. sec. ioh. cap. xlvi. Abiit ius̄ trans mare galilee qd̄ est
triberadis. vsq; sedebat cum discipulis suis.

Ebt̄. ii. p̄ pascha. ad cor̄. cor̄. m̄. & dam. sec. ioh. cap. lxxxviii.
Ego sum pastor bonus. vsq; & ius̄ pastor.

Fer̄. iiii. sec. ioh. cap. ccc. xxxvi. Vna aut̄ sabbata uel. ier̄. ier̄. ier̄. ier̄.
vsq; & abiit secum mirans qd̄ factum fuerat.

Mens̄. mai. tem̄. nat. sc̄. philippi & iacobi. sec. ioh. cap. c. xxxiiii.
Nomen uer̄. tur̄. cor̄. ur̄. m̄. vsq; in nomen meo hoc faciam.

Die. iii. mens̄. mai. nat. sc̄. alexandri. & euenti. sec. ioh. cap.
c. xxxviii. H. e. o. m. a. n. d. o. u. o. b. vsq; qd̄. o. d. e. r̄. m. e. g. r. a. t. i. s.

Fer̄. vi. sec. ioh. cap. c. xxi. Qui credit in me. vsq; ut
sicut dixit mihi pater. sic loquor.

Ebt̄. iii. post pascha. sec. ioh. cap. c. xlvi. Medicū &
iam n̄. u. i. d. e. s. i. m. e. vsq; ut. n. e. m. o. t. o. l. l. i. t. a. u. i. o. b. i. s.

Die. x. mens̄. mai. nat. sc̄. gordiani. sec. mat. cap. xcvi. Ioh̄. i. e.
arbitrare. qui ueni. vsq; n̄. p̄. d. a. m. e. r. e. e. d. e. m. s. u. a. m.

Die. xii. mens̄. mai. nat. sc̄. mercurii & achillei. sec. mat. cap. c. lxxvii.

Accesserunt ad ianā pharisæi temptantes. vsq; q̄b; datū est.

Fer. iiii. sec̄ ioh̄. cap̄. xxvii. Facta est quæstio ex discipulis ioh̄is.
vsque. sed iradimane super eum.

Die. xii. mens̄. maī. nāsc̄i pancratii. sec̄ ioh̄. cap̄. c. xxx. iiii.
Haec mandouob̄ ut diligatis. vsq; quod erunt me grati.

Ier. i. sec̄ ioh̄. cap̄. cxii. Ego lux in hunc mundū ueni. vsq;
sicut dixit mihi pater sic loquor.

Ebd̄. iiii. post pascha. sec̄ ioh̄. cap̄. cxlviii. Uadoccedūm qui
memisit. vsque. & adnuntiabit uobis.

Fer. iiii. sec̄ ioh̄. cap̄. cliii. Respicieus in discip̄t̄ suos dix̄.
pasc̄e serua eos. vsq; in p̄s̄is & ego in p̄s̄is.

Fer. vi. sec̄ ioh̄. cap̄. cxxv. Filii adhuc modicū uobis cū
sum. vsque. sequeris aut̄ postea.

Ebd̄. v. post pascha. sec̄ ioh̄. cap̄. cl. Am̄ am̄ dico uob̄. Si
quid petieritis patrem. vsq; quia a c̄d̄o exiisti.

Die. xiiii. mens̄. maī. dedicatio eccl̄e beate marie ad mar̄. tr̄. res̄.

Die. xviii. mens̄. maī. nāsc̄e prudentiane. sec̄ mat̄. cap̄. xcii.
Nihil optū qd̄ n̄r̄e uelabitur. vsq; qui est in caelis.

Fer. iiii. sec̄ ioh̄. cap̄. xxv. Abiit ih̄s cū discip̄l̄is suis in uideam.

Usque gaudium meum impletum est.

Die .xx. mensis mai. nat. sci. basilisse. sec. mai. cap. c. xl. Simile
ē regnū caeloz thesauro. Usq. noua & uetera.

Die .xxv. mensis mai. nat. sci. urbane. sec. mai. cap. c. lxxii. Dixit
ihs discipulis suis. Vigilate. Usque. bona sua constituent eū.

Inuigt. de ascensu dñi. sec. ioh. cap. c. liii. Subleuatis ihs oculo
lis in caelum dix. pat. uenit hora. Usq. & ego ad te uenio.

Fer. .v. In ascensu dñi. sec. m. cor. cap. cc. xxxiiii. Recubentibus
discipulis suis. Usque. sequentibus signis.

Fer. .vi. sec. luc. cap. ccc. xlii. Dixit ihs discipulis suis. Ego mit
tam pmissū patris mei. Usque. & benedicentes dñi.

Ebt. .vi. sec. ioh. cap. c. xlv. Dixit ihs discipulis suis. Cū uenit uene
rit paraclitus. Usque. quia ego dixi uobis.

Fer. .iiii. sec. ioh. cap. c. xxxiiii. Dixit ihs discipulis suis. Si man
seritis in me. Usque. & gaudium ur̄m impleatur.

Sabb. pente. cost. sec. ioh. cap. c. xxviii. Dixit ihs discipulis suis.
Si diligitis me. Usque. & manifestabo ei me ipsum.

Ebt. .vii. in pente. cost. sec. ioh. cap. c. xxx. Dixit ihs discipulis suis.
Siquis diligere me. Usq. sicut dedit mihi pater sic facio.

Fer. .ii. ad uincula. sec. ioh. cap. xxxiiii. Dixit ihs discipulis suis.

Sic enim dilexerunt mundum usque quia in dō sunt facta.

Fer. iii. ad sēc. manastasiā. sēc. ioh. cap. lxxxviii. Amā-
dicuot quā in trā postū. usque et abundantius habeant.

Mens. iii. fer. iii. ad sēc. marie. sēc. ioh. cap. lx. Dixit in discipulis.
Nemo potest uenire ad me. usque; pro mundi uita.

Fer. v. ad aptos. sēc. luc. cap. lxxxvi. Conuocatis in xii. dis-
cipulis. usque. & curantes ubique.

Fer. vi. ad aptos. sēc. luc. cap. xxxvi. factū ē in unā die.
usque. quia uidimus mirabilia hodie.

Sabb. in x. lēc. ad sēc. petri. sēc. mat. cap. ccv. Egre-
diente in ab hiericho. usque. & secutus est eum.

Ite. ad sēc. marcū. cap. cxxxvi. Sedens in sēc. tra gazo-
philatio. usque. misit totum uictum suum.

Ite. ad sēc. luc. cap. xxvi. Surgens in sēc. nagoga. introiit
in domū sēc. monis. usque. euangelizare regnum dī.

Ite. ad sēc. luc. cap. lv. Estote ergo misericordes sicut & pater
uŕ. misericors est. usque. festucam de oculo fratris tui.

Mens. iun. die. ii. nat. sēc. mar. celli & petri. sēc. luc. cap.
ccxlviii. Cū audieritis plura. usque. animas uestras.

Die. iii. mens. iun. nat. sēc. iun. sēc. mat. cap. xc.

trare quia uenit ter e pace. usq. mercede suam.

Die .viii. mens iun. nat. scoz primi & feliciam. sec. ioh. cap. xxxiii. Hoc e pceptum m. usq. de uobis.

Die .xii. mens iun. nat. sci basilidis. sec. luc. cap. xl. iii. Attendite a fermento. usq. coram angelis di.

In octab. pente. cost. sec. ioh. cap. xxviii. Erathomo exphari saer. usq. sed habeat uitam aeternam.

Irat. sec. ioh. cap. cl. iii. Pat. scificat eos in ueritate. usq. & dispt ei.

Fer. iiii. sec. luc. cap. xc. iii. Accedentes discipuli ad ium di. xerunt illi. usq. & saturati sunt.

Irat. sec. luc. cap. cxliiii. Dixit ius discipulis. Cu uinducunt uos in sr. nagogas & ad magistratus. usq. in dm diues.

Ebat. ii. pp. cost. sec. luc. cap. clxxxvi. Erant adppinquantes ad ium peccatores. usq. penitentiā agente.

Fer. vi. sec. luc. cap. cc. xliiii. Accesser. ad ium quidā sad ducenz quingant. usq. eū interrogare.

Sabb. sec. luc. cap. lxxxv. Venit ad ium uir cui nom. iairus. usque. quod factum fuerat.

Ebat. iii. pp. pente. cost. sec. luc. cap. cxxv. Homo quidam erat diues. usque. credum ei.

Die xxiii. mensis iun. nat. scōꝝ marci & marcelliani. scē ioh. cap. cxxxiii. Hoc ē p̄ceptū m̄m. vsq; d & uobis.

Die xxiiii. mensis iun. nat. scōꝝ ptasi & geruasi. scē mar. cap. cxxxvii. Egre diente in uide tēplo. vsq; hic saluus erit.

Fer. iiii. scē mar. cap. xxx. iii. Nolite putare quia ueni soluere legem. vsque. uocabitur in rēgno caelōꝝ.

Fer. vi. scē luc. cap. cxcvii. Inpossibile est ut n̄ ueniant scandala. vsq; qđ debui mus facere fecimus.

Ebd. iiii. p̄ pente cost. scē luc. cap. clxxxi. homo quidā fecit cenā magnā. vsq; gustabit caenam meam.

Fer. iiii. scē math. xxxvi. Esto consentiens aduersario tuo. vsque. corpus tuum erit in gehennam.

Fer. vi. scē mar. cap. cxx. Cum intraret in hierusolimam in tēplo. vsq; sup doctrinā eius.

Die xx. mensis iun. uigt scē ioh̄is bap. scē luc. cap. i. fuit in dieb; herodis regis. vsq; plebem perfectam.

Die xx. mensis iun. nat. scē ioh̄is. scē luc. cap. iii. Elisa beth impletum est. vsq; plebi suae.

Die xxvi. mensis iun. nat. scōꝝ ioh̄is & pauli. scē luc. cap. c. xl. iii. Adtendite a sermō phariseoꝝ vsq; q̄ ē in celis.

Ebd. v. post pentecost. secluc. cap. xxxiiii. Cū turberentur
rent ad iū. usq; relatis omnibus secutusunt eum.

Die xxxiii. mensi iū. uigt aptoz petri & pauli. scē ioh cap
ccxxvi. Die iū petro. simon iohis. usq; clarificatur usq; dñ.

Cie xxxiiii. mensi iū. nat scē petri. scē mar. cap. clxvi. Venit
iū in partes cesaree philippi. usq; erit solutū & iugelis.

Die. xxx. mensi iū. ad scē paulū. scē mar. cap. cxcv. Dixit
simon petrus ad iū. Eccenof. usq; ætñ nō possidebit.

Ebd. ii. pnat aptoz. scē mar. cap. xxxv. Dixit iū discipulis
Am dico uob. nisi abundauerit iusticia. usq; murtuū.

Mensi iū. die. ii. nat scōz pcessi & mar timian. scē mar. cap
cc. xl. iii. Sedente iū sup monte. usq; hic saluus erit.

In octab aptoz scē mar. cap. cxxviii. Iussit iū discipulis suis
ascendere in nauicula. usq; uere filius dī er.

Fer. iiii. scē mar. cap. c. vii. Cū egressus eēt iū in uia. usq;
uem & sequereme.

Fer. vi. scē mar. cap. lxxviii. Exier pharisei & cooperunt
usq; & dimisit illū in domum suam.

Ebd. iiii. pnat aptoz. scē mar. cap. lxxvi. Cū turba
multa eēt cum iū. usque & dimisit eos.

Fer. iiii. sec̄m̄at. cap. clxi. Accesser̄ ad iūm sadducei.
vsq. pharisaeoz & sadduceeorum.

Die. x. mense iul̄ nat. vii. fr̄m. appice & salaria. sec̄m̄at.
cap. xxiii. Videtur turbas in̄t̄ ascend̄. vsq. copiosae in celis.

Prima missa ad aquilonē ad s̄m̄ alexandrū. sec̄luc̄. cap.
cxxxiii. Nemo accendit lucernā vsq. In luminabit te.

Ad s̄c̄m̄ felicitatē sec̄m̄at. cap. cxxx. Loquente in iū ad turbas
ec̄m̄at̄ ei & fr̄. vsq. & soror & mater est.

Fer. vi. sec̄luc̄. cap. xcvi. Discendente in iū de monte.
cū discip̄ suis. vsque. & reddidit patri suo.

Die. xv. mense iul̄ nat. sc̄i c̄riaci.

Sabb. sec̄m̄at. cap. cxciii. Accedens ad iūm quidā ait illi.
vsque. & ueni & sequereme.

Ebd. iiii. p̄ nat̄ aptoz sec̄m̄at. cap. lvi. Adtendite a falsis
pphetis. vsq. ipse intrabit in regno caelorum.

Die. xxi. mense iul̄ nat. sc̄i praec̄tis. sec̄m̄at. cap. cxl.
Simile est regnū caeloz thesauro. vsq. noua & uetera.

Die. xxiii. mense iul̄ nat. sc̄i apollonaris. sec̄luc̄. cap. cc. lxx.
faltae contemp̄o in̄ discipulos. vsq. xii. trib; iul̄.

Die xxv. mensi ut nat̄ sc̄i iacobi apti. sc̄e luc̄. cap̄. cxi. v.

Nihil optū est qđ n̄ reueletur. usq; coram angelis dī.

Fer̄. iiii. sc̄e luc̄. cap̄. lxxxi. Cum egressus eēt iher̄ denaui. a trā
usque. quanta illi fecisset dī.

Fer̄. vii. sc̄e luc̄. cap̄. cxxxi. Dixit̄ iher̄ parabula hanc. Homo
quidā erat diues. usq; resurrexerit credent̄.

discip̄us

Eb̄d̄. v. p̄ nat̄ aptoꝝ sc̄e luc̄. cap̄. cxxxvi. Cū ad p̄p̄inque
r̄ & iher̄ iher̄ iher̄ uident̄ ciuitate usq;. Cotidie in t̄plo.

Die xxxiiii. mensi ut nat̄ sc̄oꝝ felicis. simplici. faustini
& iunioris. in apoztuen̄se. sc̄e luc̄. cap̄. cliiii. Sicut lumbi
ur̄i p̄ra cincti. usq; filius hominis ueniet̄.

Die xxx. mensi ut nat̄ sc̄oꝝ abdo & senne. sc̄e mat̄. cap̄. cc. xliiii.
Dixit̄ iher̄ discip̄us. uidele nequis uos sed̄. usq; saluus erit̄.

Ier̄. sc̄e ioh̄. cap̄. cxxxiiii. Hoc ē p̄ceptū m̄m̄. usq; megratis̄.

Fer̄. iiii. sc̄e luc̄. cap̄. cclii. Cū aut̄ uideritis circumdici
ab exer̄citu iher̄tm̄. usque. uniuerso orbe.

Fer̄. vii. sc̄e luc̄. cap̄. cclviii. Adtendite aut̄ uob̄ ne forte
grauentur corda ur̄a. usq; ante filium hominis.

Eb̄d̄. vi. post nat̄ aptoꝝ sc̄e luc̄. cap̄. cxc. Homo quidā erat
diues & habebat. usq; in aet̄n̄a tabernacula.

Fer̄. iiii. sc̄m̄at̄. cap̄. cxi. iiii. Vespere aut̄ facto. accesser̄
 ad iiii. discipuli ei. vsq; manducantiū. v. milia hominum.

Fer̄. vi. sc̄luc̄. cap̄. cxxx. Rogabit̄ iiii. quidā phar̄isaeus ut
 cū illo pranderet. vsq; n̄ tangat̄ sarcinas ipsas.

Ebt̄. viii. p̄nat̄ aptoz̄. sc̄luc̄. cap̄. cxxi. Quidā legis peritus
 surrex̄ tēptans iiii. vsq; et ufac̄ similiter.

Klauḡ. ad uincula sc̄m̄at̄. cap̄. cxliiii. Iussit̄ iiii. discip̄
 suis ascendere nauicula. vsq; uere filius d̄i es.

Mens̄ auḡ. die. ii. nat̄ sc̄i stephani pontificis. sc̄luc̄. cap̄. ccxxvii.
 homo quidā nobilis. vsq; et abundabit.

Fer̄. iiii. sc̄luc̄. cap̄. cxxvi. Erat̄ iiii. sciens demonia.
 vsq; et custodiunt̄ illud.

Ebt̄. viii. p̄nat̄ aptoz̄. sc̄luc̄. cap̄. ccxiii. Duo homines as
 cender̄ in tēplum. vsq; qui se humiliat exaltabitur.

Die. vi. mens̄ aḡ. nat̄ sc̄oz̄. xisti. felicissimi. & agapiti. sc̄
 m̄at̄. cap̄. lxxxvii. Ecce ego mitto uos. vsq; hic saluus est.

Die. vii. mens̄ aḡ. nat̄ sc̄i quiriaci sc̄m̄at̄. cap̄. xcii. nihil optū
 quod non. vsq; qui est in caelis.

Die. viiii. mens̄ aḡ. uigil̄ sc̄i laurenti sc̄m̄at̄. cap̄. clxx.
 Siquis uult post me uenire. vsq; semetip̄ in regno suo.

Item ad primam missic. sec̄e mar̄. cap. xc. vi. qui amat patrem
aut matrem. vsq; n̄ p̄det mercedem suam.

Item. ut supra. sec̄e ioh̄. cap. ciii. Nisi gram̄ frumenti. vsq;
honorificauit eū pat̄m̄s quiescit in caelis.

Die xi. mens̄ auḡ. nat̄ sc̄i tibur̄. ti. sec̄e ioh̄. cap. cxxxiii. hoc ē
p̄ceptum meum. vsq; in nomine meo de uobis.

Die xiii. mens̄ aḡ. nat̄ sc̄i euplati sec̄e ioh̄. cap. cxi. Am̄am̄
dico uob̄. quia plorabitis. vsq; in nomine meo dedit uobis.

Die xiiii. mens̄ aḡ. nat̄ sc̄i rpoliti sec̄e luc̄. cap. cxi. Ad ten
dite a serm̄o phariseoy. vsq; coram angelis d̄i.

Fer̄. iiii. sec̄e luc̄. cap. lxxiii. Rogabat un̄m quidā phariseus
ut manducaret cū illo. vsq; qm̄ dilexit multum.

Fer̄. vi. sec̄e luc̄. cap. xxvi. Surgens de fr̄ nagoga intrauit in
domū fr̄ monis petri. vsq; euangelizare regnū d̄i.

Die xiiii. mens̄ aḡ. nat̄ sc̄i eusebi. sec̄e mar̄. cap. cclxxiii.
vigilate. vsq; sup̄ om̄e bonas uice constituet eum.

Die xv. mens̄ auḡ. sollemp̄nitas sc̄e marie. sec̄e luc̄. cap. cxxii.
Intrauit ih̄s in quoddā castellū. vsq; n̄ aufere tur ab ea.

Item. sec̄e luc̄. cap. cxxxii. factū ē aū cum haec diceret. ex
tollens uocē. vsq; et custo dium̄ illud.

114

Die xxiii. mens̄ auḡ. nat̄ sc̄i agapiti. sc̄e luc̄. cap̄. clviii. Similiter
ur̄ p̄cinda. usque. filius hominis uenit.

Ebd̄. i. post sc̄i laur̄. sc̄e marc̄. cap̄. lxxviii. Exiens ihs̄ defi
nibus tr̄m̄. usque surdos fecit audire & mutos loqui.

Die. xxii. mens̄ auḡ. nat̄ sc̄i timothei. sc̄e luc̄. cap̄. clxxxii.
Siquis uenit ad me. usq. qui habet aures audiendi. audiat.

Die. xxiiii. mens̄ auḡ. nat̄ sc̄i bartholomei apti. sc̄e luc̄. cap̄
cc. facta ē contentio int̄ disc̄p̄. usq. tribus int̄.

Die. xxv. mens̄ auḡ. nat̄ sc̄i genesi. sc̄e mat̄. cap̄. xcii. Nihil
aptum quod non reueletur. usq. quinae caelis est.

Fer̄. iiii. sc̄e luc̄. cap̄. clxxviii. Dum uisus in ciuitates &
castella. usq. & accumbent in regno celi.

Die. xxviii. mens̄ aḡ. nat̄ sc̄i herme. sc̄e luc̄. cap̄. xlv.
Descendens ihs̄ de monte stetit. usq. copiosus est in celo.

Die. xxxiiii. mens̄ aḡ. nat̄ sc̄e sabing. sc̄e mat̄. cap̄. cxl. Si
mile est regnū celoz̄ thesauro. usq. noua & uetera. ⁷

Die. xxx. mens̄ auḡ. nat̄ sc̄e felicit̄ & laudati. sc̄e ioh̄. cap̄. cxxxii.
ego sū uitis uera & p̄t̄ m̄ agricolae. Usq. & fidelis uos.

Fer̄. vi. sc̄e mat̄. cap̄. cxviii. Coepit ihs̄ exprobrare ciui
tatibus. usq. in diem iudicii quam tibi.

⁷ ⁷ Ioh̄. de cell̄ sc̄i ioh̄ bapt̄. sc̄e marc̄. cap̄. lxxviii. Misit herodes
& tenuit ioh̄m. usq. illud in monumento.

Ebd. ii. post scil. laurenti. secl. luc. cap. cxx. Beati oculi qui ui-
dent quae uos uidetis. usq; uade. et tu fac similiter.

Fer. iiii. secl. mar. cap. cxxii. Abeuntes pharisaei consiliu facie-
bant. usq; et in nomine eius gentes sperabunt.

Fer. vi. secl. luc. cap. cxxviii. At ad in m quidam deturba-
usque. et dicit pasce illos.

Vt supra. secl. luc. cap. cxxviii. Dum in mari peruenisset. et
castellum docens. usq; et sunt primum nouissimi.

Ebd. iii. post scil. laur. secl. luc. cap. cci. Dum in mari in hierosolimam
transiebat. usq; qui a fide sua resaluum fecit.

Fer. iiii. secl. mar. cap. cxx. Intrauit in hierosolimam
in templo. usq; ammirabant sup doctrina eius.

Fer. vi. secl. luc. cap. cxxviii. Dixit in discipulis suis similitudinem
hanc. Homo quidam nobilis abiit. usq; et descendens in hierosolimam.

Mens. vii. in nativitate secl. marie. secl. luc. cap. iii. Exurgens
maria in diebus illis. usq; in dō salutaris meo.

Die. viii. mens. sept. nativitas adriani. secl. ioh. cap. cxxxii. Ego
sum utraque uera. et uos palmitef. usq; et gaudium in implent.

Die. xi. mens. sept. nativitas prouti et racinellu. secl. mar. cap. lxxxviii.
Dixit in discipulis suis. cum sequeretur uos in euert. usq; quae in gelis.

Fer. vi. sc̄cluc. cap. cexl. factū ē in unadierū docente inū ptm.
intemplo. usque in qua potestate haec facio.

Ebd. iii. post sc̄l laurenti. sc̄c̄mā. cap. xl. viii. Nemapotest duob;
dominis seruire. usq; & haec om̄a adicientur uobis.

Fer. iii. sc̄c̄mā. cap. xl. Dixit in̄s disc̄p̄suis. Audistis q̄ dictū ē
diligis pximū tuū. usq; quiuid & in abscondito reddet tibi.

Fer. vi. sc̄cluc. cap. cc. xl. Docente inū ptm in templo. usque
neque eguabur dico in qua potestate haec facio.

Die. xiiii. mens̄ s̄ep. nat̄ sc̄i corneli. sc̄cluc. cap. cexl. Dicebat in̄s
tur̄ phariseoz et principib; iudeorū. Na euobis quia edifi
catis. usque. ut accusarent eum. $\frac{5}{7}$ plebem succ̄.

Ebd. v. post sc̄laur. sc̄cluc. cap. lxviii. Ibat in̄s ciuitatē que. usq;

Die xv. mens̄ s̄ep. nat̄ sc̄i nicomedis. sc̄cluc. cap. xcvi. Siquis uult
post me uenire. usq; donec uideant regnum di.

Die xvi. mens̄ s̄ep. nat̄ sc̄oz lucie & leufemij. sc̄c̄mā. cap. cxi.
Simile ē regnū caeloz thesauro. usque. noua & uetera.

Fer. iii. sc̄cluc. cap. xxxviii. Vidit in̄s publicanū nomine
leui. usq; peccatores in paenitentia.

Fer. vi. sc̄c̄marcum. cap. lxxxv. Venit in̄s b̄thsaide. & ad
ducunt ei caecum. usq; neminem dixit.

Ebt. vi. post sei laurenti. scē lucē cap. clxxvi. Cū intraret ihs
indomū cuiusdam. vsq; humiliat exaltabitur;

Fer. iiii. mens. vii. ad scē maria scē mar. cap. xci. Respondit
unus de turbadix. vsq; oratione & ieiunio.

Fer. vi. ad aptos. scē lucē. cap. xxxvi. Sedebat ihs docens & erant
pharisaei sedentes. vsq; quidimus mirabilis hodie

Sabb. in xii. lē. ad scē petrum scē lucē. cap. clxiii. Erat
ihs docens in synagogis eorū. vsq; fiebant ab eo.

Ebt. vii. post sei laur. scē mar. cc. xxiii. Accesser ad ihm
sadducei. vsq; quis humiliat exaltabitur.

Fer. iiii. scē mar. cap. clxxx. Interrogauit ihm unus
describis. vsq; non es longe a regnodi.

Fer. vi. scē mar. cap. cxxxvi. Simile ē regnū celorū
vsq; triticū aū congregate in horreum meum.

Die. xx. i. mens. vii. nat. sei matthei apti. scē mar.
cap. lxxi. Cū intraret ihs uidit hominē sedentē.
vsque. nū uenire uocare iustos sed peccatores.

Die. xxii. mens. vii. nat. sei ioseph cosine & domiani. scē ioh.
cap. cxxxviii. Haec mando uob. vsq; megratis.

Die. xxiiii. mens. vii. dedicatio ecclē sei angeli. scē mar.

cap. clxxviii. Accesserunt ad ium dicentes usque. angeli
eorum semper uident faciem patris mei qui est in caelis

Ebet. i. post se angeli. sec. mat. cap. lxx. Ascendens in sinu uiculae
transfretauit. usq; talem hominibus.

Mens octobr. die iiii. nat. sei mar. ci. sec. mat. cap. cc. lxxviii.
Homo quidam peregre. usq; in gaudium domini tui.

Fer. iiii. sec. mat. cap. lxx. iiii. Exiens in iudaeis in uis
uenit per donem. usq; & multos loqui.

Die mens octobr. ad se. am. felicitate. sec. mat. cap. c. xxx.
Loquente in u. ad turbas. ec. mat. ci. usq; & mater est.

Itat. secl. u. cap. c. xcii. Dum ambulat & in i. in traui
in quoddam castellum. usq; n. auferetur ab ea.

Fer. vi. sec. mat. cap. c. xxxviii. Simile est regnum celorum
grano sinapis. usq; ad constitutione mundi.

Die xxiiii. mens octobr. nat. sei crisogoni. sec. ioh. cap.
c. xxxviii. Haec mandauit. usq; megratis.

Ebet. ii. post se angeli. sec. mat. cap. lxxviii. Loquente in u.
ad turbas. ecce princeps unus. usq; ex illa hora.

Fer. iiii. secl. u. cap. c. xcii. Cum ex. i. in una ciuita.
tem. usq; ab infirmitatibus suis.

Fer. vi. sec. mat. cap. cxl. Accesserunt discipuli ad ihm dicentes:
 usque audiendi audiat.

Ebd. iii. post sci. angeli. sec. mat. cap. ccxxi. Loquebatur
 ih̄s cum discipulis in parabolis. usque paucis uerba electi.

Fer. iii. sec. luc. cap. clxxx. Dicebat ih̄s cui. In principio phar
 isaeorum. Cum facis prandium aut cenam. usque panem in regione.

Fer. vi. sec. mat. cap. lxxvi. Cum uenisset ih̄s in domum petri.

usque. de grotationes portauit. **E**bd. iii. post sci. angeli. sec. ioh. cap. xxxviii.

Ebd. iii. post sci. angeli. sec. mat. cap. clxxxviii. Dixit ih̄s discipulis. Erat quidam
 simile regnum celorum hominibus. usque de cordibus iuris.

Fer. iii. sec. mat. cap. cxxiiii. Am dico uobis quia si quis di
 xerit huic monti. usque dimittis uobis peccata uestra.

Fer. vi. sec. mat. cap. xli. Nihil est quid audieris. in qua
 mensura mensi fueritis. usque quoniam ad est tempus messis.

Ebd. v. post sci. angeli. sec. mat. cap. ccxxiii. Ab euntibus petri
 risaet conuulsum inierunt. usque quae sunt de deo.

Fer. iii. sec. mat. cap. clxxxviii. Cum uenisset ih̄s de capharnaum.
 usque datus primum eto.

Fer. vi. sec. mat. cap. lxx. Conuenerunt ad ih̄m pharisaei et quidam
 de scribis ueniens. usque tradunt hominibus.

Die xxviii. mens̄ octobr. nat̄ sc̄i aptoz̄ simonis cananei. & simonis
zelous. sc̄e ioh̄. cap. cxxxii. Ego sum in saera. usq; impleatur.

Item. at̄ sc̄e ioh̄. cap. cxxxviii. Haec mandouob. usq; megratis.

Ebd̄. vi. p̄ sc̄i angeli. sc̄e mar̄. cap. lxxiiii. Loquente inuocatur
bas. usque. & salua facta est mulier ex illa hora.

Ebd̄. vii. p̄ sc̄i angeli. sc̄e mar̄. cap. cxxx. Interrogauit in̄m
unus describis. usq; nones longe a regnodi.

Die xxxiiii. mens̄ octobr. nat̄ sc̄i saturnini. sc̄e mar̄. cap. cxxxviii.
Videte ne quis uos seducat. usq; hic saluus erit.

Ineodem die. uigit sc̄i andree sc̄e ioh̄. cap. xvi. Stabat
in̄s & discipuli eius duo. usq; sup̄ filium hominis.

Die xxx. mens̄ octob. nat̄ sc̄i andree. sc̄e mar̄. cap. xx.
Ambulans in̄s iuxta mare. usq; secutusunt eum.

Ite in aduentu dñi. sc̄e ioh̄. cap. xlvi. Cū subleuasset
oculos in̄s & uidisset. usq; qui uenturus ē in mundū.

Fer̄. iiii. sc̄e mar̄. cap. lxxviii. Cū uenisset in domū simonis
petri. usq; sepeliant mortuos suos. / regnū di

Iet̄. sc̄e luc̄. cap. ciiii. hec ecce ego mitto uos sic agnos. usq;

Fer̄. vi. sc̄e luc̄. cap. cxlvi. Dixit ad in̄m quidā de turba
magister. usq; adueniunt uobis.

Item ut supra. sec̄m̄. cap̄. c. liii. Vigilate & orate quia
nescitis quando tēpus sit. usq; omnib; dico uigilate.

Men̄s dec̄. die xiiii. nat̄. sc̄eluc̄. sec̄m̄. cap̄. c. xl. Simile
est regnū. c̄lorū. thesaurū. usq; noue & uetera.

Fer̄. iiii. sec̄m̄. cap̄. lxxviii. Videte & caue te. a fer̄. m̄to
pharisaeorum. usq; illum in domū suam.

Ebt̄. iiii. ante nat̄. dñi. sec̄m̄. cap̄. ccvi. Cū ad p̄p̄inquas
s̄. l̄. iiii. hierusol̄imis. usq; in nomine dñi.

Fer̄. iiii. sec̄m̄. cap̄. vii. Venit ioh̄ bap̄t̄. usq; peccata sua.

Fer̄. vi. sec̄. luc̄. cap̄. viii. Dicebat ioh̄ ad turbas. qui exiebant
ut baptizarentur. usq; euangelizabat populum.

Ebt̄. iiii. ante nat̄. dñi. sec̄. luc̄. cap̄. cclviii. Er̄. signa. usq; n̄. transibit̄.

Fer̄. iiii. sec̄m̄. cap̄. c. iiii. Dix̄. iiii. turb̄. & discipulis suis.
Am̄. dico uob̄. usq; qui habet̄. aures audiendi. audiat.

Fer̄. vi. sec̄m̄. cap̄. i. Ecce mitto anḡ. tm̄. usq; sp̄. s̄. c̄o.

Ebt̄. iiii. ante nat̄. dñi. sec̄m̄. cap̄. c. vi. Cū audisset̄. ioh̄. usq; Am̄. te.

Fer̄. iiii. sec̄m̄. cap̄. x. Videns multos pharisaeos. usq; in sp̄. s̄. c̄o.

Fer̄. vi. sec̄. luc̄. cap̄. lxxiiii. Nuntiauer̄. ioh̄. usq; maior. ē. illo.

Ebt̄. i. ante nat̄. dñi. sec̄. ioh̄. cap̄. viii. Mis̄. erunt iudaei.

E ab hierusol̄imis. usq; iohannes baptizans.

Fer. iiii. mens. dec. secluc. cap. iii. Misus e gabr. usq; uerbur iu.

Fer. vi. secluc. cap. iiii. Exurgens maria usq; salutari meo.

Die xxiii. mens. dec. nat. secluc. cap. i. secluc. ioh. cap. cxxxv. Hoc
est pceptum m. usq; de uobis.

Sab. Anxuler. secluc. cap. vi. Anno xv. usq; salutare d. m.

Die xxiiii. mens. dec. uig. t. d. n. secluc. cap. iii. Cu eel. dispo
sita mater. iiii. usq; peccatis eoz. ¶ oboediunt ei

Prouer. tate pluuie. secluc. cap. lxxxiii. factu e munachieru. usq;

Proster. elitate pluuie. secluc. cap. clx. Miser. cor. turbe. usq; cu eo.

In com. uatione gentiu secluc. cap. cl. nolite falli. usq; adie. m. uob.

Innat. pp. secluc. cap. cclxx. facta e centio. usq; xii. trib; int.

Iud. secluc. cap. ccxxviii. Homo qd. erat nobilis. usq; et abundabit.

Iud. secluc. cap. clxxvi. uent. ius. in. p. t. usq; et in. celis.

In ord. nat. pr. br. secluc. cap. cclxxiii. uigilate. usq; et statut. eu.

In ord. nat. dia. secluc. cap. ciii. Am. am. dico. uob. ni. si. granu. usq; in. celis.

Innat. pp. secluc. cap. ccxxv. Egressus. ius. p. m. b. t. usq; qd. perierat.

Ind. et. secluc. cap. lxx. Ne. em. ar. bo. bona. usq; sup. petra.

Iud. secluc. cap. ccxxv. Egressus. ius. p. m. b. t. usq; qd. perierat.

Prouelatione. ancillar. u. di. secluc. cap. ccxxi. Loquetur
i. h. ca. discip. ius. usq; pauci. uero. electi.

Aduelanda maritalitas. sec̄ ioh̄. cap̄ xxxii. Respondens. ioh̄s dix̄.

Non potest homo. usque. gaudium meum implerū est.

It̄at. sec̄ mat̄. cap̄ clxxxviii. Venit ihs̄ infimis. usq; hōn̄ seper̄ &.

In aduentu ep̄i. sec̄ luc̄. cap̄ cvii. Designauit dñs. usq; mercedē suā

Proordinantib; sec̄ ioh̄. cap̄ lxxxviii. Loquente inū uacatur
bas. multi credider̄. usq; opera abrahāe facite.

Proordinantib; ep̄is. sec̄ mat̄. cap̄ lxi. Circubat ihs̄. usq; sanabat̄.

It̄at. sec̄ luc̄. cap̄ lxxxvi. Conuocatis ihs̄ disc̄p̄. usq; & curantes abiq;

It̄at. sec̄ mat̄. cap̄ lxxxv. Circubat ihs̄ in uicinis. usq; infirmitate.

In letania temp̄ belli. sec̄ luc̄. cap̄ clxxxv. Dicit ihs̄ disc̄p̄ suis. M.
Nolite solliciti eē. usq; ad iocientius uobis. *Q. D. I. Q. F. E. A. T.*

In die belli. sec̄ mat̄. cap̄ ccxli. Accesser̄ iud̄m̄ disc̄p̄. usq; saluus

In aduentu iudic̄i. sec̄ luc̄. cap̄ ccxxviii. Interrogauit in̄m
quidē princeps disc̄. magister. usq; uitā aeternam.

Contra iudices maleagentes. sec̄ luc̄. cap̄ ccxxviii. Dicebat ihs̄
disc̄p̄ suis parā hanc. qm̄ oportet seper̄are. usq; uindictā illoꝝ.

Contra ep̄i maleagentes. sec̄ mat̄. cap̄ lxi. Om̄a ergo quae
cumq; uultis. usq; qui inueniunt eam.

Ad proficiscendū in itinere. sec̄ mat̄. cap̄ lxxxii. Euntē predicare
dicentes. quocūq; p̄p̄inquauer̄. usq; quē illi ciuitati.

I t. d. secluc cap. c. lxxxiii. Dixit in discipulis. Itē ego mitto. usq; ciuitate.

A dmir uotua. secluc cap. c. lxxxviii. Sedens in. usq; uultu suum.

P romfirmo. secluc cap. lxxv. Intrauit in sapharnaū. usq; sanum.

I nagenda mortuoy. secluc cap. c. lxxxiii. Dixit in the ad ihm.
Dne si hic fuisset. usq; in hunc mundū uenisti.

I t. d. secluc cap. c. lxxxviii. Sicut enim pat. usq; ad uitam.

I t. d. secluc cap. lxxvi. Omne qd dat. usq; in nouissimo die.

I t. d. secluc cap. lxxv. Egesu panis. usq; in nouissimo die.

EX PL. CAP. EVANGELIORVM.

MAT. MAR. LUC. ATQ; IOH.

INCIP. PROLOGUS. III. EVANGELIOR.

P lures fuisse qui euangelia scripser. lucas euangelista
testatur dicit. qm quidē multi conati ordinare narra
tionē rerū quae in nob cōple. sic tradider. nob qd ab initio
ipsi uider. sermone & ministrauer. ei. & p seuerantia usq; ad
psens tēpus monimta declarant. quae aduersis auctoribus
edita diuersarū heresum fuere principia; Vt est illud iuxta
egyptios. & thomā. & matthiā. & bartholomeū. duodecim
quoq; aptoy. & basilidis atq; appellis. ac reliquoy quos enu
merare longissimū ē. Cū hoc tantū in psentiarū necesse sit.

.dicere. extitisse quosdā qui sine spū & grādi conatū magis ordi
 nare narrationē. quā historie texere ueritatē. Quib; iure potest
 illud propheticū coaptari. Vae qui prophetai decore suo. qui ambulat
 p̄ sp̄m suū. quid dicunt. dicit dñs. & dñs n̄ misit eos. De quib; & saluator
 in euangelio ioh̄is loq̄t. Om̄s q̄ ante me uener̄. fures fuer̄ & latrones.
Qui uener̄. n̄ q̄ misit sunt. Ip̄s enim ait. ueniebant & ego n̄ mittebā eos.
In uenientib; p̄sūptio temeritatis. in missis obsequium seruitutis ē;
Eccl̄a aut̄ quae sup̄ petra dñi uoce fundata ē. quā intro duxit rex in cubiculū
 suū. & ad quā p̄ forā descensionis occulte misit manū suā. similis dā mulg
 hinuloq; cētūoz. quat̄ uor flumina paradisi instar erultuant. quat̄
 tuor angulos & anulos habet p̄ quos quasi arcate stant. & cūstas legis
 dñi lignis mobilib; uehitur. Primus omnium archieus ē publicanus
 cognom̄ toleui q̄ euḡtm̄ in iudea hebreo sermone edidit. ob earū
 uel maxime causā q̄ in ist̄m crediderant exiudeis. & nequaquā legis
 umbra succedente euangeli ueritate seruebant. Secundus marcus in̄ pres
 apostol̄ petri & alexandri eccl̄e primus ep̄s. quid n̄ quid ē saluator ē
 ip̄s n̄ uidit. sed ea que magistrū audierat p̄dicantē iuxta fidē magis
 gestoz narrauit quā ordinē. Tertius lucas medicus natione syrus
 antiochensis. cui laur̄ meuḡtio. q̄ ip̄s discipulus apt̄ pauli machabae
 brhini q; par̄tib; uolunt̄ condidit. quēdā alius reperens. ut ip̄s

in phemio confiteer auditamagis quā uisū describens. Vltim^o iohⁿ ap^l
 & euangelista que in fama uult plurimū. qui sup^{er} pectus d^{omi}nⁱ recubens panis
 si ma d^{omi}ni marⁱ u^{el} uenta potauit & q^{ui} solus de cruce meruit audire. eē mat^{er} tucc

I scū es^{et} n^{ati}ua sic & iam tunc hereticorū semina pullularunt. cerenthi. ebionis.
 & electorū q^{ui} negant xpm in carne uenisse. quos & ipse in ept^{ist}ola antioch^{en}os
 uocat. & ap^l paulus frequen^{ter} percutit. Coactus ē ab omnib^{us}; pene tunc asie
 ep^{iscop}is & multarū eccl^{esi}arū legationib^{us}; de diuinitate saluatoris altius scri
 bere. Et ap^l s^unt in adic^{ti}o uerbu^m n^{on} tā audaci quē felici temeritate
 pr^ouipere. Vt ecclesiastica narrat historia. cū a fratrib^{us}; cogeret^{ur} u^{el} scri
 ber^e & ita facturus ē respondisse. si nichil t^{em}erum in cōmune omⁿiū d^{omi}nⁱ
 p^{ro}curant. Quo expleto reuelatione saturatus. in illud phemiū celo
 ueniens er^ultauit. In principio erat uerbu^m & uerbu^m erat apud d^{omi}n^um &
 d^{eu}s erat uerbu^m. hoc erat in principio apud d^{omi}n^um. Haec igit^{ur} quat tuos euan
 gelia multo antep^oditā. e zechielis quo quodam p^{ro}ph^{eta} in quo prima
 uisio ita contextur. & in medio sic similitudo u^{el} in an^{im}alium. & uultus
 eorū. facies hominis & facies leonis. & facies utuli. & facies aquilae
 P^{ri}ma hominis facies mat^{er} theū significat q^{ui} q^{ui}si de homine exorsus est
 scribere. lib^{er} generationis in xpi filius d^{eu}s filius abraham. Secda marcū
 in quo uox leonis in heremo u^{el} ugentis audit^{ur}. Vox clamantis in deserto
 parate uia d^{omi}nⁱ. & ita facies semitas eius. Tertia utuli quē euangelistam

Lucā azacharia sacerdote sumptissime in tuū p̄figurat. Quarta ioh̄n̄
 eugl̄stā. q̄ assūptis pennis aquilę sed atq̄ a festinant de uerbo di disputat.
 cetera quę sequunt̄ in eundē sensū p̄ficiunt. crura eoz̄ recta. & pennarū
 pedes. & quocūq; sp̄sibat̄ ibant. & n̄ reuertebant̄. & dorsa eoz̄ plena
 oculis & scintillę. & clāpades in medio discurrentes. & rotam rotā. & in
 singulis quattuor facies. Unde & apocal̄ p̄p̄s ioh̄n̄ p̄ expositionē xxiii. se
 niorū quę tenentes circ̄ tharas & fidas adorant agnū dī. Introductō fulgura
 & tanc̄rua. & uis p̄ discurrentes. & mare uirtū. & in animalia plena
 oculis dicit̄. Animal primū simile leon̄. & secūm simile urtulo. & tertiu
 simile homini. & quatuor simile aquilę uolanti. Et p̄p̄ uulū plena
 inq̄ erant oculis. & equię n̄ habebant die & nocte dicentia. sc̄. sc̄.
 sc̄. dñs d̄s omp̄s q̄ erat & q̄ ē & qui uenturus ē. Quib; cunctis p̄p̄cipue
 ostendit̄. & uū tantū debere euangeliū suscipi. & om̄s apoc̄riforū
 nenas mortuis magis hereticis quā eccl̄asticis uiuis canendas.

EX PROLOGVS. INCIPIT EPISTOLA SC̄I HIERONIMI

Beatissimę papę damas̄i hieronim̄ nouū op̄ facere me cogis ex uelēri.
 ut p̄ exemplaria scripturarū uerborū d̄sp̄sa. quę quidā arbitri
 sedeam; Et quę se uariant. quę sint illa quę cū gręca consentiant
 ueritate decernā p̄ uis labor. sed periculosa p̄sup̄tio. iudicare
 deceleris. ipsū ab omnib; iudicandū. sensū mutare & linguā &

canescentē iam mundū ad iuncta retrahere paruuloy. quis enī. doctus
 parit uel indoctus cū in manus uoluminis supserit. & salubere quāsemel
 inbibit uiderit discrepare qđ lectat. n̄ statim erūp̄t inuocē. me falsarium.
 me clamans eē sacrilegū. qui audeā aliqđ in ueterib; libris addere.
 mutare. corrigere. aduersus quā mundici duplex causa meē solatur.
 qđ doctus sum sacerdos ei fieri iubes. & uerū n̄ eē qđ uaria om̄ia male
 dicoy testimonio comprobāt. Si enim latinis exemplarib; fides est adhi
 benda. respondeant q̄b; totis enī pent exemplaria. quot codices. si autē
 ueritas ē querenda de plurib;. cur n̄ ad grecō originē reuertimur.
 ea que uel a uicissimē p̄tib; male edita. tap̄ scriptorib; imperitis em̄ data
 p̄uersius. ut a librariis dormitantib;. uel addita. aut mutata corrigim̄.
 Neq; uero ego de ueteri nunc disputo testam̄to. qđ a ^{ta} xx̄ seniorib; in
 grecā linguā uersū. tertio gradu ad nos usq; p̄uenit. N̄ uestro quid
 aquila qđ simmachus sapiant. quare theodotio in nouos & ueteres
 medius incedat. Si uilla uera imp̄tatio quā apti p̄hauer̄. de nouo nunc
 loquor testam̄to qđ grecū eē n̄ dubiū ē. excepto ap̄to mattheo qđ
 primus in uideā euḡtm̄ xp̄i hebreis litteris edidit. Hoc certe cum
 in nr̄o sermone discordat. & diuersos paruuloy tramites duc̄. uno
 de fonte querendus ē. Pr̄t̄mitto eos codices quos saluciano
 & lesitio nuncupatos. paucoy hominū asserit p̄uersa contentio.

Quibus; utiq; nec in ueteri instrumento p̄lxxi m̄p̄tes em̄dare q̄d licuit.
 nec in nouo p̄fuit em̄dasse. cū multarū gentiū linguas scriptura ante
 translata: doceat falsā esse quae additā. Igit̄ hec p̄sent̄ p̄fatū uicula
 pollicet̄. iiii. tantū euangelioꝝ quoz̄ ordo iste ē. mat̄. mar̄. luc̄. iohannes.
 codicū grecorū em̄data conlatione. sed ueterū que nemulū a lectionis
 latine c̄fusa & uident̄ discrepare. ita cōdamo imperauim̄. ut his
 tantū que sensū uerū debant̄ mutare correctis. reliqua manere
 pateremur ut fuerant. Canones quoq; quos eusebius cesariensis ep̄s.
 alexandrinū sequutus ammonium. in decē numeros ordinauit
 sic in greco habent̄ exp̄ssimus. Quid̄ si de curiosis uoluerit nasse
 que in euangelis uel eadē ut uicina ut sola sint. eoz̄ distantia
 cognoscat. Magnū siquidē hic in nr̄is codicib; error inoleuit. dū q̄d
 in eadē re alius euangelista plus dix̄. in alio q̄ minus putauer̄ addider̄.
 uel dū eandē sensū alius alit̄ exp̄ssit. ille qui unū equat̄ uos primū
 legerat. ad eī exēplū ceteros quoq; est imauerit emendandos.
 Unde accidit ut apud nos mixta sint om̄ia. & in marco plura luce
 atq; matthei. Rursū in mattheo ioh̄is & marci. & in ueteris reliquorū
 quae malis p̄prias inueniant̄. Cū itaq; canones legent̄ q̄ subiectis.
 c̄fusionis errore sublato. & similia omniū sciet̄. & singulis succ̄
 quaeq; restituet̄. In canone primo concordant quatuor.

mat. mar. luc. ioh. In secundo tres. mat. mar. luc. Inter duo tres.
 mat. luc. ioh. In quarto tres. mat. mar. ioh. In quinto duo. mat. luc.
 In sexto duo. mat. mar. In septimo duo. mat. ioh. In octavo duo. luc. mar.
 In nono duo. luc. ioh. In decimo proprio unusquisque, qui non habent in aliis
 edider. Singulis uero euangelis ab uno incipiens usque ad finem
 librorum dispar numerus increfcit. hic nigro colore prescriptus subse-
 habet alium ex mino numerum discolorē. qui ad decem usque
 procedens. indicat prior numerus in quo sit canone requirendas.
 Cum igitur apud codicē uerbi gratia illud siue illud capitulum scire uo-
 lueris cuius canonicus sit. statim ex subiecto numero doceberis. Et
 recurrere ad principia in quibus canonicus distincta congeries.
 eodē quoque statim canone ex titulo frontis inuenio. illū quē querēbas
 numerū eīdē euangelis. qui & ipse ex inscriptione signatur
 inuenies atque euicino ceterorum tramitibus inspectis. quos numerus
 et regione habeant adnotabis. Et cū scieris recurrere ad uolu-
 mina singulorum. & sine mora reperiis numeris quos ante signaueras
 repperies. & loca in quibus ut eadē ut uicinia dixerunt. Optauit
 in xpō uideat & me meminere papa beatissime. **EXP. EPLA**
INCIPIUNT CAPITULA SECUN-
DUM MATTHEVM

- I **D**egeneratione xpi.
- II **D**erogatione magarum ubi xpi natus est.
- III **D**erogatione dñi in aegypto in nazareth.
- IIII **V**bi dñs paenitentiam p̄dicabat.
- V **V**bi temptatus est in iherosolymis & ieiunauit xl dies & xl noctibus.
- VI **V**bi audiuit in iherosolymis traditur & recessit in galileam.
- VII **V**bi petrum & andream piscatores uocauit.
- VIII **V**bi beatitudines docuit discipulos & cetera mandata.
- IX **V**bi dixit in iherosolymis saluere legem aut prophetas sed adimplere.
- X **D**e mandatis antiquis & p̄sentibus.
- XI **D**e dilectione inimicorum.
- XII **D**e maledictis faciendis in occulto & oratione non longa.
- XIII **D**e ieiuniis n̄ facie triste incedendū & de thesauro in celo.
- XIIII **D**e eo quod nullus possit duob; dominis seruire & de uolantibus & de uolantibus agri.
- XV **D**e festuca & trabe in oculo & de margaritis n̄ mittendis ante porcos.
- XVI **V**bi monuit p̄ angustā portā intrare & cauendū a falsis prophetis.
- XVII **V**bi dicit n̄ om̄is qui dicit mihi dñe dñe intrabit in regnū celoz
& de domo aedificanda super petram.
- XVIII **D**e leproso mundato.
- XIX **V**bi puerū centurionis saluauit.

- xx** V bisocrumpetri a febris liberavit. $\frac{5}{7}$ exortat ad discipulis.
xxi V bi qdā dixit magist' sequere te. & alii dix' sequere me. & in nauicula dormiens
xxii D eduoob; demoniacis ante quos nullus poterat transire.
xxiii V bi paralyticū uisit ire cū lecto. & mattheū uocat de cheloneo.
xxiiii V bi pharisaei arguunt discip' quare dñs cū publicanis & peccatorib; manducat.
xxv V bi reprehendunt qd discipuli iohis ieiunant & dñi non ieiunant.
xxvi V bi mulier apfluios sanguinis sanat. & filia principis amorte suscitatur.
xxvii V bi caecis oculos aperuit. & surdū & mutū daemomium eiecit.
xxviii V bi diē messis multa operari aū pauci. & de taptis potestate eiciendi demonia.
xxix V bi nomina discipulor' designauit. & prohibet eos ne in uia gentiū intro eant.
xxx V bi de passionib; cōsolat discipulos nolimeant pp nomē eius occidi.
xxxi V bi diē qd diligit patrē aut matrē plus quā me nō ē me dignus.
xxxii V bi iohis misit discipulos ut sciret si ipse eēt xp̄i cui aduentu expectabat.
xxxiii V bi similitudinē dedit de putris sedentib; in foro & in pperauit ciuitatib;
xxxiiii V bi gr̄a agit dñs patri qd secreta sua reuelare noluit sapientibus.
xxxv V bi discipuli spicas uellebant sabbatis.
xxxvi V bi manū aridā sanauit & hominē ad demonio caecū & mutū curauit.
xxxvii V bi scribis & pharisaei signum p̄olunt ab inū.
xxxviii V bi dñs parentib; remansit in uia & solliciti requirunt eum.
xxxix D. e agricola qui exiit seminare & de ipsiis seminibus.

- xl** De bono semine seminato. & quare zizaniam de grano sinapi.
xli De thesauro abscondito magro. & dicitur in mare. $\frac{2}{2}$ saturavit.
xlii De conuiuio nat̄ in quo ioh̄is ē decollatus. de quinq; panib; & duob; piscib; turbas
xliiii Vbi in sup̄ mare ambulauit. & petrum mergente eleuauit.
xliiiii Vbi uenit in t̄ragennis sar̄ch. q̄ cuq; tetiger̄ uestim̄tu ei salus factisunt.
xlv De eo quod ingreditur in os hominis non inquinat.
xlvi De muliere chanaanica cuius filiu ad demonio curauit. $\frac{2}{2}$ afermito phar
xlvii Vbi turbas p̄uit de uii. panib; & paucis piscib; & p̄cepit dissipatauerent
xlviii Vbi interrogauit in̄ discipulos. que ē ū homines nuncuparent.
xlviiii Vbi d̄n̄s p̄ dix̄ discipulis. q̄ dies passionis ei adproximaret.
l Vbi in monte cū mosē & heliū apparuit. de homine cuius filium ad
 monio curauit que discipuli non potuerunt curare. $\frac{2}{2}$ unadecimū.
li Vbi quer̄ discipuli. quis maior ē in regno cae loꝝ. & de quo quas erauerit
lii De correptione fratru. & quotiens indulgeri debeat.
liiii De seruo cui dominus dimisit debitū. & ip̄sē con̄ seruo suo noluit dimittere.
liiiii Vbi pharisei temptant d̄m. si dimittit uiceat uxor. $\frac{2}{2}$ inueniat uitā & n̄c;
lv De infans; ut manus eis inponer̄ & in̄. & de eo qū interrogat q̄d boni faciendo
lvi De agricola qui diuersis horis c̄dux̄ operarios. & mercede equale omnib; dedit.
lvii Quidam filioꝝ zebedei pet̄it. ut unus ad dexteram d̄ni seder̄
 & alius ad sinistram.

- Lxiii D. de duob; cecis secus uia curatis a saluatore.
- Lxiiii Vbi misit discipulos ut pullu sine adducerent & uenientes dno turbe uestimta. & ranos sternebant. $\frac{1}{2}$ misit in uineam.
- Lxv D. de uirgine quam maledixit dno & res facta e. & de duob; filiis quos pat
- Lxvi D. de agricola qd plantauit uineam & peregre pff. locauit ea colonis.
- Lxvii Vbi pharisei ceptant in u. silice censum de quocessari.
- Lxviii Vbi adducit ceptant in m. de eamuliere que in uiros habuit.
- Lxix D. de scribis & phariseis qd sup cathedra moysi sederunt.
- Lxx D. de iurantib; in te plo & in auro. & in altare & in donis
- Lxxi Vbi arguit dno hier tm quae occidit prophetas. $\frac{1}{2}$ & ad uentum dno.
- Lxxii D. de te plo qd n relinquet inullo lapu nup lapide. & de psecutionib;
- Lxxiii D. de uirginib; & de eo qd seruissau tradidit bona & peregre pff
- Lxxiiii D. de segregatione ouiu ad dextris & hedorum a sinistris.
- Lxxv D. de eo qd incipiens dno monere discipulos. de passione sue.
- Lxxvi D. de die azimoz qm quiesier discipuli ubi ppararent pascha.
- Lxxvii Vbi dno dno quocunq; discipuloru eum tradera.
- Lxxviii Vbi dixit petro quod ter eum negara.
- Lxxix D. de resur re laone in u. mandata & doctrina ei. & post re surrectione discipulos docuit de baptismo.

EXPLICAP. SEC MATTHM.

CANON · I · IN QVO QUATTUOR ·

MAT

MAR

LUC

IOH

VIII
 XI
 XI
 XI
 XI
 XIII
 XXIII
 XXXIII
 XXIII
 LXX
 XCVIII
 XCVIII
 XCVIII
 XCVIII
 XCVIII
 XCVIII
 CXXXIII
 CXLII
 CXLVII

II
 III
 III
 III
 III
 V
 XXVII
 XXVII
 XXVII
 XX
 XCVI
 XCVI
 XCVI
 XCVI
 XCVI
 XCVI
 XCVI
 XXVII
 L
 LII
 LXXIII

VII
 X
 X
 X
 X
 XIII
 XVII
 XXXIII
 XLV
 XXXVII
 CXXVI
 CXXVI
 CXXVI
 CXXVI
 CXXVI
 CXXVI
 CXXVI
 LXXVII
 XXIII
 XXI
 XCIII

X
 VI
 XII
 XIII
 XXVIII
 XX
 XVI
 XVI
 XVI
 XXXVIII
 CXX
 CXI
 XL
 CXLIII
 CXXVIII
 CXXXI
 CVIII
 LVIII
 XXXV
 XLVIII

CANON.
.II.

INQUO

TRES.

MATT

LUCAS

Lxi

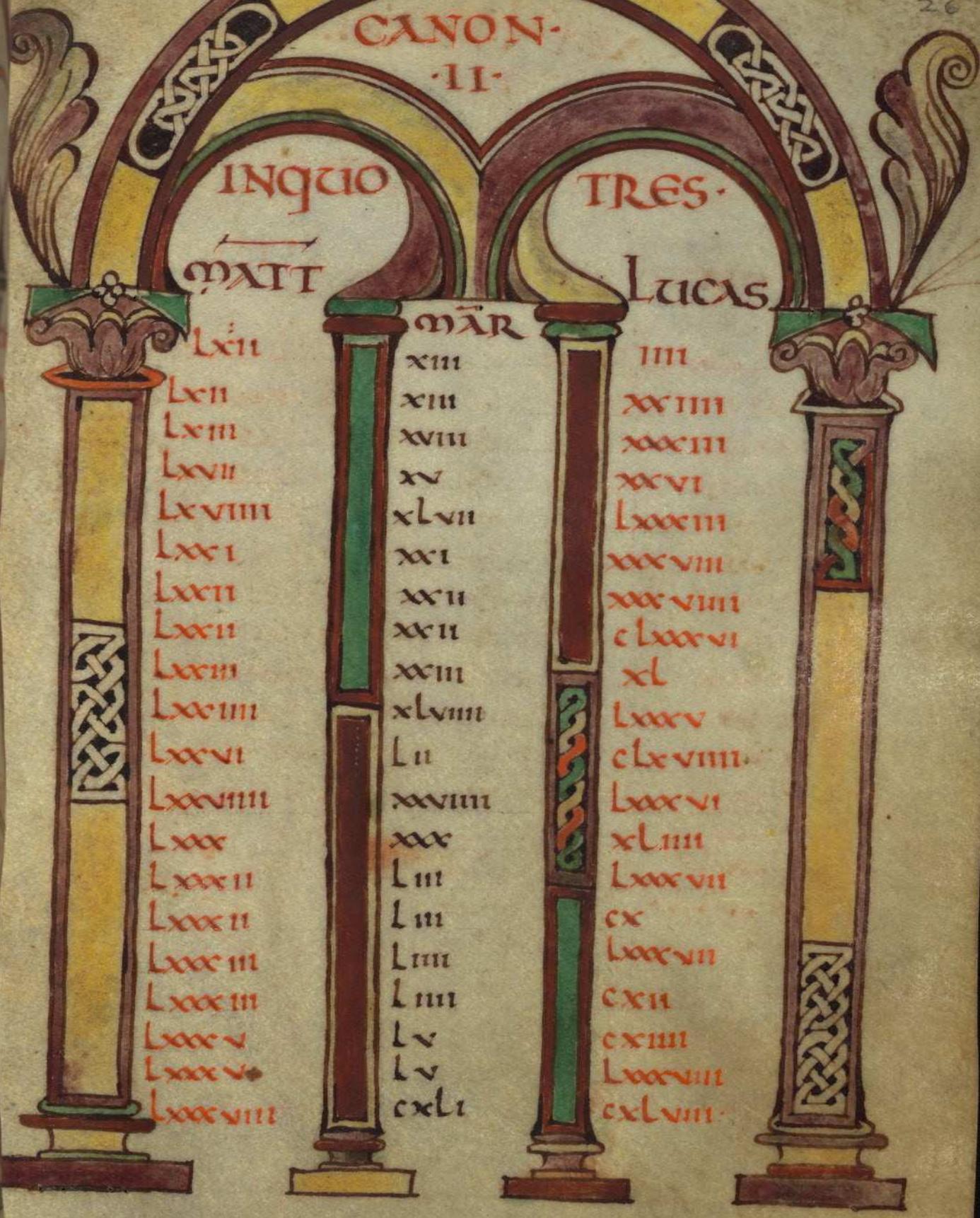
MAR

III

Lxi
Lxii
Lxiii
Lxiv
Lxv
Lxvi
Lxvii
Lxviii
Lxix
Lxx
Lxxi
Lxxii
Lxxiii
Lxxiv
Lxxv
Lxxvi
Lxxvii
Lxxviii
Lxxix
Lxxx
Lxxxi
Lxxxii
Lxxxiii
Lxxxiiii
Lxxxv
Lxxxvi
Lxxxvii
Lxxxviii

xiii
xiv
xv
xvi
xvii
xviii
xix
xx
xxi
xxii
xxiii
xxiiii
xxv
xxvi
xxvii
xxviii
xxix
xxx
xxxi
xxxii
xxxiii
xxxiiii
xxxv
xxxvi
xxxvii
xxxviii
xxxix
xl

xiii
xiv
xv
xvi
xvii
xviii
xix
xx
xxi
xxii
xxiii
xxiiii
xxv
xxvi
xxvii
xxviii
xxix
xxx
xxxi
xxxii
xxxiii
xxxiiii
xxxv
xxxvi
xxxvii
xxxviii
xxxix
xl
xli
xlii
xliiii
xliv
xlv
xlvi
xlvii
xlviii
xlix
xlx
xli

CANON

.II.

INQUO

TRES

MATT

LUC.

LXXXVIII

MAR.

CELI

XCVII

CXLI

LXXX

XCVIII

XL

XCVII

XCIII

LXXXVI

CXLVI

CIII

LXXXVI

LXX

CXIII

I

XLV

CXVI

XXIII

XLV

CXXI

XXV

XLII

CXXII

XXV

CLXV

CXXI

XXV

CLXXVII

CXXII

XXXII

CXXVII

CXXIII

XXXIII

CXXVIII

CXXX

XXXIII

CXLVII

CXXXI

XXXV

LXXXII

CXXXV

XXXVI

LXXVI

CXXXVII

XXXVIII

LXXXVIII

CXLIII

XLIII

CLXVI

CXLIII

LVII

XC

CXLVIII

LVIII

XII

CXLVIII

LXVI

XLIII

LXVI

XXXV

CANON · V ·
IN QUO DUO ·

LUCAS

MATT

LUCAS

MAT
 III
 X
 XII
 XVI
 XXV
 XXVII
 XXVIII
 XXX
 XXXIII
 XXXVI
 XXXVIII
 XL
 XLI
 XLIII
 XLVI
 XLVII
 XLVIII
 LI
 LIII
 LIV

II
 VIII
 XI
 XVI
 XLVI
 XLVIII
 XLIX
 XLXVIII
 CXXIII
 CLXXII
 LIII
 LII
 LV
 CXXIII
 CLIII
 CXXXIII
 CXXI
 CL
 LVIII
 CXXV
 LIII
 CLXX

CVIII
 CX
 CXVI
 CXVI
 CXXIII
 CXXV
 CXXVII
 CXXVIII
 CXXVIII
 CXXXII
 CXXXVIII
 CLVI
 CLVIII
 CLXII
 CLXXV
 CLXXXII
 CLXXXII
 CLXXXIII
 CLXXXVII
 CXXVII
 CCXIII
 CCXXI

CXXV
 CXXVIII
 CLXV
 CLXXVII
 CXXVI
 LXII
 CXXVIII
 CXXXII
 CXXX
 LXXXI
 CLXXIII
 LVII
 CCXXVI
 CLXI
 CC
 CLXXXVII
 CLXXXVIII
 CXXVIII
 CXXVIII
 CCXXV
 CLXXXI

CANON

V

INQUO

DUO

MAT

LUC

MAT

LUC

LVII
 LVIII
 LX
 LXI
 LXV
 LXVI
 LXVIII
 LXXVIII
 LXXXIII
 LXXXVI
 XCIII
 XCV
 XCVI
 XCVI
 CII
 CIII
 CV
 CVII
 CXXXIII

LXI
 LX
 CLXXI
 LXXIII
 CLXXII
 LXVI
 CV
 CVM
 CXI
 CVM
 CLV
 CLX
 CLXXII
 CLXXXIII
 LXXVIII
 LXXI
 CXCIII
 LXXII
 CXX

CXXXVIII
 CXXXI
 CXXXI
 CXXXII
 CXXXIII
 CXXXVI
 CXXXVIII
 CXXXVIII
 CXL
 CXLII
 CXLV
 CXLVI
 CXLVII
 CXLXI
 CXLII
 CXLV
 CXLVII
 CXLVII
 CXLX
 CXLXII
 CXLXII

CXXXVIII
 CLXXXVIII
 CXXV
 CXLII
 CXXXVI
 CXXXV
 CXXXVIII
 CXL
 CXLII
 CLXXV
 CII
 CCV
 CCXIII
 CCVII
 CCXII
 CLVII
 CLV
 CLVIII
 CXXXVIII
 CXXXI

EXP.

CAN.

V.

CAN·X·IN·QUO
IOH PROPRIAE

IOHS

IOHS

IOHS

IOHS

III
 VII
 VIII
 XI
 XIII
 XVI
 XVIII
 XXII
 XXIII
 XXVII
 XXVIII
 XXXI
 XXXIII
 XXXVI
 XXXVIII
 XLII
 XLIII
 XLV
 L
 LII
 LIII
 LXI
 LXVIII

LXXII
 LXXV
 LXXVIII
 LXXX
 LXXXI
 LXXXIII
 LXXXVI
 LXXXVIII
 XCII
 XCIII
 XCVII
 XCVIII
 CII
 CIII
 CVI
 CVIII
 CXC
 CXII
 CXV
 CXVII
 CXVIII
 CXXII
 CXXV

CXXVII
 CXXX
 CXXXII
 CXXXIII
 CXXXVI
 CXXXVIII
 CXL
 CXLIII
 CXLV
 CXLVII
 CXLVIII
 CLI
 CLIII
 CLV
 CLVII
 CLVIII
 CLXIII
 CLXV
 CLXVII
 CLXVIII
 CLXXI
 CLXXII

CLXXVII
 CLXXVIII
 CLXXXI
 CLXXXIII
 CLXXXVI
 CLXXXVIII
 CXC
 CXCII
 CXCIII
 CXCIV
 CXCVI
 CXCVII
 CXCIX
 CCII
 CCIII
 CCVII
 CCXII
 CCXIII
 CCXX
 CCXXII
 CCXXIII
 CCXXIV
 CCXXVII
 CCXXX

LX
 LXII
 LXIII
 LXVII
 LXVIII
 LXXI

EXP·CANONES·
 III·EVANGT·

INCIP. PROLOGUS. SEC. MATTHEVM.

Mattheus ex iudaea sicut in ordine primus ponitur. Itaque in iudaea primus scripsit. cuius uocatio addm̄ ex publicanis altib; fuit duoru in generatione xpi principia p̄sumens. Inius cuius prima circūcisio in carne alterius cuius scdm̄ cor electio fuit. & q̄ utriq; impar ab; xpi. sicque quater denario numero trifonit̄ posito principium a credendi fide in electionis tempus porrigen; & ex electione usq; in transmigrationis diem dirigen; atq; a transmigrationis die usque in xpm̄ definiens. decursam aduentus dñi ostendit generationem ut & numero satisfaciens & tempori. & seq̄t̄ eē ostenderet & adūm̄ op̄s monstrans & iam in his quorum genus posuit xpi operantis a principio testimoniu non negaret. Quarū omnium rerū tempus ordo numerus dispositio uel ratio quod fidei necessariū ē. dñs xps̄ ē qui factus ē ex muliere factus sub lege. natus ex uirgine. passus in carne. omnia in cruce fixit. ut triumphans eam in se metipso resurgens in corpore. & patris nomen in patrib; filio. & filii nom̄ patri restituens in filio sine principio. sine fine. ostendens unum se cum patre eē quia unus ē; in quo euangelio ualeat desiderantib; dñm̄. sic prima. uel media. uel p̄fecta cognoscere ut & uocationē apti. & opus euangelii. & dilectionē dñi in carne nascentis p̄ uniuersa legentes intellegant. atque id in eo in quo uel p̄hensisunt. & ad p̄hendere expectant recognoscant. Nobis enim hoc in studio argumenti fuit. & fidem factae rei tradere & operantis dñi intellegendam diligenter eē dispositionem quaerentibus. ————— tacere

EXPL. PROLOG. SEC. MATTH.

INCIPIT EVANGIUM

LSCDM MATTHM

LIBER GENERATIONIS IHU XPI.

fili dauid. fili abraham. Abraham genuit
 isaac. isaac autem genuit iacob. iacob autem
 genuit iudam et fratre eius. iudas autem genuit
 phares. et zara. et thamar. Phares autem
 genuit esrom. esrom autem genuit aram.
Aram autem genuit aminadab. Aminadab
 autem genuit naasson. Naasson autem genuit
 salmon. Salmon autem genuit booz de rachab.
Booz autem genuit obed ex ruth. Obed autem
 genuit iesse. Iesse autem genuit dauid regem.
Dauid autem rex genuit salomone. ex ea que
 fuit urie. Salomon autem genuit roboam.
Roboam autem genuit abia. Abia autem genuit
 asa. Asa autem genuit iosaphat. iosaphat autem
 genuit ioram. Ioram autem genuit ozia.

ii
xiiii

Ozias autē genuit ioatham. Ioatham autē genuit
 achaz. Achaz autē genē ezechiam. Ezechi
 as autē genuit manassen. Manasses autē genē
 amon. Amon autē genē osiam. Iosias autē genē
 iechoniam. & fr̄s eū in transmigratione ba
 bilonis. Et post transmigrationē babilonis
 iechonias genē salathiel. Salathiel autē genē
 zorobabel. Zorobabel autē genē abiud.

Abiud autē g. eliachim. Eliachim autē g. azor.

Azor autē g. sadoc. Sadoc autē g. achim. Achim
 autē g. eliud. Eliud autē genē eleazar. Eleazar
 autē g. matthan. Matthan autē genē iacob.

Iacob autē g. ioseph uirū marie de qua natus
 ē ihs qui uocatur xps. Om̄s ergo genera

tiones ab abraham usque ad dauid gene
 rationes xiiii. & ad dauid usque ad transmi
 grationē babilonis generationes xiiii.

Et a transmigratione babilonis usque ad xpm
 generationes quattuordecim.

X PLAVTEM GENERATIO SIC ERAT.

In 11.

SOL

Cum esset desponsata matri eius maria ioseph
antequam conuenirent inuenta est in ute
ro habens de spu sco. Ioseph autem uir ei cum esset
iustus & nollet eam traducere uoluit occulte
dimittere eam. Haec autem eo cogitante ecce
angelus domini in somnis apparuit ei dicens. Ioseph
filius dauid nolite timere accipere maria con
iugem tuam. Quod enim in ea natum est de spu sco
est. Paries autem filium et uocabis nomen eius ium.
Ips enim saluum faciet populum suum a pecca
tis eorum. Hoc autem totum factum est ut adimple
retur quod dictum est ad domino per prophetam dicen
tem. Ecce uirgo in utero habebit & pariet
filium. Et uocabunt nomen eius emmanuel.
quod est interpretatum nobiscum deus. Exsurgens
autem ioseph a somno fecit sicut precepit ei
angelus domini. Et accepit coniugem suam & non
agnoscebat eam donec peperit filium suum
primogenitum. & uocauit nomen eius ium.
Cum ergo natus esset ius in bethleem iudae

T. III.

V

L. II.

P. III.

X

Sol.

F.

in diebus herodis regis. ecce magi a oriente
 uenerunt hierusolima. dicentes. Vbi est qui na-
 tus est rex iudeorum? Vidimus enim stellam ei
 in oriente. et uenimus adorare eum. Audi-
 ens autem herodes rex turbatus est. et omnis hie-
 rusolima cum illo. Et congregans omnes princi-
 pes sacerdotum et scribas populi. sciscitabat
 ab eis ubi christus nasceretur. **A**t illi dixerunt ei.

In bethleem iudee. Sicut enim scriptum est prophete-
 tam. Et tu bethleem terra iudee. nequaquam
 minima es in principibus iudee. Ex te enim
 exiit dux. qui regat populum meum israel.

Tunc herodes clam uocatus magis. diligenter
 didicit ab eis. et inquit stelle quae apparuit
 eis. Et mittens illos in bethleem. dixit
 illis. et interrogate diligenter de puero.
 Et cum inueneritis. reuertite mihi. ut et
 ego ueniens adorem eum. Qui cum audissent
 regem. abierunt. Et ecce stella quam ui-
 derant in oriente. antecedebat eos. usque

m. v.
vii.
f. lxxxiii.

m. vi.
x.
sol.

dum ueniens stans & supra ubi erat puer ;
 Videntes autē stellā gauisifunt gaudio mag-
 noualde. Et intrantes domū inuenerunt
 puerū cū mariamatre eius. Et procidentes
 adorauerunt eum. Et apertis thesaurissuis
 obtulerunt ei munera. Aurū thus & mirram.
 Et responsō accepto in somnis. ne redirent
 ad herodem. Per aliam uiam reuersifunt
 in regionem suam. Quicū recessissent. ecce
 angelus dñi apparuit in somnis ioseph dicens.
 Surge et accipe puerū & matrē ei & fuge in
 aegyptū. & esto ibi usque dum dicam tibi ;
 Futurū ē enī. ut herodes quaerat puerū. ad
 p̄dendū eū. Qui surgens. accepit puerum &
 matrē ei nocte & secessit in aegyptū. & erat
 ibi usq; ad obitū herodis. Ut adimpleretur
 quoddictū ē ad dño. p̄phetā dicentē. Ex ae-
 gypto uocaui filiū meū. Tūcherodes uidens
 qm̄ in lufus eēt amagis. iratus ē ualde. Et mit-
 tens. occidit om̄s pueros qui erant in bethleem

et in omnibus finibus eius ab imatu & infra. secundum
 tempus quod ex quisierat. magis. Tunc adimpletum
 est quod dictum est per hieremiam prophetam & dicentem. Vox
 in rama audita est. ploratus & ululatus mul-
 tus. Rachel plorans filios suos. Et noluit con-
 solari. quia non sunt. Defuncto autem herode.
 ecce angelus domini apparuit in somnis ioseph. in
 aegypto dicens. Surge & accipe puerum & ma-
 trem eius. et uade in terram israel. Defuncti sunt enim
 qui queriebant animam pueri. Qui surgens
 accepit puerum & matrem eius. & uenit in terram israel.

Audientis autem quod archelaus regnaret in iudea
 pro herode patre suo. timuit illo ire. Et
 ammonitus in somnis. secessit in partes ga-
 lilee. Et ueniens habitauit in ciuitate.

qua euocatur nazareth. Ut adimpleretur quod
 dictum est per prophetas. quoniam nazareus uocabitur.

In diebus autem illis. Venit iohannes baptista predicans in deserto
 iudee & dicens. Penitentiam agite. adpropinquabit enim regnum caelorum.

T. m. vii

III

LXXI

p. m. lxxv.

Hic est enim quid dicitur. ē. p̄ esaiam p̄pheta dicente.

Vox clamantis in deserto. parate uia dñi. rectas
facite semitas eius. **I**pse aut̄ ioh̄ habebat uesti-
tūm̄tū de pilis camelorū. & zōnam pellicia
circa lumbos suos. Escā aut̄ eius erat lucustae.
& mel siluestre. Tunc exiebat ad eū hieruso-
lima. et om̄s iudea. et om̄s regio circa ior-
danen. & baptizabatur in iordane ab eo. con-
fitemes peccata sua. **V**idens aut̄ multos pha-
risaeorū & sadduceorū uenientes ad bap̄tismū
suū. dixit. Progenies uiperarū. quis demon-
strauit uob̄ fugere a futura ira. Facite ergo
fructū dignū penitentiae. Et ne uelit̄ dicere
intra uos. patrē habemus abraham. Dico
enī uob̄. Qm̄ potens ē d̄s de lapidib. istis suscita-
re filios abrahe. Iam enī securis ad radicem
arborū posita ē. Omnis ergo arbor quae n̄
facit fructū bonū. excidet̄ & in ignē mittet̄.

Ego quidem uos baptizo in aqua. in penitentia.
Quia aut̄ post me uenturus ē. fortior me est.

cuius non sū dignus calciamēta pottare. Ipse uos
 baptizabit in spū scō et igni. **C**uius uentilabrū
 in manus uice. et per mundabit areā suā. Et congre-
 gabit utriq̄sū in horreum. paleas autē comburet
 igni inextinguibili. **T**unc uenit ihs̄ a galilea in
 iordanen ad ioh̄m. ut baptizaretur ab eo. Ioh̄s
 autē prohibebat eū dicens. Ego te debeo bap-
 tizari. & tu uenis ad me. Respondens autē ihs̄
 dixit ei. Sinemodo. Sic enim decet implere om-
 nem iustitiam. Tunc dimisit eum. **B**aptizatus
 autē ihs̄. confestim ascendit de aqua. Et ecce
 apertus est celi. et uidit sp̄m dī descendente sicut
 colūbā. & ueniente sūp̄ se. Et ecce uox de celis
 dicit. Hic est filius m̄s dilectus. in quo mihi conplacui.
Tunc ihs̄ ductus ē in desertū a spū. ut tēptaretur
 a diabolo. **E**t cū ieiunasset & xl dieb. & xl noctib;
 postea esuruit. Et accedens tēptator dixit ei.
 Si filius dī es. dic ut lapides isti panes fiant. Qui
 respondens dixit. Scriptū ē. non in pane solo ui-
 uet homo. sed in omni uerbo quod p̄cedit de ore dī.

m̄. xii.

V
L. xi.

m̄. xiii

X
Sol.

m̄. xiiii

I
L. xii.

L. xiii.

I. xv.

III

m̄. xv.

II
m̄. vii.

L. xv.

nos

m̄. xvi.

V
L. xvi.

Tunc assumpsit eū diabolus in scām ciuitatē. & sta-
 tit eū supra pinnaculū tēpli & dixit ei. Si filius
 dīes. mitte te deorsum. Scriptū ē enī. Quia
 angelus suus mandabit de te. et in manibus tol-
 lent te. ne forte offendas ad lapidē pedē tuū.
 At illi inrursū. Scriptum ē. n̄ tēptabis dñm
 dñm tuū. Iterū assūpsit eū diabolus in montē
 excelsū ualde. et ostendit ei om̄a regna mun-
 di. et gloriā eorū. & dixit illi. Haec omnia tibi
 dabo. si cadens adoraueris me. Tunc dicit ei.
 Vade satana. Scriptū ē. Dñm dñm tuū adorabis
 & illi soli seruiēs. **T**unc reliquit eū diabolus.
 & ecce angeli accesserunt. & ministrabant ei.
Cum autē audisset qđ ioh̄ traditus eēt. secessit
 in galileam. **E**t relicta ciuitate nazareth.
 uenit & habitauit in capharnaum maritimā.
 in finib. zabulon. et neptalim. Ut adimpleret
 qđ dictū ē per saiam ppheta. Terra zabulon
 & terra neptalim. uia maris trans iordanē
 galileæ gentium. Populus qui sedebat in

XXII
VI
VII

XXIII
VIII
IX

XXVI

XXVIII

VII
XXIII

tenebris. lucē uidi magnā. Et sedentib. in regione & umbramortis. lux orta est eis.

Et ex inde coepit ihs. p̄dicare & dicere. Penitentia agite. adpropinquabit enī regnū celoz.

Ambulans autē ihs iuxta mare galilee. uidit duos fr̄s. Simonē qui uocat̄ petrus. & andrea fra trē ei. mittentes rete in mare. Erant enim. piscatores. **E**t ait illis. Venite post me. & faciā uos fieri piscatores hominum. At illi continuo relictis retibus. secuti sunt eum. **E**t procedens inde. uidit alios duos fr̄s. iacobū zebedei. & ioh̄m fr̄m ei in nauī cū zebedeo patre eozū reficientes rete sua. & uocauit eos. Illi autē statim relictis retibus et patre. secuti sunt eum. **E**t circuibat ihs totā galileā. docens in s̄nagogis eozū. Et p̄dicans euḡtm regni. et sanans omnē languorē. & omnē infirmitatē in populo. Et abiit opinio ei. in totā s̄riam. Et optulerē ei om̄s male habentes uariis languoribus. & tormētis comp̄hensos. Et qui demonia habebant. & luna

T. m. xx.
R. vi
M. viii

T. m. xxi.
R. ii
L. xxx. ii.

T. m. xxii.
R. vi
L. xl.

T. m. xxiii.
R. i
L. xxvii.
L. xl v
L. xl vi.

ricos. et paralyticos. & curauit eos. Et secute
sunt eum turbe multe de galilea. et de capoli. &
hierusolimis. & iudea. et de transiordanem.

Videns autem turbas. ascendit in montem. Et cum sedis
isset. accesserunt ad eum discipuli eius. Et ape
riens os suum. docebat eos dies. **B**eati pauperes
spiritu. quoniam ipsorum est regnum celorum. **B**eati mites.
quoniam ipsi possidebunt terram. **B**eati qui lugent.
quoniam ipsi consolabuntur. **B**eati qui esuriunt
et sitiunt iustitiam. quoniam ipsi saturabuntur.

Beati misericordes. quia ipsi misericordiam conse
quentur. **B**eati mundo corde. quoniam ipsi deum
uidebunt. **B**eati pacifici. quoniam filii dei uocabuntur.

Beati qui persecutionem patientur propter iustitiam. quoniam
ipsorum est regnum caelorum. **B**eati qui cum
maledixerint uobis. et persecuti uos fuerint.
et dixerint omne malum aduersum uos. men
tientes propter me. Gaudete & exultate.
quoniam merces uestra copiosa est in caelis. Sic enim
persecuti sunt prophetas qui fuerunt ante uos.

iiii

m. xxviii

l. xl. iiii.

xxiiii

ol.

xxv

lvi

xxvi

l.

xxvii

l. iiii.

xxviii

ol.

. xxx.

xl. viii.

Th. xxxi.
R. II
m. eu
L. clxxxv.

Vos estis sal terrae. Quod si sal euauerit. in
quo salletur. Ad nihilum ualebit. nisi ut
mittatur foras & conculescatur ab hominibus.

Th. xxxii.
R. II
m. xxxiiii
L. c. xxxc. iii.

Vos estis lux mundi. Non potest ciuitas abscon
di. supra monte posita. Neq. accendunt lu
cernā et ponunt eā sub modio. sed sup. cande
labrū. ut luceat omnib. qui in domo sunt. Sic
luceat lux urā corā hominib. ut uideant urā
bona opera. et glorificent patrē ur̄m q̄ in celis ē.

Th. xxx. iii.
R. x
Sol.

Nolite putare qm̄ ueni soluere legē. aut pro
phetas. Non ueni soluere. sed adimplere.

Th. xxxiiii.
R. v.
L. c. xciiii.

Amen quippe dico uob. Donec transeat celū
et terra. iota unū aut unus apex n̄ p̄teribit
a lege. donec omnia fiant. Qui ergo solue
rit unū de mandatis istis minimis. & docue
rit sic homines. minimus uocabit̄ in regno
caeloru. Qui aut. fecerit & docuerit. hic mag
nus uocabitur in regno caeloru. Dico enī uob.

Th. xxxv.
R. x
Sol.

Quiansi abundauerit iustia urā plus quam
scribarū et pharisaeorū. n̄ intrabit̄ in regno.

celorum. Audistis quia dicitur antiquis. non occides. Qui autem occiderit. reus erit iudicio. Ego autem dico uobis. Quia omnis qui irascitur fratri suo. reus erit iudicio. Qui autem dixerit fratri suo racha. reus erit concilio. Qui autem dixerit fatue. reus erit gehenne ignis. Si ergo offeris munus tuum ad altare. & tibi recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid aduersus te. relinque ibi munus tuum ante altare. et tu adde prius reconciliare fratri tuo. Et tunc uenies. offeres munus tuum.

xxvi
xii
E

sto consentiens aduersario tuo cito. dum es in uia cum eo. Ne forte tradat te aduersarius iudici. & iudex tradat te ministro. & in carcerem mittaris. Amen dico tibi. Non exies inde. donec reddas nouissimum quadrantem. Audistis quia dicitur antiquis. non moechaberis. Ego autem dico uobis. Quomodo omnis qui uiderit mulierem ad concupiscendum eam. iam moechatus est eam in corde suo. Quod si oculus tuus dexter scanda

lizate. erue eum et proiece abste. Expedi-
 dit enī tibi ut pereat unū mēbrorū tuorū.
 quā totū corpus tuū mittat in gehennam.
Et si dextera manus tua scandalizate. absci-
 de eā. et proice abste. Expedi tibi ut pe-
 reat unū mēbrorū tuorū. quā totū corpus
 tuū eat in gehennam. Dicitū ē autē. Quicūq;
 dimiserit uxorē suā. d& illi libellū repudi.
Ego autē dico uob. Quia omīs quī dimiserit
 uxorē suā excepta fornicationis causā.
 facit eā moechari. Et quī dimissā duxerit.
 adulterat. Iterū audistis quī ad istū ē anti-
 quis. n̄ p̄ iurabis. Reddes autē dñō iuramēta
 tua. Ego autē dico uob. N̄ iurare omnino
 neq; p̄ celū. quia thronus dī est. Neq; p̄
 terrā. quia scabellū ē pedū eius. Neq; p̄
 hierusolr̄mam. quia ciuitas ē magni regis.
Neq; p̄ caput tuū iuraueris. quia n̄ potes unū
 capillū albū facere aut nigrū. Sic autē
 sermō ur̄. ē. ē. n̄. non. Quod autē his abundan

tus ē. amalo est. Audistis quia dictū ē. oculū
 pro oculo. & dentē p̄ dente. Ego autē dico uob.
 non resisteremalo. Sed si quis te percusserit
 in dexterā maxillā tuā. p̄beilli & alteram.
 Et qui uult tecū iudicio contendere. &
 tunicā tuā tollere. dimitte ei et pallium.

Et qui cūq; te angariauerit mille passus. ua
 de cū illo alia duo. Qui petit ate. da ei. Et uo
 lentimutuari ate. neauer taris.

Audistis quia dictū ē. Diliges proximū tuum.
 et odies inimicū tuū. Ego autē dico uob. Dili
 gite inimicos uros. benefacite his qui oder uos.
 & orate p̄ sequentib; & calūmantib; uos.
 ut sitis filii patris ur̄i qui in caelis est. Qui solē
 suū oriri facit sup bonos et malos. & pluit
 sup iustos et iniustos. Si enī diligitis eos qui
 uos diligunt. quā mercede habebitis. Nōne
 et publicani hoc faciunt. Et si salutaueritis
 fr̄s uros. tantū quidam plus facitis. Nonne &
 & h̄nici hoc faciunt. Estote ergo uos p̄fecti.

sicut et pat̄ ur̄ celestis perfectus est.

m. xl. ii
x
sol

Attendite ne iustitia ur̄a faciat̄ cor̄a hominib; :
ut uideamini ab eis. Alioquin. mercedē non
habebitis apud patrem uestrum. qui in celis ē.

Cum ergo facis elemosinā. nolituba canere an
te te. sicut hi pocrite faciunt in s̄nagogis
& in uicis. ut honorificent̄ ab hominib;. Amen
dico uob;. receper̄ mercedē suā. Te aut̄ fa
ciente elemosinā. nesciat sinistra tua quid
faciat dextera tua. Ut sit elemosinā tua in
absconso. et pat̄ tuus qui uidet̄ in absconso.
reddet̄ tibi. **E**t cum oratis. n̄ eritis sicut
hi pocrite qui amant in s̄nagogis. & in an
gulis platearū stantes orare ut uideantur
ab hominibus. Amen dico uobis. receperunt
mercedē suā. Tu aut̄ cū orabis intra in cubicu
lū tuū. & clauso ostio ora pat̄rē tuū in absconso.

Et pater tuus qui uidet̄ in absconso. reddet̄ tibi.

m. xl. iii
v
l. cxxiii

Orantes aut̄. nolite multiloqui. sicut & h̄nici.
Putant enim quod in multiloquio suo. exau

diantur. Nolite ergo assimilari eis.

Sicut enim patet vobis quid opus sit vobis ante
quam petatis eum. Sic ergo vos orabitis.

Pater noster qui es in caelis. sanctificetur nomen tuum.
Veniat regnum tuum. fiat voluntas tua sicut in
caelo et in terra. Panem nostrum supersubstantialem
da nobis hodie. Et dimitte nobis debita nostra
sicut et nos dimittimus debitoribus nostris.

Et ne inducas nos in temptationem. sed libera nos

a malo. Si enim dimiseritis hominibus pec-
cata eorum. dimittet et vobis pater vester caelestis
delicta vestra. Si autem non dimiseritis hominibus
nec pater uester dimittet et peccata vestra.

Cum autem ieiunatis. nolite fieri sicut hypocri-
te tristes. Exterminant enim facies suas. ut
pareant hominibus ieiunantes. Amen dico vo-
bis. quia receperunt mercedem suam. Tu autem cum ieiunas.
unge caput tuum. et faciem tuam lava. Ne ui-
dearis hominibus ieiunans. sed patri tuo qui
est absconditus. Et pater tuus qui uidet in abscondito.

xlvi
VI
c. xxvi

xlvi
Sol.

reddet tibi. Nolite thesaurizare uobis thesauros in terra. ubi erugo et tinea demolitur.

Et ubi fures effodiunt. & furantur. **T**hesaurizate autem uobis thesauros in caelo. ubi neque erugo. neque tinea demolitur. Et ubi fures non effodiunt. nec furantur. Vbi enim est thesaurus tuus. ibi est et cor tuum. **L**ucerna corporis tui. est oculus tuus. Si fuerit oculus tuus simplex. totum corpus tuum lucidum erit. Si autem oculus tuus nequam fuerit. totum corpus tuum tenebrosum erit. Si ergo lumen quod in te est. tenebrae sunt. ipse tenebrae quantus erit.

Nemo potest duobus dominis seruire. Aut enim unum odio habebit. & alterum diliget. Aut unum sustinebit. et alterum contemnet. Non potestis deo seruire. & mammonae. **I**deo dico uobis. ne solliciti sitis anime uestrae quid manducetis. neque corpori uestro quid induamini. Nonne anima plus est quam esca. et corpus quam uestimentum.

Respicite uolatilia caeli. quoniam non serunt. neque

T. xlvi

V. l. cl. iii

T. xlvii

V. l. cxxiiii

T. xlviii

V. l. cxc

T. xlviiii

V. l. cl.

metunt. neq. congregant in horrea. & pat̄ur̄ celestis pascit illa. Nonne uos magis plures estis illis. Quis aut̄ ur̄m cogitans potest adicere ad staturā suā cubitum unum. & de uestimento quid solliciti estis. Considerate lilia agri quomodo crescunt. non laborant. neq. nent. Dico aut̄ uob. Qm̄ n̄ salomon in omni gloria succooptus ē. sicut unū ex istis. Si aut̄ foenu agri quod hodie est & cras in clibanū mittitur. d̄ sic uesit. quanto magis uos minime fidei. Nolite ergo solliciti eē dicentes. Quid manducabimus. aut quid bibemus. aut quo operiemur. Haec enim om̄a. gentes inquirunt. Scit enim pat̄ur̄. quia his omnib. indigetis. Quaerite ergo primum regnū d̄i. et iustitiā eius. Et omnia haec. adicientur uobis. Nolite ergo solliciti eē in crastinum. Crastinus enim dies. sollicitus erit sibi ipsi. Sufficit dies. malitia suae.

LVI

Nolite iudicare. ut non iudicemini. In quo

L
xli
Lvi

enim iudicio iudicaueritis. iudicabimini.

Et inquamensuramensi fueritis. remeiet uos.

T. L. i

V
L. L. viii

Quid autem uidet festucam in oculo fratris tui. & trabem in oculo tuo non uidet. Aut quomodo dicis fratri tuo. sine etiam festuca de oculo tuo. & ecce trabis est in oculo tuo. Hypocrita. eice primam trabem de oculo tuo. Et tunc uideb eicere festucam de oculo fratris tui. Nolite dare semina in cinib. neq. mittatis margaritas uas ante porcos. Ne forte conculcent eas pedib. suis. & conuersi dirumpant uos.

T. L. ii

Sol

T. L. iii

V
L. C. xxv

Petite. et dabitur uob. Quaerite. et inuenietis. Pulsate. et aperietur uob. Omnis enim qui petit accipit. et qui querit inuenit. et pulsanti aperietur. Aut quis est ex uobis homo quem si petierit filius suus panem. numquid lapidem porriget ei. Aut si piscem petierit. numquid serpente porriget ei. Si ergo uos cum sitis mali nostri bona dare filiis uestris. quanto magis patet uestrum quia caelis est. dabit bona pet

Liii
Liiii
Lv
Lxx
 tentibus se. **O**mnia ergo quaecumque
 uultis ut faciant uobis homines. et uos facite
 eis. Haec est enim lex et propheta. Intra
 per angustam portam. Quia lata porta est
 et spatiosa uia. quae ducit ad perditionem.
 & multi sunt qui
 intrant per eam. Quam angusta porta
 & ardua uia quae ducit ad uitam. et pauci
 sunt qui inueniunt eam.

Lvi
Lx
Sol.
Attendite a falsis prophetis. qui ueniunt ad
 uos in uestimentis ouium. Intra insecus autem
 sunt lupi rapaces. A fructibus eorum cognoscetis eos.

Lxii
Lxi
Numquid colligunt de spinis uuis. aut de tri
 bulis ficus. Sic omnis arbor bona. fructus
 bonos facit. Mala autem arbor. fructus ma
 los facit. Non potest arbor bona. fructus
 malos facere. Neque arbor mala. fructus
 bonos facere. Omnis arbor quae non facit
 fructum bonum. excidetur & in ignem mittetur.

Lxiii
Lxiiii
Lxv
Igitur. ex fructibus eorum. cognoscetis eos.

Lxviii
Lxvii
Lxvi
Non omnis qui dicit mihi dñe dñe. intrabit
 in regnum caelorum. Sed qui facit uolun

m. Lxiii
 L. Lx.

m. Lx
v
l. clxxi

tate patris mei qui in caelis est ipse intrabit
in regnum caelorum. **M**ulti dicent mihi in
illadie dne dne. nonne in nomine tuo pphetauimus.
et in tuo nomine demonia eiecimus.
et in tuo nomine uirtutes multas fecimus.

Et tunc confitebor illis. quia numquam noui
uos. **D**iscedite a me. quod operamini iniquitate.

m. Lxi
v
l. clxxii

Omnis ergo qui audit uerba haec et facit ea
assimilabitur uiro sapienti. qui aedificauit
domum suam supra petram. Et descendit pluuia.
et uenerunt flumina. et flauerunt uenti. et inruerunt
in domum illam. & non cecidit. Fundata enim
erat supra petram. Et omnis qui audit uerba
haec et non facit ea. similis est uiro stulto
qui aedificauit domum suam supra arenam.

Et descendit pluuia. et uenerunt flumina. & fla
uerunt uenti. & inruerunt in domum illam. & cecidit.

Et fuit ruina eius magna. **E**t factum est cum con
suerunt in uerba haec. admirabantur turbae
sup doctrina eius. Erat enim docens eos. sicut

JVII

m. Lxii
m. Lxiii
l. clxxiii
l. clxxiiii

Lxiii
Lxxiii
Lxxxiii

potestate habens. n̄ sicut scribe eorū & pharisei.
Cum autē descendisset de monte. sequuta est eū
 turba multe. Et ecce leprosus ueniens. adora
 bat eū dicens. Dn̄e. si uis potes me mundare. Et
 extendens manū. tetigit eū ihs̄. dicens. Volo.
 mundare. Et confestim mundata est lepra ei.
 Et ait illi ihs̄. Vide. nemini dixeris. Sed uade
 ostende te sacerdoti. et offer munus quod p̄
 cepit moyses. in testimonium illis.

Lxiiii
Lxv
Lxxvii

Cum autē introisset capharnaum. accessit ad
 eū centurio. rogans eū et dicens. Dn̄e. puer mi
 iacet in domo paralyticus. & male torquetur.
 Et ait illi ihs̄. Ego ueniam. et curabo eū. Et respon
 dens centurio. ait. Dn̄e. non sū dignus ut in
 tres sub tectū meū. sed tantū dic uerbo. & sa
 nabitur puer mi. Nam et ego homo sū sub po
 testate. habens sub me milites. Et dicit huic
 uade. et uadit. Italo uenit. et uenit. Et seruo
 meo facti hoc. et facti. Audiens autē ihs̄ mira
 tus ē. & sequentib. se dixit. Am̄ dico uob.

m. Lxv.
v.
l. clxxii.

non inueni tantam fidem in israhel. Dico autem uobis. Quod multi a oriente & occidente ueniunt. et recumbent cum abraham. et isaac. & iacob. in regno celorum. Filii autem regni eiciuntur in tenebras exteriores. ibi erit fletus & stridor dentium.

m. Lxvi.
v.
l. Lxvi.

Et dixit ihs centurioni. Vade. & sicut credidisti. fiat tibi. Et sanatus est puer. in illa hora.

m. Lxvii.
v.
m. xv.
l. xxvi.

Et cum uenisset ihs in domum petri. uidit socrum eius iacentem. et febri citantem. Et tetigit manum eius. et dimisit eam febris. Et surrexit. et ministrabat eis. Vespere autem facto. obtulerunt ei multos demonia habentes. Et eiciebat spiritus uerbo. & omnia male habentes curauit. Ut adimpleretur quod dictum est. per saiam prophetam dicentem. Ipse infirmitates nostras accepit. & egrotationes portauit. Videns autem ihs turbas multas circum se. iussit ire trans fretum.

m. Lxviii.
v.
l. cv.

Et accedens unus scriba. ait illi. Magister. sequar te. quocumque ieris. Et dicit ei ihs. Vulpes foveas habent. et uolucres celi nidof.

Filius autem hominis non habet ubi caput reclinet.

Alius autem de discipulis eius ait illi. Domine. permittite me primū ire et sepelire patrem meum. Iesus autem ait illi. Sequere me. Et dimittite mortuos. sepe-

lire mortuos suos. Et ascendente eo in nauicula. sequuti sunt eum discipuli eius. Et ecce motus magnus factus est in mari. nauicula operiret fluctibus. Ipse uero dormiebat. Et accesserunt et suscitauerunt eum dicentes. Domine. salua nos. perimus. Et dicens. Quid timidi estis modice fidei.

Iuue surgens imperauit uentis et mari. Et facta est tranquillitas magna. Porro homines mirati sunt dicentes. Qualis est hic. quia uenti et mare. oboediunt ei. Et cum uenisset et transiret in regione gerasenorum. occurrerunt ei duo habentes demonia demonum malis exeuntes. facti in imis. ita ut nemo possit transire per uiam illam. Et ecce clamauerunt dicentes. Quid nobis et tibi fili dei. uenisti huc ante tempus. torqueri re nos. Erat autem non longe ab illis grex porcorum.

Lxxviii.

xlvi

xxxiii.

LVIII.

multorum pascens. Daemones autem rogabant eum.
 dicentes. Si eicis nos. mitte nos in gregem porcorum.
 Et ait illis. Ite. At illi exeuntes. abierunt in porcos.
 Et ecce impetu abiit totus grex prope in mare.
 et mortui sunt in aquis. Pastores autem fugerunt.
 Et tuentes in ciuitatem. nuntiauerunt omnia. et de his
 quidam monia habuerant. Et ecce tota ciuitas. exiit
 obuiam iesu. Et uisus eo. rogabant ut transiret
 a finibus eorum. **E**t ascendens in nauiculam. trans-
 fretauit. et uenit in ciuitatem suam. Et ecce offer-
 rebant ei paralyticum. iacentem in lecto. Et uident
 in fide illorum. dixit paralytico. Confide fili. re-
 mittuntur tibi peccata tua. Et ecce quidam de-
 scribis. dixerunt in se. Hic blasphematur. Et cum
 uidisset in cogitationes eorum. dixit. Ut quid
 cogitatis mala in cordibus uestris. Quid est facilius.
 dicere dimittantur tibi peccata. aut dicere surge
 et ambula. Ut sciatis autem. quoniam filius homi-
 nis habet potestatem in terra. dimittendi
 peccata. Tunc ait paralytico. Surge. tolle.

T. LXX
 R. XX
 L. XXXIII
 P. XXXIII

VIII

lectū tuū. & uade in domum tuam. Et surrex-
& abiit in domū suā. Videntes autē turbæ.
timuerunt et glorificauerūt dñm. Quid dedit po-

testatem talem hominibus. **E**t cū transi-
ret inde ih̄s. uidit hominē sedentē in teloneo.
mattheum nomine. & ait illi. Sequere me.

Et surgens. sequutus est eum. **E**t factum est
discumbente eo in domo. ecce multi publicani.
et peccatores uenientes. discumbebant cū inū.
et discipulis eius. Et uidentes pharisæi. dice-
bant discipulis eius. Quare cū publicanis &
peccatoribus. manducat magister uester.

At ih̄s audiens. ait. Non ē opus ualentib. me-
dicis. sed male habentibus. Euntes autem.
discite quid est misericordiam uolo. et non sacri-
ficium. Non enim ueni uocare iustos. sed peccatores.

Tunc accesserunt ad eum discipuli ioh̄is. dicentes.
Quare nos et pharisæi ieiunamus frequenter.
discipuli autē tui non ieiunant. **E**t ait
illis ih̄s. Numquid possunt filii sponsi lu-

xxi
l
et
xxviii

xxii
l
et
xxviii

xxviii
l
et
xxviii

xxiii
l
et
l

gere. quādiu cum illis ē sponsus. Venient
 autē dies cum auferet̄ ab eis sponsus. et tunc
 ieiunabunt. Nemo autē inmittat cōmissurā
 panni rudis. in uestimētū uetus. Tollit enim
 plenitudinē ei a uestimento. & peior scissū
 ra fit. Neq. mittunt uinū nouū in utres
 ueteres. Alioquin. rumpuntur utres. &
 uinū effunditur. & utres peribunt. Sed ui
 num nouū in utres nouos mittunt. &ambo
 conseruantur. **H**aec illo loquente ad
 eos. ecce princeps unus accessit. & adorauit
 eū dicens. Filia me modo defuncta est. sed
 ueni impone manū sup̄ eā. et uiuēt. Et sur
 gens ihs. sequebatur eū & discipuli eius. Et
 ecce mulier quae sanguinis fluxū patie
 batur xii. annis. accessit retro. et tetigit
 fimbriam uestimenti eius. Dicebat enim
 intra se. Si tetigerō tantū uestimētū eius.
 salua ero. At ihs conuersus. & uidentē eā. dixit.
 Confide filia. fide tua te saluam fecit. Et

T. lxxiiii.
 R. lxxv.
 C. lxxviii.
 L. lxxxv.

salua facta est mulier. ex illa hora. Et cū
 uenisset ihs in domū principis. et uidisset a
 bicines. et turbā tumultuante. dicebat. Re-
 cedite. n̄ ē enim mortua puella. sed dormit.
 Et deridebant eum. Et cum eiecta eēt turba.
 intrauit. et tenuit manū eius. et surrexit
 puella. Et exiit fama haec. in uniuersam ter-
 ram illam. **E**t transeunte inde ihū. sequuti
 sunt eū duo caeci clamantes. & dicentes.
 Miserere nr̄. fili dauid. Cū autē uenisset & do-
 mum. accesserāt ad eū caeci. & dicit eis ihs.
 Creditis. quia possum hoc facere uobis. Di-
 cunt ei. Utique dñe. Tunc tetigit oculos
 eorū. dicit. Secundū fidē urām. fiat uob.
 Et tacti sunt oculi illorū. Et comminatus ē
 eis ihs. dicit. Videte. ne quis sciat. Illi autē
 exeuntes. diffamauerunt eū in tota tra-
 cta illa. Egressis autē illis. ecce obtulerunt ei
 hominē mutū. daemoniū habentē. Et
 eiecto demonio. loquutus est mutus. Et

miratae sunt turbe dicentes. Numquid
apparuit sic in terra. Pharisei autem dicebant
in principe daemoniorum. eicit demones.

T. LXXVI
R. II
L. LII
L. CLXXXIII

Et circuibat Iesus ciuitates omnes. & castella. docens
in synagogis eorum. et predicans euangelium
regni. et curans omnem languorem. & omnem
infirmi-
tatem. Videns autem turbas. miser-
tus est eis. Quia erant uexati & iacentes. si-
cut oues non habentes pastorem.

T. LXXVII
R. VI
L. LXIII

Tunc di-
cit discipulis suis. Messis quidem multa.
operari autem pauci. Rogate ergo dominum messis.
ut eiciat operarios in messem suam. **X**

T. LXXVIII
R. II
L. LXXXVI

Et conuocatis duodecim discipulis suis. de-
dit illis potestatem spirituum immundorum.
ut eicerent eos. Et curarent omnem lan-
guorem. & omnem infirmitatem.

T. LXXX
R. II
L. XLIII

Duodecim autem apostolorum nomina haec sunt.
Primus simon qui dicitur petrus. & andreas frater
eius. iacobus zebedei. et iohannis frater eius.
Philippus. et bartholomeus. Thomas. &

mattheus publicanus. & iacobus alphi. &
 taddeus. Simon cananeus. & iudas scariothes
 qui et tradidit eum. Hos. xii. misit ihs. p̄
 cipienses et dicit. In uicā gentiū ne abieritis.
 et in ciuitates samaritanorū ne intraueri
 tis. sed potius ite ad oues que perierūt domū istā.

Lxxx
 l

xxxii
 ii
 iii
 xxxvii
 x.

Euntes autē. p̄dicare dicentes. qui accedunt
 quabit regnū caelorum. Infirmos curate.
 mortuos suscite. leprosos mundate. de
 mones eicite. Gratis accepistis. gratis date.

Nolite possidere aurū. neq. argentū. neq.
 pecuniam in zanisuris. Non perā in uice.
 neq. duas tunicas. neq. calciamenta. neq.
 uirgam. Dignus enim est operarius. cibosuo.

xxxiii
 ii
 iii
 xxxvii
 cii.

Inquamcūq. autē ciuitatē aut castellum in
 traueritis. interrogate quis in eā dignus
 sit. & ibi manete donec exeatis. Intranter
 autē in domū. salutate eā dicentes. Pax
 huic. domui. Et si quidem fuerit domus
 digna. ueniet pax urā super eam. Si autē

l. lxxxiii
 l. cxi

M. LXXXV.

R. LV

L. LXXXVIII

T. CXIII.

non fuerit digna. pax ur̄a ad uos r̄ueſtetur. Et quicumq; non receperit uos. neq; audierit sermones ur̄os. exeuntes foras de domo. uel ciuitate. excutite puluerē de pedib; ur̄is.

A mendico uob; Tolerabilius erit terrae ſodo morū & gomorreorū in die iudicii. quā illi ciuitati.

M. LXXXVI

L. CXXIII

Ecce ego mitto uos. ſicut oues in medioluporū. Eſtote ergo prudentes. ſicut ſerpentes. Et ſimplices. ſicut colūbē.

M. LXXXVII

R. CXXXVIII

L. CCL

T. CXXI

Cauete autē ab hominib; Tradent enim uos in conciliis. et in ſynagogis ſuis flagellab; uos. Et ad p̄ſides. & ad reges ducemini. In propt̄ me in teſtimonium illis. & gentib;.

M. LXXXVIII

R. CXXI

L. CCLV

T. CXXVIII

Cum autē tradent uos. nolite cogitare. quomodo aut quid loquamini. Dabit enim uob; in illa hora. q̄d loquamini. Non enim uos eſtis qui loquamini. ſed ſp̄s patris ur̄i qui loquit̄ in uobis. Tradat̄ autē fr̄ fratrē in mortē. et pater filium. Et inſurgent filii parentes. & morte eos afficient.

Et teritis odio omnib. pp nom meū. Qui autē p.
seu erauerit usq. in finem. hic saluus erit.

Cum autē psequerit uos in ciuitate ista. fugite
in aliam. Am dico uob. Nō consumabitis ciuitates
ist. donec ueniat filius hominis. Non ē disci-
pulus sup magistrū. nec seruus sup dominū
suū. Sufficit discipulo. ut sit sicut magist. ei.
et seruus sicut dominus eius. Si patrem fa-
milias beelzebub uocauer. quanto magis do-
mesticos eius. Ne ergo. timueritis eos.

Nihil optū qd n̄ reuelabit. & occultū qd n̄ sciet.

Quod dico uob in tenebris. dicite in lumine. Et
qd̄ in aure auditis. p̄dicare sup tecta. Et nolite
timere eos qui occidunt corpus. animā autē
n̄ possunt occidere. Sed potius cū time te. qui
potest & animā & corpus p̄dere in gehennā.

Nonneduo passerēs assueunt. & unus ex il-
lis non cadet sup terrā. sine patre uro. Vri
autē & capilli capitis. om̄s numerati sunt. Nolite
ergo timere. multis passerib. meliores estis uos.

lxxxviii
x
sol

xc
li
xliii
xliii
cccxxiii

xc i
ol

xcii
xl
xxx
xciii
xlv

Omnes ergo qui confitebitur me corā hominib; :
confitebor & ego eū corā patre meo. qui ē in celis.

h. xciii

R II

m. lxxxvi.

L. xcvi

7. cxli

m. xcvi

L. clx

Quia autē negauerit me corā hominib; . negabo
et ego eum coram patre meo qui ē in celis.

Nolite arbitrari. quia uenerim mittere
pacē in tēra. Nūeni pacē mittere. sed gla
dium. Veni enī separare hominē aduersus
patrē suū. & filiā aduersus matrē suā. &
nurū aduersus socrū suū. & inimici homi
nis. domesticus. Qui amat patrē aut
matrē plus quā me. nō ē me dignus. Et qui
amat filiū aut filiā sup me. nō ē me dignus.

m. xcvi.

L. clxxxii.

Et qui nō accipit crucē suā et sequitur me. nō ē
me dignus. Qui inuenit animā suā. pd & illā.

m. xcvi

L. cc. xi.

P. cv.

Et qui pdiderit animā suā pp me. inueniet eā.

Qui recipit uos. me recipit. Et qui me recipit.
recipit eū q̄ me misit. Qui recipit pphe
tā in nomine pphe. mercedē pphe. ac
cipiet. Et qui recipit iustū in nomine iusti.
mercedem iusti accipiet. **E**t qui cum que

m. xcvi.

Sol

m. c.

m. xcvi.

m. xcvi.

m. xcvi.

L. cxvi.

L. clxx.

potū dederit uni ex minimis istis. calicē aque
frigide tantū in nomine discipuli. am̄ dico uob.
n̄ p̄ d̄ & mercede succ̄. **E**t factū ē cū consumas
s̄ & ihs̄ p̄cipiens x̄i discipulis suis. transit
inde. ut docer̄ & ep̄dicar̄ & inciur̄atib. eorū.

Ioh̄s aut̄ cū audiss̄ & in uinculis opera x̄pi. mittens
duos de discipulis suis. ait illi. Tu es quentur us
es. an̄ aliū expectamus. **E**t respondens ihs̄ ait
illis. Eum̄ es renuntiate ioh̄i quā audistis & uidistis.

Caeci uident. claudi ambulant. leprosi mundant̄.
surdi audiunt. mortui resurgunt. pauperes
euangelizantur. **E**t beatus ē. qui n̄ fuerit scan
dalizatus in me. **I**llis aut̄ abeuntib. coepit
ihs̄ dicere ad turbas de iohanne. Quid existis
in deserto uidere harundinē uento agitatā?

Sed quid existis uidere hominē mollib. uestitū?

Ecce q̄ mollib. uestiunt̄. in domib. regum sunt.

Sed quid existis uidere p̄phetā? **E**t iā dico uob.
et plus quā p̄pheta.

Hic ē enī de quo scriptū
ē. **E**cce ego mitto anḡl̄m̄ m̄m̄ ante faciē tuā.

c. 21

c. 21.
v. 2111c. 21.
l. 1.
xx

XII

ῥ. ciii.
l. lxxi

qui parabit uicā tuā ante te. **A**m̄ dico uob.
n̄ surrex̄ in̄ natos mulierū maior. iohanne
baptista. Quia ū minor ē. in regno caelorum ma
ior ē. illo. **A** dieb. aut̄ ioh̄is bapt. usq. nunc
regnū caloz uimpatitur. et uiolenti rapiunt illud.

ῥ. cv.
l. c. xc. iii.

ῥ. cvi.
sol

Omnes enī pphete et lex. usq. ad ioh̄m ppheta
uer. Et si uultis recipere ipse ē helias. qui uen
turus ē. Qui habet aures audiendi. audiat.

ῥ. cxvii.
l. lxxiii.

Cuia ū simile aestimabo generatione istam?
Similis ē pueris sedentib. in foro. qui clamantes
co aequilib. dicunt. Cecinimus uob. et n̄ saltastis.
Lam̄tauimus. et n̄ planxistis. Venit aut̄ ioh̄s
neq. manducans. neq. bibens. & dicunt demo
niū habet. Venit filius hominis manducans &
bibens. & dicunt. Ecce hō uorax. et potator
uini. publicanorū et peccatorum amicus.

Et iustificata est sapientia. a filiis suis.

ῥ. cxviii.
l. c. xv.

Tunc coepit expr̄are ciuitatib. in quib. facte s̄
plurimae uirtutes eī. quia n̄ egissent peniten
tiā. **V**a tibi corazaim. uae tibi bethsaida.

Quia sunt irro et sidone falte cent uirtutes qua
 falte sunt in uob. olim in cilicio & cinere peni
 tentia egerissent. Veruta m̄ dico uob. Irro & si
 doni remissius erit in die iudicii. qua uob. Et
 tu capharnaum. numquid usq. in caelum exalta
 ueris. usq. in infernum descendes. Quia si in so
 domis falte fuissent uirtutes qua falte sinte.
 forte mansissent usq. in hanc diem. Veruta
 m̄ dico uob. Quia terra sodomoz remissius
 erit in die iudicii. qua tibi. **I**n illi tēp̄. respon
 dens ihs dix̄. Confiteor tibi pat̄ dñe caeli &
 terre. quia abscondisti haec a sapientib. &
 prudentib. et reuelasti ea paruulis. Ita pat̄.
 qm̄ sic fuit placitum ante te. **O**mnia mihi
 tradita sunt. a patre meo. **E**t nemo nouit filiu.
 nisi pat̄. Neq. patre quis nouit nisi filius. & qui
 uoluerit filius reuelare. **V**enite ad me
 om̄s qui laboratis. et onerati estis. & ego reficiam
 uos. Tollite iugum m̄ sup uos. et discite a me
 quia mitis sū & humilis corde. & inuenietis re

cxviii
ol

cx
xviii

cx
xviii
lxviii
xx

cxliii
ol

m̄. cxii
l. cxviii
l. lxxxvii

T. cxiiii.
 R. II
 M. xxxiiii.
 L. xli.

quem animabus uris. Iugum enim suum suauis est. &
 onus meum leue est. **I**n illa tēpore abiit ih̄s sabbato
 psata. Discipuli autē ei esurientes. coeperunt uel
 lere spicas. & manducare. Pharisaei autē ui
 dentes. dixerunt ei. Ecce discipuli tui faciunt. quod n̄
 licet eis facere sabbatis. At ille dixit eis. N̄ legis
 quid fecerit dā. quando esuruit. et qui cum eo erant.
 quomodo intrauit in domū dī. et panes propositionis
 comedit. quos n̄ licebat ei edere. neque his qui
 cum eo erant. nisi solis sacerdotibus. **A**ut
 non legis in lege. quia sabbatis sacerdotes
 in tēplo sabbatū uiolant. et sine crimine s̄.
Dico autē uob. quia tēplo maior est hic. Si autē
 sciretis quid. ē. misericordiam uolo & n̄ sacrifici
 um. nūquā condēnassetis innocentes.
Dñs est enim filius hominis. & licet sabbati.

T. cxv.
 Sol

T. cxvi.
 R. II
 M. xxxv.
 L. xlii.

Et cum inde transisset. uenit in s̄r nagozā eoz.
Et ecce homo manū habens aridā. et inter
 rogabant eū dicentes. Si licet sabbatis cu
 rare. ut accusarent eū. Ipse autē dixit illis.

Quis erit ex uobis homo qui habeat ouem unam. & si ce-
 cidert hec sabbatis in foueam. n̄ne tenebit &
 leuabit eam? Quanto magis. melior. e. homo uis.

Itaq. licet sabbatis benefacere. Tunc ait homini.

Extende manum tuam. Et extendit. et restituta
 est sanitati. sicut altera. Exeuntes autem

pharisaei. consiliu faciebant aduersus eum.

quomodo eum pderent. Ihs aut sciens. recessit

inde. Et sequutus eum multi. et curauit eos omnes.

Et pcepit eis. ne manifestu eum facerent. Ut adim-
 pleretur qd dictu e. per isaiam ppheta dicente.

Ecce puer meus quem elegi. dilectus meus. in quo
 bene conplacuit anime mee. Pona spm m̄m

sup eum. et iudiciu gentib; nuntiabit. N̄ con-
 tendet. neq. clamabit. neq. audiet aliquis in

plateis uoce eius. Harundine quassata n̄

confringet. et lunu fumigans non extinguet.

donec eiciat ad iudicium. et in nomine

eius gentes sperabunt. Tunc oblatus est ei

demoniu habens. caecus. et mutus. & curauit

xvii
 ii
 xvi
 ciii
 24

m. cxxviii.
 sol

xviii
 ✓
 xxvi

SECUNDUM

m. cxx
 VII
 φ. Lxxxii

eum. ita ut loqueretur & uideret. **E**t stupebant om̄s turbe. & dicebant. Numquid hic est filius dauid? **P**harisaei aut̄ audientes. dixerunt.

m. cxxi.
 φ. II
 m. xxxii.
 L. cxxvii

Hic non eicit daemones. nisi in beelzebub principe demoniorum. **I**hs aut̄ sciens cogitationes eorū. dixit eis. Omne regnū diuisum contra se. desolatur. Et om̄s ciuitas uel domus diuisa contra se. non stabit. Et si satanas satanan eicit. aduersus se diuisus est. Quomodo ergo stabit regnū eius? **E**t si ego in beelzebub eicio daemones. filii uiri in quo eiciunt.

m. cxxii
 φ. II
 m. xxxiii.
 L. cxxviii.

Ideo ipsi iudices uiri erunt. Si aut̄ ego in spū dī eicio daemones. igitur puenit in uos regnū dī. Aut quomodo potest quis quā intrare in domū fortis & uasa eius diripere. nisi prius alligauerit fortē. & tunc domū illius diripiet.

m. cxxiii.
 φ. II
 m. xxxiiii.
 L. cxxvii

Qui non est mecum. contra me est. Et qui non congregat mecum. spargit. **I**deo dico uob. Omne peccatū et blasphemia remittetur hominibus. sp̄s aut̄ blasphemia non remittetur.

Et quicumque dixerit uerbum contra filium hominis
remittetur ei. Qui autem dixerit contra spiritum sanctum
non remittetur ei. neque in hoc seculo neque in futuro.

xxiii **A**ut facite arborem bonam. et fructum eius bonum.

Aut facite arborem malam. et fructum eius malum.

Siquidem ex fructu. arbor agnoscitur. Pro
genies uiperarum. quomodo potestis bona
loqui cum sitis mali. Ex abundantia enim

xxv cordis os loquitur. Bonus homo de bono

thesauro. profert bona. Et malus homo de

xxvi malo thesauro. profert mala. **D**ico autem uobis.

quod omne uerbum otiosum quod locuti fuerint ho
mines. reddent rationem de eo in die iudicii.

Ex uerbo uisus iustificaberis. et ex uerbo uisus

xxvii condemnaberis. **T**unc responderet ei quidam

xxviii describis et pharisaeis dicentes. Magister.

uolumus a te signum uidere. **Q**ui respondens

xxviii ait illis. Generatio mala et adultera signum

xxviii quaerit. et signum non dabitur ei nisi signum iohannis

propheta. Sicut enim fuit iohannis in uentre

coeti trib. dieb. et trib. noctib.: sicut
 filius hominis in corde terre trib. dieb.
 et trib. noctibus. Viri in eunte. surgent
 in iudicio cū generatione ista. & condēna-
 bunt eā. quia penitentiā egerit in p̄dicatio-
 ne ionae. Et ecce plus. quā iona hic. Re-
 gina austris surgit in iudicio cū genera-
 tione ista. & condemnabit eā. quia uenit
 a finib. tr̄e. audire sapienciā salomonis.

Et ecce plus. quā salomon hic. Cū autē in-
 mundus spiritus exierit ab homine. am-
 bulat per loca arida. quaerens requiē.
 et non inuenit. Tunc dicit. reuertar in
 domū meā. unde exiui. Et ueniens. inue-
 nit uacantē. scopis mundatam et ornata.

Tunc uadit. & assumit septē alios spiritus. se-
 cū nequioresse. et intrantes. habitant ibi.

Et fiunt nouissima hominis illius. peiora
 priorib;. Sicut. & generationi huic pes-
 simae. **A**d huc eloquente ad turbas.

T. cxxviii

L. c. xxx

T. c. xxx

L. c. xxxv

L. c. xxxii

ecce mat̄ ei et fr̄i stabant foris. quaeren-
tes loqui ei. Dixit aut̄ ei quidam. Ecce
mat̄ tua et fr̄i tui foris stant. quaerentes
te. At ipse respondens. dicens sibi ait.

Quae est mat̄ mea. et quis sunt fr̄i mei.

Et extendens manū in discipulos suos. dix̄.

Ecce mat̄ mea. et fr̄i mei. Quicūq. enī fe-
cerit uoluntatē patris mei q̄ in celis est.
ipse meus et frater. et soror. & mat̄ est.

In illo die. exiens in iher̄salem. sedebat se-
cus mare. et congregatae sunt ad eum
turbae multae. ita ut in nauiculā ascen-
dens sederet. et omnis turba stabat in litore.

& loquutus ē. eis multa in parabolis dicens.

Ecce exiit. quis seminare. Et dum
seminat. quaedam ceciderunt secus uiam. & ue-
nerunt uolucres. & comederunt ea. Alia autem
cecidit in petrosa. ubi non habebant terram
multam. et continuo exortae sunt. quia non
habebant altitudinem terrae. Sole.

XIII

aut orto. aestuauer. Et quia n̄ habebant ra-
 dice. aruer. Alia aut cecider in spinas. et cre-
 uer in spinas. et suffocauer ex. Alia aut cecider
 in terra bonā. et dabant fructū. Aliud centesi-
 mū. aliud sexagesimū. aliud tricesimum.
 Qui habet aures audiendi. audiat. Et acceden-
 tes discipuli. dixer ei. Quare in parabolis.
 loqueris eis. Qui respondens. ait illis. Quia
 uob datū ē nosse mysteria regni caelorum.
 illis aut non est datum. **Q**ui n̄ habet. dabit
 ei. & abundabit. Qui aut n̄ habet. et qd habet.
 auferet ab eo. Ideo in parabolis loquor eis.
 quia uidentes non uident. et audientes non
 audiunt. neq. intelligunt. Ut adimplere-
 tur in eis. propheta esuae dicit. Auditū au-
 dietis. et n̄ intellegetis. Et uidentes uide-
 bitis. et n̄ uidebitis. In crassatū ē enī cor po-
 puli huius. & auribus grauit̄ audiet. & oculos suos
 cluset. Ne quando uideant oculis. & auribus
 audiant. & corde intellegant. & conuertant̄.

T. c. xxxii

L. Lxxxi

T. c. xxxiii

R. l. xxxvii

L. Lxxvii

φ. c. viii

et sanem eos. Vestri autem beati oculi quia vident
 et aures urae quia audiunt. Amen quippe dico
 vobis. Quia multi prophetae et iusti cupierunt uide
 re quae uideris. & non uiderunt. Et audire quae
 auditis. & non audierunt. Vos ergo audite para
 bolam seminantis. Omnis qui audit uerbum reg
 ni & non intellegit. uenit malus & rapit quod
 seminatum est in corde eius. Hic est. qui secus uiam
 seminatus est. Qui autem super petrosam seminatus
 est. hic est qui uerbum audit. et continuo cum
 gaudio accipit illud. Non habet autem in se ra
 dicem. sed est temporalis. Facta autem tribulati
 one et persecutione. propter uerbum continuo
 scandalizatur. Qui autem seminatus est in spinis.
 hic est qui uerbum audit. et sollicitudo seculi istius.
 et fallacia diuitiarum suffocat uerbum. & sine
 fructu efficitur. Qui uero in terra bonam semi
 natus est. hic est qui audit uerbum & intellegit.
 et fructum affert & facit. Aliud quidem cen
 tesimum. aliud autem sexagesimum. aliud uero
 tricesimum.

T. c. xxxvi

X
Sol.

Aliam parabolam proposuit illis dicens. Simile factum est regnum caelorum homini qui seminavit bonum seminum in agro suo. Cum autem dormirent homines. venit inimicus eius et super seminavit zizania in medio tritici. et abiit. Cum autem crevisset herba et fructus fecisset. tunc apparuerunt et zizania. Accedentes autem serui patris familiae dixerunt ei. Domine. nonne bonum seminum seminasti in agro tuo. unde ergo habet zizania. Et ait illis. Inimicus homo hoc fecit. Serui autem dixerunt ei. Visimus et colligimus ea. Et ait. Non. Ne forte colligentes zizania. eradicetis simul cum eis et triticum. Sinite utraque crescere usque ad messem. Et in tempore messis. dicite messoribus. Colligite primum zizania. et alligate ea fasciculos. ad comburendum. Triticum autem. congregate in horreum meum. **A**liam parabolam proposuit eis dicens. Simile est regnum caelorum granosinapis. quod accipiens homo. seminavit in agro suo. Quod minimum quidem est. omnibus

T. c. xxxvii

R. II

m. xlvi

L. clxxii

semibus. Cum autē creuerit. maius est
omnib. holeribus. Et fit arbor. ita ut uolu
crescaeli ueniant et habitent in ramis eius.

xxviii

viii

Aliam parabolā. loquutus ē eis. Simile est
regnū celorū fermento. qđ acceptum
mulier. abscondit in farinae satis tribus.
donec fermentatū ē totum. Haec omnia

xxviii

v

loquutus ē ihs in parabolis ad turbas.
et sine parabolis n̄ loquebatur. eis. Ut im
plere t̄ qđ dictū erat. p̄pphetā dicentē.

Aperiam in parabolis os meū. eructuabo ab
scondita. a constitutione mundi.

cl

Tunc dimissis turbis. uenit in domū. Et
accesser̄ ad eū discipuli ei. dicentes. Dis
serere nob̄ parabolā. zizamorū agri.
Qui respondens. ait. Qui seminat bonum
sem̄. ē filius hominis. Ager autē. ē mun
dus. Bonū uero sem̄. hi sunt filii regni.
Zizania autē. filii nequam. Inimicus autē
qui seminat ea. ē diabolus. Messis uero

consummatio seti est. Messores autē angeli
 sunt. Sicut ergo colligunt zizaniam & ignico-
 buruntur. sic erit in consummatione seti. Mit-
 tet & filius hominis angelos suos. & colligent de **A**
 regno eius omnia scandala. & eos qui faciunt ini-
 quitate. & mittent eos in caminum ignis. Ibi erit
 fletus & stridor dentium. Tunc iusti fulgebunt
 sicut sol in regno patris eorum. Qui habet aures
 audiendi. audiat. Simile ē regnū caelorum
 thesauro abscondito in agro. quē qui inuenit
 homo abscondit. & post gaudium illius uadit & uen-
 dit uniuersa quae habet et emit agrum illum.
Iterū simile ē regnū caelorum homini negotiato-
 ri. quae renti bonas margaritas. Inuenta
 autē una pretiosa margarita. abiit & uendit
 omnia quae habuit. et emit eam. Iterū simile
 est regnū caelorum sargenae missae in mare.
 et ex omni genere piscium congreganti.
 Quam cum impleta esset educentes. et secus litus
 sedentes. elegerunt bonos in uas. malos autē

foras miserunt. Sic erit. in consumatione
seculi. Exibunt angeli. et separabunt malos de
medio iustorum. et mittent eos in caminum ignis.

Et biberit fletus. et stridor dentium. Intelle-
xistis haec omnia? Dicunt ei. Etiam. At
illis. Ideo omnis scriba doctus in regno celorum.
similis est homini patri familias. Qui profert de
thesauro suo. noua & uetera. Et factum est

cum consumasset & istas parabolas istas. transit inde.
Et ueniens in patriam suam. docebat eos in synago-
gis eorum. ita ut mirarentur et dicerent. Unde
huic sapientia haec. & uirtutes? Nonne hic est
fabri filius? Nonne mater eius & maria? Et fratres eius
iacobus. et ioseph. et simon. & iudas? Et sorores
eius nonne omnes apud nos sunt? Unde er-
go huic omnia ista? & scandalizabatur in eo.

Istis autem dixit eis. Nonne propheta sine honore.
nisi in patria sua. et in domo sua? & non fecit
ibi uirtutes multas. propter duritatem illorum.
Istis tepr. audiuit herodes tetrarcha fa

In e. xliii
m. lxx
L. xx

mam ihu. & ait puerissuis. Hic est iohs
 baptista ipse surrex̄amortuis. & ideo vir
 tutes operantur in eo. Herodes enī tenuit
 iohm. & alligauit eū. et posuit in carcere
 p̄ herodiadē uxore fr̄is sui. Dicebat enī
 illi iohs. non licet tibi habere eam. Et uolens
 illū occidere. timuit ptm. quia sicut p̄pheta
 eū habebant. Die autē natalis herodis. salta
 uit filia herodiadis in medio. et placuit hero
 di. Unde cum iuramento pollicitus ē eī dare. q̄d
 cūq; postulasset ab eo. At illa p̄monita ama
 tres uae. Dami hunc ^{hic} indisco. caput iohis
 baptista. Et contristatus ē rex. Propter
 iuramentū autē & eos qui pariter eū bebant.
 iussit dari. Misitq; et decollauit iohannē
 in carcere. & allatū ē caput eī indisco. & da
 tū ē puella. Et tulit. matris uae. Et acce
 dentes discipuli eius. tuler̄ corpus et sepe
 lierunt illud. Et uementes. nuntiauer̄. ihu.
Quodcum audisset ihs. secessit inde in nauicula.

m. c. xl. iiii
 m. l. viii
 l. xii

m. c. xlv.
 m. l. x

m. c. xlv.
 l. xii
 q. xlvii

in locū desertū seorsum. Et cū audissent
 turbæ. secutæ sunt eū pedes tres. deci
 unitatibus. Et exiens uidit turbam multā.
 et miseratus est eius. et curauit languidos eorū.

Vespere autē facto. accesserunt ad eū discipuli ei.
 dicentes. Desertus est locus. & hora iam
 præterit. Dimitte turbas. ut euntes in cas
 tella. emant sibi escas. Ihs autē dixit eis. Non
 habent necesse ire. date illis uos mandu
 care. Responderunt ei. Nō habemus hic. nisi
 quinq. panes. et duos pisces. Qui ait eis. Af
 fer te illos mihi huc. Et cum iussisset tur
 bā discumbere sup fœnum. acceptis quinq.
 panib. et duob. piscib. Aspiciens in celum.
 benedixit. et fregit. et dedit discipulis panes.
 discipuli autē turbis. Et manducauerunt omnes.
 & saturati sunt. Et tulerunt reliquias. duodeci
 cophinos fragmentorū plenos. Manducan
 tiū autē fuit numerus v. milium uirorū. excep
 tis mulierib. et paruulis. Et statim iussit

discipulos ascendere in nauiculā. & p̄cedere eū trans fretū donec dimitteret turbas. **E**t dimissa turba. ascendit in montē solus orare. **V**espere autē facto. solus erat ibi. Nauicula autē. in medio mari aetabatur fluctibus. Erat enim. contrarius uentus. Quarta autē uigilia noctis. uenit ad eos ambulans sup mare. Et uidentes eū sup mare ambulante. turbati dicentes. Quia fantasma est. Et p̄ timore. clamauer̄. Statim qū ihs loquutus ē eis dicens.

Habete fiduciam. ego sum. nolite timere.

Respondens autē petrus. dix. Dñe. si tu es. iube me uenire ad te sup aquas. At ipse ait. ueni. Et descendens petrus de nauicula ambulabat sup aquas. ut ueniret ad ium. Videns uero uentū ualidū. timuit. Et cū coepisset mergi. clamauit dicens. Dñe. saluum me fac. Et continuo ihs extendens manū apphēdit eū. & ait illi. Modice

7. c. XLVIII
8. I
9. LXVI
L. XLIII
7. XXXV.

7. c. LI
Sol

7. c. LI
7. c. LXVIII
7. c. LI

ii
viii
ii
viii
vi
Liii
xxi
 fider quare dubitasti? Et cū ascendissent
 in nauiculā cessauit uentus. Quia ut in na
 uicula erant. uenerunt & adorauerunt eū dicentes.

ii
viii
vi
 Vere filius dñs. **E**t cum transiret assent.
 uenerunt in terrā gennesar. Et cū cognouis
 sent eū uiri locullus. miserunt in uniuersā
 regionē illā. & optulerunt ei omnia mala habē
 tes. Et rogabant eū. ut uel simbriā uesti
 mēti ei tangerent. Et qui cūq. tetigerunt.
 salui facti sunt. **T**unc accesserunt ad eum

xv
 ab hierosolymis scribae et pharisaei di
 centes. Quare discipulitui. transgrediunt
 traditionē seniorū. Non enim lauam
 manus suas. cū panē manducant. Ipse autē
 respondens. ait illis. Quare et tuos transgre
 dimini mandatū dñi. propter traditionem
 urām. Nam dñs dixit. Honorā patrē & ma
 trē. Et qui maledixerit patri uel matri.
 morte moriatur. Vos autē dicitis. quicūq.
 dixerit patri uel matri munus quodcūq. ē.

ex me. tibi proderit. Et non honorifi-
 cauit patrem suum aut matrem. Et irritum fe-
 cistis mandatum dei propter traditionem uestram.
Hypocrite. bene propheta ait de uob. esauis dies.
Populus hic labitur me honorat. cor autem eorum lon-
 ge est a me. Sine causa autem colunt me docentes
 doctrinas mandata hominum. Et conuocatis ad
 se turbis. dixeris. Audite. et intellegite.
Non quod intrat in os coquinat hominem. sed quod
 procedit ex ore. hoc coquinat hominem.
Tunc accedentes discipuli eius. dixerunt ei. Scis
 quia pharisaei audito uerbo. scandalizati
 sunt. At ille respondens. ait. Omnis planta
 non quam non plantauit pater meus caelestis. eradica-
 bitur. **S**inite illos caecisunt. duces caecorum.
Caecus autem sicut caeco ducatum praestet. ambo in foueam
 cadunt. **R**espondens autem petrus. dixit ei.
Edisserenobis parabolam istam. At ille dixit.
Ad huc & uos sine intellectu estis. Non intellegi-
 tis quia omne quod in os intrat in uentre uadit.

m. clv
 sol

m. clvi
 k. lvi

m. clvii
 m. lxxii

et in secessu emittitur. Quae autem procedunt
de ore. de corde exeunt. & ea conuincunt homi-
nem. De corde enim exeunt cogitationes male-

Homicidia. adulteria. fornicationes. furta. fal-
sa testimonia. blasphemiae. haec sunt quae co-
nuincunt hominem. Non lotis manibus manducare.
non conuincit hominem. **E**t egressus inde ius. se-
cessit in partem tiri et sidonis. **E**t ecce mulier
chananea a finibus illis egressa. clamauit dicens ei.

Miserere mei domine. fili dauid. Filia mea. male
a demonio uexatur. Qui non respondit ei
uerbum. **E**t accedentes discipuli ei. roga-
bant eum dicentes. Dimitte eam. quia clamat
post nos. **I**psae autem respondens. ait. Non sum
missus. nisi ad oues quae perierunt domus israhel.

At illa uenit. et adorauit eum dicens. Domine. ad-
iuuame. Qui respondens. ait. Non est bonum
sumere panem filiorum. & mittere canibus.
At illa dixit. Etiam domine. Nam et canes edunt
de micis. quae cadunt de mensa dominorum.

m. c. lx
 m. lxxvi

suorū. Tunc respondens ihs. ait illi. Omnis
 magna est fides tua. fiat tibi sicut uis. Et sa
 nata est filia eius. ex illa hora. Et cū tran
 sisset & inde ihs. uenit secus mare galilee.
 Et ascendens in montē sedebat ibi. Et accesser
 ad eū turbae habentes secū multos. caecos. clo
 dos. debiles. & alios multos. et piecerē eos ad
 pedes eī. & curauit eos. Itaque turbae mira
 rentur. uidentes multos loquentes. clodos
 ambulantes. caecos uidentes. & magnifica
 bant dñm in t. **I**hs autē conuocatis discipulis
 suis. dixit. Misereor turbae. quia triduo iā
 pseuerant mecum. & nō habent quod manducent
 Et dimittere eos ieiunos nolo. ne deficiant
 in uia. Et dicunt ei discipuli. Unde ergo nob.
 in deserto panes tantos. ut saturamus turbā
 tantā. Et ait illis ihs. Quot panes habetis.
 At illi dixerūt. uii. et paucos pisceculos. Et p
 cepit turbae. ut discubarent super terrā.
 Et accipiens ihs. septē panes et pisces. gratias

multos

XVI

agens: fregit. Et dedit discipulis suis. Et discipuli dederunt pro. Et comederunt omnes & saturati sunt. Et quod super fuit de fragmentis. tulerunt septem sportas plenas. Erant autem qui manducauerunt. in milia hominum. extra paruulos & mulieres. Et dimissa turba. ascendit in nauiculam.

Et uenit in fines magedan. Et accesserunt ad eum pharisaei. et saducei temptantes. Et rogauerunt eum. ut signum de celo ostenderet eis. At ille respondens. ait eis. Factus est sereno. dicitis serenum erit. rubicundum enim est celum. Et mane. hodie tempestas. rutilat enim triste caelum.

m. clxx
l. clxi

Faciem ergo caeli diiudicare non potestis. signa autem temporum non potestis. **G**eneratio mala & adultera signum quaerit. & signum non dabitur ei nisi signum ionae. Et relicta illis. abiit. Et cum uenissent discipuli ei trans fretum. oblitus sunt panes accipere. **Q**uid dixit illis. Intuemini. & caute a sermone phariseorum. et saduceorum.

At illi cogitabant inter se. dicentes. Quia panes

m. clxxv
vi.
m. lxxx

non accepimus. Sciens autē ihs dix. Quid cogitatis in t̄uos modice fidei. qui panes n̄ habetis. N̄ dū intellegitis. neq. recordamini. v. panū. & v. milia hominū. et quot cophinos sup̄sistis. Neq. vii. panū. et. iiii. hominū. et quot sportas sup̄sistis. Quare n̄ intellegitis. quia n̄ de pane dixi uobis. caute te aferm̄ to pharisaeorū et sadduceorū.

Tunc intellexer. quia n̄ dix̄ cauendū aferm̄ to panū. sed ad doctrina pharisaeorū et sadduceorum. **V**enit autē ihs in partes caesare philippi. et interrogabat discipulos suos dicens. Quē dicunt homines eē filiū hominis. Nulli dixer. Alii ioh̄m baptistā. alii autē heliā. alii uero hieremiā. aut unū ex p̄phetis. Dicit illis. Vos autē quem me eē dicitis. Respondens simon petrus. dix. Tu es x̄p̄s filius d̄i uiui. **R**espondens autē ihs. dix̄ ei. Beatus es simon bariona. quia caro & sanguis n̄ reuelauit tibi.

m̄. clxvi
 R. l̄
 m̄. lxxxii
 l. xciii
 φ. lxxiiii.

m̄. clxvii
 Sol

sed pat̄m̄ q̄ ē in caelis. Et ego dico tibi: Quia
tu es petrus. et super hanc petra. edificabo eccle-
siam meam. Et portae inferi. n̄ p̄ualebunt
aduersus eā. Et tibi dabo. clauēs regni celoꝝ.

Et quodcūq. ligaueris super t̄ra. erit ligatū in ca-
elis. Et quodcūq. solueris super t̄ra. erit solutū
in caelis.

Tunc praecepit discipulis suis.
ut nemini dicerent. quia ipse esset x̄p̄s īh̄s.

Exinde coepit īh̄s ostendere discipulis suis.
quia oportet eū ire hierusalem. & mul-
ta pati a seniorib. et scribis. et principibus
sacerdotū. Et occidi. et tertio die resur-
gere. Et assumens eū petrus. coepit
increpare illū dicens. Absit a te dñe. n̄ erit
tibi hoc. Qui conuersus. dixit petro. Vade
post me satanas. scandalū es mihi quia n̄
sapis ea quae di s̄. sed ea quae hominum.

Tunc īh̄s. dixit discipulis suis. Siquis uult post
me uenire. abneget se ipsum. et tollat
crucē suā. et sequatur me. Qui enim uo-

fuerit animā suā saluā facere. p̄deleam. Qui
 autē p̄diderit animā suā p̄p̄me. inueniet eam.
 Quidem p̄dest homini si mundū uniuersum lu
 cretur. Animæ uero suæ detrimentū patia
 tur. aut quicquid debet homo cōmutationē p̄ ani
 mā suā. **F**ilius enim hominis uenturus est
 in gloria patris sui. cū angelis suis. Et tunc
 reddet unicuique sc̄dm̄ opera eius. **A**m̄ di
 couobis. Sunt quidā de hic stantib. qui non
 gustabunt mortē. donec uideant filiū homi
 nis. ueniētē in regno suo. **E**t post dies sex.
 assūpsit iūs petrū. et iacobū. et ioh̄m fra
 trē ei. et ducit illos in montē excelsū seor
 sum. **E**t transfiguratus ē ante eos. et re
 splendunt facies eius sicut sol. uestim̄ta autē
 ei facta sunt alba. sicut nix. **E**t ecce apparu
 erūt illis moyses. et elias. cū eo loquentes.
Respondens autē petrus. dixit ad iū. Dn̄e. bo
 nū ē nos hic eē. Si uis. faciamus hic tria
 tabernacula. Tibi unum. & moysi unū.

m. c. lxxi

sol

m. c. lxxii

ii

m. c. lxxiii

l. xxviii

XVII

ethelias unū. Adhuc eloquente. ecce
 nubes lucida obumbravit eos. Et ecce uox.
 de nubediens. Hic est filius meus dilectus. in quo
 mihi bene conplacui. ipsū audite. Et audien
 tes discipuli. ceciderunt in faciem suam. et timuerunt
 ualde. Et accessit ihesus & tetigit eos. dixitque eis.
 Surgite. et nolite timere. Leuantes autem
 oculos suos. neminem uiderunt. nisi solū ihesum. Et
 descendens illis de monte. precepit ihesus dicens.
 Nemini dixeritis uisionem. donec filius hominis.
 a mortuis resurgat. **E**t interrogauerunt eum
 discipuli. dicentes. Quid ergo scribae di
 cunt quod helias oportet & primū uenire. At ille
 respondens. ait eis. Helias quidem uenturus
 est. et restituet omnia. Dico autē uobis. Quia he
 lias iam uenit. et nō cognouerunt eum. sed fecerunt
 in eo quaecūque uoluerunt. Sicut filius hominis.
 passurus est ab eis. Tunc intellexerunt discipuli.
 quia de iohanne baptista dixisset eis. **E**t cū
 uenisset ad urbem. accessit ad eum homo. **I**

genib. puolutus ante eū. dicit. Dnē. miserere
 fili meo quia lunaticus ē. et male patitur.
 Nam saepe cadit in ignē. et crebro in aquā. Et op-
 tulit eū discipulis suis. et n̄ potuer̄ curare eum.
 Respondens ihs. ait. O generatio incredula &
 perversa. quousq. erouob eū. usq. quo patiar
 uos. Affer te huc illū ad me. Et increpauit
 eū. et exiit ab eo demonium. Et curatus ē
 puer. ex illa hora. **T**unc accesser̄ discipuli ad
 iūm secreto. et dixer̄. Quare nos n̄ potuim̄
 eicere illū. Dicit illis. Propt̄ incredulitatē
 urām. Am̄ quippe dico uob. Si habueritis
 fidē sic granū sinapis. dicetis monti huic
 transihinc. & transibit. Et nihil impossibile.
 erit uob. Hoc autē genus n̄ eiectur. nisi per orati-
 onē et ieiunium. **C**onuersantib. autē eis
 in galilea. dixit illis ihs. Filius hominis traden-
 dus ē in manus hominū. et occident eū. et ter-
 tiodie resurget. Et contristatis. uehem̄ ter.

m̄. clxxv
 l. cc.

m̄. clxxvi
 m̄. xciii.
 l. c. i.

m̄. clxxvii
 Sol

Et cum uenissent capharnaum. accesserunt

qui didragma accipiebant ad petrum. & dixerunt ei. Magister noster non soluit didragma. **A**it. Etiam. Et cum intrasset in domum. pruenit eum iherosolymis. Quid tibi uidetur simon. Reges terrarum a quibus accipiunt tributum uel censum. a filiis suis. an ab alienis. Et ille dixit. Ab alienis. Dixit illi iherosolymis. Ergo liberi sunt filii. Ut autem non scandalizemus eos. uade ad mare. & mitte amicum. & eum piscem qui primus ascenderit tolle. Et apertis ore eius. inuenies staterem. Illi sumens. dedit pro me et te. **I**n illa hora accesserunt discipuli ad iherosolymis. dicentes. Quis putas maior est in regno caelorum. Et ad uocans iherosolymis paruulum. statuit eum in medio eorum. et dixit. Amen dico uobis. Nisi conuersi fueritis et efficiami sicut paruuli. non intrabitis in regnum caelorum. Quicumque ergo humiliauerit se sicut paruulus iste. hic est maior in regno caelorum. Et quis suscepit unum paruulum tale in nomen meo. me suscipit.

Qui autem scandalizauerit unum de pusillis istis

XVIII

SECUNDUM

quin me credunt. expedit ei ut suspendatur
mola asinaria in collo ei. et demergatur in profundum
maris. Vae mundo. a scandalis. Necessarium enim.

ut uentiant scandala. Verumtamen. uae homini
propter quem scandalum uenit. **S**icut manus tua uel
pes tuus scandalizat te. abice eum et proice abste.

Bonum tibi est ad uitam ingredi debile uel clodum.
quam ad duas manus uel duos pedes habentem
mitti in ignem aeternum. Et si oculus tuus
scandalizat te. erue eum et proice abste.

Bonum tibi est unum oculum habentem in uitam intrare.
quam ad duos oculos habentem mitti in gehennam
ignis. **V**idete. ne contemnatiss unum ex his pu
sillis. Dico enim uobis. Quia angelus eorum in
caelis. semper uident faciem patris mei qui in caelis
est. Venit enim filius hominis saluare. quod perierat.

Quid uobis uideatur si fuerint alicui centum oues.
et errauerit una ex eis. Nonne relinquit. x.
nouem in montibus. et uadit quaerere eam quae
errauit. Et sic contigerit ut inueniat eam.

m. clxxx
a. vi
m. c.

m. clxxxii
sol.

m. clxxxii
l. clxxxvii

Am̄ dico uob. qui agaudet̄ super magis. quā supra
 xc viii quaenonerrauerunt. Sic nonē uolun
 tas antepatrē ur̄m quincaelis est. utpererit
 unus depusillis istis. **S**iaut̄ peccauerit inte
 fr̄ tuus. uade etcorripe eū int̄ te etipsū solū.

Si ite audierit. lucratus eris fratrem tuum.

Si aut̄ te non audierit. adhibe tecum adhuc
 unū uel duos. ut in ore duorū testiū uel trium.
 fit omne uerbum. Quod si non audierit eos.
 dic eccl̄e. Si aut̄ eccl̄a non audierit. sit
 tibi sicut ethnicus et publicanus. **A**m̄ dico
 uobis. quaecumq. alligaueritis sup̄ terrā.
 erunt ligata et in caelo. Et quaecumq. solue
 ritis sup̄ terrā. erunt soluta et in caelo.

Iterum dico uob. Quia si duo ex uob̄ consense
 rint sup̄ terrā de omnire quā cūq. petierint.
 fiet illis a patre meo quincaelis est. Vbi enim
 sunt duo uel tres congregati in nomine meo.
 ibi sum in medio eorum. **T**unc accedens
 petrus ad eum dixit. Dn̄e. quotiens pecca

bit in me fr̄ meus. & dimittam ei usq. septies.

Dicit illius. Non dico tibi usq. septies. sed usque
 septuagies septies. Ideo ad similitudinem regnū
 caelorum homini regi. qui uoluit rationem ponere
 cum seruis suis. Et cum coepisset rationem ponere.
 oblatus est ei unus. qui debebat decem milia ta-
 lenta. Cum autem non haberet unde redderet. ius-
 sit eum dominus uenundari. & uxorem eius. et
 filios. et omnia quae habebat. et reddi. Proci-
 dens autem seruus ille. orabat eum dicens. Patientiam
 habeam in me. et omnia reddam tibi. Misertus autem
 dominus serui illius. dimisit eum. et debitum di-
 misit ei. Egressus autem seruus ille. inuenit u-
 num de conseruis suis. qui debebat ei centum
 denarios. Et tenens. suffocabat eum dicens.
 Redde quod debes. Et proci-
 dens conseruus ei.
 rogabat eum dicens. Patientiam habeam in me. &
 omnia reddam tibi. Ille autem noluit. Sed abiit
 et misit eum in carcerem. donec redderet debitum.
 Videntes autem conserui eius quae fiebant. contris-

m. clxxxviii

x

Sol

XVIII

tatisunt ualde. Et uenerunt et narrauerunt domi-
no suo omnia quae facta fuerant. Tunc uocauit
illum dominus suus. & ait illi. Serue nequam.
omne debitum dimisi tibi. quoniam rogasti me.

Non ergo oportuit et te misereri conseruati.
sicut & ego tui miseratus sum. Et iratus domi-
nus eius tradidit eum tor toribus. quo ad usque
redderet uniuersum debitum. Sic et pater meus
caelestis. faciat uobis. Si non remiseritis
unus quisque fratri suo. de cordibus uestris.

xxxviii

11.

Et factum est cum consummasset Iesus sermones istos.
Emigravit a galilea. et uenit in fines iudae.
trans iordanem. Et sequuntur eum turbae
multae. et curauit eos ibi. Et accesserunt ad eum
pharisaei. temptantes eum et allicentes. Sicut &
hominem dimittere uxorem suam quacumque
ex causa. Qui respondens ait eis. Non le-
gistis quia qui fecit ab initio masculum et fe-
minam. fecit eos. et dixit. Propter hoc
dimittet homo patrem et matrem. & ad

heredit uxoris suae. et erunt duo in carne
una. Itaque iam non sunt duo. sed una caro.

Quod ergo dicitur coniungere. homo non separatur. Dicunt
illi. Quid ergo moyses mandavit dari libel-
lū repudii. et dimittere. At illis. Quia
moyses addurrit a cordis ur̄i p̄misit uob̄
dimittere uxores ur̄as. Ab initio autem

non fuit sic. **D**ico autē uobis. quia quicumq;
dimiserit uxore suā nisi ob fornicationem.

et alia duxerit. moechatur. Et quid dimissa
duxerit. moechatur. **D**icunt ei discipuli

eius. Si ita est causa homini cum uxore. n̄
expedit nubere. Quid dixit. Non om̄s capi-

unt uerbum istud. sed quib; datum est. Sunt
enim eunuchi. quidam matris utero sic nati s̄.

Et sunt eunuchi. qui facti s̄ ab hominibus. Et
sunt eunuchi. qui se ipsos castrauer̄ propter

regnum caelorum. Qui potest capere. capiat.

Tunc oblatis sunt ei paruuli. ut manus eis in-
poneret. et oraret. Discipuli autē. incre-

m. cxc
r. ii
m. cv

l. cxcv.

m. cxci.

Sal

m. cxci.

r. ii
m. cvi

l. ccxii

pabant eis. Ihs uero ait eis. Sinite paru-
 los et nolite eos prohibere ad me uenire.
 In alium enim regnum celorum. Et cum in posu-
 iss& eis manus. abiit inde. **E**t ecce unus ac-
 cedens ait illi. Magister bone. quid boni faci-
 am. ut habeam uitam aeternam. Quid dixit ei. Quid
 me interrogas de bono. Unus est bonus deus. Si
 autem uis ad uitam ingredi. serua mandata. Dicit illi.
 Quae. Ihs autem dixit. Non homicidium facies. non
 adulterabis. non facies fur-tum. non falsum tes-
 timonium dices. Honorapatre et matrem.
 et diliges proximum tuum sicut te ipsum. Dicit illi
 adulescens. Omnia haec custodiui. Quid adhuc
 mihi deest. **A**it illi Ihs. Si uis perfectus esse.
 uade uende quae habes & da pauperibus. &
 habebis thesaurum in caelo. et ueni sequere me.
Cum audiss& autem adulescens uerbum. abiit
 tristis. Erat enim habens. multas possessio-
 nes. Ihs autem. dixit discipulis suis. Amen dico uob.
 quia diues difficile intrabit in regnum celorum.

SECUNDUM

Et iterum dico uobis. Facilius est camelum per foramen acus transire. quam diuites intrare in regnum caelorum. Auditis autem his discipuli mirabantur ualde dicentes. Quis ergo poterit saluus esse?

Aspiciens autem Iesus dixit illis. Apud homines hoc impossibile est. apud deum omnia possibilia sunt.

Tunc respondens petrus dixit ei. Ecce nos reliquimus omnia et sequuti sumus te. quid ergo erit nobis? Iesus autem dixit illis. Amen dico uobis. quod uos qui sequuti estis me in regeneratione. cum sederit filius hominis in sede maiestatis suae.

Sedebitis et uos super sedes xii. iudicantes xii tribus israel. Et omnis qui reliquit domum. uel fratres. aut sorores. aut patrem. aut matrem. aut uxorem. aut filios. aut agrum propter nomen meum. centuplum accipiet. & uitam aeternam possidebit. Multi autem erunt primi nouissimi. et nouissimi primi.

Simile est regnum caelorum homini patri familias. qui exiit primo mane conducere operarios in uineam suam. Conuentione autem facta

m. c. xvi.
Sol.

m. c. xxvii.
L. c. lxxii.

m. c. xxxviii.
L. c. lxxiii.

ait

m. c. xxxviii.
L. c. lxxiii.

m. c. xxxviii.
Sol.

cum operarius ex denario diurno. misit eos in
uineam suam. Et egressus circa horam tertiam. uidit
alios stantes in foro otiosos. & illis dixit. Ite et uos
in uineam. et quod iustum fuerit dabo uobis. Illi autem
abierunt. Iterum autem exiit circa sextam et nonam horam
et fecit similituram. Circa undecimam uero exiit. & in
uenit alios stantes. et dixit illis. Quid hic statis tota
die otiosi? Dicunt ei. quia nemo nos conduxit.
Dicit illis. Ite et uos in uineam. Cum sero autem factum esset.
dixit dominus uineae procuratoris suo. Voca operarios.
et redde illis mercedem. incipiens a nouissimis usque
ad primos. Cum uenissent ergo qui circa unde
cimam horam uenerant. acceperunt singulos denarios.
Venientes autem et primi. arbitrati sunt quod plus
essent accepturi. Acceperunt autem et ipsi. singulos de
narios. Et accipientes. murmurabant aduer
sus patrem familias. dicentes. Hi nouissimi una
hora fecerunt. et pares illos nobis fecisti qui por
tauimus pondus diei et aestus. At ille respon
dens unearum. dixit. Amice. non facio tibi in

juriam. Nonne ex denario conuenisti mecum? Tolle
quod tuum est et uade. Volo autem et huic nouissimo dare. sic
et tibi. Aut non licet mihi quod uolo facere? An
oculus tuus nequicus est. quia ego bonus sum? Sicerunt
nouissimi primi. et primi nouissimi. Multorum
sunt uocati. pauci autem electi. **E**t ascendens ihs hie
rusolimam. assumpsit xii discipulos secreto. et ait
illis. Ecce ascendimus hierusolimam. et filius ho
minis tradetur principibus. sacerdotum. et scribis.
et condemnabitur eum morte. Et tradent eum gentibus.
ad deludendum. et flagellandum. et ueruefigendum.

In tertia die resurget. **T**unc accessit ad eum
matthias filiorum zebedae cum filiis suis. adorans et pe
tens aliquid ab eo. Quid dixit ei. Quid uis? Ait illi.
Dic ut sedeam hi duo filii mei. unus ad dexteram
tuam. et unus ad sinistram in regno tuo? Respon
dens autem ihs. dixit. Nescitis quid petatis. Potestis
bibere calicem quem ego bibiturus sum? Dicunt
ei. possumus. Ait illis. Calicem quidem meum
bibetis. sedere autem ad dexteram meam et sinistram.

T. cci

M. cxii

L. cccxii

M. cccii

M. cxiii

non est mmi dare uob. sed quib; paratū ē a patre

meo. **E**t audientes x̄ indignati sunt de duob;
fratrib; Ihs̄ aut̄ uocauit eos ad se. & ait. Scitis
qui ce principes gentiū dominantur eorū. et
qui maiores sunt potestate exercent in eos.

Non ita erit inter uos. Sed qui cūq; uoluerit int̄
uos maior fieri. sit ur̄ minister. Et qui uolue
rit int̄ uos primus eē. erit ur̄ seruus. **S**icut
filius hominis n̄ uenit ministrari. sed ministrare.

Et dare animam suam. redēptionē pro multis.

Et egredientib; illis ab hiericho. sequutaes eū
turba multe. Et ecce duo caeci sedentes secus
uiā. audier̄ q̄c̄ ihs̄ transire & et clamauer̄ dicen
tes. Dnē. miserere nr̄. fili dauid. Turba autē
in crepabat eos. ut tacerent. At illi. magis cla
mabant. dicentes. Dnē. miserere nr̄. fili dauid.

Et stetit ihs̄. et uocauit eos. & ait. Quid uultis ut
faciā uob;. Dicunt illi. Dnē. ut aperiant̄ oculi
nr̄. Misertus aut̄ eorū ihs̄. tetigit oculos eorū.
Et confestim uiderunt. et sequuti sunt eum.

m. ccvi

R. II
m. cxvii

L. ccxxxii

Et cum adpropinquassent hierusolimis. & uenissent bethfage ad montē oliueti. tunc ih̄s misit duos discipulos. dicens eis. Ite in castellū. quod contra uos est. Et statim inuenietis asinā alligatā. et pullū cū ea. Soluite. et adducite mihi. Et si quis uobis aliquid dixerit. dicite quia dñs h̄is opus habet. et confestim dimitte eos. **H**oc autem totū factū ē. ut adimpleret quod dicitur per prophetā dicentē. Dicite filia sion. ecce rex tuus uenit tibi mansuetus. et sedens super asinā. et pullū filiū subiugalis. **E**untes autē discipuli. fecerunt sicut p̄cepit illis ih̄s. Et adduxerunt asinā. et pullū. et imposuerunt super eos uestimēta sua. et eū desuper sedere fecerunt. Plurima autē turba. strauerunt uestimēta sua in uia. Alii autē cedebant ramos de arborib; et sternebant in uia. **T**urba autē quae p̄cedebant. et quae sequebantur clamabant. dicentes. Osanna. fili dauid. benedictus qui uenit in nomine dñi. Osanna. in altissimis.

m. ccvii

R. III
m. cxviii

m. ccviii

R. II
m. cxviiii

L. ccxxxiii

m. ccviiii

R. III
m. cxviiii

L. ccxxxiiii

m. c.

m. ccx

sol

Et cū intrasset hierusolimam. cōmota ē. uni

uersa ciuitas dicit. Quis est hic? Populi autem dicebant.
 hic est in prophetis anazareth galilea. **E**t intra
 uit in templum et eiciebat omnes uendentes &
 ementes in templo. Et mensas numulariorum & ca-
 thedras uendentium columbas euerit. Et dicit eis.
Scriptum est. domus mea domus orationis uocabitur.
Uos autem fecistis illam speluncam latronum. **E**t ac-
 cesserunt ad eum caeci et claudi in templo. et sanauit
 eos. **V**identes autem principes sacerdotum & scribe
 mirabilia quae fecit. et pueros clamantes in tem-
 plo et dicentes. osanna filio dadi. indignati sunt
 et dixerunt ei. Audis quid isti dicant? **I**hs autem
 dicit eis. Utique. Numquam legistis quia ex ore
 infantium et lactantium profecisti laudem? **E**t
 relinquit illis. abiit foras extra ciuitatem in betha-
 niam. ibique mansit. Mane autem reuertens in
 ciuitatem. esurit. Et uidens ficum arborem unam
 secus uiam. uenit ad eam. et nihil inuenit in
 ea nisi folia tantum. Et ait illi. Numquam ex te
 fructus nascatur in septem menses. Et are facta est con-

tinuo ficulnea. Et uidentes discipuli mirati dicentes.
 Quomodo continuo aruit. **R**espondens autē
 ih̄s. ait eis. Am̄ dico uob̄. Si habueritis fidem. & n̄
 haesitaueritis. non solū de ficulnea facietis. sed &
 simon̄ t̄huic dixeritis. tolle et iactate in mare. fia.
Et om̄a quae cumq; petieritis in oratione credentes.
 accipietis. **E**t cum uenisset in templū. accesser̄
 ad eū docente principes sacerdotū. et seniores
 populi dicentes. In qua potestate haec facis. &
 quis dedit tibi potestatem. Respondens ih̄s. dixit.
Interrogabo uos & ego unū sermonem. Quem sidi
 xeritis mihi. et ego uob̄ dicā in qua potestate haec
 facio. Baptismū ioh̄is unde erat. ex caelo. an ex ho
 minibus. At illi cogitabant in se dicentes. Si
 dixerimus ex caelo. dicet nob̄. quare ergo non cre
 didistis illi. Si autē dixerimus ex hominibus.
 timemus turbam. Om̄s enī habebant ioh̄m sic
 pphetam. Et respondentes ih̄s. dixer̄. Nescimus.
 At illis. & ipse. Nec ego dico uob̄. in qua potestate haec
 facio. **Q**uid autē uob̄ uideretur. homo quidam

m̄. ccxxv
VI.
m̄. ccxxiii

m̄. ccxxvi
m̄. ccxxv
sol
m̄. ccxxviii

m̄. ccxxvii
m̄. ccxxviii
L. c. xl.

hanc

m̄. ccxxviii
sol

habebat duos filios. & accedens ad primū dixit:
 Fili. uade hodie operare in uinea mea. Ille autē res-
 pondens ait. Nolo. Postea autē paenitentia motus
 abiit. Accedens autē ad alterū. dixit similiter. At ille
 respondens ait. Eo domine. Et non iuit. Quis ex du-
 ob; fecit uoluntatē patris. Dicunt. Primus. Dicit
 illis ihs. An dico uob;. quia publicani et meretrices
 p̄cedunt uos in regno di. Venit autē ad uos iohs
 in uia iustitiae. et n̄ credidistis ei. Publicani autē
 et meretrices. credider̄ ei. Vos autē uidentes.
 nec paenitentia habuistis postea. ut crederetis ei.

Aliam parabolā audite. Homo erat pat̄ familias
 qui planta uinea. et sepem cir. cū dedit ei. Et
 fodit in ea torcular. et aedificauit turrē. et locauit
 eam agricolis. et peregre p̄fectus est. Cū autē
 tēpus fructuū ad p̄pinq̄uass̄. misit seruos suos
 ad agricolas. ut acciperent fructus eius. Et agri-
 colae apphēnsis seruis ei. aliū cecider̄. alium
 occider̄. aliū uero lapidauer̄. Iterū misit
 alios seruos plures priorib;. & fecer̄ illis similiter;

Nouissime autē misit eos filiū suū. dicens. Verebuntur filiū meū. Agricolaē autē uidentes filiū. dixerunt in trāsē. Hic est heres. uenite occidamus eū. et habebimus hereditatē eius. Et apprehensū eū. eiecerunt extra uinēā. et occiderunt. Cū ergo uenerit dominus uinēā. quid faciet agricolis illis?

Respondit illi. Malos male pedet et uinēā locabit aliis agricolis. Qui reddant ei fructū. tēporibus suis. Dicit illis Iesus. Nūquā legistis in scripturis. Lapidem quē reprobauerunt aedificantes hic factus est in caput anguli. Ad nō factū est istud. & est mirabile in oculis nr̄is. Ideo dico uobis. Quia auferet̄ a uobis regnū dī. et dabit̄ genti facienti fructus eius. Et qui ceciderit sup̄ lapidē istum. confringetur. Sup̄ quem uero ceciderit. conteret̄ eum. **E**t cū audissent principes sacerdotū et pharisaei parabolas eius. cognouerunt quā de ipsis diceret. Et quaerentes eum tenere. timuerunt turbas. quoniam sicut prophetā eū habebant. **E**t respondens Iesus. dixit iterū ^{IN} para-

7. c. c. xx

R. I.
m. c. xxviii

l. c. c. xl. ii.

φ. l. xxxviii.

7. c. c. xxi

l. c. lxxxi

bolis eius dies. Simile factū ē regnū cælorū.
 homini regi. qui fecit nuptias filio suo. Et misit
 seruos suos uocare inuitatos ad nuptias. et nole-
 bant uenire. Iterū misit alios seruos dies. Dicite
 inuitatis. ecce prandium m̄m parauit. Tauri mei &
 alia occisa. et om̄a parata uenite ad nuptias.
 Illi autē neglexerunt. Et abierunt alius in uillā
 suā. alius uero ad negotiationē suā. Reliqui
 uero tenuerunt seruos eius. et contumelia affectos
 occiderunt. Rex autē cū audisset iratus est.
 et missis exercitibus suis perdidit homicidas illos. &
 ciuitatē illorū succendit. Tunc ait seruus suis.

Nuptiae quidem paratae sunt. sed qui inuitati erant.
 non fuerunt digni. Itē ergo ad exitus uiarum.
 et quoscumq; inueneritis uocate ad nuptias.

Et regressi serui eius in uias. congregauerunt omnes
 quos inuenerunt malos et bonos. Et impletae sunt
 nuptiae discumbentium. **I**nteruit autē rex
 ut uideret discumbentes. et uidit ibi hominem
 non uestitū ueste nuptiali. & ait illi. Amice.

quomodo huc intraſti. non habens ueſtē nuptia-
lem. At ille obmutuit. Tunc dixit rex miniſtris

Ligatis pedibus eius et manibus. mitte eū in te-
nebras exteriores. Ibi erit fletus. et ſtridor
dentium. Multi autē ſuocati. pauci uero electi.

Tunc abeuntes phariſaei conſilium inierunt.
ut caperent eū in ſermone. Et mittunt ei diſ-
cipulos ſuos cū herodianis. dicentes. Magiſter.
ſcimus quia uerax es. et uiam diuinitate doces.
& non eſt tibi cura de aliquo. Non enim reſpicis
perſonā hominū. Dic ergo nob. quid tibi uideatur.
Licet & cenſum dare caeſari. an non. Cognita autē
iūſ nequitia eorū. ait. Quid me tēptatis hypo-
critae. Oſtendite mihi. nomisma cenſus.

At illi obtulerunt eidem aſarium. Et ait illis iūſ. Cuius
eſt imago haec. et ſcriptio. Dicunt ei.
Caeſaris. Tunc ait illis. Reddite ergo quae ſunt
caeſaris caeſari. & quae ſunt di di. Et audien-
tes. mirati ſunt. Et relicto eo. abierunt.

In illo die acceſſerunt ad eū ſad ducaei. qui dicunt

In. cc. xxiii

R. 77

m. c. xxx

l. cc. xliii

non eēt resurrectionem. et interrogauerūt eum
dicentes. Magister. moyses dixit. Siquis mor-
tuus fuerit non habens filium. ut ducat fratē eī
uxorē illius. et suscitā sēm fratri suo. Erant
autē apud nos septē fr̄s. Et primus uxore ducta.
defundus est. Et non habens sēm. reliquit uxo-
rē suā fratri suo. Similit̄ secundus. et tertius.
usq. ad septimum. Nouissime autē omnium. &
mulier defunda est. In resurrectione ergo.
cuius erit de septē uxor. Om̄s enī habuerūt eā.

Respondens autē ihs. ait illis. Erratis nescientes
scripturas. neq. uirtutē dī. In resurrectione
enim. neq. nubent. neq. nubentur. sed sicut
sicut angelī dī in caelo. De resurrectione autē
mortuorū n̄ legistis. quod dictū ē ad dō dicente
uobis. Ego sum dī abraham. et dī isaac. & dī
iacob. Non est dī mortuorū. sed uiuentium.
Et audientes turbæ. mirabantur in doctrina eī.

Pharisæi autē audientes quod silentiū imposu-
issēt sādducais. conuenerunt in iherosolimam.

Et interrogauit eum unus ex eis legis doctor. temp-
tans eum. Magister. quid est mandatum magnum in lege.

At illi respondit. Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo.
et in tota anima tua. et in tota mente tua. Hoc
est maximum et primum mandatum. Secundum autem
simile est huic. Diliges proximum tuum sicut teipsum.

In his duobus mandatis. uniuersa lex pendet et pro-
phetiae. **C**ongregatis autem pharisaeis. inter-
rogauit eos iesus dicens. Quid uobis uidetur de christo.
cuius filius est. Dicunt ei. et dicit At illis. Quomo-
do ergo dicit in spiritu. uocat eum dominum dicens. Dixit
dominus domino meo. sede ad dexteris meis. Donec ponam
inimicos tuos. scabellum pedum tuorum. **S**i ergo
dicit uocat eum dominum. quomodo filius eius est.

Et non poterat respondere ei uerbum. neque ausus
fuit quisquam ex illa die. eum interrogare. amplius
Tunc iesus loquutus est ad turbas et discipulos suos
dicens. Super cathedram moysi. sedent scribae
et pharisaei. Omnia ergo quaecumque dixerint
uobis. seruate et facite. Secundum opera uero eorum.

T. cccxxv
R. II
m. cccxxiii
L. cccxxv.

T. cccxxvi
R. II
m. cccxxiiii
L. cccxxviii.

T. cccxxvii
Sol

nolite facere. Dicunt enim. et non faciunt.

Alligant autem onera grauia et inportabilia. et inponunt in humeros hominum. digito autem suo nolunt ea mouere. **O**mnia uero opera sua faciunt. ut uideantur ab hominibus. Dilatant enim philacteria sua. et magnificant fimbrias.

Amant autem primos recubitus in caenis. et primas cathedras in synagogis. et salutationes in foro. et uocari ab hominibus. rabbi. **V**os autem nolite uocari rabbi. unus enim magister uer. Omnes autem uos. fratres estis. **E**t patrem nolite uocare uobis super terram. unus enim pater uer. qui in caelis est. Ne uocemini magistri. quia magister uer. unus est xpi. **Q**ui maior est uer. erit minister uer.

Qui autem se exaltauerit. humiliabitur. Et qui se humiliauerit. exaltabitur. **V**ae autem uobis scribae et pharisaei hypocritae. qui clauditis regnum caelorum ante homines. Vos enim non intratis. nec introeuntes sinitis intrare.

Vae uobis scribae et pharisaei hypocritae.

XXIII

quia circumitis mare & aridam. ut faciatis
unum profectum. Et cum fuerit factus. fa-
citis eum filium gehennae duplo quam uos. Vae
uobis duces caeci. quid dicitis quicumque iuraue-
rit pro templo. nihil est. Qui autem iurauerit in au-
ro templi. debet. Stulti & caeci. quid enim
maius est? aurum. ante templum quod sanctificat aurum.

Et quicumque iurauerit in altari. nihil est. Quicumque
autem iurauerit in dono quod est super illud. debet.

Caeci. quid enim maius est? donum an altare
quod sanctificat donum? Qui ergo iurat in altari.
iurat in eo. et in omnibus quae super illud sunt.

Et quicumque iurauerit in templo. iurat in illo.
et in eo qui habitat in ipso. Et qui iurat in celo.
iurat in throno dei. et in eo qui sedet super eum.

in. cccxxxiii
L. cxxxvi.

Vae uobis scribae et pharisaei hypocritae. quia
decimatis menta & aneta & crinum. et re-
liquitas quae grauiora sunt legis. iudicium.
et misericordiam. et fidem. Haec oportuit facere.
& illae non omittere. **D**uces caeci. exco-

in. cccxxxv
sol

Lantes culicem. camelū autē glutientes.

xxvi **V**ae uob scribae et pharisaei hypocritae. quia
 v. mundatis quod de foris est calicis et parap-
 sidis. intus autē pleni sunt rapina et immun-
 ditia. Phariseae caece. mundaprius quod
 intus ē calicis et parapsidis. ut fiat et id quod
 xxvii de foris est mundum. **V**ae uob scribae et pha-
 xxviii risaei hypocritae. quia similes estis sepulchris
 dealbatis. Quae a foris parent hominib; spe-
 tiosae. intus uero plenas sunt ossib; mortuorum.
 et omni spurcitia. Sic et uos a foris quidē
 xxviiii paretis hominib; iusti. intus autē pleni estis
 hypocrisis et iniquitate. **V**ae uob scribae
 et pharisaei hypocritae. quia edificatis sepul-
 chra prophetarū. et ornatis monumenta
 iustorū. et dicitis. Si fuissetis in dieb; patrū
 nrōrū. non essemus socii eorū in sanguine pro-
 phetarum. itaque testimonio estis uobis et
 xxviiii ipsis. quia filii estis eorū. qui prophetas occiderūt.
Et uos implete mensurā patrū urōrū. Ser-

pontes genimina uiperarū. quomodo fugi-
 etis iudicio gehennae. **I**deo. ecce ego mitto
 ad uos prophetas. et sapientes. et scribas. & lex
 illis occidetis. et crucifigetur. et ex eis flagel-
 labitis in synagogis uris. Et ipse quemini deci-
 uitate in ciuitate. ut ueniat super uos omnis san-
 guis iustus qui effusus est super terram. A san-
 guine abel iusti. usque ad sanguinem zacharie
 filii barachiae. quem occidistis in templo & altare.

Amen dico uob. uenient haec omnia super generatio-
 nem istam. **H**ierusalem. hierusalem. que
 occidis prophetas. et lapidas eos qui ad te mis-
 sisunt. Quotiens uolu congregare filios tuos.
 quemadmodum gallina congregat pullos suos sub
 alas. et noluit. Ecce relinquetur uob. domus
 ura deserta. Dico enim uobis. Non me uidebitis
 a modo. donec dicatis. Benedictus qui uenit.
 in nomine dñi. **E**t egressus ihs de templo.
 ibat. Et accesserunt discipuli eius. ut ostenderent
 ei aedificationes templi. Ipse autem respondens.

XXV

m. cc. xli
 l. c. xli

m. cc. xli
 l. c. lxxv

m. cc. xlii
 r. ii
 m. cc. xxxvii
 l. cc. xxxviii
 l. cc. xliiii.

dixillis. Videtis haec omnia? Amen dico uobis:
 non relinquetur hic lapis super lapidem. qui
 non destruetur. **S**edente eo autem super montem
 oliueti. accesserunt ad eum discipuli secreto
 dicentes. Dic nobis. quando haec erunt. Et
 quod signum aduentus tui. & consummationis saeculi.
Respondens iesus dixit eis. Videte. ne quis uos se-
 ducat. Multi enim uenturi sunt in nomine meo
 dicentes. ego sum christus. et multos seducant.
Audituri enim estis proelia et opiniones proe-
 liorum. uidete ne turbemini. Oportet enim
 haec fieri. sed nondum est finis. Consurgat enim
 gens in gentem. et regnum in regnum. et erunt pes-
 tilentiae et faues. et terra motus proleu.

Haec autem omnia initia sunt dolorum. Tunc tra-
 dent uos in tribulationem. et occident uos. Et eri-
 tis odio omnibus gentibus. propter nomen meum.

Et tunc scandalizabuntur multi. et inuicem
 tradent. et odio habebunt inuicem. Et mul-
 ti pseudo prophetae surgent. et seducant.

M. c. c. xlv
 Sol.

multos. Et quoniam abundauit iniquitas. refri-
 gesceat caritas multorum. Quia uero perseuera-
 uerit usque in finem. hic seruus erit. Et pre-
 dicabit hoc euangelium regni. in uniuerso
 orbe in testimonium omnibus gentibus. &
 tunc ueniet consummatio. Cum ergo uide-
 ritis abominationem desolationis quae dicta
 est a danihel propheta stantem in loco sancto.
 qui legit intellegat. Tunc qui in iudea sunt.
 fugiant ad montes. Et qui in templo. non descen-
 dat tollere aliquid de domo sue. Et qui in
 agro. non reuertatur tollere tunicam suam.

Vae autem pregnantibus et nutriendis in illis diebus.

Orate autem. ut non fiat fuga uestra hieme uel sabbato.

Erit enim tunc tribulatio magna. quae si non fuit
 ab initio mundi usque modo. neque fiet.

Et nisi breuiatus fuisset dies illi. non fieret salua
 omnis caro. Sed propter electos breuiabuntur
 dies illi. Tunc si quis uobis dixerit ecce hic christus.
 aut illic. nolite credere. Surgent enim

In. cexlvi
 R. VI
 m. c. xl

In. cexlvii
 R. VI
 m. c. xlii

In. cexlviii
 R. II
 m. c. xliiii
 L. cexviii
 L. ccliii

In. cexlviiii
 R. II
 m. c. xliiiii
 L. ccliiii

In. celi
 R. II
 m. c. xlv
 L. cc lv

In. celi
 R. II
 m. c. xlviii
 L. cc liii

In. ccl
 R. VI
 m. c. xlii

In. cclii
 R. VI
 m. c. xlviii

In. ccliiii
 R. VI
 m. c. xlviiii

pseudo xpi. et pseudo prophetae. et dabunt
 signa magna et prodigia. ita ut in errorem in
 ducantur si fieri potest etiam electi. Ecce praedixi
 uobis. **S**i ergo dixerint uobis. ecce in deser-
 to est nolite exire. ecce in pene trabilibus.
 nolite credere. Sicut enim fulgur exit ab
 oriente et patet usque in occidentem. ita erit &
 aduentus filii hominis. **U**bicumque fuerit cor-
 pus. illuc congregabuntur aquilae. **S**tatim
 autem post tribulationem dierum illorum. sol obscu-
 rabitur. et luna non dabit lumen suum. Et stellae
 cadent de caelo. et uirtutes caelorum commo-
 uebuntur. et tunc parebit signum filii homi-
 nis in caelo. **E**t tunc plangent omnes tribus
 terrae. et uidebunt filium hominis uenientem
 in nubibus caeli. cum uirtute multa et maiesta-
 te. **M**ittetque angelos suos cum tuba et uoce mag-
 na. et congregabunt electos eius a quattuor
 uentis. a summis caelorum usque ad terminos
 eorum. Ab arbore autem ficis discite parabolam.

m. cclviii
 R^{II}
 m. cl
 l. cclvii

Cum iam ramus eius tener fuerit. et folia nata.
scitis quia prope est aestas. Ita et uos cum uideri-
tis haec omnia. scitote quia prope est inia-
nus. Am dico uob. quia non preteribit haec gene-
ratio. donec omnia fiant. Caelum et terra tran-
sibunt. uerba uero mea non preteribunt.

Die autem illa nemo scit. neque angeli
caelorum. nisi pater solus. **S**icut autem in diebus
noe. ita erit et aduentus filii hominis. Sicut
enim erant in diebus; ante diluuium. comedentes
et bibentes. nubentes. et nuptum tradentes.
usque ad diem quo introiit in arcam noe. &
non cognouerunt donec uenit diluuium & tulit
omnes. ita erit et aduentus filii hominis. **T**unc
duo erunt in agro. unus adsumentur. & unus
relinquetur. Duae molentes in mola. una
adsumentur. et una relinquetur. **V**igilate
ergo. quia nescitis quae hora dominus uenturus sit.
Illud autem scitote. quomodo si scierit pater familias quae
hora fur uenturus est. uigilare & uigilare. &

Inc. lxx
L. cxxii.

Inc. cclx
R. vi
m. cln

Inc. cclxi
L. cxxii.

Inc. cclxiii
R. vi
m. clm.

Inc. cclxiiii
R. ii
m. cln
L. clvi.

non sineret p̄fodiri domum suam. Ideo & uos
 estote parati: quia quæ nescitis hora filius homi-
 nis uenturus est. **Q**uis putas est fidelis seruus
 et prudens: quem constituit dominus suus sup̄
 familiam suam: ut daret illis cibum in tempore?
Beatus ille seruus: quæ cū uenerit dominus eius:
 inuenerit sic facientem. Amen dico uobis: quoniam super
 omnia bona sua constitutus est eum. **S**i autem dixerit
 malus seruus ille in corde suo: moram facit
 dominus meus uenire: et coeperit p̄cutere
 conseruos suos: manducare autem et bibere cū ebrri-
 is: ueniet dominus seruus illius in die qua n̄ spe-
 rat: et hora qua ignorat: et diuidet eum: par-
 temque eius ponet cum hiis p̄ocritis. Illic erit
 fletus: et stridor dentium. **T**unc simile erit
 regnum caelorum decem uirginibus: quæ acci-
 pientes lampades suas: exierunt obuiam sponso &
 sponsæ. **Q**uinque autem ex eis erant fatuæ: &
 quinque prudentes. Sed quinque fatuæ accep-
 tis lampadibus: non sumpserunt oleum secum:

M. cclxxii
 L. clviii

SECUNDUM

Prudentes uero acceperunt oleum in uasissuis
cum Lampadibus. Moram autem faciente spon-
so dormitauerunt omnes & dormierunt. Me-
dia autem nocte clamor factus est. ecce sponsus ue-
nit. exite obuiam ei. Tunc surrexerunt omnes
uirgines ille. et ornauerunt Lampades suas.

Fatae autem sapientibus dixerunt. Date nobis
de oleo uro. quia Lampades nostrae extinguuntur.

Respondere prudentes dicentes. Nescite non
sufficiat nobis et uobis. ite potius aduendentes &
emite uobis. Dum autem irent emere. uenit
sponsus. Et quae paratae erant intrauerunt
cum eo ad nuptias. & clausa est ianua. Nouis-
sime uero ueniunt. et reliquae uirgines
dicentes. Domine domine. aperis nobis. At ille res-
pondens ait. Amen dico uobis. nescio uos.

Vigilate itaque quia nescitis diem. neque horam.

Sicut enim homo peregre proficiscens. uoca-
uit seruos suos. et tradidit illis bonas uic. Et
unus dedit ei. talenta.

Alii autem duo. alii uero

¶ m. cclxx
Lcccxx

¶ m. cclxxiii
¶ m. cclxxiiii
¶ Lcccxxviii

unum. Unicuique. secundum propriam uirtutem. et profectus est statim. Abiit autem qui .v. talenta acceperat et operatus est in eis. et lucratus est alia quinque. Similiter quidam duo acceperat. lucratus est alia duo. Quia autem unum acceperat. abiens fodit in terram. et abscondit pecuniam domini sui.

Post multum uero temporis uenit dominus seruatorum illorum. et posuit rationem cum eis. Et accedens qui .v. talenta acceperat. optulit alia .v. talenta dicens. Domine. .v. talenta tradidisti mihi. ecce alia .v. super lucratus sum. At illud dominus eius.

Euge bone serue et fidelis. quia super pauca fuisti fidelis super multa te constituam. intra in gaudium domini tui. Accessit autem et qui duo talenta acceperat. et ait. Domine. duo talenta tradidisti mihi. ecce alia duo lucratus sum.

At illud dominus eius. Euge serue bone et fidelis. quia super pauca fuisti fidelis super multa te constituam. intra in gaudium domini tui. Accedens autem et qui unum talentum acceperat. ait. Domine.

SECUNDUM

scio quia homo durus es. metis ubi non seminasti.
 et congregas ubi non sparsisti. Et tu mens-
 abii. et abscondisti talentum tuum in terra. Ecce
 habes. quod tuum est. Respondens autem dominus
 ei. dixit ei. Seruum male et piger. sciebas quia
 meo ubi non semino. et congrego ubi non
 sparsi. Oportuit ergo te mittere pecuniam
 meam in mularum. et tu ueniens ego recipissem
 utique. quod meum est cumusura. Tollite itaque ab eo
 talentum. et date ei qui habet decem talenta.

Omnis enim habenti dabitur. et abundabit.

Et iam qui non habet. et quod uidetur habere. aufer-
 retur ab eo. **E**t in uale seruum. eicite in te-
 nebras exteriores. Ibi erit fletus. et stridor
 dentium. **C**um autem uenerit filius hominis
 in maiestate sua. et omnes angelici eius. tunc sede-
 bit super sedem maiestatis sue. et congregabuntur
 ante eum omnes gentes. Et separabit eos ab inui-
 cem. sicut pastor segregat oves ab hedis. Et
 statuet oves quidem ad dextris suis. hedos autem

7 m. cclxxi
 21
 m. xlii
 l. cc. xxx.

7 m. cclxxiii
 x
 Sol.

7 m. cclxxi
 l. cc. xxxi

asinistris. Tunc dicet rex his qui adextris eierunt.

Venite benedicti patris mei possidete paratum vobis regnum a constitutione mundi. Esuriui enim. & dedistis mihi manducare. Sitiui. et dedistis mihi bibere. Hospes eram. & collegistis me. Nudus. & operuistis me. Infirmus. et uisitastis me. In carcere eram. et uenistis ad me. Tunc respondebunt ei iusti. dicentes. Domine. quando te uidimus esuriente et pauiimus. sitiente et dedimus tibi potum. Quando autem te uidimus hospitem. & collegimus te. Aut nudum et cooperuimus. Aut quando te uidimus infirmum. aut in carcere. & uenimus ad te. Et respondens rex dicet illis. Amen dico uobis. quam diu fecistis unum de his fratribus meis minimis. mihi fecistis. Tunc dicet & his qui a sinistris erunt. Discedite a me maledicti in ignem aeternum. qui paratus est diabolo & angelis eius. Esuriui enim. & non dedistis mihi manducare. Sitiui. et non dedistis mihi potum. Hospes eram. et non collegistis me.

Nudus. et non operuisti me. Infirmus & in car-
cere. & non uisitasti me. Tunc respondebunt
ei et ipsi dicentes. Dne. quando te uidimus esu-
riente. aut sitiente. aut hospite. aut nudu. aut
infirmu. uel in carcere. et non ministrauimus
tibi. Tunc respondebit illis. dicens. Am dico
uobis. quam diu non fecistis uni de minoribus
his. nec mihi fecistis. Et ibunt hi. in supplicium
aeternum. Iusti autem. in uitam aeternam.

T. cclxxiii
R. clvi
L. cclx
p. xx.

T. cclxxv
R. clvii
L. cclxi

Et factum est cum consummasset Iesus sermones hos-
tos. dixit discipulis suis. Scitis quia post bidu-
um pasche fiet. et filius hominis tradetur. ut cru-
cifigatur. **T**unc congregatis sunt principes
sacerdotu et seniores populi in atrium princi-
pis sacerdotum quid dicebatur caphas. Et con-
siliu fecerunt. ut ihm dolotenerent & oc-
ciderent. Dicebant aut. Non in die festo.
ne forte tumultus fieret in populo. **C**um aut
esset in bethania in domo simonis leprosi.
accessit ad eam mulier. habens alabastru

T. cclxxvi
R. clviii
L. cclxii
p. xxviii

unguenti pretiosi. et effudit super caput ipsius,
recumbentis. Videntes autem discipuli indignati sunt dicentes. Ut quid de pretio haec?

Potuit enim istud uenundari multo. et dari pauperibus. Sciens autem Iesus ait illis. Quid molesti estis mulieri? Opus bonum operata est in me.

Nam semper pauperes habetis uobiscum. me autem non habetis. **M**ittens enim haec unguentum hoc in corpus meum. ad sepeliendum me fecit.

Andico uobis. Ubicumque predicatum fuerit hoc euangelium in toto mundo dicetur. & quod haec fecit in memoriam eius.

Tunc abiit unus de duodecim qui dicitur scarioth ad principes sacerdotum. & ait illis. Quid uultis mihi dare & ego uobis eum tradam? At illi constituerunt ei xxx. argenteos. Et exinde quaerebat oportunitatem. ut eum traderet.

Prima autem die azimorum. accesserunt discipuli ad Iesum dicentes.

Ubi uis paremus tibi comedere pascha? At Iesus dixit. Ite in ciuitatem. ad quendam. & dicite ei.

lxxxii
ii
iiii
viii
xxvii
x
xiii

iudas

Magister dicit. Tempus meum prope est. apud te
 facio pascha cum discipulis meis. Et fecerunt
 discipuli sicut constituit illis ihs; et paraue-
 runt pascha. **V**espere autem facto. discumbebat cum
 xii. discipulis. Et edentibus illis. dixit. Am dico
 uob. quia unus u-^m me traditurus est. **E**t con-
 tristati ualde. coeperunt singuli dicere.
Numquid ego sudne? **A**t ipse respondens.
 ait. Qui tingit mecum manum in parapside.
 hieme tradet. Filius quidem hominis uadit.
 sicut scriptum est de illo. **V**ae autem homini illi. per
 quem filius hominis tradetur. Bonum erat ei.
 si natus non fuisset homo ille. **R**espondens
 autem iudas qui tradidit eum. dixit. Numquid ego
 sum rabbi? **A**it illi. Iudixisti. **C**aenam autem
 autem eis. accepit ihs panem. et benedixit. ac fregit.
 deditque discipulis suis. **E**t ait. Accipite et co-
 medite. hoc est corpus meum. **E**t accipiens
 calicem. gratias egit. et dedit illis dicens. Bibite
 ex hoc omnes; hic est enim sanguis meus noui

T. celxxviii
 R. IIII
 M. clxi
 P. cxi
 T. lxxii

T. celxxxi
 R. IIII
 M. clxiii
 L. celxxviii

T. celxxxiii
 R. V
 Sol

T. celxxxv
 R. IIII
 M. clxvi
 L. celxxv
 T. celxxvii

T. celxxx
 R. I
 M. clxii
 L. celxxviii
 P. cxi

T. celxxxvii
 R. V
 M. clxviii

T. celxxxviii
 R. I
 M. clxv
 L. celxxvi
 P. lv

testamenti. qui promulgatus effundetur in remissionem peccatorum. Dico autem uobis. Non bibam amodo de hoc genere uinis usque in diem illud. cum illud bibam uobiscum nouum in regno patris mei. **E**t hinc nocturno. exierunt in montem oliueti. **T**unc dicit illis ihesus. Omnes uos scandalum patiemini in me. in ista nocte. **S**criptum est enim. Percutiam pastorem. & dispergentur oves gregis. Postquam autem resurrexero. precedam uos in galileam. **R**espondens autem petrus. ait illi. Et si omnes scandalizati fuerint in te. ego numquam scandalizabor. Ait illi ihesus. Amen dico tibi. quia in hac nocte antequam gallus cantet. ter me negabis. **A**it illi petrus. Etiam si oportuerit me mori tecum. non te negabo. Similiter & omnes discipuli dixerunt. **T**unc uenit ihesus cum illis in uillam quae dicitur gethsemani. **E**t dixit discipulis suis. Sedete hic. donec uadam illuc. & orem. **E**t adsumpto petro et duobus filiis zebedei. coepit contristari. & mestus esse. **T**unc ait illis. Tristis est anima mea. usque ad mortem.

xxvi
xvii
xxxiii
iiii
cc
xi
ii
iii
ii
ii

m. cclxxxvii
R. llll
m. clxxviii
p. clvii

m. cclxxxviii
R. l
m. clxx
L. cclxxv
p. cxvii

m. ccxci
m. clxxii
L. cclxxviii
p. clvi

m. ccc. xliii
 m. ccc. lxxv
 l. cclxxx
 φ. clxi

Sustinete hic. et uigilate mecum. **E**t progres-
 sus pusillū. procidit in faciem suā. orans. et dicens.
Mipax. si possibile est. transeat a me calix iste.

m. ccc. xlii
 m. ccc. lxxvii
 l. cclxxx
 T. cclxxxiiii

Verum tamē n̄ sicut ego uolo. sed sicut tu. **E**t uenit
 ad discipulos. & inuenit eos dormientes. **E**t dicit
 petro; sic n̄ potuisti una hora uigilare mecum?

m. ccc. xlv
 m. ccc. lxxvii
 l. cclxxxii
 φ. clxii

m. ccc. xlii
 m. ccc. lxxviii
 φ. lxx

Vigilate et orate. ut n̄ intreatis in tēptationem.
Sp̄s quidem prumptus est. caro autē infirma. iterū
 secundo abijt. & orauit. dicens. **P**at̄mi. si n̄ potest
 hic calix transire nisi bibā illū. fiat uoluntastua.

m. ccc. xliii
 m. ccc. lxxviii
 φ. clxxviii

m. ccc. xliii
 m. ccc. lxxx
 φ. ciii

Et uenit iterū. et inuenit eos dormientes. Erant
 enim oculi eorū grauati. Et relitis illis. iterū abijt.
 et orauit tertio eundē sermone dicens. **T**unc uenit
 ad discipulos suos. & dicit illis. Dormite iam. & re-
 quiescite. Ecce adpropinquauit hora. et filius ho-
 minis tradetur in manus peccatorū. Surgite.
 eamus. Ecce adpropinquauit. qui me tradet.

m. ccc.
 m. ccc. lxxx
 l. cclxxxv
 φ. clxiii
 T. lxxxv

eo

Adhuc ipso loquente. ecce iudas unus de duodecī
 uenit. et cum eo turba multa cū gladius & fust-
 ib; a principib; sacerdotū. et seniorib; populi.
 missi

missi

Quiaut tradidit eum. dedit illis signum dicens. Quem
cumq; osculatus fuero. ipse est. tene te eum. Et con
festim accedens ad ium. dix. Auorabbi. Et oscu
latus est eum. Dixq; illi ius. Amice. adq; tuenisti.

Tunc accesserunt manus in eum. & tenuerunt eum.

Et ecce unus ex his qui erant cum iu. extendens
manum exemit gladium suum. et percutiens seruum
principis sacerdotum. amputauit auriculam eius.

Tunc ait illi ius. Conuertere gladium tuum. in locum
suum. Omnes enim qui acciperint gladium. gladio
peribunt. An. putas quia non possunt rogare
patrem meum. et exhibebit mihi modo plus quam
xii. legiones angelorum. Quomodo ergo im
plebuntur scripture. quia sic oportet fieri;

T. ccc iii
sol.

In illa hora. dixit ius turbis. Tamquam ad la
tronem existis cum gladiis et fustibus; conphende
re me. Cotidie apud uos sedebam docens in
templo. & non me tenuistis. **H**oc autem totum
factum est. ut implerentur scripture & propheta
rum. Tunc discipuli omnes relicto eo. fugerunt;

T. ccc v
VI
eo. clxxxv

Alli tenentes in ihm. duxerunt ad cuphan principem sacerdotum. ubi scribae & seniores conuenerant.

Petrus autem sequebatur eum adlonge. usque in atrium principis sacerdotum. Et ingressus intro. sedebat cum ministris. ut uideret finem.

Principes autem sacerdotum et omne concilium quaerebant falsum testimonium contra in ihm. ut eum morti traderent.

& non inuenerunt. cum multi falsi testes accessissent. Nouissime autem uenerunt duo falsi testes. et dixerunt. Hic dixit. Possum destruere templum dei. et post triduum aedificare illud. Et surgens princeps sacerdotum. ait illi. Nihil respondes ad ea quae isti aduersus te testificantur?

Ins autem tacebat. Et princeps sacerdotum. ait illi.

Adiuro te per dominum uiuum. ut dicas nobis. si tu es christi filius dei. Dicit illi ins. Iudixisti. Verumtamen dico uobis;

Amodo uidebitis filium hominis sedentem ad dexteris uirtutis. et uenientem in nubibus caeli. **T**unc princeps sacerdotum scidit uestimenta sua. dicens.

Blasphemauit. Quid adhuc egemus testibus?

m. cccvi
r. i
m. clxxxvii

l. ccxc
p. clxii
r. clxxxiii

m. cccviii
r. i
m. clxxxiiii
l. ccxcv

m. cccviiii
r. vi
m. cxc.

m. ccex
r. i
m. cxcxi
l. ccxcviii
p. lxxviii

m. cccvii
r. i
m. clxxxviii
p. clxxiii

m. cccxi
r. vi
m. cxcii

11 **E**cce nunc audistis blasphemiam. quid uobis,
uidetur? At illi respondentes dixerunt.

111 **R**eus est mortis. **T**unc expuerunt in faciem eius.
et colaphis eum ceiderunt. Alii autem palmas in fa-
ciem ei dederunt dicentes; Prophetizanabimus christe.
cuius est quod te percussit? **P**etrus uero. sede-
bat foris in atrio. Et accessit ad eum una ancil-
la dicens. Et tu cum in galilea eras. At illi ne-
gavit coram omnibus dicens. Nescio quid dicis.

7. c. cxxiii
R. l.
m. c. xxiiii
l. cc. xxiiii
p. clxxii.

111 **E**xiit autem illo ianuam. uidit eum alia ancil-
la. et ait illi qui erant ibi. Et hic erat cum
in nazareno. Et iterum negavit cum iu-
ramto. quia non noui hominem. Et post paulu-
lum accesserunt qui stabant. et dixerunt
petro. Vere. et tu ex illis es? Nam et lo-
quelatua. manifestum te facit. Tunc coepit
detestari et iurare. quia non noui & homi-
nem. Et continuo. gallus cantauit. **E**t
recondatus est petrus uerbum illud quod dixerat.
quod prius quam gallus cantet. ter me negabis.

7. c. cxxv.
R. l.
m. c. xxvi
l. cc. xxvi
p. clxxv.

7m. cccxvii
2. 11
m. cccxviii
L. cccxv

7m. cccxviii
2. 1
m. cccxviii
L. ccc.
p. clxxvi.

Et regressus foras. fleuit amare. Mane autem facto
consiliū merunt omnes principes sacerdotū. & se-
niores populi aduersus ihm. ut eū morti trade-
rent. Et uindictā adduxerunt eū. & tradiderunt
pontio pilato p̄sidi. Tunc uidentis iudas qui eū
tradidit quoddamnatus eēt. p̄nitentia ductus.
retulit xxx. argenteos principib. sacerdotū
et seniorib; dieb;. Peccaui. tradens sanguinem.
iustum. At illi dixerunt. Quid ad nos. tu uideris.
Et proiectis argenteis in tēplo. recessit. Et abiens.
laqueo se suspendit. Principes autē sacerdo-
tū acceptis argenteis. dixerunt. Non li-
cet mittere eos in corbanam. quia p̄tū sangui-
nis est. Consilio autē inuito. emerit ex illis agrū
figuli. in sepulturā peregrinorū. Propter
hoc uocatus ē ager ille achel de mach. hoc est
ager sanguinis. usq; in hodie nūdiem. Tunc
impletū ē qd dicitū ē p̄ hieremiā p̄phetā dicentē.
Et acceperunt xxx. argenteos p̄tūm ad p̄tūm.
quē ad p̄tūm a filiis isrl; et dederunt eos in agrū

7m. cccxviii
Sal.

figuli. sicut constituit mihi dñs. Ihs autē stetit ante p̄sīdē. et int̄ rogauit eū p̄sēs. dicens.

Tues rex iudaeorū? Dicit illi ihs. Iudicis. **E**t cum accusāretur a principibus sacerdotū & seniorib; nihil respondit. Tunc dicit illi pilatus.

T. ccc. xxi
R. **IIII**
M. cci
ϕ. cxxii
L. cxxx.

Nonaudis quanta aduersus te dicunt testimonia? Et non respondit ei adullū uerbū. ita ut miraretur p̄sēs uehement̄. **P**er diē autē

sollemnem. consueuerat p̄sēs dimittere populo unū uinctū quē uoluissem. **H**abebat autē tunc uinctū in signē. quid dicebat̄ barabbas.

T. ccc. xxiii
R. **II**
M. cciii
L. cxxxiiii

Congregatis ergo illis. dix̄ pilatus. Quē uultis dimittā uob; barabbā. animum quid dicit̄ xp̄s.

Sciebat enim. quod p̄ inuidiā tradidissent eū.

Sedente autē illo pro tribunali. misit ad eum uxorem eius dicens. Nihil tibi et iusto illi. Multa enim passus sum hodie p̄ uisum. propt̄ eum.

Principes autē sacerdotū et seniores. p̄suerunt populis ut peterent barabbā. ihm̄ uero p̄derent. Respondens autē p̄sēs. ait illis.

T. ccc. xxv.
R. **I**
M. cciiii
L. ccc. x
ϕ. cxxxiiii

xxii

ii

xxiii

xxiiii

Quem uultis uobis de duob; dimitti? At illi dixerunt.

barabban. **D**icit illis pilatus. Quidigit faciat
de iuu quid r xpi? Dicunt omnes. crucifigatur.

At illis p̄ses. Quid enim malifecit? At illi magis cla
mabant dicentes. crucifigatur. **V**idens autē

pilatus quic nihil p̄ficere & sed magis tumultus
fieret. accepta aqua lauit manus corā populo
dicens. Innocens ego sum a sanguine iusti huius.
uos uideritis. Et respondens unuersus popu
lus. dixit. Sanguis eius sup nos. et sup filios nros.

Tunc dimisit illis barabban. in m̄ autē flagella
tū tradidit eis. uteruci figeretur. **XXVIII**

Tunc milites p̄sidis suscipientes ium̄ in p̄torio.
congregauerunt ad eū uniuersā cohortem.

Et exuentes eū clamidem coccineā circū dede
runt ei. Et placentes coronā de spinis. po
suerunt sup caput eius. & harundinē in
dextera eius. Et genu flexo ante eū. inlu
debant dicentes. Aue rex iudaeorum.

Et exuentes in eum. acceperunt harundinem.

T. cccxxvi

R. cccxxv

L. cccxxi

φ. clxxxviii

T. cccxxviii

R. cccxxii

L. cccxxiiij

φ. cccxxvi

T. cccxxx

R. cccxxviii

L. cccxxxii

T. cccxxviii

Sol.

T. cccxxviii

R. cccxxii

φ. clxxxv

7 clxxxviii

et percutebant caput eius. Et postquam inlu-
serunt ei. exuerunt eum clamide. et induerunt eum
uestimētis suis. Et duxerunt eum. ut crucifigerent.

Et exeuntes autem. inuenerunt hominem cyrenaeum.
nomine simonem. Hunc angariauerunt. ut tol-
leret crucem eius. Et uenerunt in locum qui dicitur
golgatha. quod est caluariae locus.

T. ccc. xxxii
R. I
m. cc. x
L. ccc. xiiii.
φ. c. xcvii

Et dederunt ei uinum bibere. cum felle mixtum. Et cum
gustasset. noluit bibere. Postquam autem crucifi-
xerunt eum. diuiserunt uestimenta eius. sorte mitten-
tes. Et sedentes. seruabant eum. Et inposuerunt
super caput eius. causam ipsius scriptam. Hic est ihs.
rex iudaeorum. **T**unc crucifixi sunt cum eo
duo latrones. unus ad dextris. & unus ad sinis-
tris. Praetereuntes autem blasphemabant
eum mouentes capita sua. & dicentes. Vah.
quid destruit templum. et in tria diebus illud re-
aedificat. Salua te me ipsum. Si filius dei
es. descende de cruce. Similiter et principes
per sacerdotum. inludentes eum scribis. &

T. ccc. xxxiiii
R. I
m. cc. xii
L. ccc. xci
φ. c. cxi.

T. ccc. xxxvi
R. I
m. cc. xv
L. ccc. xiiii
φ. c. cxviii

xxviii
l
xxv
m
m
m
xxvii
m
xxviii
n
i

seniorib. dicebant. Alios saluos fecit. seipsum
 non potest saluū facere. Si exiit est. descen-
 dat nunc de cruce. et credimus ei. Confidit
 in dō. libera & nunc eū si uult; Dixē enim. quia fi-
 lius dī sum. Idipsum autē & latrones qui cruce
 fixi erant cū eō. inproporabant ei. **A** sexta
 autē hora. tenebrae facte sunt sup̄ uniuersam
 terrā. usq. ad horā nonam. **E**t circa horā no-
 nam. clamauit in̄s uocem magnā dicit. Heli. heli.
 Lema sabastani. hoc est. Dī mī. dī mī. ut quid de-
 reliquisti me. **Q**uidam autē illic stantes & audi-
 entes. dicebant. Heliā uocat iste. **E**t continuo
 currens unus ex eis. acceptā spongiā impleuit
 aceto. et inposuit harundini. et dabat ei bibere.
Ceteri uero. dicebant. Sine. uideamus.
 an ueniat helias liberans eum. In̄s autē ite-
 rū clamans uocem magnā. emisit sp̄m. **E**t tūc
 uelū tēpli scissum est in duas partes. a summo
 usq. deorsum. **E**t terra mota ē. et petre
 scissae sunt. et monum̄ta apta. & multa

T. cccxxxiiii
 R. 11
 m. cc xxiiii
 l. cccxxv.

T. cccxli
 l. ccxxi

T. cccxlii
 R. 11
 m. cc xxii
 l. cccxxiii

T. cccxliiii
 R. 11
 m. cc xxiiii
 l. cccxxviii
 φ. cc iii.

T. cccxliii
 Sol

T. cccxl
 R. 11
 m. cc xx
 l. cccxxvii

T. cccxliiii
 R. 11
 m. cc xxiiii
 l. cc xxvii

corpora scōrū quidormierant. surrexerunt;
 Et exeuntes de monumentis post resurrectione
 nē eī. uenerū in scām ciuitatē. et apparuerū
 multis. Centurio autē et qui cū eo erant cus
 todientes iūm. uiso terræ motu. & his quæ
 fiebant timuerū ualde dicentes; Vere. dī fili
 us erat iste. **E**rant autē ibi mulieres multe
 a longe. quæ se sequitæ erant iūm a galilea
 ministrantes ei. Int̄ quæ erat maria magda
 lenæ. et maria iacobi. et ioseph mat̄. & mat̄
 filioꝝ zebedæi. Cum sero autē factū eēt. ue
 nit quidā homo diues ab arimathia nomine
 ioseph. qui et ipse discipulus erat iūi; hic ac
 cessit ad pilatū. et petiit corpus iūi. Tunc
 pilatus. iussit reddi corpus. **E**t accepto
 corpore ioseph. inuoluit illud in sindone
 mundæ. et posuit illud in monumento suo no
 uo. qđ exciderat in petra. Et aduoluit saxū
 magnū ad ostium monumenti. **E**t abiit.
 Erant autē ibi maria magdalenæ. & altera

Ἦ. ccc. lvi.
sal.

maria sedentes contra sepulchrum. Altera
autē die quae est post parasceuen. conuenerunt
principes sacerdotum et pharisaei ad pilatum.
dicentes. Domine. recordatus sumus. quia seduc-
tor ille dixit adhuc uiuens. post tres dies resur-
gam; lube ergo custodiri sepulchrū. usque in
diem tertium. Ne forte ueniant discipuli eius
et furent eū. et dicant plebi. surrexerat mortuis;
Et tertio nouissimus error. peior priore; At illis
pilatus; Habetis custodiā. ut custodite sic scitis;
Illi autē abeuntes. munerunt sepulchrū. Sig-
nantes lapidem. cū custodibus. **V**espere autē
sabbati. quae lucet in prima sabbati. Venit
maria magdalene & altera maria. uidere
sepulchrū. Et ecce terra motus. factus est
magnus. Angelus enim dñi descendit de celo.
& accedens reuoluit lapidem. et sedebat
super eū. Erat autē aspectus ei sicut fulgur. &
uestimētū ei sicut nix. Præ timore autē ei.
ex territa sunt custodes. et facti sunt ueluti

Ἦ. ccc. lvi.
R. i.
Ἦ. cc. xxxi.
L. ccc. xxxvi.
ϕ. cc. viii.

mortui. Respondens autē angls. dixit muli-
 eribus. Nolite timere uos. Scio enim. quod
 ihm qui crucifixus est quaeritis. Non est hic.
 surrex enim sicut dixi. Venite et uide te locū.
 ubi positus erat dñs. Et cito euntes. dicite
 discipulis eius. quia surrexit. Et ecce p̄ce-
 dit uos. in galileam. Ibi eū uidebitis. ecce dixi
 uobis. **E**t exierunt cito de monum̄to
 cū timore & gaudio magno. currentes
 nuntiare discipulis eius. **E**t ecce ihs oc-
 currit illis. dicens. Aue te. Illae autē acces-
 serunt & tenuerunt pedes eius. & adorauerunt
 eum. Tunc ait illis ihs. Nolite timere. Ite
 nuntiate fratribus meis. ut eant in galileam.
 ibi me uidebunt. Quaecumq; abissent. ecce qui-
 dā de custodibus uenerunt in ciuitatē. et nuntia-
 uerunt principibus sacerdotū. omnia quae facta
 fuerant. Et congregati cū senioribus consilio
 accepto. pecuniā copiosā dederunt militib; di-
 centes. Dicite. quia discipulus eius nocte ue-

m. ccc. lxx
 x
 sot.

ii.
 x. ii
 xii

iii
 ccc. iii

nerunt. et furati sunt eum nobis dormientibus.
 Et si hoc auditum fuerit a patre. nos succedimus
 ei. et securus uos faciemus. At illi accepta
 pecunia. fecerunt sicut erant docti. Et diuul-
 gatum est uerbum istud apud iudeos usque
 in hodiernum diem. Undecim autem disci-
 puli abierunt in galileam. in montem. ubi con-
 stituerat illis ihesus. Et uidentes eum. adorauerunt.
 Quidam autem dubitauerunt. Et accedens ihesus. loqui-
 tus est eis dicens. Data est mihi omnis potestas.
 in caelo et in terra. Euntes ergo docete
 omnes gentes. baptizantes eos in nomine
 patris. et filii. et spiritus sancti. Docentes eos ser-
 uare omnia. quae cumque mandaui uobis.
 Et ecce ego uobiscum sum omnibus diebus.
 usque ad consummationem saeculi.

EX PL. LIB. SCI EVANGELII.
 SCDM MATTHEVM.

179

90

INCIPIT PROLOGUS SE-
CUNDUM MARCUM

Marcus euangelista dicitur electus et petri in baptis-
mate filius. atq. in diuino sermone discipu-
lus. sacerdotium uirtutis agens. sed in carne leuita.
C onuersus ad fidem xpi. euangelium in italia scrip-
sit. ostendens in eo quid & generi suo deberet
& xpo. Nam in titulum principii in uoce pphetice
exclamationis instituens. ordinem leuiticæ elec-
tionis ostendit. Ut p dicens p d istinatū iohm fi-
liū zachariæ in uoce angeli adnuntiati-
semissum. nō solum uerbum carnis factū sed & corpus
dñi in omnia p uerbum diuinæ uocis animatum.
I ntitulo euangelicæ p dicationis ostendit & ut qui
hæc legens. sciat & cū in titulo carnis in dño & in u-
aduenientis habitaculum caro deberet & agnoscere.
atq. in se uerbum uocis qd in consonantibus p d iderat
inuenire. Deniq. ex p fecti euangelii opus in titulo
s& ab baptis in dño p dicare dñm inchoans. nō la-
borauit natiuitatē carnis quā in prioribus

dedicerat dicere. Sed totus exprimens expo-
 sitionē deserti. ieiuniū numeri. tēptationem
 diaboli. congregationē bestiarū. et ministē-
 riū protulit angelorū. ut instituens nos ad intel-
 legendū singulā in breui conpingens. nec auc-
 toritatē falsē reidemeret. et pficiendi ope-
 ris plenitudinē n̄ negaret. Deniq. amputas-
 se sibi post fidē pollicē dī. ut sacerdotio repb;
 haberet. Sed tantū consentiens fidei p̄des-
 tinata potuit electio. ut nec sic in opere uer-
 bi p̄deret. quod prius p̄meruerat in genere.
Nam alexandriae ep̄s fuit. cuius p̄ singulā opus
 scire et euangelii in se dicta disponere. et
 disciplinā in se legis agnoscere. et diuinā
 in carne dñi intellegere naturā quā in nos
 primū requiri. Dehinc inquisita uolumus
 agnosci habentes mercedē exhortationis.
 qm̄ qui plantat et qui rigat unus sunt. qui
 aut incrementū praestat. d̄s est.

EXPLICIT PROLOGVS.

INCIPUNT CAPITULA.

De iohanne & de uita & habitu eide baptizatus
ihs et tēptatus uicit petrū & ceteros seq̄iub &
hominem ab immundo spiritu eripit.

Socrū petri febrib; liberat & alios multos curat.
iacobū alpheī seq̄iub & eti uideis dic̄ n̄ eē opus sanis medico.

Discipulos picas uellunt. manū aridā habentē
sanat. duo decim apostolorū electio. de beelze
bub principem daemoniorum.

Matrem et fr̄s spernit parabolā seminantis
dic̄t nauigans tempestatē sedat daemo
num. legionem ab homine. expellit.

Archi sr̄nagogi filiā mortuā suscitāt. p̄phētā
in patria sine honore eē dic̄. xii. discipulos p̄
mittit cū p̄ceptis decap̄te iohannis.

Regressi apostoli ad ih̄u. de v. panib; et duobus
piscib; v. milia uiroꝝ saturat. ihs supra mare
ambulat. eam agisco inquinant hominem
quae exeunt de ore.

Filiā sr̄r̄ophenisse ad aemolū liberaunt.

surdū et mutū curauit dicens ei effeta. de
 vii. panib; in quattuor milia hominū. monē
 caueri a fermento pharisaeorū. de sputo ce-
 co oculos aperuit. petrum post confessio-
 nē suā duras increpat. in montem trans-
 figuratur. non eici posse spiritū inmundū
 nisi per ieiunium & orationem dicit.

VIII **H**umilitatē docet et non eē prohibendum
 quia in nomine eius uirtutem facit. et de
 calice aquae frigidae. uxore non dimitt-
 tendā. infantes a benedictione non esse
 arcendos uenditas omnib; elemosinam
 dandam. & quia difficile diues regnum
 caelorum sit ingressurus.

VIII **E**uentura sibi p̄dicit. petrus filiorū zebedei.
 de caeco mendicantē curato. de pullo asi-
 nae. de arbore ficī maledicta.

X **I**nterrogatur in qua potestate haec faciat.
 parabola deuina & colonis. de denario ce-
 saris. de muliere quae septē fr̄s habuit.

Et quendam scribam dicit non longe esse
 a regnodi. atque interrogatur xpi fili
 us dauid cum sit dñs. de iudua & gazofi
 latio. de templi structura.

De pseudo xpi et passionem martirum.
 & commotionem sc̄ti. & de aduentu xpi.

II **D**e unguento supra caput ih̄u effuso &
 de proditione iudae quae dñm tradidit
 & ceteris.

III **I**udicii principium quo condemnat ih̄u
 et sepultura et resurrectione eius.

EXPLICIT

CAPITULA.

INITIUM EVANGELII IESU CHRISTI FILII DomiNI
 sicut scriptum est in esaias propheta. Ecce mitto
 angelum in ante faciem tuam. qui praeparabit viam
 tuam. **V**ox clamantis in deserto. parate viam
 domini. rectas facite semitas eius. **F**uit iohannes in
 deserto baptizans. et predicans baptismum
 penitentiae in remissionem peccatorum. Et egre-
 diebatur ad illud omnis iudeae regio. et hiero-
 solymite uniuersi. et baptizabantur ab illo
 in iordane flumine. confitentes peccata sua.
Erat iohannes uestitus pilis cameli. et zona pel-
 liciae circum lumbos eius. et locustas. et mel
 siluestrae aedebat. et predicabat dicens. Ve-
 nit fortior me post me. cuius non sum dignus pro-
 cumbens soluere corrigiam calciamentorum eius.
Ego baptizauimus uos aqua. ille uero baptiza-
 bit uos spiritu sancto. **E**t factum est in diebus illis. ue-
 nit iesus anazarus galileus. et baptizatus
 est in iordane ab iohanne. Et statim ascen-
 dens de aqua. uidit caelos apertos. et spiritum.

R. 1
 m. 11
 T. c. iii
 L. lxx.

R. 11
 m. viii
 L. viii.
 P. x.

R. iii
 m. xi
 L. x.
 P. xii

R. v
 m. xiii
 L. xiii
 P. xv.

R. iii
 T. vi
 m. viii

tāquā colubā descendētō & manentem
in ipso. Et uox facta ē de celis. tu es filius mī
dilectus. in te conplacui. **E**t statim spiritus
expulit eū in deser-tū. et erat in deser-to xl
dieb. & xl noctib. & tēptabatur ā satana.

Eratq. cū bestis. & angelis ministrabant illi.

Post quācūq. traditus ē ioh. uenit ihs in galileā.

Predicans euangeliū regnū dī. & dicit. Qm̄ im-
pletū ē tēpus. et ad p̄p̄inquitur regnū dī.

Penitemini. et credite euangeliō. Et p̄te-
riens secus mare galileæ. uidit simonē et
andrea fratrē eius mittentes retia in mare.

Erant enim piscatores. **E**t dix̄ eis ihs. Venite
post me. et faciā uos fieri piscatores hominū.

Et protinus relitis rebus; sequuti sunt eum.

Et progressus inde pusillū. uidit iacobū ze-
bedei. et ioh̄m fr̄m eī. et ipsos in nauī conpo-
nentes retia. et statū uocauit illos. Et re-
litis patresuo zebedeo in nauī cū mer cen-
narius. sequuti sunt eū. **E**t ingrediunt̄

R
m̄. viii
T VI
m̄. xx

ii
ii
iiii
xi

c
xi
ii

ii

capharnaum. et statim sabbatis ingressus in
 s̄rnagogā. docebat eos. **E**t stupebant sup̄ doc
 trina eius. Erat enī docens eos quædā potestātē
 habens. & n̄ sic scrib̄. **E**rat in s̄rnagoga
 eorū homo in spiritu immundo. et exclamauit
 dic̄s. Quid nob̄ et tibi ih̄u nazarene. uenisti
 p̄dere nos. Scio quis sis sc̄s di. Et cōminatus ē
 eius dic̄s. Obmutesce. et exide homine.

Et disc̄erpens eū spiritus immundus. et excla
 mans uocem magna. exiit ab eo. Et mirati s̄
 om̄s. ita ut conquirerent inter sē dicentes.

Quid nam est hoc. quæ doctrina hæc noua. quæ
 in potestate. et spiritibus immundis impe
 rat. & obediunt ei. Et processit rumor ei

statim omnē regionē galileæ. **E**t p̄tinus
 egredientes de s̄rnagoga. uener̄ in domum
 simonis & andræ. cū iacobo & iohanne. De
 cū bebat aut̄ socrus simonis febricitans. &
 statim dicunt ei de illa. Et accedens. eleuauit
 eā ad p̄hensā manu eius. & continuo dimisit eā.

R
 m̄. xiii
 T̄. lxi
 L. iiii.
 7. xxiii

R
 m̄. xii
 VIII
 L. xxv

R
 m̄. xv
 T̄. lxxvii
 L. xxvi

11

eam febris. et ministrabat eis. Vespere autē
facto cū occidisset sol. ceciderebant ad eū omēs
male habentes. et demonia habentes. & erat
omnis ciuitas congregata ad ianucan. & curauit
multos qui uexabantur uariis languoribus; & de
monia multa eiciebat. **E**t nō sinebat loqui ea.
quā sciebant eū. **E**t diluculo adde surgens.
egressus abiit in desertū locū. ibique orabat.

R. XVII
VIII
L. XXVIII

Et postquam secutus est eū simon. et qui cum illo erant.
Et cū inuenissent eū. dixerunt ei. Quia omēs querunt te.
Et ait illis. Famulus in proximis uicos & ciuitates.
ut & ibi predicem. ad hoc enim ueni. **E**t erat
predicans in synagogis eorum. et omnia ualida.
& demonia eiciens. **E**t uenit ad eū leprosus
deprecans eū. et genu flexo. dixit. Si uis. potes
me mundare. **I**hs autē misertus est ei. exten
dit manū suā et tangens eū. ait illi. Volo
mundare. **E**t cū dixisset. statim discessit
ab eo lepra. & mundatus est. **E**t comminatus
est ei. **S**tatimque eiecit illū. & dicit ei. Vide.

neminidixeris. Sed ualde ostende te prin-
cipi sacerdotū. & offer per mundatione tuce
quas p̄cepit moyses. in testamomum illis.

At ille egressus. coepit p̄dicare & diffamare ser-
monem. ita ut iam non possit manifeste in ciui-
tate introire. sed foris in desertis locis eē. &
conueniebant ad eum undique. **E**t iterum
intrauit capharnaum post dies. & auditum ē
quod in domo eē. et conuenerunt multi. ita ut nō
caperet & neq; ad ianuam. et loquebatur eis uer-
bum. Et uenerunt ferentes ad eum paraliticū. qui
a quattuor portabatur. Et cū nō possent eum offer-
re illi p̄ turba. nudauerunt tectū ubi erat. & pate-
facientes. sumiserunt grabatū in quo paraliticus
iacebat. Cū uidisset autē ihs fide illoꝝ. ait pa-
ralitico. Fili. dimitte tibi peccata. Erant
autē illic quidā de scribis sedentes. & cogitantes
in cordibus suis. Quid hic sic loquitur. Blasphē-
mat. Quis potest dimittere peccata. nisi solus
d̄s. Quo statim cognito ihs sp̄s suo. quia sic.

R
m. xxviii
Sol.

R
m. xx.
T. lxx
L. xxxvii
φ. xxxviii

cogitarent in traſe. dicit illis. Quid iſta cogi-
tatis in cordib. uris? Quid eſt facilius dicere
paralytico dimitte tibi peccata. aut dicere
ſurge tolle grabatū tuū & ambula? Ut autē
ſciatis. qui a poteſtate habet filius hominis intra
dimittere peccata. ait paralytico. Tibi dico.
ſurge tolle grabatū tuū. et uade in domū tuā.

Et ſtatim ille ſurrex. et ſublato grabato. abiit corā
omnib; ita ut ammirarentur omēs. et honorifi-
carent dñm dicentes. Quia nunquā ſic uidimus.

Et egreſſus ē ruruſ ad mare. omēs q; turbae ue-
niebat ad eū. et docebat eos. Et cū p̄teriret. ui-
dit leui alphi ſedentē ad teloneū. & ait illi.

Sequere me. Et ſurgens. ſequutus eſt eū. **E**t
factū ē cū accūberet in domo illius. multi pu-
blicani et peccatores ſimul diſcumbebant
cū ihū. et diſcipulis eius. Erant enim multi.
qui et ſequebant eū. Et ſcribae et phariſaei
uidentes. quia manducaret cū publicanis &
peccatoribus dicebant diſcipulis eius.

R
m. xxiii
T II
m lxxiii
L. xl.

Quare cum publicanis et peccatoribus manducat
et bibit magister uester? Hoc audito ih̄s.
ait illis. Non necesse habent sanum medico. sed q̄
male habent. Non enim ueni uocare iustos. sed
peccatores. Erant autem discipuli ioh̄is et pharisaei
ieiunantes. et ueniunt et dicunt illi. Quare dis-
cipuli ioh̄is et pharisaeorū ieiunant. tui autem dis-
cipuli n̄ ieiunant? Et ait illis ih̄s. Nūquid pos-
sum filium nuptiarū quādiu sponsus cū illis est ie-
iunare? Quanto tempore habent secū sponsum.
non possunt ieiunare. Venient autem dies cū aufe-
retur ab eis sponus. et tunc ieiunabunt in illis diebus.

Nemo adsumentū pannis rudis adsumit uestim̄to
ueteri. alioquin aufert supplementū nouū aue-
tere et maior scissura fit. Et nemo mittit
uinū nouū in utres ueteres. alioquin dirūpit
uinū utres. et uinū effundit. & utres peribunt.

Sed uinū nouū. in utres novos mitti debet. III

Et factū ē iterū cū sabbatis ambularet per sata.
et discipuli ei coeper̄ p̄gredi et uellere spicas.

R
m. xxiiii
T II
m cxxiiii
L. xli

Pharisaei autē dicebant ei. Ecce quid faciunt sabbatis. quod non licet. Et ait illis. Nūquā legistis quid fecerit dñs quando necessitatē habuit. & esurivit ipse et quicumque erant. quomodo introiit in domū dī sub abiathar principe sacerdotū. et panes propositionis manducauit. quos nō licebat manducare nisi sacerdotibus; et dedit eis quicumque erant.

Et dicebat eis. Sabbatū propter hominē factū ē. et non homo pro sabbatū.

Itaque dñs est filius hominis. etiā sabbati. Et introiit iterū in synagogā. et erat ibi homo habens manū aridā. et observabant eū. si sabbatis curaret. ut accusarent illum. Et ait homini habenti manū aridā. Surge in medium. Et dicit eis. Licet sabbatis benefacere. an male? Animā saluā facere. an perdere?

Ailli iracebant. Et circumspiciens eos cum ira. contristatus super cecitate cordis eorū. dicit homini. Extende manū tuā. Et extendit. et restituta ē manus illi. **E**xiites autē

statim pharisaei cū herodianis. consiliū faci-
ebant aduersus eū. quomodo eum perderent.

Et ihs cū discipulis suis. secessit ad mare. **E**t multa
turbae agalilea et iudaea sequuta ē eū. et ab hie-
rusolymis. & ab iudumea. et trans iordanē. &
quae circa tīrrū et sidonē multitudo magna au-
dientes quae faciebat. uenerū ad eū. **E**t dux disci-
pulis suis ut in nauicula sibi deseruirent prop-
ter turbā. ne conprimerent eū. Multos enim
sanabat. ita ut intruerent in eū ut illū tangerent
quotquot habebant plagas. **E**t spiritus in-
mundi cū illū uidebant. percidēbant ei. **E**t ela-
mabant dicentes. Tu es filius di. **E**t uehementer
cōminabatur eis. ne mani festarent illum.

Et ascendens in montē. uocauit ad se quos uoluit
ipse. et uenerū ad eū. **E**t fecit ut eēt xii. cū illo.
et ut mitteret eos p̄dicare. **E**t dedit illis potes-
tatē curandi infirmitates. & eiciendi demo-
nia. **E**t inposuit simoni nom̄ petrus. & iaco-
bū zebede. et ioh̄m fratrem iacobi. & inposuit

R
m. xxvii
T. xxvii
L. xlv
P. xlvii

R
m. xxviii
L. xxviii

R
m. xxviiii
T. lxxviiii
L. lxxvii

R
m. xxx
T. lxxx
L. xliiii

-eis nomina boanerges. quod est filii tonitruu.

Et andrea. et philippu. et bartholomeu. et mattheum. et thoma. et iacobu alphaei. et taddeu. et simone cananeum. & iuda scarioth qui & tradidit illu. **E**t ueniunt ad domu & conueniunt iteru turbae. ita ut non possent neq. pane manducare.

Et cum audissent sui. exierunt tenere eu. dicebant enim. quia in furore uersus est. **E**t scribae qui ab hierusolimis descenderant. dicebant.

Quomodo beelzebub habet & quia ipsi principe demonioru eicit demonia. **E**t conuocatis eis. in parabolis dicebat illis. Quomodo potest satanas. satanan eicere. **E**t si regnu in se diuidat. non potest stare regnu illud. **E**t si domus sup semet ipsa dispartatur. non poterit domus illa stare.

Et si satanas consurrexerit in semet ipsu. dispartitus est. et non potest stare. sed si non habet. Nemo potest uasa fortis ingressus in domu diripere. nisi prius forte alligat. **A**t tunc domum eius diripiet. **A**m dico uob.

qm̄ om̄ia dimittentur filiis hominū peccata
et blasphemia. quib; blasphemauerint.

Qui autē blasphemauerit in sp̄m sc̄m. non habet
remissionē in aet̄nū. sed reus erit aet̄er
delicti. Qm̄ dicebant. spiritū inmundū habet.

IIII

Et ueniunt mat̄ ei et fr̄s et foris stantes. miser
ad eū uocantes eum. Et sedebat circa eū turba.
& dicunt ei. Ecce mat̄ tua et fr̄ tui. foris que
runt te. Et respondens eis. ait. Quae ē mat̄
mea. et fr̄ mei? Et circūspiciens eos qui eir
cū eū sedebant. ait. Ecce mat̄ mea. et fr̄ mei.

Qui enim fecerit uoluntatē dī. hic fr̄ m̄s. & soror
mea. et mat̄ est. **E**t iterū coepit docere
ad mare. et congregata ē ad eū turba multa.
ita ut in nauē ascendens sederet in mari. &
om̄is turba circum mare sup̄ terrā erat.

Et docebat illos in parabolis multa. &
dicebat illis in doctrina sua. Audite.

Ecce exiit seminans. & seminandum. Et
dū seminat. aliud cecidit circa uiam. &

R
m̄. xxxv
T II
m̄. cxxx
L. lxxxii

R
m̄. xxxvi
T II
m̄. cxxxvi
L. lxxxvi

uener̄ uolucres. & comeder̄ illud. Aliud
 uero cecidit sup petrosā ubi non habuit trā
 multā & statim exortū est. qm̄ n̄ habebat al
 titudinē terra. Et quando exortus ē sol. ex
 aestu aut. Et eo quod non habet & radicē. exaruit.
 Et aliud cecidit in spinas. et ascender̄ spine et suf
 focauer̄ illud. et fructū n̄ dedit. Et aliud cecidit
 in terrā bonā. et dabit fructū ascendente & cres
 centē. & cōferēbat unū triginta. et unum
 sexaginta. & unū centū. Et dicebat. Qui habet
 aures audiendi. audiat. Et cū ē & singularis.
 interrogauer̄ eū hi qui cū eo erant duodecim
 parabolā. & dicebat eis. Vob̄ datū ē scire
 mysteriū. regni dī. **I**llis aut̄ qui foris sunt.
 in parabolis om̄a fiunt. Ut uidentes uideant
 & non uideant. & audientes audient. & non
 intellegant. Ne quando conuertantur. & di
 mittantur eis peccata. Et ait illis. Nescitis pa
 rabolā hanc? Et quomodo om̄s parabolās
 cognoscetis. **Q**ui seminat. uerbū seminat.

cvi

cxviii

cvi

ciii

cvi

cxv

ciii

Hiaut sunt qui circa uiam ubi seminatur uerbū.
 & cū audierint confestim uenit satanas & aufert
 uerbū quod seminatum ē in corde eorū. Et hi sunt
 similit̄ qui sup petrosā seminantur. Qui cū au-
 dierint uerbū statū cū gaudio accipiunt illud.
 et n̄ habent radicē in se. sed temporales sunt.

Deinde orta tribulatione et p̄secutione propt̄
 uerbū. confestim scandalizantur. Et alii sunt.
 qui in spinis seminantur. Hi sunt qui uerbum
 audiunt. & aerumne sc̄li et deceptio diuitia-
 rū et circa reliqua concupiscentie intro eun-
 tes suffocant uerbū. et sine fructu efficitur.

Eti sunt qui sup terrā bonā seminati s̄ qui audiunt
 uerbū et suscipiunt. et fructificant unū triginta.
 & unū sexaginta. & unū centū. **E**t dicebat
 illis. Nūquid uenit lucernā ut sub modio ponat̄
 aut sub lecto? Nonne ut sup candelā obrū ponatur?

Non enim ē aliquid absconditū quod n̄ manifes-
 tetur. nec factū ē occultū sed ut in palā ueniat.

Siquis habet aures audiendi. audiat. **E**t dice-

R
m. xxxviii
T. ii
m. xxxii
l. xxxvii

R
m. xl
T. ii
m. xxii
l. lxxx

R
313
L. l

bat illis. Videte. quid audiat. In qua men-
suram mensueritis. remittetur uob. et adicie-
tur uob. **Q**ui enim habet. dabitur illi. Et qui
non habet. etiam quod habet auferetur ab illo.

Et dicebat. Sicut est regnum dei. quod admodum si homo
iaciat semine in terra. & dormiat. & surgat nocte
eodidie et semine germinat & incrementum dū nescit
ille. Utro enim terra fructificat primum herbam.

R.
m. xliii
sol

deinde spicam. deinde plenum fructum in spica.

Et cum se produxerit fructus. statim mittit falce.
quoniam adest messis. **E**t dicebat. Cuiusmodi similia

bimus regnum dei. aut cuiusmodi parabole comparabimus
illud. Sicut granum sinapis. quod cum seminatum
fuerit in terra. minus est omnibus seminibus que sunt
in terra. Et cum seminatum fuerit. ascendit & fit
maius omnibus holeribus. Et facit ramos magnos.

Ita ut possint sub umbra eius aues caeli habitare.

Et talibus multis parabolis loquebatur eis uerbum.
prout poterant audire. Sine parabola autem
non loquebatur eis. **S**eorsum autem discipulis

R.
m. xlvi
sol.

R
m XLVII
T
m LXVIII
L. LXXXIII

suis differerebat omnia. **E**t ait illis in illa die
 cū sero esset factū. Transeamus contra. & dimit
 tentes turbā. adsumunt eū ita ut erat in nauī.
 & aliaē naues erant cū illo. Et facta ē procella
 magna uenti. et fluctus mittebat in nauē. ita
 ut impleretur nauis. Et erat ipse in puppi. su
 pra ceruicā dormiens. Et excitant eū. & dicunt
 ei. Magister. non nocte perimus & quicquid perimus.
Et exsurgens comminatus ē uento. & dixit mari.
 Iace. obmutesce. Et cessauit uentus. & facta ē
 tranquillitas magna. Et ait illis. Quid timidi
 estis. Necdū habetis fidem. Et timuerunt
 magnos timore. Et dicebant ad alterutrum.
Quis putas ē iste. quia & uentus & mare oboe
 diunt ei. Et uenerunt trans fretū maris. in
 regionē gerasēnorū. Et exeunti ei de nauī.
 statim occurrit demonum tūm homo. qui do
 miciliū habebat in monumentis. & neque
 catenis iam quisquam eū poterat ligare. qm̄
 saepe compedibus & catenis uinctus. disru

piss & catenas & compedes cōminuiss &. Et
nemopoterat eū domare. Et se nocte ac die
in monūtas & in montib; erat clamans &
concidens se lapidibus. Videns aut iūm a longe
cucurrit & adorauit eū & clamans uocem magna
dixit. Quid mihi & tibi iū fili dī summi? Ad
iurote p d m̄ neme torqueas. Dicebat enim
illi. Exi spiritus in munde ab homine. Et in
terrogabat eū. Quod tibi nomē? Et dicit ei.
Legio nomē mihi est. quia multi sumus. Et dep̄
cabatur eū multū. ne se expelleret extra
regionem. Erat aut ibi circa montē grex por
corū magnus pasceus. et dep̄cabantur eū
spiritus dicentes. Mitte nos in porcos. ut
in eos introeamus. Et concessit eis statū iū.
Et exeuntes spiritus inmundi introierunt
in porcos. & magna impetu grex precipitatus
est in mare ad duo milia. & suffocati sunt
in mari. Qui aut pascebant eos fuger. & nun
tiauer in ciuitate & in agros. Et egressi sunt

uidere quid eſſet facti. & ueniunt ad hunc & uident
 illū qui ad demonio uexabatur ſedentē ueſtītū
 et ſcena mentis & timuerunt. Et narrauerunt illis
 qui uiderant quod illi factū eſſet & quid demoniū ha
 buerat & de porcis. Et rogare eū coeperunt ut diſce
 deret & de ſimilibus eorū. **C**umq; aſcenderet & nauē
 coepit illū deprecari qui ad demonio uexatus
 fuerat. ut eſſet cū illo. Et non admittit eū. ſed ait illi.
Vade in domū tuā ad tuos. & ad nuntia illis quanta
 tibi dñs fecerit. et miſeruiſſit tui. Et abiit. &
 coepit predicare in decapoli quanta ſibi feciſſet & iñs.
 & om̄s mirabantur. **E**t cū tranſceſſiſſet & iñs
 in naui ruruſus tranſ fretū. conuenit turba
 multa ad illū. et erat circum mare. Et uenit quidā
 de archiſinagogis nomine iairus. et uident eum
 prociſit ad pedes eī. et deprecabatur eū multū dieſ.
Quoniam fili conea in extremis eſt. ueni impone manus ſup
 eam ut ſaluaciſit & uiuat. Et abiit cū illo. & ſeque
 batur eū turba multa. et conprimebant illum.
Et mulier quae erat in profluuiis ſanguinis annis xii.

R. xlviij
 m. viij
 l. lxxxiiii

R. xlviii
 m. lxxviii
 l. lxxxv.

et fuerat multa p̄p̄osa a complurib; medicis;
 et erogauerat om̄ia sua. nec quicquā p̄fecerat.
 sed magis de terius habebat. Cū audisset de ih̄u.
 uenit in turbā retro. et tetigit uestim̄tū eī.

Dicebat enim. Quia si uel uestim̄tū eī tetigero
 saluacero. Et confestim siccatus ē fons sanguinis
 eius. et sensit corpore quod sanata eēt a plaga.

Et statim ih̄s cognoscens in semet ipso uirtutem
 quae exierat deo. conuersus ad turbā. aiebat.

Quis tetigit uestim̄ta mea? Et dicebant ei disci
 puli sui. Vides turbā conprimentē te. & dicis
 quis me tetigit? Et circūspiciebat uidere eā.
 quae hoc fecerat. Mulier aut̄ timens & tremens
 sciens quod factū eēt in se. uenit et proidit ante eū.
 et dix̄ ei omnē ueritatem. Ille aut̄ dix̄ ei. Filia.
 fide tua te saluā fecit. uade in pace. & esto sana
 a plagatuā. Adhuc eloquente. ueniunt ab
 archisr̄nagogo. dicentes. Quia filia tua mor
 tuā est. quid ultra uexas magistrum? Ih̄s aut̄
 uerbo quod dicebatur audito. ait archisr̄nagogo:

Noluit enim tantūmodo crede. Et non admisit quēquā
 sequi se. nisi petrū & iacobū & ioh̄m fratrē iacobi.
 Et tuemunt addomū archisr̄nagogi. et uidēt tumultū.
 & fletus & heulantes multū. & ingressus at
 eis. Quid turbamini etploratis? Puella non est
 mortua. sed dormit. Et inridebant eū. Ipse uero
 ei etiam omnib; adsumit patrē et matrē puellae.
 et qui secū erant. & ingreditur ubi erat puella
 iacens. Et tenens manū puellae. ait illi. Talitā cum
 quod ē im̄piatū. puella ubi dico. surge. Et con
 festim surrex̄ puella. & ambulabat. Erat autē
 annorū xii. Et obstipuer̄. stupore maximo. Et
 p̄cepit illis uehem̄t̄. ut nemo diceret. Et dix̄ dare
 illum manducare. **E**t egressus inde. abiit in patriā
 suā. Et sequebant̄ illū. discipulis sui. Et factō sabbato.
 coepit in sr̄nagogā docere. Et multi audientes
 ammirabant̄ in doctrina ei. dicentes. Unde huic
 hæc om̄ia. & quæ s̄ sapientia & quæ data ē illi. & uir
 tutes tales quæ p̄ manus ^{ei} efficiunt̄? Nonne iste ē
 faber filius marie. Fratr̄ iacobi & ioseph & iude

m. l
 m. xli
 l. xviii
 p. l. viii

Et Simonis. Nonne et sorores eius hic nobiscum sunt.

Et scandalizabant in illo. **E**t dicebat eis inquit. Quia non est propheta sine honore nisi in patria sua. Et in cognatione sua. Et in domo sua. **E**t non poterat ibi uirtute ulla facere. nisi paucos infirmos inpositis manibus curauit. Et mirabatur propter incredulitatem illorum.

Et circuibat castella. in circuitu docens. **E**t conuocauit xii. et coepit eos mittere binos. et dedit illis potestatem spirituum immundorum. **E**t precepit eis. ne quid tollerent in uia. nisi uirgā tantū. Non perā. nisi panem. neque in zona aes. sed calciatos sandals. et ne induerent duobus tunicis. **E**t dicebat eis.

R. LIII
m. LXXXII
l. LXXXVII
70x.

Quocumque introieritis in domum illic manete. donec exeatis inde. **E**t quicumque non receperint uos. nec audierint uos. exeuntes inde. excutite puluerem de pedibus uestris. in testimonium illis. **E**t exeuntes predicabant. ut penitentiam agerent.

R. LV
m. LXXXV
l. CXXIII
71. LXXXVIII

Et daemones multa eiciebant. et unguebant oleo multos egros. et sanabant. **E**t audiuit herodes rex. manifestum enim factum est nomen eius. et dicebat.

R. LVII
m. CXLIII
l. XC.

Quia iohs baptista surrex̄ a mortuis. et propt̄ea ope-
rantur uirtutes in illo. Alii aut̄ dicebant. quia he-
licus ē. Alii uero dicebant. propheta ē. quasi unus
ex prophetis. Quo audito herodes. ait. Quē ego
decollaū ioh̄m. hic a mortuis resurrexit.

Ipsē enim herodes misit ac tenuit ioh̄m. & uinx̄
eū in carcere. propt̄ herodiadē uxore philippi
fratris sui. qui adduxerat eā. Dicebat enim ioh̄s.
herodi. Non licet tibi habere. uxore fr̄is tui.

Herodias aut̄ insidiabatur illi. et uolebat occidere
eū. nec poterat. Herodes enim metuebat ioh̄m.
sciens eū uirū iustū et sc̄m. et custodiebat eum.

Et audito eomulta faciebat. et libent̄ eū audiebat.
Et cū dies oportunitus accidisset herodes natalis sui.
cena fecit principib; et tribunis. et primis ga-
lilee. Cūq; introisset filius ipsius herodiades.
et saltassēs. et placuissēs herodi. simulq; recum-
bentib; . rex ait puella. Petite a me quod uis. &
dabo tibi. Et iurauit illi. quia quicquid petieris
dabo tibi. licet dimidiū regni mei. Quaecū exisset.

R. L. viii
m. sol

R. L. viii
m. ex l. viii
l. xii.

R. m.
l. m.

dixit matri suae. Quid petam? Et illa dixit. Caput
 iohannis baptiste. Cumque introisset statim cum festina
 tione ad regem petiuit dicens. Volo ut proutinus des
 mihi in disco caput iohannis baptiste. Et contristatus
 rex propter iurandum. et propter simul recubentes
 noluit eam contristari. Sed misso spiculatore. precepit
 afferrī caput eī in disco. Et decollauit eum in carcere
 & adtulit caput eī in disco. & dedit illud puellae.
 Et puella dedit matri suae. Quo audito discipuli eī.
 uenerunt et tulerunt corpus eius. & posuerunt illud in mo
 numento. **E**t conuenientes apud adhim. renun
 tiauerunt illi omnia quae egerant. et docuerant. VI
Et ait illis. Venite seorsum in desertum locum. et re
 quiescite pusillum. Erant enim qui ueniebant &
 rediebant multi. et nec manducandi spatium ha
 bebant. **E**t ascendentes in nauem. abierunt in de
 sertum locum seorsum. Et uiderunt eos abeuntes. & cog
 nouerunt multi. et pedestres de omnibus ciuitatibus
 concurrerunt illuc. et prouenerunt eos. Et exiens uidit
 turbam multam in se. & miseratus est super eos. quia

erant sicut oues n̄ habentes pastore. Et coepit docere illos multa. **E**t cum iam hora multa fieret. accesser̄ discipuli ei dicentes. Desertus est locus hic. & iam hora p̄teruit. Dimitte illos. ut euntes in proximās uillas et uicos. emant sibi cibos quos manducent. Et respondens ait illis. Date illis manducare. Et dixerunt ei. Eunt es emamus denarius ducentis panes. & dābimus eis manducare. Et dicit eis. Quot panes habetis. ut et uide te. Et cū cognouissent. dicunt. Quinq. & duos pisces. Et p̄cepit illis ut accumbere facerent om̄s. sc̄dm̄ con tubernia sup̄ uirida fenu. Et discubuer̄ in partes p̄centenos. et p̄ quinquagenos. Et acceptis v. panib; et duob; piscib; intuens in caelū. benedixit et fregit panes. et dedit discipulis suis ut ponerent ante eos. & duos pisces diuisit omnib;. Et manducauer̄ om̄s. et saturati sunt. Et sustuler̄ reliquias fragmentoz xii cophinos plenos. et de piscib; Erant aut̄ qui manducauer̄. quinq. milia uirorū. **E**t statim coegit discipulos suos ascenderenauem.

R. lxxiii
T. m̄. c. xlvii
L. xxiii
P. xlviii

R. lxxv
T. VI
m̄. c. xlviii

impcederem eū trans fretū ad bethsaida. dū ipse
dimitteret populū. **E**t cū dimisset eos. abiit in

montē orare. **E**t cum sero eēt. erat nauis in me
diomari. et ipse solus in terra. Et uidens eos labo
rantes in remigando. erat enī uentus contrarius eis.

R. lxxii
T. cl
φ. li.

Et circa quartā uigiliā noctis. uenit ad eos ambulans
sup̄ mare. et uolebat p̄terire eos. At illi ut uider̄
eū ambulantē sup̄ mare. putauer̄ fantasma eē. et ex
clamauerunt. Om̄s enim eū uider̄. et conturbatis.

Et statim loquitur ē cū eis. et dixit illis. Confidite.
ego sū. nolite timere. **E**t ascendit ad illos in nauē.
et cessauit uentus. Et plus magis intrasē stupebant.
n̄ enim intellexerant de panibus. Erat enim cor illoꝝ
obcæcatum. Et cū trans fretasent. puener̄ in trā
genne sarāh. & applicuerunt. **C**ūq; egressi
eent de nauī. continuo cognouer̄ eū. Et p̄curren
tes uniuersā regionē illā. coeper̄ in grabatis
eos qui male habebant circūferre. ubi audiebant
eū eē. Et quo cūq; introibat in uicos uel in uil
las aut ciuitates. in plateis ponebat̄ infirmos.

R.
m. Lxx
Sol.

et deprecabantur eum ut uel fimbriam uestimenti tangere-
 gerent. Et quot quot tangebant eum. sed uis fiebant.
Et conueniunt ad eum pharisaei. et quidam describis ue-
 nientes ab hierosolymis. Et cum uidissent quosdam
 ex discipulis eius communibus manibus. id est non lotis manducare
 panes. ut uis perauerunt. Pharisaei enim & omnes iudaei
 nisi crebro lauent manus. non manducant. tenentes
 traditionem seniorum. Et a foronibus baptizentur. non
 comedunt. Et alia multa sunt. quae traditae illis
 seruare baptismata calicium. & urceorum. & gram-
 inorum. et electorum. **E**t interrogabant eum pharisaei.
 et scribae. Quare discipuli tui non ambulant iuxta
 traditionem seniorum. sed communibus manibus man-
 ducant panes? At ille respondens. dixit eis. Bene-
 prophetauit esaias de uobis hi poeuitis. sic scriptum est.
Populus hic labis me honorat. cor autem eorum longe est.
 a me. In uanum autem me colunt. docentes doctrinas
 precepta hominum. Relinquentes enim mandatum dei.
 tenentis traditionem hominum. Baptismata urce-
 orum et calicium. & alia similia haec factis multa.

R.
m. Lxxi
T. v. l. m.

Et dicebat illis: Bene irritū facitis p̄ceptū dī. ut
 traditionē urām seruetis. Moyses enim dixit.
 Honorā patrē tuū & matrē tuā. Et qui male dixe-
 rit patri aut matri. morte moriatur. Vos autē dicitis.
 Si dixerit homo patri aut matri corban quā ē donum.
 quācūq; ex me tibi p̄derit. et ultra n̄ dimittis eū
 quicquā facere patri suo aut matri. Rescinden-
 tes uerbū dī. p̄ traditionē urām quā tradidistis.
 Et similia huiusmodi. multa facitis. Et cetero cans-
 terū turbā. dicebat illis. Audite me om̄s. et in-
 tellegite. Nihil ē extra hominē introiens in eū.
 quā possit eū comquinare. Sed quae de homine
 p̄cedunt. illae sunt quae cōmunicant hominē.
 Si quis habet aures audiendi. audiat. **E**t cū in-
 troisset in domū a turba. interrogabant eū disci-
 puli eī parabolā. & ait illis. Sic & uos imprudentes
 estis. Non intellegitis quia omne extrinsecus
 introiens in hominē. n̄ potest eū cōmunicare.
 quia non introit in cor eius. sed in uentrē. et in
 secessum exit purgans om̄s escas. Dicebat autē.

Quoniam quae de homine exeunt. illa communicant homi-
 mine. Ab intus enim decor de hominibus. cogitationes
 male procedunt. Adulteria. fornicationes. homici-
 cidia. furta. auaritia. nequitiae. dolus. impudicitia.
 oculus malus. blasphemia. superbia. stultitia. omnia
 haec mala ab intus procedunt. & communicant
 hominem. **E**t inde surgens. abiit in fines tiri-
 et sidonis. Et ingressus domum neminem uoluit
 scire. et non potuit latere. Mulier enim statim
 ut audiuit de eo cuius habebat filiam spiritum in-
 mundum. intrauit et prostrata ad pedes eius. Erat
 enim mulier gentilis. syrophenistica genere.

Et rogabat eum. ut daemonium eiceret de filia eius.

Quid dixit illi. Sine prius. saturari filios. Non enim
 bonum sumere panem filiorum. et mittere canibus.
 At illa respondit. et dicit ei. Utique domine. Nam et
 canes illi sub mensa. comedunt de micis puerorum.
 Et ait illi. Propter hunc sermonem uade. exiit demo-
 nius de filia tua. Et cum abiisset a domo sua. inuenit
 puellam iacentem super lectum. & daemonium exisse.

R. lxxiii
 m. clviii.

ET iterū exiens ihs de finib; tiri. uenit p̄ sidonē.
 ad mare galilee. inter medios fines decapoleos.
 Et adducunt ei surdū & mutū. et dep̄cant eū ut im-
 ponat illi manū. Et adp̄hendens eū de turba seorsū.
 misit digitos suos in auriculas. et expuens tetigit
 linguā eī. Et suspiciens in cælū. ingemuit. & ait
 illi. Effetha. quod est adaperire. Et statim ap̄te
 sunt aures eī. et solutū ē unculū linguæ eius. &
 loquebatur recte. Et p̄cepit illis. nec ui dicerent.

QUANTO autē eis p̄cipiebat. tantomagis plus p̄dica-
 bant. Et eo amplius. admirabantur dicentes.

BENE OM̄IA fecit. et surdos fecit audire. & mutos
 loqui. In illis dieb; iterū cū turba multa esset.
 et ne haberent quā manducarent. conuocatis autē
 discipulis. ait illis. Misereor sup̄ turbā. quia eī
 iam tri duo sustinent me. ne habent quā mandu-
 cent. Et si dimisero eas ieiunos in domū suam.
 deficient in uia. Quidā autē ex eis. de longe
 uenerū. Et responderē ei discipulis sui. Unde
 istos poterit quis hic saturare panibus in so-

litudine. Et interrogauit eos. Quot panes habeatis.
 Quid dixerunt septem. Et precepit turbe discumbere
 super terram. Et accipiens vii panes gratias agens
 fregit. et dabat discipulis suis ut apponerent. &
 apposuerunt turbe. Et habebant pisciculos paucos.
 Et ipse benedixit. et iussit apponi. Et manducauerunt
 et saturati sunt. Et sustulerunt quod superauerat de frag-
 mentis. vii sportas. Erant autem qui manducauerunt
 quasi ^{milia.} iii. & dimisit eos. Et statim ascendens nauem.
 cum discipulis suis. uenit in partes dalmanutha.

Etexierunt pharisaei. et coeperunt conquirere cum eo.
 quaerentes ab illo signum de caelo temptantes eum.

Et ingemescens spiritu ait. Quid generatio ista querit
 signum. Amen dico uobis. si dabitur generationi ista sig-
 num. Et dimittens eos ascendens iterum nauem. abiit
 trans fretum. Et oblitati sunt sumere panes. & nisi

unum panem non habebant secum in naui. **E**t precipiebat
 eis dicens. Videte. caute a fermento pharisaeorum.
 et fermento herodis. **E**t cogitabant ad alterutrum
 dicentes. quia panes non habemus. Quocognitauerunt.

R. lxxvii
 m. clxi
 p. xxiii
 l. liii

R. lxxviii
 m. clxiii
 l. cxliiii

R. lxxv
 m. cl

R. lxxvi
 m. clv

ait illis. Quid cogitatis. quia panes non habetis.
 Non dū cognoscitis. nec intellegitis. Adhuc cecatum
 habetis cor ur̄m. Oculos habentes non uidetis. &
 aures habentes non auditis. Nec recordamini
 quando .v. panes fregi in .v. & quot cophinos frag
 mētorū plenos sustulistis. Dicunt ei. xii. Quando
 et .vii. panes in .iiii. quot sportas fragmētorū tulistis.
 Et dicunt ei. vii. Et dicebat eis. Quomodo nō dū intel
 legitis. **E**t ueniunt bethsaida. & adducunt
 ei cecū. et rogabant eū ut illū tangeret. Et ad p̄
 hensā manu caeci. eduxit eū extra uicū. et expuens
 in oculos eī. inpositis manib. suis. interrogauit eū
 si aliquid uideret. Et aspiciens ait. Video homi
 nes. uelut arbore ambulantes. Deinde iterū
 inposuit manus sup oculos eī. & coepit uidere.
 Et restitutus ē. ita ut uideret & claret om̄a. Et misit
 illū in domū suā. dies. Vade in domū tuā. Et
 si in uicū introieris. nemini dixeris. **E**t egres
 sus ē ih̄s et discipuli eī in castella caesarea & phi
 lippi. et in uicā interrogabat discipulos suos. dies eis.

Quem me dicunt esse homines. Qui responderunt illi:
 dicentes. Iohannem baptistam. Alium heliam. alium uero
 quasi unum de prophetis. Tunc dicit illis. Vos uero quem
 me dicitis esse. **R**espondens petrus. ait ei.
Tues christe. Et comminatus est eis. ne cui dicerent de illo.
Et coepit docere illos. quoniam oportet filium hominis multa
 pati. et reprobari a senioribus; & a summis sacerdotibus;
 et scribis. et occidi. & post tres dies resurgere.
Et palam uerbum loquebatur. **E**t adprehendens eum
 petrus. coepit increpare eum. Qui conuersus &
 uidens discipulos suos. comminatus est petro. dicens.
Vade retrorsum satana. quoniam non sapis quae dicti sunt.
 sed quae sunt hominum. **E**t conuocata turba
 cum discipulis suis. dixit eis. Siquis uult me sequi.
 denegat semetipsum. et tollat crucem suam. et sequatur me.
Qui enim uoluerit animam suam saluam facere. perdat eam.
Qui autem perdidit animam suam propter me et euangelium.
 saluam eam faciat. Quid enim perdit homini si lucretur
 mundum totum. et detrimatur anima eius.
Aut quid dabit homo commutationis. pro anima sua.

R. lxxviii
 T. clxxviii
 L. xcv.

R. lxxxiii
 T. clxxviii
 L. xcv.

R. lxxxv
 T. clxxx
 L. xcvi

Qui enim me confusus fuerit et mea uerba in gene-
 ratione ista adultera et peccatrice. et filius homi-
 nis confundetur eum cum uenerit in gloria patris sui cum
 angelis sanctis. Et dicebat illis. **A**m dico uob. quia
 sunt quidam de hic stantibus qui non gustabunt mortem.
 donec uideant regnum dei ueniens in uirtute. Et post
 dies sex. ascendit in spiritum petrum. et iacobum. et iohannem. et
 ducit illos in montem excelsum seorsum solos. Et trans-
 figuratus est coram ipsis. et uestimenta eius facta sunt splen-
 dentia et candida nimis uelut nix. qualia fullo
 super terram non potest candida facere. Et apparuit
 illis helias cum moysi. et erant loquentes cum ihesu.
Et respondens petrus. ait ihesu. Rabbi. bonum est nos
 hic esse. faciamus tria tabernacula. Tibi unum. et
 moysi unum. et heliae unum. Non enim sciebat quid
 diceret. Erant enim timore exterriti. Et facta
 est nubes obumbrans eos. et uenit uox de nube dicens.
Hic est filius meus carissimus. audite illum. Et statim circū-
 spicientes. neminem amplius uiderunt. nisi ihesum tan-
 tum secum. Et descendentibus illis de monte.

R. lxxxviii
m. Sol

R. lxxxviii
m. VI
m. clxxxiii.

precepit illis nec cui quaecumque uiderent narrarent. nisi
cum filius hominis a mortuis resurrexerit. **E**t uer-
bum continuerat apud se. conquirentes quidem est. cum
a mortuis resurrexerit. **E**t interrogabant eum
dicentes. Quid ergo dicunt pharisaei et scribae. quod
helias oporteat uenire primum. **Q**ui respondens.

ait illis. Helias cum uenerit. primo restituet omnia.
Et quomodo scriptum est in filio hominis. ut multa pa-
tiantur. et contemnatur. Sed dico uobis. quia et helias ue-
nit. et fecerunt illi quaecumque uoluerunt. sicut scriptum est de eo.

R. xc
m. Sol

Et ueniens ad discipulos suos. uidit turbam magnam
circa eos. et scribas conquirentes eum. **E**t con-
fessum omni populo uidens in se stupefactus est. et ex-
pauerunt. et accurrentes salutabant eum. **E**t interrogauit
eos. quid in uos conquiritis. **E**t respondens
unus de turba. dixit. Magister. attuli filium meum
ad te habentem spiritum mutum. qui ubicumque eum
adprehenderit allidit eum. et spumat. et stridet den-
tibus. etarescit. **E**t dixi discipulis tuis ut eicerent
illum. et non potuerunt. **Q**ui respondens eis. dicit.

R. xci
m. II
m. clxxxiiii.
l. xxxviii.

O, generatio incredula. quædum apud uos ero. Quæ-
 dum uos patiar. Adfer te illū ad me. Et attu-
 ler eū. Et cū uidisset illū. statim spiritus conturba-
 uite eū. & elisus intra uoluitabatur spumans.
 Et interrogauit patre eī. Quantū tēporis ē ex quo
 hoc ei accidit. At ille ait. Ab infantia. Et fre-
 quentē eū et ignē et in aquas misit. ut eū pderet.
 Sed si quid potes. adiuua nos miser tus nrī. Ius autē
 ait illi. Si potes credere. omnia possibilis credenti.
 Et continuo exclamans pat̄ pueri. cū lacrimis aiebat.
 Crede dñe. adiuua ^{de} incredulitatē meā. Et cū uideret
 ius concurrentē turbā. cōminatus ē spiritui in
 mundo. dicit illi. Surde et mute spiritus. ego t̄
 p̄cipio exi abeo. et amplius ne intro eas in eum.
 Et clamans & multū discerpens eū. exiit ab eo.
 Et factus ē sic mortuus. ita ut multi dicerent. quæ
 mortuus ē. Ius autē tenens manū eius. eleuauit
 eū. et surrexit. Et cū introisset in domū. disci-
 puli eī secreto interrogabant eū. Quare nos
 n̄ potuimus eicere eum. Et dixit illis. Hoc.

VIII

R. xciii.
T. II.
M. clxxvii
L. ci.

genus in nullo potest exire. nisi in oratione & ieiunio.
Et inde p̄fecta. p̄t̄gredebant galileam. nec uolebat
 quēquā scire. Docebat aut̄ discipulos suos. & dicebat
 illis. Qm̄ filius hominis tradet̄ in manus hominum
 & occidēt̄ eū. et occisus tert̄ die resurget̄. At illi
 ignorabant uerbū. & timebant eū interrogare.

R. xciiii
M. sol.

Et uener̄ capharnaum. Quicū domi essent. inter
 rogabat eos. Quid in uia tractabatis. At illi tace
 bant. **S**iquidem inter se in uia disputauerant.
 quis eorū maior. Et residens uocauit xii. &
 ait illis. Siquis uult primus eē. erit omniū nouis
 simus. & omniū minister. Et accipiens puerum.
 statuit eū in medio eorū. Quē cū complexus esset.
 ait illis. Quisquis unū ex huius modi pueris recepe
 rit in nomine meo. mercepit. **E**t quicumq. me
 susceperit. n̄ me suscipit. sed eū qui me misit.

R. xcvi.
T. II.
M. clxxviii
L. cii.

Respondit illi ioh̄s dicit̄. Magister. uidimus quendā
 in nomine tuo eicientē demonia. qui n̄ sequit̄ nos.
 et phibuius eum. Ihs aut̄ ait. Nolite phibere eū.
 Nemo est enim qui facit uirtutē in nomine meo.

R. xcvi
M. clxxviii
L. cxxi
P. cxx
T. xl.

R. xc
M. clxxviii
L. cii

et possit cito me de loqui de me. Queni n̄ est
 aduersus uos. pro uobis est. **Q**uisquis enim potu
 dederit uob calicē aque in nomine meo quia xpi
 estis. am̄ dico uob n̄ p̄da mercedē suā. **E**t quis
 quis scandalizauerit unū ex his pusillis credentib;
 in me. bonū ē ei magis sic ut daret molla asina
 ma collo ei. et in mare mitteretur. **E**t si scan
 dalizauerit te manū tua. abscide illā. Bonū ē
 tibi debile introire in uitā. quā duae manus ha
 bentē ut in gehennā. in ignem inextinguibile.
Vbi uermis eorū n̄ moritur. et ignis n̄ extinguitur.
Et si pes tuus te scandalizat. amputa illū. Bonū
 ē tibi claudū introire in uitā aeternā. quā con
 duos pedes habentē mitti in gehennā ignis in
 extingui bilis. ubi uermis eorū n̄ morit. & ignis
 n̄ extinguitur. Quod si oculus tuus scandalizat
 te. eice eū. Bonū ē tibi luscum introire in reg
 nū dī. quā duos oculos habentē. mitti in gehennam
 ignis. **U**bi uermis eorū n̄ moritur. & ignis
 n̄ extinguitur. Omis enim igne saluetur. &

R
m. cii
T. m. xxxi
L. c. lxxxv.

R
m. ciii
T. m. elxxxviii.

omnis uelut sal salietur. **B**onum est scd.

Quod si scd in sul sum fuerit. in quo illud condietur.

Habete in uob salē. et pacem habete inter uos.

Et inde exurgens. uenit in fines iudee ultra iordanem.

Et conueniunt iterū turbe ad eū. et sicut consueuerat

iterū docebat illos. Et accedentes pharisaei. int̄

rogabant eū. si licet uiro uxore dimittere. tēp

tantes eū. At ille respondens. dixit eis. Quid uobis

p̄cepit moyses. Quid dixer. Moyses p̄misit libellū

repudi scribere. et dimittere. Quib; respon

dens. ius ait. Ad duriciā cordis ur̄i. scripsit uob

p̄ceptū istud. Ab initio aut̄ creature. masculū

et feminā fecit eos d̄i. Propt̄ hoc relinquet̄ homo

patrē suū et matrē. & adheret̄ ei. et uxorē suā.

et erunt duo in carne una. Itaq; iam non sunt duo.

sed una caro. Quod ergo d̄i iunxit. homo n̄ separat̄.

Et in domo iterū discipuli ei de eodē int̄rogauer̄ eum.

Et dicit illis. Qui cūq; dimiserit uxore suā & aliam

duxerit. adulteriū cōmittit sup̄ eā. Et si uxor di

miserit uirū suū & ad unupserit. moechatur.

R
m. ciiii
Sol

Et offerrebant illi paruulos. ut tangerent illos.
 Discipuli autem. comminabantur offerentibus; Quos cum
 uideret Iesus. indigne tulit. & ait illis. Sinite paruulos
 uenire ad me. et ne prohibueritis eos. talium enim est
 regnum dei. Amen dico uobis. Quisquis non receperit
 regnum dei. uelut paruulus non intrabit in illud. Et
 complexans eos. et imponens manus super illos. bene
 dicebat eos.

Et cum egressus esset in uia. procurrens
 quidam genuflexo ante eum. rogabat eum. Magister
 bone. quid faciam ut uita aeterna percipiam? Iesus autem dixit ei.
 Quid me dicis bonum? Nemo bonus. nisi unus deus. Precepta
 nosti. Ne adultereres. ne occidas. ne fureris. ne falsum
 testimonium dixeris. ne fraude feceris. Honora pa
 trem tuum. et matrem. At ille respondens. ait illi. Ma
 gister. omnia haec obseruaui a iuuentute mea.

Iesus autem intutus eum dilexit eum. et dixit illi. Unum tibi
 deest. Vade quaecumque habes uende. & da pauperibus;
 Et habebit thesaurum in caelo. & ueni sequere me.

Qui contristatus in uerbo. abiit merens. Erat enim.
 habens possessiones multas. Et circumspiciens Iesus.

ait discipulis suis. Quā difficile qui pecunias ha-
bent. in regnū dī introibunt. Discipulaū. obstu-
pescēbant in uerbis eius. At ihs̄ rursus respondens
ait illis. Filioli. quā difficile ē confidentes in pecu-
nis. in regnū dī introire. Facilius ē camelū p̄ fo-
ram acus transire. quā diuitē intrare in regnū dī.

Qui magis admirabant̄. dicentes ad semet ipsos.
Et quis potest saluus fieri. Et intuens illos ihs̄. ait.
Apud homines impossibile ē. sed non apud d̄m. Omnia
enī possibilis sunt apud d̄m. Et coepit ei petrus
dicere. Ecce nos dimisimus omnia. et sequuti su-
mus te. **R**espondens ihs̄. ait. Am̄ dico uobis.
Nemo est qui reliquerit domū. aut fr̄s. aut sorores.
aut patrē. aut matrē. aut filios. aut agros propt̄ me.
et propt̄ euangeliū. qui n̄ accipiat centes. tantū
nunc in tēpore hoc domos. et fr̄s. et sorores. & ma-
tres. et filios. & agros cū p̄sequutionib; et in s̄c̄o fu-
turo uitā aeternam. **M**ulti aut̄ er̄ primi nouis-
VIII simi. et nouissimi primi. **E**rant aut̄ in uia ascen-
dentes in hierosolimā. et p̄cedebat illos ihs̄.

R. cx
T. II
M. cxxviii
L. cc xxi

R. cx
T. II
M. cxxviii
L. cxxiii

R.
T.
L.

Et stupebant. et sequentes dicebant. Et adsumens
 iterum XII. coepit illis dicere. quae erant ei futurae.
 Quia ecce ascendimus hierosolimam. et filius homi-
 nis tradetur principibus sacerdotum. et scribis.
 et senioribus. et damnabunt eum morti. Et tradent
 eum gentibus. et inludent ei. et conspuent eum. et fla-
 gellabunt eum. Et interficient eum. Et tertia die re-
 surgens. **E**t accedunt ad illum iacob. et iohannis filii
 zebedaei. dicentes. Magister. uolumus ut quodcumque
 petierimus facias nobis. At ille dixit eis. Quid uultis
 ut faciam uobis? Et dixerunt. Da nobis. ut unus ad dex-
 teram tuam. et alius ad sinistram tuam sedeamus in glo-
 riam. Ihs autem ait eis. Nescitis quid petatis.
 Potestis calicem bibere quem ego bibo? Aut bap-
 tismum quo ego baptizor. baptizari? At illud dixerunt ei.
 Possumus. Ihs autem ait eis. Calicem quidem quem ego
 bibo bibetis. et baptismum quo ego baptizor bap-
 tizabimini. Sedere autem ad dexteram meam uel ad sinis-
 tram. non est meum dare. sed quibus paratum est.
Et audientes decem. coeperunt indignari de iacobo. &

iohanne. Inſ aut̄ uocans eos. ait illis. Scitis q̄hi
 qui uident̄ principari gentib; dominantur eis. &
 principes eor̄ potestate habent ipsorū. Non ita ē
 aut̄ in uob. Sed quicūq; uoluerit fieri maior. erit
 ur̄ minister. Et quicūq; uoluerit in uobis primus eē.
 erit omniū seruus. **N** am et filius hominis n̄ uenit
 ut ministrare t̄ ei. sed ut ministrare. Et daret̄ ani
 mā suā. redēptionē p̄ multis. **E**t ueniunt hiericho.
Et proficiscente eo de hiericho & discipulis eius. &
 plurima multitudine. filius timei barthimeus
 caecus sedebat. iuxta uiam mendicans. Quicū audisset
 quia inſ nazarenus est. coepit clamare & dicere.
Filid auid inū. miserere mei. Et cōminabantur illi
 multi. ut taceret. At ille multo magis clamabat.
 fili d d̄ miserere mei. Et stans inſ. p̄cepit illū uocari.
Et uocant caecū. dicentes ei. Anim aequior esto. sur
 ge uocate te. Qui p̄lecto uestim̄to suo. exiliens uenit
 ad eū. Et respondens illi inſ. dix̄. Quid uis tibi facere?
Caecus aut̄ dix̄ ei. Rabboni. ut uideam. Inſ aut̄ ait illi.
Vade. fide stua te saluū fecit. Et confestim uidit.

R. cxv
 T. llll
 m. ciiii
 φ. xci.
 7. cxxxv.

R. cxv
 T. llll
 m. ciiii
 L. c.

et sequebatur eum in iuice. **E**t cum adpropinquarent hie-
 rosolimam et bethaniam ad montem oliuorum. mittit
 duos ex discipulis suis. & ait illis. Ite in castellum quod est
 contra uos. Et statim introeuntes illuc. inuenietis
 pullum ligatum. super quem nemo adhuc hominum sedit.
 Soluite illum. et adducite. Et si quis uobis dixerit quid fa-
 citis. dicite quia dominus non necessarius est. & continuo illum
 dimitte & huc. **E**t abeuntes inuenierunt pullum ligatum
 ante ianuam foris in uiuio. et soluunt eum. Et quidam
 de illis stantibus dicebant illis. Quid facitis solu-
 entes pullum? Qui dixerunt eis sicut preceperat illis inquit. &
 dimiserunt eum. Et duxerunt pullum ad iherosolimam. et imponunt
 illi uestimenta sua. et sedit super eum. Multi autem uestimenta
 sua strauerunt in iuice. Alii autem frondes cadebant de
 arboribus. et sternebant in iuice. **E**t qui preibant
 et qui sequebantur clamabant dicentes. Osanna.
 benedictus qui uenit in nomine domini. Benedictum quod
 uenit regnum patris nostri dei. osanna in excelsis.
Et introiit hierosolimam in templum. Et circumspectis
 omnibus. cum iam uespera esset hora. exiit in bethaniam.

cum xii. Et alia die cū exirent ab ethama. esurit
 Cumque uidisset a longe ficū habentē folia. uenit
 siquid forte inuenit & in ea. Et cū uenisset ad eam.
 nihil inuenit p̄t folia. Non enim erat tēpus ficorū.
 Et respondens dixit ei. Iam non amplius in aeternū
 quisquā fructū ex te manducet. Et audiebant
 discipuli eius. **E**t ueniunt hierosolimā. Et cū
 introisset tēplū. coepit eicere uendentes &
 ementes in tēplo. Et mensas nūmulariorū. &
 cathedras uendentū colūbas euerit. Et non
 sinebat ut quisquā transferreret uas p̄ tēplum.
 et docebat dicens. Nonne scriptū ē. quia do-
 mus mea domus orationis uocabitur omnib; gentib;
 Vos autē fecistis eā speluncā latronū. Quo audito
 principes sacerdotū et scribe. quaerebant
 quomodo eū p̄derent. Timebant enim eum.
 quoniam uniuersa turba admirabatur sup̄ doctrina ei.
Et cū uespera facta eēt. egrediebatur de ciuitate.
 Et cū mane transirent. uiderunt ficū aridā factam
 aradicibus. Et recordatus petrus. dixit ei.

R. m. cxxi
 T. l. cc. xxi
 L. cc. xxxviii
 §. xxi

R. m. cxxii
 T. l. cc. xx
 L. cc. xxxviii
 §. l. xxxv.

R. m. cxxiii
 T. sol.

xiii
xxv

R. abbi. ecce ficus cui maledixisti. aruit. **E**t res-
pondens ihs. ait illis. Et ab & e fidem di. Am dico
uob. quicūq; dixerit huic monti tollere & mit-
tere in mare. et non hesitauerit in corde suo.
sed crediderit quicquodcūq; dixerit fiat. fiet ei.

cxxxv
iii
cxvi

Propterea dico uob. omnia quaecūq; orantes petitis.
credite quae accipietis. & uenient uobis. **E**t

R
an. cxxxv
T. vi.
m. xlvi.

xvii

cū stabitis adorandū. dimittite siquid habetis ad-
uersus aliquē. ut et patrū q̄ in celis ē. dimittat uob
peccata urā. Quod si uos n̄ dimiseritis. nec pat̄ ur̄
quae in celis ē dimittet uob peccata urā. **E**t ueni-

X

cxxxvii
ii
cxxxiii

unt rursus hierosolimā. Et cū ambularet in
tēplo. accedunt ad eū summi sacerdotes. et scribae
et seniores. et dicunt illi. In qua potestate haec
facis. et quis tibi dedit hanc potestatem ut ista facias.

I. h̄s aut̄ respondens. ait illis. Interrogabo uos & ego
unū uerbū. et responde te mihi. Et dicam uobis.
in qua potestate haec facis. Baptismū ioh̄is de
celo erat. an ex hominibus? Responde te mihi.

A. illi cogitabant secū dicentes. Si dixerimus.

xl

de caelo. dice & quare n̄ credidistis ei. Sed dicim̄
ex hominib; timebant ptm. Om̄s enī habebant
iotm. quere propheta eē. Et respondentes
dicunt ihū. Nescimus. Et respondens in̄s. ait illis.
N̄ eq; ego dico uob; in qua potestate haec faciam.

Et coepit illis in parabolis loqui. V. ne ā pastinauit hō.
et circū dedit sepē. et fodit lacū. et edificauit turre.
et locauit eā agricolis. et peregre p̄fectus ē. Et misit
ad agricolos in temp̄ seruū. ut ab agricolis accipe
r̄ & de fructu uinea. Qui ad p̄hensū eū. ceciderunt.
et dimiser̄ uacuū. Et iterū misit ad illos aliū seruū.
et illū in capite uulnerauer̄. et contumelias ad fecer̄.
Et iterū adū misit. et illū occider̄. Et plures alios
quos dā cedentes. alios uero occidentes. Adhuc
ergo unū habens filiū c̄m. et illū misit ad eos no
uissimū dies. Qui creueruntur filiū meum.
Coloniaut. dixer̄ ad inuicē. Hic ē heres. uenite oc
cidam̄ eū. et nr̄a erit hereditas. Et ad p̄hentes
eū occider̄. & eiecer̄ extra uinea. Quid ergo faciet
dominus uinea. Veniet p̄dōs colonos. & dabit.

Rc
m. xxviii
7 11
m. cxxviii
L. cc xli

. uinea adus. Nec scripturam hanc legistis. Lapide quem
reprobauerunt aedificantes hic factus est in caput anguli.

A domino factum est istud. & est mirabile in oculis nostris.

xviii
xx
ii
xviii
Et quaerebant eum tenere. et amantur turbam. Cogno-
uerunt enim quoniam ad eos parabolam hanc dixerit. et relicto
eo abierunt. Et mittunt ad eum quosdam ex pharisaeis
et herodianis. ut eum caperent in uerbo. Qui uenientes.

R.
m. cccc.
T. 11
m. cccxxiii
Lcccxliv.

dicunt ei. Magister. scimus quoniam uerax es. & non curas
quemquam. Nec enim uides in facie hominum. sed in ue-
ritate uiam didicisti. Licet & dari tributum cesari. ad
non dabimus. Quis sciens uersutiam eorum. ait illis. Quid
me temptatis. Adfer tibi denarium. ut uideam.

A tibi actulerunt. Et ait illis. Cuius est imago haec. & in-
scriptio. Dicunt illi. cesaris. Respondens autem iesus.
dixit illis. Reddite igitur quae sunt cesaris cesari. & quae sunt
dei deo. Et mirabantur super eo. Et uenerunt ad eum seducti.
quod dicunt resurrectionem non esse. Et interrogabant eum.
dicentes. Magister. moyses nobis scripsit. ut si cuius
frater mortuus fuerit et dimiserit uxorem et filios
non reliquerit. accipiat fratrem uxorem ipsius. & re-

suscite & sem fr̄ suo. Septē ergo fr̄ erant. Et primus
 accepit uxore. et mortuus ē n̄ relicto semine. Et se-
 cundus accepit eā. et mortuus ē. et nec iste reliquit sem̄.
 Et tertius similiter. Et accepit eā. et similiter. et n̄ reliquit
 sem̄. Nouissima omnium defuncta ē et mulier. In re-
 surrectione ergo cum resurrexerunt. cuius de his erit
 uxor. Septē enim habuerunt eā uxore. Et respondens ius-
 ait illis. Nonne ideo erratis n̄ scientes scripturas neq;
 uirtutē dī? Cū enim mortuis resurrexerunt. neq;
 nubent. neq; nubent. sed sunt sic angeli in caelis. De
 mortuis autē qd̄ resurgant. n̄ legistis in libro moysi.
 sup̄ rubū quomodo dixerit illi d̄s inquitens. Ego sum
 d̄s abrahā. et d̄s isaac. et d̄s iacob. Non ē d̄s mortuorū.
 sed uiuorū. Vos ergo multū erratis. **E**t accessit
 unus describis. qui audierat illos conquirentes
 Et uidens qm̄ bene illis responderit. interrogauit eū
 qd̄ eēt primū omnium mandātū. Ius autē respondit ei.
 Quia primū omnium mandātū ē. Audire d̄m d̄m̄r. d̄
 unus ē. Et diliges d̄m̄ d̄m̄r tuū ex toto corde tuo. &
 ex tota anima tua. & ex tota mente tua. et ex tota

R
 m. cxxxii
 T VI
 m. cc. xxiiii.

virtute tua. Hoc est primū mandatū. Secundū autē
 simile ē illi. Diliges proximum tuū tāquā teipsum. Maius
 horū aliud mandatū nō ē. **E**t ait illi scriba. Bene
 magister in ueritate dixisti. quoniam et nō ē alius pater eius.
Et ait diligat ex toto corde. et ex toto intellectu. et ex tota
 anima. et ex tota fortitudine. Et diligere proximum
 tāquā seipsum. maius ē omnibus holocaustis et
 sacrificiis. Ius autē uidens quod sapienter respondisset.
 dixit illi. Nō es longe a regno dei. **E**t nemo iam au
 debat eum interrogare. **E**t respondens ius dicebat
 docens in templo. Quomodo dicunt scribe. xpm filium
 esse dei. Ipse enim dicit deus in spiritu sancto. Dixit dominus deus meus.
 sede ad dexteris meis. donec ponam inimicos tuos sub pedibus
 pedum tuorum. Ipse ergo dicit deus eundem. et unde est filius
 eius. **E**t multat turba eum libenter audiuit. **E**t dicebat
 eis in doctrina sua. Caute a scribis qui uolunt in
 stolis ambulare. et saluari in foro. et in primis ca
 thedris sedere in synagogis. et primos discubitos
 incens. **Q**uid eorum domos uiduarum sub obtentu
 plixis orationis. hi accipient plixius iudicium.

R. cxxxiiii
 T. cc. xxv
 L. cc. xlv.

R. cxxxv
 T. cc. xxviii
 L. cc. xlv.
 T. cxxxvii.

xxxii

d.

cxxxiii

cxxxvi

cxlvi

cxlvi

cxlvi

Et sedens inſ contra gazophilacium. aspiciebat. quomodo turba iactaret in gazophilacium. Et multitudines iactabant multa. Cū uenisset autē una uidua paup. misit duominuta quæ tē quadrans. Et conuocans discipulos suos. ait illis. An dico uob. quā uidua hæc paup plus omnib; misit. qui miser in gazophilacium. Om̄s enī ex eo quæ abundabat illis. miserunt.

Hæc uero de penuria sua om̄a que habuit misit. totū uidū suū. **E**t cū egredere tur de tēplo. ait illi unus ex discipulis suis. Magister. aspice quæ des lapides & quæ des structure. Et respondens inſ. ait illi. Uides hæc om̄s magnas edificationes. Nō relinquetur lapis sup lapidē qui nō destruat. **E**t cū sederet in monte oliuærū contra tēplū. interrogabant eū separatim. petrus. et iacob; et ioh̄s. & andreas. Dic nob quando ista fiēt. & quæ signū erit quāda hæc om̄a incipient consumari. Et respondens inſ. coepit dicere illis. Videte. ne quis uos seducat. Multa enim ueniēt in nomine meo. dicentes quia cegos ſū. & multos seducēt. Cū audieritis autē bella & opinionēs bellorū. ne ti

R. c. xxxviii.
 M. c. c. xl. ii.
 L. cc. xxxviii.
 T. cc. xl. viii.

R. c. xxxviii.
 M. c. c. xlii.
 L. cc. xl. viii.

•mueritis. Oportet enim fieri. sed nūc finis. Exsurget
 autē gens sup̄gentē. et regnū sup̄regnū. et terra motus er̄
 ploca & fames. in tū dolorū hec. **V**idete autē uos mē
 ipsos. Iradent enī uos in conciliis. et in sinagogis uoc
 pulabitis. et ante p̄sides et reges stabitis pp̄ me. in testa
 moniū illis. **E**t in om̄s gentes primū oportet p̄di
 care euangeliū. **E**t cū duxerint uos tradentes.

R
m. c. xl
T
m. c. xlii.

nolite p̄cognitare quid loquamini. sed q̄d datū uob̄ fue
 rit in illa hora. id loquamini. Nē uos estis loquentes
 sed sp̄s sc̄s. Iradela autē fr̄ fratrem in morte. et pat̄ filiū.
 et consurgent filii in parentes. et morte cadificent eos.
 & eritis odio omnib; pp̄ nom̄ meū. Qui autē sustinuerit
 in fine. hic saluus erit. **C**um autē uideritis abomi
 nationē desolationis stantē ubi n̄ debet. qui legit in
 tellegat. **T**unc qui in iudeas. fugiant in montes. Et
 qui sup̄ tectū. n̄ descendat in domū. nec introeat ut tollat
 quid de domo sua. Et qui in agro erit. n̄ reuertat̄ retro
 tollere uestimētū suū. **V**ae autē p̄gnantib; & nutri
 entib; in illis dieb; **O**rate uero ut hieme n̄ fiant.
Erunt enī dies illi tribulationes tales. quales n̄ fuer̄.

R
m. c. xlv
T
m. c. ccl

Ab initio creatura quae condidit dñs usq. nunc. neq. fiere.

Et nisi breuiasset dñs dies. n̄ fuisset seducc omnis caro.
Sed p̄ electos quos elegit. breuiavit dies. **E**t tunc si quis
uob̄ dixerit ecce hic ē xp̄s. ec̄ illic. ne credideritis.

Exurgent enī pseudo xp̄i. et pseudo p̄phete. & dabunt
signa et portenta ad seducendos si potest fieri. & uiam
electos. Vos ergo uide te. ec̄ p̄ dixi uob̄ om̄ia. **S**ed in illis
dieb; p̄ tribulationē illā sol contenebrabit. & luna
n̄ dabit splendore suū. et stelle caeli er̄ decedentes.
et uirtutes quae in caelis mouebuntur. **E**t tunc uide
bit filiū hominis uenientē in nubib; cū uirtute
multa et gloria. Et tunc mitet angelos suos. &
congregabit electos suos. A quatuor uentis. a sumo
terre. usq. ad sumū caeli. A sicu autē. discite para
bolā. Cum iam ramus eius tener fuerit. & nata fu
erint folia. cognoscat q̄ in p̄ximo sit aestas. Sic et
uos cū uideritis haec fieri. scitote q̄ in p̄ximo sit in
ostus. Am̄ dico uob̄. qm̄ n̄ transiit generatio hec. donec
om̄ia ista fiant. Caelū et terra transibunt. uerba autē
mea non transibunt. **D**edie autē illo uel hora nemo scit.

R. m. cxlvii
T. VI
m. cclii

R. m. cxlviii
T. VI
m. ccliii

R. m. cli.
T. VII
m. cclviii
L. cclviii

R. m. clii
T. VI
m. cclx

R. m.
T. I
m. c
L. c

R. m. c
T. VI
m. cc
L. cc

neq. angelus in celo. neq. filius. nisi pat. Videte. ui-
gilate & orate. nescitis enim quocundo tempus sit.

Sicut homo qui peregre profectus reliquit domum suam & de-
dit seruis suis potestatem cuiusq. operis & iam tunc percipiat
ut uigilet. **V**igilate ergo. nescitis enim quocundo dominus
domus ueniat. sero. an medianocte. an gallicantu. an
mane. Nec uenerit repente. inueniat uos dormien-
tes.

Quia ut uobis dico. omnibus dico. uigilate. **E**rat

autem pascha & azymis post biduum. **XII**. **E**t quae

rebant summi sacerdotis et scribae quomodo eum dolo
tenerent & occiderent. Dicebant enim. ^{na} Nihil die

festo. ne forte tumultus fieret a populo. **E**t cum esset bethaniam

in domo simonis leprosi et tricumber & uenit mulier

habens alabastrum unguenti nardi spicati pretiosi. &

fracto alabaastro effudit super caput eius. Erant autem quidam

indigne ferentes in rasem & ipsos. & dicentes. **U**t

quid pretio ista unguenti facta est? Poterat enim un-

guentum istud uenun dari plus quam trecentis denariis

et dari pauperibus; & fremebant in eam. **I**hs autem dixit.

Sic inquit eam. **Q**uid illi molesta estis? **B**onum opus.

an. clvi
r. ii
m. cc. lxxiiii
l. cclx
p. xx.
i. xlvi

operata ē in me. Sēpenim pauperes habetis uobcū.
 Et cū uolueritis potestis illis benefacere. me aut n̄ sēp
 habetis. **Q**uod habuit hæc fecit. p̄uenit unguere
 corpus m̄m in sepultura. Am̄ dico uob. ubi cūq. p̄dicatū
 fuerit euangeliū istud in uniuersū mundū. & qd̄ fecit
 hæc narrabit̄ in memoria eius. **E**t uidet̄ scariothes
 unus de duodecim. cecidit ad summos sacerdotes. ut p̄
 deret̄ eū illis. Qui audientes. gauisifunt. **E**t p̄miserunt ei
 pecuniā se daturus. **E**t querebat quomodo illū oportu ne
 traderet̄. **E**t primo die azimorū quando pascha im
 molabant. dicunt ei discipuli. Quousitamus. & pare
 mus tibi ut manduces pascha. **E**t mittit duos ex dis
 cipulis suis. et dicit̄ eis. It̄ in ciuitatē & occurrete uob
 homo lagoenā aque baiulans. sequimini eū. **E**t quo cūq.
 introierit. dicite domino domus. Quia magister dicit̄.
Vbi est refectio mea. ubi pascha cū discipulis meis man
 ducem. **E**t ipse uob demonstrat cenaculū grande
 stratū. et allic parat̄ uob. **E**t abier̄ discipuli ei. & ue
 ner̄ in ciuitatē. **E**t inuener̄ sic dixerat illis. & parauer̄
 pascha. **V**esper e aut̄ facto. uenit cum duodecim.

R
 m̄. clviii
 T̄iiii
 m̄. cclxxvii
 φ. xcviij.

R
 m̄. clx
 T̄ii
 m̄. cclxxviii
 l. cclxxij.

R
 m̄. clxi
 T̄iiii
 m̄. cclxxviiii
 φ. cxcj
 l. cclxxij.

et discumbentibus; eis. et manducantibus; ait ihs. **A**m dico

uob. quoniam unus ex uobis me tradet. qui manducat mecum. **A**llu

coeperit contristari. et dicere eis singillatim. Numquid ego?

Qui ait illis. Unus ex duodecim. qui ungit mecum manum in
catino. **E**t filius quidem hominis uacat. sic scriptum est deo.

Ut autem homini illi. pro quo filius hominis tradatur. **B**onum ei

erat. si non esset natus homo ille. **E**t manducantibus; illis

accepit ihs panem. et benedixit. fregit et dedit eis. **E**t ait.

Sumite. hoc est corpus meum. **E**t accepto calice. gratias

agens dedit eis. **E**t biberunt ex illo omnes. **E**t ait illis. **H**ic est

sanguis meus noui testamenti. qui pro multis effundetur.

Am dico uob. Quia non bibam de genimine uitis. usque in diem

illum cum illud bibam nouum in regno dei. **E**t in mmo dicit. exierunt

in monte oliuorum. **E**t ait eis ihs. Omnes scandaliza

bimini in nocte ista. quod scriptum est. **P**ercutiatur pastor. et

dispersentur oues. Sed postea quia surrexero. precedam

uos in galileam. **P**etrus autem. ait. **E**t si omnes scanda

lizati fuerint. sed negabo. **E**t ait illi ihs. **A**m dico tibi.

qui tu hodie in nocte hac prius quibus gallus uocem

dederit. ter me es negaturus. **A**lle amplius.

R. clxiii
T. III
M. cclxxxvi
L. cc lxxiii

R. clxv
T. III
M. cclxxxviii
L. cc lxxi
P. lxx
L. v.

R. clxvii
T. VI
M. cclxxxvi

R. clxviii
T. VI
M. cclxxxviii

R. clxxi
T. VI
M. cclxxx.

loquebatur. Et si oportuerit me simul cum mortibus
ante negabo. Similitur autem et omnes dicebant. Et tuenunt

in pedum. cuius nomⁱ ge^othsemani. Et ait discipulis suis.
Sedete hic donec orem. Et adsumit petrum et iacobum
et iohannem secum. et coepit pauere et credere. Et ait illis.
Tristes est animam^e mea usque ad mortem. sustine te hic. et uigilate.

Et cum processisset paululum. incidit super terram. et orabat ut si fieri
possit et transiret ab eo hora. et dixit. Abba pater. omnia
possibilia tibi sunt. transfer caducem hunc a me.

Sed inquit ego uolo. sed quod tu. Et uenit. et inuenit eos dor-
mientes. et ait petro. Simon dormis. non potuisti una
hora uigilare. Vigilate et orate. ut non intretis in
temptationem. Spiritus quidem promptus. caro uero infir-
ma. Et iterum abiens. orauit eundem sermonem diebus.

Et reuersus denuo inuenit eos dormientes. erant enim
oculorum grauari. Et ignorabant. quid responde-
rent ei. Et uenit tertio. et ait illis. Dormite iam
et requiescite. Sufficit uenit hora. et tradetur
filius hominis in manus peccatorum. Surgite
eamus. Ecce qui me tradet. prope est. Et adhuc eo

m. clxxxi
m. cccxi
l. cclxxxiii
φ. clxi

m. clxxxiii
m. cccxi
φ. cxi

m. clxxvi
m. cccxv
l. cclxxxii
φ. lxxii
xlvi

m. clxxxviii
m. cccxvii
φ. lxx

m. clxxx
m. cccxiiii
φ. cxiii

loquente uenit iudas scarioth unus ex .xii. & cū illo
 turbamulta cū gladiis & lignis a summis sacerdo
 tib; & scribis & seniorib; **D**ederat autē tra
 ditor ei signū eis dicit. Quē cūq; osculatus fuero
 ipse ē tenere eū & ducite. **E**t cū uenisset. statim
 accedens ad eū ait. Rabbi. & osculatus est eum.

Attillimanus in iecerit in eū & tenuerit eū. **V**nus autē
 quidā decircūstantib; educens gladiū percussit ser
 uū summi sacerdotis & amputauit illi auriculam.

Et respondens iis ait illis. In quā cella trone existis
 cū gladiis & lignis comprehendere me? **C**otidie erā
 apud uos in tēplo docens. et nō me tenuistis. Sed ut
 impleantur scripturæ. **T**ūc discipuli ei relin
 quentes eū omēs fugerūt. **A**dulescens autē quidam
 sequebatur eū amictus sindone supnudo & tenuerit
 eū. **A**t ille reiecta sindone nudus p̄ fugit ab eis.

Et adduxerūt in in ad summū sacerdotē. et conuenerūt
 omēs sacerdotes. et scribæ. et seniores. **P**etrus autē
 a longe sequutus ē eū. usq; intro in atriuū summi sacer
 dotis. & sedebat cū ministris. & ad faciebat se ad ignē.

R. clxxxviii
 T. 1111
 m. ccc. vii
 φ. clxxiii.

clxxxii
 ccc
 clxxxvi
 lxxxviii
 ccciiii
 clxxxviii
 clxx
 clxxxv
 cccv
 lxxxvi
 xl
 lxxxviii
 ccvi
 xc
 xii

caute

R. clxxxviii.
T. II
M. cccviii.
Lcccv.

Summi uero sacerdotes & omne conciliū querebant
aduersus inimicū testimoniū ut eū morti traderent. nec
inueniebant. Multi enim testimoniū falsū dicebant
aduersus eū. et conuenientia testimonia non erant.

R. cxc
T. VI
M. cccviii.

Et quidā surgentes. falsū testimoniū ferebant aduer-
sus eū dicentes. Quia nos audiui eū dicentē. Ego dis-
soluā tēplū hoc manu factū. et per tridū aliud nō manu-
factū edificabo. **E**t non erat conueniens testimo-
niū illorū. Et exsurgens summus sacerdos in medium.
interrogauit inimicū. Nō respondes quicquid ad ea que
tibi obiciuntur ab his. Ille autē tacebat. et nihil respondit.

XIII

Rursū summus sacerdos interrogabat eū. & dicebat. Tu es xpi
filius benedicti. **I**us autē dixit illi. Ego sum. Et uide-
bitis filiū hominis adextris sedentē uirtutis. & ue-
nientē cū nubibus celi. **S**umus autē sacerdos incidens
uestimēta sua. ait. Quid adhuc desideramus testes.

R. cxc
T. I
M. cccviii.
Lcccviii.
Lcccviii.

Audistis blasphemiam. quid uobis uidetur. Qui omnes con-
demnauerunt eū ceterū mortis. **E**t cooper quidā conspu-
ere eū & uelare faciē eī. et colaphis eū cedere. & di-
cere ei. Prophecia. **E**t ministri alapis eū cedebant.

R. cxciii
T. II
M. cccxii.
Lcccviii.

R. cxc
T. VI
M. cccviii.

R. cxc
T. I
M. cccviii.
Lcccviii.
Lcccviii.

R
m. ccii
T. II
m. cccxxii
L. ccviii.

ita ut miraretur pilatus. **P**er die autem festi dimittere
solebat illis unum ex vultis. quemcumque petissent. **E**rat autem
qui dicebatur barabbas qui cum seditionis esset uinctus. qui
in seditione fecerat homicidium. Et cum ascendisset turba
coepit rogare sic sepe faciebat illis. Pilatus autem respon-
dit eis. et dixit. Vultis dimitte uobis regem iudeorum?

R
m. c
T. II
m. cc
phi. lx

Sciebat enim quod pro inuidia tradidissent eum summi sacerdotes.

R
m. cciii
T. II
m. cccxxv
L. cccx.
phi. lxxxiii.

Pontifices autem concertauerunt turbam. ut magis barabbam
dimitteret eis. **P**ilatus autem iterum respondens. ait illis.

R
m. c
T. II
m. c
L. cc
phi. cl
v. c.

Quid ergo uultis facere regi iudeorum? **A**t illi iterum elaco-
mauerunt. crucifige eum. **P**ilatus uero dicebat eis. Quid
enim malis fecit? **A**t illi magis clamabant. crucifige eum.

R
m. ccvi
T. II
m. cccxxviii
L. cccxiii
phi. cxvi.

Pilatus autem uolens propter satisfacere. dimisit illis barabbam.
Et tradidit illum flagellis cesum. ut crucifigeretur.

R
m. c
T. II
m. ccc
phi. cl
T. cl.

Milites uero duxerunt eum intro in atrium priorum. et conuocant
totam cohortem. et induunt eum purpura. **E**t imponunt ei
plattentes spine coronam. et coeperunt salutare eum. **A**uerex
iudeorum. **E**t percutebant caput ei harundine. et conspu-
bant eum. etponentes genua adorabant eum. **E**t postquam
inluserunt ei. exuerunt illum purpura. et induerunt illum uestimentis

R
m. ccviii
VI
m. cccxxx

... suis. & educunt illū ut crucifigerent eum. **E**t anga-
ria uer̄ p̄t̄ euntē quēpiā simonē cyrenēum. ueniētē
de illa parte alexandri & trusi. ut toller̄ & crucē eī.

Et adducunt illū in golgothā locum. quod est in ī p̄tatu
caluariae locus. **E**t dabant ei bibere myrratū ui-
num. & non accepit. **E**t crucifigentes eū. diuiserunt
uestimenta eī. mittentes sortē super̄. quis. quid toller̄ &

Erat autem hora tertia. & crucifixerunt eum.

Et erat titulus causae eī inscriptus. rex iudaeorum.

Et cū eo crucifigunt duos latrones. unum ad dextris. & aliu
ad sinistris eius. **E**t adimpleta ē scriptura quae dicit.

& cū inquis reputatus est. **E**t p̄t̄ euntēs blasphemabant eū mouentes capita sua. & dicentes. **N**ach
qui destruit tēplū. & in trib; dieb; edificat. **S**aluū fac
tēmetipsū. descendens de cruce. **S**imilit̄ et summi sa-
cerdotes ludentes ad alter utrū. cū scribis dicebant.

Quod saluos fecit. seipsum non potest saluū facere. **X**p̄s rex
īt̄ descendat nunc de cruce. ut uideamus & credamus.

Et qui cū eo crucifixi erant. conuiciabantur ei.

Et facta hora sexta. tenebrae factae s̄. p̄ totā terram.

R
m. cc. x.
T
m. ccc. xxx. ii
Lccc. xxiii.
φ. cxc. viii.
R
m. ccc. xii.
T
m. ccc. xxx. iiii
Lccc. xxi.
φ. cci.

R
m. cc. xv.
T
m. ccc. xxxv. i.
Lccc. xxvii.
φ. cxc. viii.
R
m. cc. xxii.
T
VI
m. ccc. xxx. viii.

R
m. ccc. x.
T
m. ccc. xl.
Lccc. xxviii.

ccxiii
cxxx
cxi
cxi
xi
xxxiii
iii
ccxiii
sal
ccxiii
ccc. xxxv
cc. xxviii
cxc. viii
cc. xxv
m
lxxxviii
xxiii
xxxviii
xxii
cxi
cxxxiii
cxcv

R
m. ccc. xxi
T
m. ccc. xli.

usque in horā nonā. **E**thoranona exclamauit
in suā uocem magna dicit. Heloi. heloi. lema sabattani.
quod est interpretatū. dñi m̄. dñi m̄. ut quid dereliquisti me?

R
m. ccc. xxii
T
m. ccc. xlii
L. cc. xxiii.

Et quidā decircūstantib; audientes dicebant. Ecce
helica uocat. **C**urrens autē unus & implens spongiā
aceto circūponensq; calamo. potū dabat ei. dicens.

R
m. ccc. xxiii
T
m. ccc. xliiii
L. cc. xxiiii
φ. c. e. iiii.

Sin te uideamus. si ueniat helica addeponendū eū.

Ins autē missa uocem magna. exspirauit. **E**t uelum
tēpli scissum est in duo. a summo usq; deorsum.

R
m. ccc. xxiiii
T
m. ccc. xlv
L. cc. xxv
R
m. ccc. xxv
T
m. ccc. xlv
L. cc. xxvi

Videns autē centurio qui ex cauerso stabat. quia sic
clamans exspirasset. ait. Verē homō hic. filius dei
erat. **E**rant autē et mulieres de longe aspicientes.
inter quas erat maria magdalenae. & maria iacobi
minoris. et ioseph mat. & salomae. Et cū eēt in galil
lea sequebantur eū. et ministrabant ei. Et aliae
multae quae simul cum eo ascenderant hierosolimā.

R
m. ccc. xxv
T
m. ccc. xlvii

Et cum iam sero eēt factū. quia erat parasceue quod
ē ante sabbatū uenit ioseph ab arimathia nobilis
decurio. qui et ipse erat exspectans regnum dñi.

R
m. ccc. xxviii
T
m. ccc. xlviii
L. cc. xxviii
φ. c. c. vi.

Et audacter introiit ad pilatū. & petiit corpus ih̄u.

P. ilatus aut mirabatur. siam obisset. Et accer-
sito centurione. interrogauit eum siam mor-
tuus esset. Et cum cognouisset a centurione. do-
nauit corpus ioseph. **I**oseph aut mercatus
sindonem. et deponens eum in uoluit in sindone.
et posuit eum in monumento quod erat excisum
de petra. Et ad uoluit lapidem. ad ostium
monumenti. **M**aria aut magdalenae.
& maria ioseph. aspiciebant ubi poneretur.

Et cum transisset sabbatum. maria magda-
lenae. et maria iacobi & salome emerunt
aromata. ut uenientes unguerent eum.

Et ualde mane una sabbatorum ueniunt ad mo-
numentum. orto iam sole. Et dicebant ad
inuicem. Quis reualuet nobis lapidem ab ostio mo-
numenti. Et respicientes. uiderunt uolu-
tum lapidem. Erat quippe. magnus ualde.
Et introeuntes in monumentum. uiderunt iuuenem
sedentem in dextris cooperatum stola candida.
& obstupuerunt. **Q**uid dicit illis. Nolite

expauescere. Inim quæritis nazarenū. cru-
 cifixum. surrexit. non est hic. Ecce locus. ubi
 posuerunt eum. Sed ite. dicite discipulis
 eius & petro. qui p̄cedit uos in galileam. Ibi eū
 uidebitis. sicut dixit uobis. **A** illas exeuntes
 fugerunt de monumento. Inuaserat enim eas
 tremor & pavor. & nemini quicquā dixerunt
 timebant enim. Surgens autē mane prima sab-
 bati. apparuit primo maria magdalenae. de
 qua eiecerat septem daemones. Illa uadens
 nuntiavit his quicum eō fuerant. lugentibus &
 fletibus. Et illi audientes quia uiueret &
 uisus eēt cōtra non crediderunt. Post hec autē
 duob; ex eis ambulantib; ostensus ē in alia effi-
 gie euntibus in uillam. Et illi euntes nun-
 tiauerunt ceteris. nec illis crediderunt.

Nouissime. recubentibus illis undecim. appa-
 ruit & exprobrauit incredulitatē illorum.
 & duritiam cordis. Quia his qui uiderant eū
 resurrexisse. non crediderunt. Et dixit eis.

R. cc xxxiii
 An. ecc lxxiii
 L. ccc xxxiiii.

R. cc xxxiiii.
 Solus.

E. untes inmundam uniuersum. p̄dicare euāgē.
 gelum omni creaturae. Qui crediderit &
 baptizatus fuerit. saluus erit. Qui uero non
 crediderit. condemnabitur. Signa autē eos
 qui crediderint. haec sequentur. In nomine
 meo daemonia eicient. Linguis loquentur
 nouis. serpentes tollent. Et si mortiferū
 quid biberint. non eos nocebit. Sup̄ egros ma
 nus inponent. et bene habebunt. Et dñs
 quidem ^{ih̄s} post quā loquutus ē eis. ad sup̄tus
 ē in celū. et sedit ad extr̄is d̄i. Illi autē m̄
 p̄feti p̄dicauerunt ubique. dñō cooperan
 te & sermonem confirmante. sequentib;
 signi

115.

DŌ GRATIAS. EX P̄L
 SC̄M EUANGELIUM.
 SC̄DM MARCUM.

INCIP. ARGUM. SEC. LUCAM.

Lucas syrus antiochensis. arte medicus. discipulus aptoy.
 postea paulū sequutus. usq. ad confessionē eī seruiens dno.
 sine crimine. Nā neq. uxore unquam habens neq. filios. Lxxa
 & iiii. annoꝝ obit in bithinia plen. spū scō. Qui cū iā scripta
 eēt euangelicā p̄ mattheū quidē in iudea. p̄ marcū autē in italia
 scō instigante spū in achais partib; hoc scripsit eugtm. sig
 nificans & iā ipse in principio ante alicee descripta. cui
 extra ea que ordo euangelicę dispositionis exposcit. ea
 maxime necessitas laboris fuit ut primū grecis fidelib;
 omni p̄phetatione uenturi incarnē dī xpī manifestā huma
 nitat. ne iudaicis fabulis ad tenti in sololegis desiderio te
 nerent. ne thereacis fabulis & stultas sollicitationibus
 seducti excederent a ueritate. Et laborare & itaq. p̄ quā ne
 cessaria statū in principio sūpsit ab iohis natiuitate quae ē.
 intū euangelii p̄missus dñi nūū xpī. et fuit socius ad p̄fectionē
 p̄ti. itē inductionis baptismi atq. passionis socius cui p̄fecto
 dispositionis exēplū meminit malachiel p̄pheta unus
 de xii. deinde ipse lucas scripsit ad aptoy. p̄ hunc iohis
 euangelista scripsit apocalypsim in insula p̄ am hnos.
 deinde eugtm in asia. EXP.

257

126

INCIPUNT CAPIT. SEC. LUCAM.

Zacharias uiso angelo q̄ n̄ credidit obmutuit. elisabeth
uxor eius concepit. maria quoq. de spu sc̄o cū concepisset
salutauit elisabeth. Elisabeth salutauit & pphetauit &
peperit. Et nom̄ filius eius ioh̄is & zacharias scripsit loquu
tus est. ac filiu p̄iturū anted̄m̄ pphetauit. postea quā
peperit maria in infante in p̄sepio posuit. que in
pastores iuxta angeloz̄ indicia inueniunt. qui que
octaua die circumciditur.

Simeon iustus xpm̄ manib; sup̄tū benedixit. anna pph.
inducit multa de xp̄o pphetat. ius annoz̄ duodeci in tē
plo cū doctorib; legis inuentus. in patris eē opoz̄ere p̄nuntiat.

Anno x̄o. tiberii cesaris pilato curante. ioh̄is bapt̄i venit
p̄dicat. et fortiorē xpm̄ uenturū designat. quō d̄apta
zato colubę figuram sp̄s sup̄rascendit. uox & uoc̄ de
celo filiū d̄i indicat que p̄putabant filium ioseph.

Ductus in desertū in̄ xl dieb; ieiunauit. & ad diabolo
tēptat̄ uenit. reuersus in galileā docet sabbatis in syna
goga egressus es uiam se signare. ac nullū ppheta in
patria succidit̄ acceptū. de quac̄c̄et̄is apud capharnaum

hominē ad demonio sabbatis liberat. & socrū symonis
 a febris; & multos male habentes curat. & demonice
 se confitentia increpat. denaui alloquit. de quibus
 ces multos capifacit. ubi & cum petrum iohannē
 & iacobū elegit. leprosum mundat. in deserto orat.

V

Paralyticū chm̄is sup̄ tellū ius a peccatis & ab infirmitate li
 berat. leui publicanū sequitur. apud quē murmurantib;
 pharisais cenans dicit sanis n̄ eē opus medicū. et de ieiunio
 disputans. parabolā panis & tritici ponit. spicas uel
 lenas; discipulis panes p̄positiones cōmemorat. ho
 minē manū aridā habentē sabbatis curat. in oratione
 p̄notat. ap̄tis elegit. turbas alloq̄t beatitudinē alioꝝ
 & alioꝝ infelicitatē p̄mittens. parabolā p̄ferens. de
 ducatu ceci. et magistri et discipuli. et fistuce in calo
 ut trabis. & arboris boni fructus uel mali. & hominē q̄
 domū sup̄ petram uel sup̄ harenam aedificauit.

VI

Centurionis puerū curat. uidue filiū resuscitat. ioh̄is dis
 cipulos mittit ad m̄m. et xp̄s de iohanne loquit. subnectens
 similitudinē puerorū in foro sedentū. mulier peccatrix
 lacrimis pedes xp̄i lauat & unguat. p̄ quā parabola d̄r

creditoris q̄ parū uel multū concedit. in itinere sequentib; se-
turbet mulierib; que curas gerant. similitudinē seminantis
diē. cui sem̄ in bonā t̄rā uel petrosā cecidit. lucernā n̄ sub uas
sed sup̄ candelabrū poni. matrē et fr̄i repudica. nauigans
p̄ somnū tēpestatē sedat. hominē a maleditione liberat.

Iair filiā clūre & resuscitare. mulierē a fluiuioliber. puellā uiuis.

Mittens discipulos p̄dicare. data eis omnipotestate q̄b; herode
mirante reuert̄ si in deserto x. panib; & duob; piscib; .i. uiroz
satiat. interrogans quē se dicerent turbe. a petro xp̄s decla-
rat. & manet abnegatis omnib; crucē tolli & se in seq̄. designans
eē illic q̄ mortē n̄ gustare & ante uisionē gloriat̄ eius.

In montē ad sūpt̄ petro iohanne & iacobo xp̄s transfiguratur.
in mōisē & heliū uisus. ubi tria tabnacula debere fieri diē.
& nube obumbrant̄. ac uox celestis filiū declarat. puerū luna-
ticū liberat. ac se tradi habere p̄nuntiat. & cogitantes disci-
pulos q̄ seoz maior eēt instruit. ac n̄ p̄hibendū q̄ in nomine suo
iustitā faciat. a samaritanis n̄ recipit̄. & uolentes a postolos
ignē sup̄ eos descendere increpat. se q̄ uolentis e n̄ habere
ubi caput reclinet p̄ diē. alterū tam ipse & uā patris morte
in t̄missā ad sequendū eligit. & alio uolenti suis primū re-
nuntiare. aratoris figurā ponit retro respicientis.

x

Eligit lxxii. quos mittit ad p̄dicandū. ipse ū in crepat ciuitates
 & reuertit̄ discipulos. ex eod̄ie feliciores q̄d̄ eorū nomina in celo
 eēt̄ scripta. ob quā rē gr̄as agit patri q̄d̄ bona sint paruulis re
 uelata. et om̄ia sibi a patre tradita manifestat. quē nēminē nisi
 filiū nosse declarat. beatos q̄ oculos qui uiderint id q̄d̄ p̄phetis
 n̄ ē t̄git. a legis perito tēptatus. in mandata que fieri p̄cepit dñs. pa
 rabolā uulnerati. quē leuita & sacer dote p̄tereunte samari
 tān colligit. apud martham mariae partem conlaudat.

xi

Post orationē p̄p̄riā doc̄ orationē. & parabolā ponit ei q̄ p̄p̄tēdiū
 dat postulatū panē. petendū eē. querendū & expulsandū. ex eplū
 asserens. demoniū eiciens. in principē demonioꝝ idē pharisei
 opinantes destrux. beatos q̄ dic̄ q̄ audiunt uerbū & custodiant.
 dan̄ signū ionē & reginē austru & in neurtas in iudicio dic̄ fore
 beatos. & lucernā sup̄ candelabrū poni. & q̄d̄ oculus sit lucerna
 corporis. apud phariseū in uitatus lauandū potius q̄d̄ intus ē.
 elemosinis p̄nuntiat. in crepat̄ multos phariseos & legis doctores.

xii

Phariseis uolentib; cū eo contendere. discipulos palādo col̄ ut eorū
 fallaciā caueant & eū timeant q̄ potest p̄ morte in gehennā mit
 tere. & plures eē discipulos. v. passerib; dipondi uidentib;
 & negantē se negaturū. exp̄ccanti in sp̄sco n̄ remittendū.

& n̄ cogitari dū qd̄ ad phensu loquat̄. peccata respondit se
 n̄ ee diuisione hereditatis. similitudine ei cum multanatar̄ cui
 anima eadē nocte pergrēt. ac docet̄ ex eplis n̄ cogitandū de
 crastino. faciendāq̄ elemosinā omnib; uenditis. & uigilandū
 diei petro felice ee bonū dispensatorē. in dē die ignē mittere
 sup̄ trā n̄ pace. Turb quoq; dicit qd̄ faciem esu cognoscerent. tē
 pora n̄ intellegērent. quos monet ut dū in uia eent̄ reciliarent̄
 aduersario. n̄e oclusi n̄ exirent donec nouissimū quadrantē redderent.

cum **C**ume in uentiatu fuisse galileos occisos. monē legendā p̄ penitentiā
 parabolā ficulneq; subiungem. quā dicit̄ cū infructuosā uellēt
 excidi. cultor statim postulauit. cū muliere annis xiiii. curuā
 erexisset. indignante archisr̄ nagugū increpat. unde simi
 litudinē granis in apit̄ subiungit. ex qua arbor maior holērib;
 nascit̄. Et fermtā qd̄ absconditū mulier in farina. Quā introcat̄
 pangustū ostiū necludat̄. pharis̄is ei dicentib; qd̄ herodes
 eū uellēt occidere. dicit eum uulpem. et prophetam extra
 hierusalem non perire. & increpat hierusalem.

cum **S**abbatis curat̄ hidropicū. discubendi dat ordinē. inuitante
 h̄ occit̄^a pauperes pascere. similitudinē ungens hominis
 q̄ excusantib; inuitatis. caecos. claudos. debiles uocauit.

& turbas deplacatis. hortat omne affectione ppro relinquenda. para-
bolam ponens turrem aedificare uolentis & regis.

xv

Sal facuū eē n̄ debere. miar murantib; pharisais de conuiuio pastorū. dat
similitudinē pastoris. ppunācouē. xxiiii. relinq̄ntis. & mulierē quae
unā dragmā inueniens gaudet. sed & hominis q̄ duob; filiis suis substantiā
diuisit. ex q̄b; unior p̄dige egit p̄ q̄ uitalis occidit. de dispensatore p̄digo
q̄ sapientē fecit. et deo exēplis hortat̄ operandū. et tuleridens se ū pharisos
inrepat. legē & prophetas usq; ad ioh̄m dicit. ac moecharreū ostēdit.
qui suā dimissa alterā accepit uxorem. & ab alio dimissā ducit.

xvi

Parabolā de diuitis & lazaro. & nec minimū de credentib; scandalizandū
atq; omnia accepta fr̄i remittendā. & q̄d fides ut granū sinapis transferat
arborē mori. in mare quoq; feruntū debitū exhibendū. & lep̄ sicurantur
ex q̄b; unus reuersus in m̄ seq̄t̄ gr̄as agens dō. intrans eē regnū di.
regnū aū ipsū iuxta exēplū noe. ut loth subito uenire. ac tunc aliū ad sumi
& aliū relinq̄. & ubi fuerit corpus illic aq̄le. similitudinē uidue rogantis
& iudicis iniq̄. & duorum in tēplo orantū. et infantes n̄ phibendos. similitudo
diuitis & camelī facilius p̄ forā acūs transiri. & omnia hic relinquendā.

xvii

Cum discipulis aduentura sibi iudicari. & cecū mendicantē curant. Zacheū
conlaudat. dimidiā substantiā pauperib; offerentē. & similitudinē
de eo qui. x. mnas. tūrus ad regē seruis suis distribuit. & de eximo eorū.

. que eū regē recusauer. sup pullū a sine sedit. et sup hier tm fleuit.
 & uentura ei pdic. ibi de tēplo mensas euerit. & uendentes colūbas
 eiecit. pharisaeos interrogauer. in q̄ potestate hec facere. de bapuzmo
 iohis interrogat. parabolas subiungens ei quicū seruos misisset ad uinea.
 postea filiū misit. & de lapide aedificamibus reprobato.

III **T**emptat de tributo respondit. de muliere que. iii. uiros habuit. addidit
 de se interrogans quomodo xps filius dā eēt. cū eū ipse dnm dicat. &
 mon & ob scribis cauendū. uicū laudat que in denario duce minuta
 misit. de tēplo structura. et de futura psequutione. et de ex tui hier tm & sine
 scū. de aduentu xp̄i in maiestate & similitudine ficulne. & non solum uigilandū.

VIII **D**e azari mox die ad p̄p̄n q̄m̄. iudas demoner epletus. de tradendū tēpus
 pecunie sibi pmissa. & discubentibus cū discipulis sacramtū panis
 & calicis ostendit. ac traditorē designat. certantibus de gradu eū p̄fec
 q̄ ministrat. & petro dic qd eū eēt negaturus. ac monitis discipulis ut uen
 ditouesamto emanet gladiū. p̄ ḡ ad montē oliuoli. q̄ cū orasset discip̄ excitat

X **A**ntecedente iuda uenit turba & osculo tradit xps. & petrus auriculā
 seruo absedit. dū tō inū ad domū principis sacerdotū petrus ibi. ē. negauit.
 xps delu dit. interrogatus a iudeis a pilato & ab herode. ac tunc in amicitia
 pilatus & herodes redeunt. barabbas dimittit. & ius iudeis sufficiens
 tradit. q̄ plangentibus eū mulieribus; ut sese magis plangerent di. xii.

& in latrone fixus. acetipotū accepit. titulo rex designat.
 a quo unus ex latronib; credens ad paradī sū ducit. ab hora vi.
 usq; ad nonā dies obscuratus ē. & in spū omittente uelum
 tēplū scissū est. quibus uisit centurio & qui caderant. dñm
 magnificant. ioseph postulat corpus & sepelit. qđ mulieres
 relinquentes n̄ inueniunt.

xx

Nuntiant mulieres angelorū uisionē. nec credunt discipuli.
 euntes duo ad caestellū in panis fractione xpm agnoscunt.
 & reuersis discipulis indicant. quib; in apparuit & plagas
 non credentibus ostendit. ac piscem ac fauū edendū accepit.
 allaquitur apostolos. & cor eorū aperit ad intelligendū
 quod hoc conpatio posterit. & tūc illis eorū donec in eos
 ueniret uisus ammonuit. Tunc benedixit eos & recessit.
 reliquitque laudantes dñm in templo.

EXPLICIUNT CAPITULA.

QUIDEM MULTI CONATI S' ORDINARE

narrationē quae in nob' cōpletur rerū. sic tra-
dider' nob' quae ab initio ipsi uider'. et ministri fuer' ser-
monis. uisum est & mihi adsequuto a principio omnib;
diligentē ex ordine tibi scribere optime theophile.
ut cognoscas eorum uerborū de quib; eructus es ueritatē.

Fuit in dieb. herodis regis iudeae sacerdos quidam nomine
zacharias de uice abia. et uxor illi de filiabus aaron. & no-
mē ei' elisabeth. Erant autē iustiambo ante dñm. inceden-
tes in omnib; mandatis. et iustificationib; dñi. sine que-
rela. Et non erat illis filius. eo qd' e' elisabeth sterilis.
& ambop cessissent in dieb; suis. Factū ē autē cū sacer-
dotio fungeret zacharias in ordine uicissus ante dñm.
scdm consuetudinē sacerdoti sorte exiit ut incensū
poneret & ingressus in templū dñi. Et omnis multitudo erat
populi orans foris. hora incensi. Apparuit autē illi ange-
lus dñi. stans ad extris altaris incensi. Et zacharias
turbatus ē uidens. et timor inruit super eū. At autē
achillū angelus. Ne timeas zacharia. qm' exaudita
ē deprecation tua. Et uxor tua elisabeth pariet tibi filiū.

& uocabis nomen eius iohannem. Erunt gaudium tibi et exultatio.
 & multi in natiuitate eius gaudebunt. Erunt enim magnus coram
 domino. et uinum & siceram bibet. Et spiritus sanctus replebitur adhuc
 ex utero matris sue. & multos filiorum in se conuertet ad
 dominum dominus ipse. Et ipse procedet ante illum in spiritu & iustitiae
 helie. ut conuertat corda patrum in filios. et incredibiles
 ad prudentiam iustorum. parare domino plebem perfectam.

Et dixit zacharias ad angelum. Unde hoc sciam? Ego enim
 sum senex. et uxor mea percipit in diebus suis. Et respon-
 dens angelus. dixit ei. Ego sum gabriel qui adsto ante dominum.
 & missus sum loqui ad te. et haec tibi euangelizare.

Etece eris tacens. et non poteris loqui usque in diem quo haec
 fiant. pro eo quod non credidisti uerbum meum quae implebuntur
 in te pro suo. Erat autem plebs expectans zachariam. & mi-
 rabantur quod tardaret ipse in templo. Egressus autem.
 non poterat loqui ad illos. & cognouerunt quod uisionem ui-
 disse in templo. Et ipse erat inueniens illis. et permansit
 mutus. Et factum est ut impleti sunt dies officii eius. abiit in
 domum suam. Post hos autem dies concepit elisabeth uxor
 eius. & occubabat se mensibus. & diebus. Quasi fecerunt dies.

L. II.
 m. III.

L. III.
 sol.

indiebus; quibus respexit auferre obprobrium in homines.

In mense autem sexto missus est angelus gabriel ad civitatem galilee cum nomine nazareth. ad virginem desponsatam viro cuius nomen erat ioseph de domo david. et nomen virginis maria.

Et ingressus angelus ad eam dixit. Ave gratia plena. dominus tecum. benedicta tu in mulieribus. Quae cum audisset turbata est in sermone eius. et cogitabat quid esset ista salutatio. Et ait angeli ei. Ne timeas in concipere inuenisti enim gratiam apud dominum.

Et ecce concipies in utero et paries filium. et uocabitur nomen eius inimicum.

Et uocabitur magnus. et filius altissimi uocabitur. Et dabit illi dominus deum sedem patris eius. et regnabit in domo iacob in aeternum. et regni eius non erit finis. Dixit autem maria ad angelum. Quomodo fiet istud quoniam uirum non cognosco.

Et respondens angelus dixit ei. Spiritus superueniet in te. et uirtus altissimi obumbrabit tibi. Ideoque quod nascetur semini. uocabitur filius dei. Et ecce elisabeth cognata tua. et ipsa concepit filium in senectute sua. Et hic mensis est sextus illi quae uocatur sterilis. quia non erit impossibile apud dominum omne uerbum. Dixit autem maria. Ecce ancilla domini. fiat mihi secundum uerbum tuum.

Et discessit angelus ab illa. Exurgens autem maria in diebus
 illis abiit in montana cum festinatione in ciuitate iuda. et
 intrauit in domum zacharie. et salutauit elisabeth. Et
 factum est ut audiuit salutationem marie elisabeth. exul-
 tauit in fante in utero eius. Et repleta est spiritu sancto elisabeth.
 exclamauit uocem magnam et dixit. Benedicta tu in muli-
 eres. et benedictus fructus uentris tui. Et unde hoc mihi
 ut ueniat mater domini mei ad me? Ecce enim ut facta est uox
 salutationis tue in auribus meis. exultauit in gaudio in fante
 in utero meo. Et beata quae credidit. quoniam proficiuntur ea
 quae credita sunt ei a domino. Et ait maria. **M**agnificat
 anima mea dominum. Et exultauit spiritus meus in domino salutari meo.
 Quia respexit humilitatem ancillae suae. ecce enim ex hoc beatam
 me dicent omnes generationes. Quia fecit mihi magna qui
 potens est. et sanctum nomen eius. Et misericordia eius in progenies. et
 in progenies. timetibus eum. Fecit potentiam in brachio suo.
 dispersit superbos in mentis cordis sui. Deposuit potentes de
 sede. et exaltauit humiles. Esurientes impleuit bonis.
 et diuites dimisit inanes. Suscepit in utero suum. re-
 cordatus misericordiae suae. Sicut locutus est ad patres nostros.

abraham & semini eius in secula. Mansit autem maria cum illa
 quasi mensibus tribus; et reuersa est in domum suam. Et sic boetha
 impletum est tempus pariendo. et peperit filium. Et audierunt
 uicini & cognati eius quod magnificauit dominus in seculum suam cum
 illa. & congratulabantur ei. Et factum est in die octauo. uenerunt
 circumcidere puerum. & uocabant eum nomine patris sui zacharia
 rum. Et respondens mater eius dixit. Nequaquam sed uoca
 bitur iohannes. Et dixerunt illi. Quia nemo est in cognatio
 ne tua. qui uocetur hoc nomine. Innuent autem patri
 eius. quem uellet uocari eum. Et postulans pugillarem.
 scripsit dicens. Iohannes est nomen eius. Et mirati sunt uniuersi.

Aptum est autem illi os eius & lingua eius. & loquebatur benedicens
 dominum. Et factum est timor super omnes uicinos eorum. et super omnia
 montana iudee. diuulgabantur omnia uerba haec. Et
 posuerunt omnes qui audierant in corde suo dicentes. Quid
 putas puer iste erit? Et enim manus domini. erat cum illo.

Et zacharias pater eius impletus est spiritu sancto. et prophetauit
 dicens. **B**enedictus dominus deus israel. quia uisitauit &
 fecit redemptionem plebi suae. Et tunc ex cornu salutis
 nobis. in domo dedit pueri sui. Sicut loquutus est per officium

qui asceto sunt pphetarū ei. Salutē ex inimicis nr̄is. &
 de manu omniū q̄oder̄ nos. Ad faciendū miām cū patri
 b; nr̄is. et memorari testam̄ti sui sc̄i. Ius iurandū q̄d iura
 uit ad abrahā patrē nr̄m. daturū se nob̄. Ut sine timore
 de manu inimicōz nr̄oz. liberati seruiamus illi. In sc̄itate
 & iustitiā corā ip̄so. omnib; dieb; nr̄is. Et tu puer pphēta
 altissimi uocaberis. p̄ibi senī amē facie dñi parare uias ei.
 Ad dandā sciētiā salutis plebei. in remissionē peccatoz
 eoz. Per uiscera misericōdię dñi nr̄i. in quib; uisitauit nos ori
 ens ex alto. In lumine hīs qui in tenebris & umbra
 mortis sedent. addirigendos pedes nr̄os in uia pacis.
 Puer autē crescebat et confortabatur sp̄a. & erat in defectu
 usq; in diē ostensionis suae. cecidit. Factū ē autē in illis dieb;
 Exiit editū a cesare augusto. ut describeret̄ uniuersus
 orbis. Haec descriptio prima facta ē. ap̄side sirie cir
 rino. Et uocabant om̄s. ut p̄ficeretur singuli in suā ciuitatē.
 Ascendit autē et ioseph galilea de ciuitate nazareth. in
 iudeā ciuitatē dā quae uocatur bethleem. eo q̄d eadē de domo
 & familia dā. ut p̄ficeretur cū maria desponsata sibi
 uxore pregnantē. Factū ē autē cū eēt ibi. impletis.

dies ut pareret. Et peperit filium suum primogenitum.
 et pannis eum inuoluit. et reclinauit eum in praesepe. quia
 non erat ei locus in diuersorio. Et pastores erant in regi-
 one eadem. uigilantes et custodientes uigilias noctis super
 gregem suum. Et ecce angelus domini stetit iuxta illos. et claritas
 eius circumfulsit illos. et timuerunt timore magno. Et
 dixit illis angelus. nolite timere. Ecce enim euangelizauo uobis
 gaudium magnum. quod dicitur omnipro. Quia natus est uobis
 hodie saluator. qui est christus dominus in ueritate datus. Et hoc uobis
 signum. inuenietis infantem pannis inuolutum. et positum
 in praesepe. Et subito facta est cum angelo multitudo mili-
 tie celestis. Laudant dominum et dicunt. Gloria in excelsis
 deo. et in terra pax hominibus bonae uoluntatis.
 Et factum est ut discesserant ab eis angeli in celum. Pastores lo-
 quebantur ad inuicem. Transeamus usque bethleem. et
 uideamus hoc uerbum quod factum est quod dominus ostendit nobis.
 Et tuenerunt festinantes. et inuenerunt mariam et ioseph. et
 infantem positum in praesepe. Videntes autem. cognouerunt
 de uerbo quod dictum erat illis de puero hoc. Et omnes
 qui audierunt mirati sunt. et de his quae dicta erant a prophetis.

torib; ad ipsos. Maria autē conseruabat omnia uerba
 hæc. conferens in corde suo. Et reuersis pastores glorifi-
 cantes & laudantes dñm in omnib; quas audierant & ui-
 derant. sicut dictū ē ad illos. Et post quā consummati
 dies octo ut eir cū cideret. uocatu ē nom̄ ei ihs. Quod uo-
 catū ē ab angelo. prius quā in utero conciperet. Et post
 quā impleti s̄ dies purgationis ei sc̄dm legē moysi. tuler̄
 illū in hier̄tm ut sisterent eū dño. sicut scriptum est
 in lege dñi. Quia omne masculinū ad aperient uulua.
 sc̄m dño uocabitur. Et titulare in hostiā sc̄dm qd̄ dictū ē
 in lege dñi. par-tur-turū. aut duos pullos colūbarū.

11

Et ecce homo erat in hier̄tm. cui nom̄ simeon. Et homo
 iste iustus & timoratus expectans consolationē iŕt. &
 sp̄s sc̄erat in eo. Et responsū acceperat a sp̄sco. n̄ uisū
 rū se mortē. nisi prius uideret xp̄m dñū. Et uenit
 in sp̄u in tēplū. Et cū inducerent puerū iŕm parentes
 ei ut facerent sc̄dm consuetudinē legis p̄eo. & ipse
 accepit eū in uulna sua. & benedix̄ dñm & dixit. Nunc
 dimittis seruitū dñe. sc̄dm uerbū tuū in pace. Quia
 uider̄ oculi mei salutare tuū. qd̄ parasti ante faciem

.omniū populorū. Lūm̄ ad reuelationē gentiū. &
 gloriā plebitue ir̄t. Et erat p̄tē eius & mat̄ mirantes.
 sup̄ his quae dicebant̄ de illo. Et benedix̄ illi s̄r̄ meon. &
 dix̄ ad mariā matrē eius. Ecce positus ē hic in ruina &
 resurrectionē multorū in ir̄t. & in signū cui contradi
 cetur. Et tūc̄ ipsius animā p̄transibit̄ gladius. ut reuelen
 tur ex multis cordibus cogitationes. Et erat anna p̄phētis
 sa filiū phanuel. de tribu iser. Haec p̄c̄t̄ ser̄at in
 dieb; multis. et uixerat cū uir̄ suo annis .xii. a uirgini
 tate sua. Et haec uduca usq; ad annos lxxx. iiii. quae
 n̄ discedebat de tēplo. ieiunans & obsecrationib; serui
 ens nocte ac die. Et haec ipsa hora sup̄ueniens confite
 b̄t̄ d̄no. et loquebat̄ de illo omnib; qui expectabant
 redemptionē hier̄tm. Et ut p̄fecer̄ om̄ia sc̄dm̄ legē d̄ni.
 reuersi sunt in galileā in ciuitatē suā nazareth. Puer
 aut̄ crescebat et confortab̄t̄ plenus sapientia. & gra
 tiā dierat in illo. Et hanc̄ parentes ei p̄ om̄is annos in
 hier̄tm. in die sollemp̄nis pasche. Et cū factus eēt̄ annorū xii.
 ascendentib; illis in hierosol̄mā sc̄dm̄ consuetudinē
 diei festi. Consum̄. t̄ usq; dieb; cū redirent reman̄sit

puer in iherosolymis. et non cognouerunt parentes eius.
 Existimantes autem illum esse in comitatu uenerunt iter
 diei. et requirebant eum inter cognatos & notos. Et inue-
 nientes. regressi sunt in iherosolymis requirentes eum. Et fac-
 tum est post triduum. in uenerunt illum in templo sedentem in medio
 doctorum. audientem illos & interrogantem eos. Stuplebant
 autem omnes qui eum audiebant. super prudentiam & responsis eius.
 & uidentes ammirati sunt. Et dixit mater eius ad illum.

Fili. quid fecisti nobis sic? Ecce patris tui & ego dolemus que-
 rebamus te. Et ait illi. ^{ad.} Quid est quod me querbatis?
 Non sciebatis quia in his que patris mei oportet me esse?
 Et ipsi non intellexerunt uerbum quod loquutus est ad illos. Et descen-
 dit cum eis & uenit in nazareth. & erat subditus illis. Et mater
 eius conseruabat omnia uerba hec in corde suo. Et inis-
 picietur sapientia & gratia. apud dominum & homines.

III Anno autem xvi imperii tribeni cesaris procurante pontio pilato
 iudeam: tetrarcha autem galilee herode. philippo autem
 fratre eius tetrarcha iuræ & tracontidis regionis. &
 lysania ab iline tetrarcha. sub principibus sacerdotum
 anna & caipha. factum est uerbum domini super iohannem zacharie filium

L. III.
 T. LXII
 R. XIII.

L. V.
 Sol.

L. VI.
 T. III
 M. XII.
 P. II.
 T. XXV.

. in deserto. **E**uenit in omnē regionē iordani. p̄dicans
 baptis̄mū penitentię in remissionē peccatorū. Sic scriptū ē
 in libro ser̄monū es̄ę p̄phete. Vox clamantis in deserto.
 parate uic̄d̄n̄i. rectas facite semitas ei. Om̄is uallis imple
 bit̄. et om̄is mons & collis humiliabitur. Et er̄ praua in
 directa. & aspera in uia plana. Et uidebit om̄is caro. salu
 tare di. **D**icebat ergo ad turbas. que exiebant ut bap
 tizarent̄ ab ipso. Gemina cuiperarū. quis ostendit
 uob̄ fugorē auentura ira. Facite ergo. fructus dignos
 penitentię. Et ne coepertis dicere. patrē habemus
 abraham. Dico enī uob̄. Qui apote est dr̄ de lapidibus istis
 suscitare filios abrahe. Iam enim securis. ad radicē arbor
 posita est. Om̄is ergo arbor n̄ faciens fructū bonū. excidet̄
 et in ignē mittetur. **E**t interrogabant eū turbę dicen
 tes. Quid ergo faciem̄. Respondens autē dicebat illis.
Qui habet duas tunicas. d̄ & n̄ habent. Et qui habet escas.
 similiter faciat. Vener̄ autē et publicani ut baptizarent̄.
 et dixer̄ ad illū. Magister. quid faciemus. At ille. dix̄
 ad eos. Nihil amplius quā qd̄ constitutum ē uob̄. faciatis.
Interrogabant autē eū & milites. dicentes. Quid faciem̄ & nos.

Et ait illis. Nemine concutiatis. neque calumniae faciatis. & con-
tenti estote stipendiis uestris. Existimante autem populo. & cogi-
tante omnibus. in cordibus suis de iohanne. ne forte ipse esset
christus. respondit iohannes dicens omnibus. **E**go quidem aqua baptizo
uos. ueni & enim fortior me. cuius non sum dignus soluere corrigiam
calceamentorum eius. ipse uos baptizabit in spiritu sancto et igne.

Cuius uentus labrum in manibus eius. et purgabit areas suas. Et congre-
gabit triticum in horreum suum. paleas autem combur & igni inextin-
guibili. Multa quidem et alia exhortans. euangelizabat
populum. **H**erodes autem tetrarcha. cum corripere eum ab illo
de herodiade uxore fratris sui. et de omnibus malis quae fecit
herodes. adiecit & hoc super omnia. et inclusit iohannem in carcere.

Factum est autem cum baptizaret omnis populus. et in uentibus baptizato
& orante apertum est caelum. et descendit spiritus sanctus corporalis specie
sicut colubae in ipsum. Et uox de caelo facta est. Tu es filius
meus dilectus. in te conplacuit mihi. **E**t ipse iohannes erat inci-
piens quasi annorum xxx. ut putabatur filius ioseph.

Q uis fuit heli.	Q uis fuit melchi.	Q uis fuit matthaeus.
Q uis fuit matthaeus.	Q uis fuit iohannes.	Q uis fuit amos.
Q uis fuit leui.	Q uis fuit ioseph.	Q uis fuit naum.

L. x.
m. xi.
m. iii.
p. xi.

L. xi.
m. xii.

L. xii.
m. xliii.
m. lvi.

L. xiii.
m. xliii.
m. v.
p. xv.

L. xiiii.
m. lvi.
p. i.
m. iii.
m. v.

Quisfuit herli	Quisfuit matthar.	Quisfuit phares.
Quisfuit nagge.	Quisfuit leui.	Quisfuit iude.
Quisfuit maath.	Quisfuit sirmeon.	Quisfuit iacob.
Quisfuit matthathie	Quisfuit iude.	Quisfuit isaac
Quisfuit semei.	Quisfuit ioseph.	Quisfuit abrahe.
Quisfuit iosechi.	Quisfuit iona.	Quisfuit tharie.
Quisfuit ioriada.	Quisfuit eliacm.	Quisfuit nachor.
Quisfuit iohanna.	Quisfuit melea.	Quisfuit seruch.
Quisfuit resa.	Quisfuit menma.	Quisfuit ragau.
Quisf. zorobabel.	Qf. matthata.	Quisfuit falech.
Quisf. salathi. el	Quisfuit nathan.	Quisfuit eber.
Quisfuit neri.	Quisfuit dauid.	Quisfuit sele.
Quisfuit melchi.	Quisfuit iesse.	Quisfuit caman.
Quisfuit addi.	Quisfuit obed.	Quisfuit arfaxit.
Quisfuit cosan.	Quisfuit booz.	Quisfuit sem.
Quisf. helmadan.	Quisfuit salmon.	Quisfuit noe.
Quisfuit her.	Quisfuit naasson.	Quisf. lamech.
Quisfuit hiesu.	Qf. amminadab.	Qf. mathusale.
Qf. heliezer.	Quisfuit aram.	Quisfuit enoch.
Quisfuit iorim.	Quisfuit esrom.	Quisfuit iareh.

Qui fuit male el. | Qui fuit eior. | Qui fuit adam.

Qui fuit cainan. | Qui fuit isch. | Qui fuit di.

Ihs autem plenus spiritu sancto regressus est ab iordane. et agebat
in spiritu in deserto diebus xl. et temptabatur a diabolo.

Et nihil manducauit in diebus illis. et consumatis illis esuruit.

Dixit autem illi diabolus. Si filius di es. dic lapidum hoc. ut panis fiat.

Et respondit ad illum ihs. Scriptum est. quia in pane solo uiuunt
homo. sed in omni uerbo di. Et duxit illum diabolus. et ostendit
illi omnia regna orbis terre in momento temporis. et ait ei.

Tibi dabam potestatem hanc uniuersam et gloriam illorum. quia
mihi tradita sunt. et cui uolo do illa. Tu ergo si adoraueris
coram me. erunt tua omnia. Et respondens ihs. dixit illi. Scriptum est.
dominum deum tuum adorabis. et illi soli seruias. Et duxit illum in iherosolimam.
et statuit eum super pinnam templi. et dixit illi. Si filius di es. mitte
te hinc deorsum. Scriptum est enim. quod angelus suis mandauit
de te. ut conseruet te. et que in manibus tollem te. ne forte
affendas ad lapidem pedem tuum. Et respondens ihs. ait illi.

Dicitur enim. non temptabis dominum deum tuum. Et consummata omni tem-
tatione. diabolus recessit ab illo usque ad tempus.

Et regressus est ihs in uirtute spiritus in galileam. Et fama exiit

L. xv. **iiii**
L. xv.
L. xv.

L. xvi
L. xvi.

L. xvii.
L. xvii.
L. xvii.
L. xvii.
L. xvii.

.puniuersa regione dallo / Et ipse docebat in synagogis.
 eorum. et magnificabatur ab omnibus. **E**t uenit nazareth
 ubi erat nutritus. et intrauit secundum consuetudinem suam.
 in die sabbati in synagoga. Et surrexerit legere. et tradi-
 tus est illi librum prophetarum esaię. Et ut reuoluit librum inuenit
 locum ubi scriptum erat. Spiritus domini super me. pro quod unxit me.

Et euangelizare pauperibus. misit me. predicare capti-
 uis remissionem. et cecis uisum. Dimittere contractus
 in remissionem. predicare annum domini acceptum. et die re-
 tributionis. Et cum plicuisset librum. reddidit minist-
 ro et sedit. Et omni in synagoga oculi erant in-
 tendentes in eum. Coepit autem dicere ad illos. quia
 hodie impleta est haec scriptura in auribus uestris.

Et omnes testimonium illud dabant. Et mirabantur in uerbis
 gratie. quae procedebant de ore ipsius. Et dicebant.

Nonne hic filius est ioseph. **E**t ait illis. Utique di-
 cētis mihi hanc similitudinem. medice curate ipsum.

Quanta audiuimus facta in capharnaum. fac et hic in
 patria tua. **A**it autem. Amen dico uobis. quia nemo propheta
 acceptus est in patria sua. **I**n ueritate dico uobis.

L. xx.

Sol.

L. xxii.

Sol.

Multa uidebantur in diebus helis in ierusalem quando clausus est
 celum annis tribus; et mensibus sex. cum fletus et fames magna
 in omni terra: et ad nullum illorum missus est helus nisi
 in sarapthas domo. ad mulierem uiduam. Et multi le-
 prosi erant in ierusalem sub heliseo propheta: et nemo eorum mun-
 datus est nisi neman sarathus. Et repletis omnibus in synagoga
 ira haec audientes: Et surrexerunt et eiecerunt illum extra ciuitatem.

Et duxerunt illum usque ad sepulchrum montis super quem ciuitas illorum
 erat edificata: ut precipitarent eum. Ipse autem transiens per
 medium illorum ibat. **E**t descendit in capharnaum ciuitatem
 galilee ibique docebat illos in sabbatis. **E**t stupebant
 in doctrina eius: quia in potestate erat sermo ipsius.

Et in synagoga erat homo habens demonium inmundum.
 et exclamauit uocem magna dicens. Sine quid nobis et tibi
 in nazarene uenisti perdere nos? Sciote quis filius dei.
 Et tunc repauit illi in diebus. Obmutescite exi ab illo. Et cum
 percussisset illum demonium in medium: exiit ab illo. nihilque
 illum nocuit. Et factus est pavor in omnibus: et non loquebamur
 ad inuicem dicentes. Quod est hoc uerbum quia in potestate
 et uirtute imperat in mundis spiritibus: et exiunt.

L. xxiii.
 R. viii.
 m. xii.

L. xxv.
 R. viii.
 m. xiiii.

L. xx
 m. l.
 R. x

Et divulgabatur fama de illo in omnem locum regionis.

Surgens autem Iesus de synagoga introiit in domum Simonis. Socrus autem Simonis tenebatur magnis febribus. & rogauerunt illum pro ea. Et stans super illam imperauit febri. & dimisit illam. & continuo surgens ministrabat illis. Cum sol autem occidisset. & omnes qui habebant infirmos uariis languoribus ducebant illos ad eum. At ille singulis manus inponens curabat eos.

Exierunt autem demonia a multis. clamantia et dicentia quod tu es filius dei. Et increpans non sinebat eas loqui. quod sciebant ipsum esse Christum. **F**acta autem die egressus ibat in desertum locum. & turbae requirebant eum. Et uenerunt usque ad ipsum et detinebant illum ne discederet ab eis. Quibus ille ait. Quia & aliis euuagatibus oportet me euuagari. **E**t regrediens cecidit missus sum. Et iterum predicans in synagogis galileae.

Factum autem cum turbae ^{ad eum} irruerent in eum ut audirent uerbum dei. et ipse stabat secus stagnum gennesareth. Et uidit duas naues stantes secus stagnum. Piscatores autem descendentes. & auabant rete. Ascendens autem in unam nauem quae erat Simonis. rogauit eum a terra reducere

pusillū. Et sedens docebat de nauicula turbas.

Vt cessauit autē loqui. dixit ad simonē. Duc in altū. & laxate
rete aurā in capturā. Et respondens simon. dixit illi. Preceptor
pro totā nocte laborantes nihil cepimus. in uerbo autē tuo
laxaborete. Et cū hoc fecissent. concluderunt pisciū multi
tudine copiosā. Rumpēbat autē rete eorū. Et annuerunt
socus qui erant in alia nauē. ut uenirent & adiuuarent
eos. Et uenerunt & impleuerunt ambas nauiculas. ita ut poene
mergerentur.

Quod cū uideret simon petrus.
procidit ad genua in uē die. Exiame. quia homo
peccator sum dñe. Stupor enī cir cū dederat eū.
& omnes qui cū illo erant. in capturā pisciū quā coeperant.

Similitē autē iacobū & iohā filios zebēdi. qui erant
socus simonis. **E**t ait ad simonē ihs. Nolite timere.
ex hoc iam homines eris capiens. Et subdulas ad terrā
nauibus. relictis omnibus. sequutus sunt illum.

Et factū ē cū eēt in una ciuitatū. & ecce uir plēn lepra.
Et uidens ihs et proci dens in faciē. rogauit eū dicens.
Dñe. si uis potes me mundare. Et extendens manū. te
tigit illū die. Volo mundare. Et confestim lepra

L. xxx
VIII
φ. cc. xxiii.
7. cc. xxiiii.

L. xxxi.
x
Sol.

L. xxxii.
II
m. xxi.
R. x.

L. xxxiii.
II
m. lxxiii.
R. xxiiii.

discessit ab illo. Et ipse precepit illi. ut nemini diceret.

Sed uade ostende te sacerdoti. & offer pro mundatione tua.

sicut precepit moyses. in testimonium illis. **P**erambulabat

autem magister modo illo. Et conueniebant turbe multe

ut audirent & curarent ibi in firmitatibus suis. **I**psē

autem secedebat in desertum. & orabat. **E**t factum est in una

dierum. & ipse sedebat docens. Et erant pharisæi sedentes

& legis doctores. qui uenerant ex omni castro galilee. &

iudee. & hierosolym. et turci erant domini ad sanandum eos.

Et ecce uiri portantes in lecto hominem quærat paralyticus.

et quærebant eum inferre et ponere ante eum. Et non inue-

nientes quæ parte illum inferrent per turba. ascenderunt

super tectum. et per tegulas sub miserunt illum in lecto in medium

ante ium. Quorum fidem ut uidit. dixit. Homo. remit-

tuntur tibi peccata tua. Et coeperunt cogitare scribae &

pharisæi dicentes. Quis est hic qui loquitur blasphemias?

Quis potest dimittere peccata. nisi solus deus? Et cognouit

autem ius cogitationes eorum. respondens. dixit ad illos. Quid

cogitatis in cordibus uestris? Quid est facilius. dicere

dimittantur tibi peccata. an dicere surge & ambula?

L. xxxv.
T. ii.
m. cxliiii.
R.
m. lxxvi.

xiiii.
xiii.
xii.
xi.

v.
iiii.
iii.

xviii.
xvii.
xvi.
xv.

¶ **U**t autē sciatis quia filius hominis potestate habet in terra di-
mittere peccata aut paralytico. Tibi dico. surge tolle
lecturū tuū. & uade in domū tuā. Et confestim surgens corā
illis. talit in quō iacebat. & abiit in domū suā magnificans
dñm. **E**t stupor adprehendit om̄s. et magnificabant dñm.

Et repletis sunt timore dicentes. Quia uidimus mira-
bilia hodie. **E**t post haec exiit. et uisit publicanū nomi-
ne leui sedentē ad teloneū. & ait illi. Sequere me.

Et relinquitis omnib; surgens sequitur eū. **E**t fecit ei
conuiuū magnū leui in domo suā. & erat turba multa
publicanorū & aliorū quicū illis erant discumbentes.

Et murmurabant pharisaei et scribae eorū dicentes. Ad dis-
cipulos eius. Quare cū publicanis et peccatorib; man-
ducatis et bibitis. **E**t respondens ihs dixit ad illos.

Negent quisamsunt medico. sed qui male habent. Nūquid
uocare iustos. sed peccatores in penitentiam. At illi dixer-
unt ad eū. Quare discipuli uostri ieiunant frequentē et obse-
rationes faciunt. similiter et pharisaeorū. tu autē edis
et bibis. Quibus ipse ait. Nūquid potestis filios sponsi
dñi cū illis ē sponsus facere ieiunare. Venient autē

L. xxxiii.
T. lxxi
R. m. xxi.

L. xl.
T. lxxii.
R. m. xxiii.

L. xx
T. l
R. m.

dies. & cū ablatus fuerit ab illis sponsus. tunc ieiunabit
 in illis dieb; Dicebat autē et similitudinē ad illos. Quia
 nemo cōmissurā a uestimento nouo inmittit in uesti
 mētū uetus. Alioquin. & nouū rūpit. & ueteri nō uenit
 cōmissurā a nouo. Et nemo mittit unū nouū. in utres
 ueteres. Alioquin. rumpet unū nouū utres. & ipsam
 effundetur. & utres peribunt. Sed unū nouū in utres
 nouos mittendū est. & utraq; conseruantur. Et nemo
 bibens uetus. statim uult nouum. Dicit enim. uetus
 melius est. **F**actū ē autē in sabbato secundo primo
 cū transiret p̄ sata. uellebant discipuli ei spiccas. & man
 ducabant confricantes manib; Quidā autē pharisaei
 dicebant illis. Quid facitis quod nō licet in sabbatis.
Et respondens in s̄. ad eos dix. Ne hoc legis qd̄ fec
 it cū esurisset ipse et qui cū eo erant. quomodo in
 trauit in domū dī. et panes p̄ positionis sūpsit & man
 ducant & dedit his qui cū ipso erant. quos nō licet man
 ducare nisi tantū sacerdotib;. **E**t dicebat illis.
Quia dñs ē filius hominis. etiam sabbati. **F**actū ē
 autē & in alio sabbato. ut intraret in s̄ in nagogam.

& docere. Erat autem homo. & manus eius dextera erat
 arida. Observabant autem scribæ & pharisæi si in sabbato
 curaret. ut inuenirent unde accusarent illum. Ipse uero
 sciebat cogitationes eorum. Et ait homini qui habebat
 manum aridam. Surge. et sta in mediū. Et surgens. stetit.
 Ait autem ad illos ihs. Interrogauos. si licet & sabbatis bene
 facere. an male. An anima saluam facere. an perdere.
 Et circūspexit omnibus. dixit homini. Extende manum tuam.
 Et extendit. et restituta est manus eius. Ipsi autem repleti
 insipientia. et conloquebantur ad inuicem. quid nunc
 facerent in iu. **F**altum est autem in illis diebus. exiit in montem
 orare. & erat p̄notans in oratione dei. **E**t cum dies
 factus esset. uocauit discipulos suos. & elegit xii. ex ipsis.
 quos et apostolos nominauit. Simonem quem cognominauit
 petrum. et andream fratrem eius. Iacobum et iohannem. philippum
 et bartholomeum. mattheum. et thomam. Iacobum alphi.
 & simonem qui uocatur zelotes. Iudam iacobi. & iudam sca
 riorum. qui sunt p̄diores. **E**t descendens de monte cum illis
 stetit in loco cæp̄sari. et turbam discipulorum eius. & multi
 tudo copiosa plebis ab omni iudea & hierosolymis. & maritima.

L. xliii
 T. 11
 m. c. xlvi
 R. lxxii

L. xlvi
 T. 11
 m. c. xxxvii
 R. xlvi

L. 2
 T. 11
 R. m

Et iri. et fridoni qui uenerant ut audirent eum. & sanarentur a languoribus suis. Et qui uexabantur ab spiritibus immundis curabantur. Et omnis turba quaerebat eum tangere. quia uirtus de illo exiebat. & sanabat omnes.

Et ipse eleuatis oculis in discipulos suos. dicebat. Beati pauperes. quia uerum est regnum dei.

Beati qui nunc esuritis. quia saturabimini. **B**eati qui nunc fleitis. quia ridebitis.

Beati eritis cum uos oderint homines. & cum separauerint uos & exprobrauerint. & eiecerint nomen uestrum tanquam malum pro filio hominis. Gaudete in illa die et exultate. ecce enim merces uestra. multa est in caelo. Secundum haec enim faciebant prophetae patres eorum. **V**erum tamen uae uobis diuitibus. quia habebitis consolationem uestram. **V**ae uobis qui saturati estis. quia esuriebitis. **V**ae uobis qui rideatis nunc. quae lugebitis et flebitis. **V**ae cum bene uobis dixerint omnes homines. secundum haec faciebant prophetae patres eorum.

Sed uobis dico qui audistis. Diligite inimicos uestris. benefacite his qui uos oderunt. Benedicite maledicentibus uobis. orate pro calumniantibus uos. **E**t qui te percussit in maxillam. probe & alteram. Et ab eo qui auferit tibi uestimentum.

Lvi

xxv

vii

xiii

xiii

xxx

L. xlviii
7
m. xxvii

xiii

& iactantiam nolite habere. Omnia autem petente[m] uobis
 dabo. et qui auferit quae tuae sunt non perdet. **E**t pro
 ut uultis ut faciant uobis homines. et uos facite illis si-
 milit[er]. **E**t si diligitis eos qui uos diligunt. quae uobis
 gratia. Nam et peccatores diligentes se diligunt.
Et si benefeceritis his qui uobis benefaciunt. quae uobis est
 gratia. Si quidem. et peccatores hoc faciunt. Et
 si mutuū dederitis his a quibus speratis recipere.
 quae gratia est uobis. Nam et peccatores peccatoribus
 fenerantur. ut recipiant equalia. Veritatem diligite
 inimicos uros. et benefacite & mutuū date nihil inde
 sperantes. & erit merces uera multa. Eritis filii ad-
 tissimi. qui accipite benignus est super ingratos & malos.
Et stote ergo misericordes. sicut et pater u[est]er misericors est.
Nolite iudicare. & non iudicabimini. Nolite condemnare.
 et non condemnabimini. Dimitte. & dimitte tibi. Date.
 & dabit uobis. Mensura bonae et confertae. et coagratā.
 et super effluentē. dabunt in sinu u[est]ro. Eadem uero
 mensura quae mensi fuerit. remittetur uobis. Dice-
 bat autem illis & similitudine. Numquid potest caecus caecū

L. L. iii.
 m. l. iii.

L. L. v.
 m. xli.

L. L. vi.
 m. l. ii.
 m. xli.

L. L. vii.
 m. l. vii.

ducere. Nonne ambo in foueam cadent. **N**on ē.
discipulus super magistrū. per festus autē omiserit.

fr̄s ita sicut magister eius. **Q**uid autē uides festucā
in oculo fr̄s tui. trabē autē qui in oculo tuo ē non
consideras. Aut quomodo poter dicere fratri
tuo. fr̄ sine eiciā festucā de oculo tuo. ipse in

oculo tuo trabē n̄ uides. **H**ypocrita. eice pri
mū trabē de oculo tuo. Et tunc p̄spicies ut educaſ
festucā de oculo fr̄s tui. **N**on ē enī arbor bo
na. quae facit fructus malos. Neq. arbor mala
faciens fructū bonū. Unaquaeq. enim arbor
de fructu suo cognoscitur. **N**eque enim despunt
colligunt ficus. neque derubo uindemiunt uuam.

Bonus homo. de bono thesauro cordis sui p̄fert bonū.
Et malus homo. de malo p̄fert malum. Ex abun
dantia enim cordis. os eius loquitur. **Q**uid autē
uocatis me dñe dñe. & n̄ facitis quae dico. **O**mnis
qui uenit ad me & audit sermones meos & fac̄ eos.
ostendam uobis cui similis est. Similis est homini
aedificanti domū. qui fodit in altū. et posuit funda

L. LVIII.
m. LI.

L. LXIII.
m. LXV.

LXIII
III
XC
LXXIII
XXXVIII

LX
V
LXIII.

LXI
V
LXVII

LXII
V
LXXV.

LIII
II
LIII
XVI

menta suprapetrā. Inundatione autē facta in lūsum ē.
 flūm domū illi. et non potuit eā mouere. Fundata enī
 erat. suprapetrā. Quia autē audit et nō facit. similis
 ē homini aedificantī domū suā suprapetrā sine fun-
 damento. in quā in lūsus ē flūuius. et continuo ce-
 cidit. et facta ē ruina domus illius magna.

L. Lxx.

III
an. lxxiii.

φ. xxxvii.

Cum autē impleisset omnia uerba sua in aures plebis.
 intrauit capharnaum. Centurionis autē cuiusdē
 seruus male habens erat mortuus. qui uiderat p̄-
 tuosus. Et cū audisset de iū. misit ad eū seniores iudeorū
 rogans eū ut ueniret. et saluaret seruum eius. At illi cum
 uenissent ad iū. rogabant eū sollicitē dicentes ei. Quis
 dignus ē. ut hoc illi p̄ferat. Diligit enim gentē nrām. et sy-
 nagoga ipse aedificauit nob̄. Intrauit ibat cū illis. Et cū
 iam non longe esset a domo. misit ad eū centurio amicos dicens
 Dñe. noluecarī. Non enim dignus sū. ut sub tectū meū in-
 tres. Propt̄ quod et me ipse non sū dignus arbitratus. ut
 uenirem ad te. Sed dic uerbo et sanabitur puer meus.
 Nam et ego homo sum sub potestate constitutus. habens sub
 me milites. Et dico huic uade. et uadit. Et alio ueni.

Quent. Et seruo meo factus hoc. & facit. Quo audito ihs.
miratus est. & conuersus sequens turbas se turbis dixit.

A m dico uob. nec in urbe tanta fidem inueni. **E**t reuersi
qui missi fuerant domum. inuenierunt seruum qui languerat
sanum. **E**t factum est deinceps. ibat in ciuitate que
uocatur naim. Et ibant cum illo discipuli eius. & turba
copiosa. Cum autem appropinquaret portui ciuitatis. ecce de
fundus efferebatur filius unicus matris sue. Et hec uindua
erat. & turba ciuitatis multa cum illa. Quam cum uidisset
dn̄s. misericordiam motus super eam dixit illi. Noli flere. Et accessit.
et tetigit loculum. Hi autem qui portabant. steterunt. Et ait.

A dulcescens. tibi dico surge. Et resedit qui erat mortuus. &
coepit loqui et dedit illum matri sue. Accepit autem omnes
timor. et magnificabant dominum dicentes. Qui prophetam magnū
surrex̄ in nob. & qui ad se uisitauit plebem suam. **E**t exiit
hic sermo in uniuersa iudea de eo. & omnem circa regionem.

Et nuntiauerunt ioh̄i discipuli eius. de omnibus his. Et conuoca
uit duos de discipulis suis ioh̄s. & misit ad iher̄osol̄im. Tues qui
ueniturus es. an alium expectamus. Cum uenissent ad eum
uiri. dixerunt. Ioh̄s baptista misit nos ad te dicens. Tues qui uen

vii

viii

xiii

xiiii

tur uisus. an alium expectamus. In ipsa autem hora curauit multos a languoribus, et plagis et spiritibus; malis. & cecis multos donauit uisum. Et respondens dixit illis. Euntes nuntiate iohi. que uidistis & audistis. Quia cecis uident. claudii ambulant. & epsumundantur. Surdi audiunt. mortui resurgunt. pauperes euangelizantur. Et beatus est qui non fuerit scandalizatus in me. Et cum discessissent nuntii iohis. coepit dicere de iohanne actus turbas. Quid existis in deserto uidere. Harundinem uentomoueri. Sed quid existis uidere. Hominem mollibus; uestimtis indutum. Ecce qui in ueste purosas & delicias. in domibus; regunt. Sed quid existis uidere. Prophetam.

Utique dico uobis et plus quam propheta. **H**ic est de quo scriptum est.

Ecce mitto angelum meum in faciem tuam. qui parabit uiam tuam ante te. **D**ico enim uobis. Maior in inter natos mulierum

propheta iohanne baptista. nemo est. Qui autem minor est. in regno dei maior est illo. **E**t omnis populus audiens & publicani

iustificauerunt eum. baptizati in baptismo iohis. Pharisei autem & legis periti consilium dederunt in se metipsos. non baptizati ab eo.

Cui ergo similes dicit homines generationis huius. & cui similes sunt. Similes sunt pueris sedentibus in foro. & loquentibus adinuicem. &

L. Lxxc
m. ciii.
m. i.

L. Lxxci
m. ciiii.

L. Lxxcii
x
sol

L. Lxxciii.
m. cv.

dicentibus. Cantauimus uobis. & non saltastis. Lamentauimus
 uobis. & non plorastis. Venit enim iohannes baptista neque manducans pa-
 ne. neque bibens uinum. & dicitis de monacho habet. Venit filius ho-
 minis manducans & bibens. & dicitis. Ecce homo deuorator
 & bibens uinum. amicus publicanorum & peccatorum. Et iusti-
 ficata est sapientia. ab omnibus filiis suis. **R**ogauit autem
 illum quidam de pharisaeis. ut manducaret cum illo. Et ingressus
 domum pharisaei. discubuit. Et ecce mulier quae erat in ciuitate
 peccatrix. ut cognouit quod accubuit in domum pharisaei. attulit
 alabastrum unguenti. & stans retro secus pedes eius. lacrimis
 coepit rigare pedes eius. & capillis capitis sui tergebat. Et oscu-
 labatur pedes eius. & unguento unguebat. Videns autem pharisaeus
 quod uocauerat eum. ait in se dicens. Hic si esset propheta. sciret
 utique quae & quidam mulier quae tangit eum. quia peccatrix est.
 Et respondens inquit. dixit illi. Simon. habeo tibi aliquid dicere.
 Attulit magister dicens. Duo debitores erant cuiusdam fene-
 ratori. unus debebat denarios quingentos. alius quinquaginta.
 Non habentibus illis unde redderent. donauit utrisque.
 Quis ergo ei plus diliget. Respondens simon. dixit. Et ille.
 quia is cui plus donauit. At ille. dixit ei. Recte iudicasti.

Et conuersus ad mulierē dixit simoni. Vides hanc mulierem.
 intra uindomūtūcū. aqua pedibus meis non dediti. Haec autē
 lacrimis rigauit pedes meos. et capillis suis terxit. Osculū
 mihi non dediti. Haec autē ex quo intrauit. non cessauit osculari
 pedes meos. Oleo caput meum unxisti. haec autē unguento unxit
 pedes meos. Propter quod dico tibi. Remittuntur ei peccata
 multa. quoniam dilexit multū. Cui autē minus dimittitur. minus
 diligit. Dixit autē ad illā. Remittuntur tibi peccata. Et
 coeperunt qui simul accūbebant. dicere intra se. Quis est hic.
 qui etiam peccata dimittit. Dixit autē ad mulierē. Fide ista
 te saluā fecit. uade in pace. **E**t factū ē deinceps. et ipse
 iter faciebat per ciuitatē et castrū. predicans & euangelizans
 regnū dei. Et duodecim uillo. & mulieres aliquae quae erant
 curate a spiritibus malignis. & infirmitatibus. Maria
 quae uocatur magdalene. de qua demonia xii. exierant.
 Et iohanna uxor chuze procuratoris herodis. & susanna. &
 aliae multae. quae ministrabant eis de facultatibus suis. **C**um
 autē turbae plurimae conueniret. et de ciuitatibus propera-
 rent ad eum. dixit per similitudinē. Exiit qui seminat. semi-
 nare semē suū. Et dum seminat. aliud cecidit secus uicū.

L. Lxxv
 Sol.

L. Lxxvi.
 m. cxxxi.
 m. cxxxi.

& conculcatū ē. et uolucres celi comederunt illud. Et aliud cecidit
 super petram. et natū aruit. quoniam non habebat humorem. Et aliud cecidit
 inter spinas. & simul ex horis spinis suffocauerunt illud. Et aliud
 cecidit in terrā bonā. et ortū fecit fructū centuplum. Tunc discipuli
 clamabant. Qui habet aures audiendi. audiat. Interrogabant
 autē eū discipuli eius quare esset haec parabola. Quibus ipse dixit.
Uob datum est nosse mysterium regni dei. Ceteris autē in parabolis.
 ut uidentes non uideant. & audientes non intellegant. Est autē
 haec parabola. Semen est uerbi dei. Qui autē secus uicium sunt.
 hi sunt qui audiunt. Deinde uenit diabolus & tollit uerbum
 de corde eorum. ne credentes salui fiant. Nam qui supra pe-
 trā. qui cū audierint cum gaudio suscipiunt uerbum. Et hi
 radices non habent. quia accēperunt credunt. et in tēpore tēptati-
 onis recedunt. Quod autē in spinis cecidit. hi sunt qui audierunt.
 & sollicitudinibus & diuitiis. et uoluptatibus uitae euntes
 suffocantur. et non referunt fructū. Quod autē in bonā terram hit
 qui corde bono & optimo audientes uerbum retinent; & fructū
 afferunt in patientia. **N**emo autē lucernā accendens operit
 eā uide. aut sub tus lectū ponit. sed sup candelabrū ponit
 ut intrantes uideant lumen. **N**on enim est occultum.

L. LXXIII.
 T. II.
 M. CXXXV.
 R.
 M. CXXXIII.

L. LXXX.
 T. II.
 M. CXLII.
 R.
 M. CXL.

MII.
 XXXIII.
 XXXII.
 XXXI.

III.
 II.
 XXXI.

quod non manifestetur. Nec absconditū. quod nō cognoscatur.
 & impediā ueniat. **V**idete ergo quomodo auditis. Qui enim
 habet. dabitur illi. Et qui cū q. nō habet. etia quod putat se habere.
 auferetur ab illo. **V**enerunt autē ad illū mat̄ et fr̄ ei. & non
 poterant adire eū p̄ turbā. Et nuntiātū ē illi. Mat̄ tua &
 fr̄ tui stant foris. uolentes te uidere. Qui respondens. dixit
 ad eos. Mat̄ mea et fr̄ mei hi sunt. qui uerba dī audiunt &
 faciunt. **F**altū ē autē in uincidierū. et ipse ascendit in na
 uiculā et discipulis eius. & ait ad illos. Transfretemus
 trans stagnū. & ascenderē. Nauigantib. autē illis. obdormiunt.
 Et descendit pro cella uenti in stagnū. et cōplebuntur. &
 periclitabantur. Accedentes autē. suscitauerunt eū dicentes.
Praeceptor. perimus. At ille surgens. increpauit uento
 & tēpestati aquae. et cessauit. Et facta est tranquillitas.
Dixit autē illis. Vbi est fides ur̄a. Qui timentes. mirati dicentes
 ad inuicē. Quis putas hic ē. qui ad uentis imperat & mari.
 & obediunt ei. Et nauigauerunt autē ad regionē gora
 senorū. quae ē contra galileam. Et cū egressus esset
 ad terrā. occurrit illi uir quidā qui habebat demoniū
 iam tēporib. multis. et uel nō induebat. neque.

L. Lxxxix.
 T. c. xxxii.

L. Lxxx. ii.
 T. c. xxx.
 R. c. xxxv.

L. Lxxxiii.
 T. c. xxxiii.
 R. c. xxxvii.

. in domo manebat . sed in monuentis . Vt uidit iūm . pro
 cidit ante illū . et exclamans uoce magna dixit . Quid mihi
 et tibi in uisibili diabolissimi . Obsecro te . neme torqueas .
 P recipiebatur enim spiritum immundo . ut exiret ab homine .
 Multis enim temporibus . arripiebat illū . et uinciebat eum . et
 cōpedibus . custoditus . et ruptis uinculis . agebat ad demonio
 in deserto . Interrogauit autē illū ius dicit . Quod tibi nomen est .
 A t ille dixit . Legio . Quia intrauerant demonia multa in eū .
 Erogabant illū . ne imperaret illis ut in abissi irent .
 Erat autē ibi grex porcorum multorum pascens in monte . et
 rogabant eū ut pmitteret eos in illos ingredi . Et permisit
 illos . Exierunt ergo demonia ab homine . et intrauerunt
 in porcos . Et impetu abiit grex prope in stagnum . et
 suffocatus est . Quod uidit factū qui pascebant . fugerunt
 et nuntiauerunt in ciuitate et in uillis . Exierunt autē uidere
 quod factū est . et uenerunt ad iūm . Et inuenerunt hominē sedentē
 a quo demonia exierant . uestitū ac sanū mente ad pe
 des eius . et timuerunt . Nuntiauerunt autē illis . et qui uiderant
 quomodo sanus factus est a legione . Erogauerunt illum
 . omnis multitudo regionis gerasenorum ut discederet .

L. LXXXIII.

T. VIII.

M. XLVIII.

ab ipsis. quia timore magno tenebantur. **I**psē autē ascen-
dens nauē. reuersus ē. Et rogabat illū uir a quo demonia
exierant. ut cū eo eēt. Dimisit autē eū ius. dicens. Redi domū tuā.
et narra quanta tibi fecerit. Et abiit p̄ uersam ciuitatē.
p̄dicans quanta illi fecisset ius. **F**altū ē autē cū redisset ius. VI
exceptit illū turba. Erant enim om̄s expectantes eum.

Et ecce uenit uir. cui nom̄ iairus. et ipse princeps synagoge
erat. Et cecidit ad pedes ius. rogans eū intrare in domū eius. ut

Quia filia unica erat illi fere annorū xii. & hæc moriebatur.

Et contigit dū ius. a turba cōprimebatur. **E**t mulier quædā
erat influxus sanguinis ab annis xii. quæ in medicos erogauerat
omnē substantiā suā. nec ab ullo potuit curari. **A**ccessit
retro. & tetigit simbrīā uestimētī. **E**t confestim cecit
fluxus sanguinis eius. **E**t ait ius. Quis me tetigit?

Negantibus autē omnibus. dixit petrus et qui cū illo erant. **P**ceptor
turbe te cōprimunt et affligunt. & dicit quis me tetigit?

Et dixit ius. Tetigit me aliquis. **N**ā ego noui uir tunc de me
exisse. **V**idens autē mulier quæ latuit. tremens uenit &
prostravit ante pedes illius. **E**t ob quā causā tetigerit eū indi-
cauit coram omni populo. **E**t quæ admodū confestim sanata sit.

At ipse dixit illi. Filia fide tua et salua fecit. uade in pace. Adhuc
illo loquente. uenit a principe synagoge dicens ei. Quia
mortua est filia tua. nolui exire illi. In audito hoc uerbo respon
dit patri puella. Nolui mere. crede tamen et salua erit. Et
cum uenisset ad domum non permisit intrare secumque quam nisi per tram
et iacobum et iohannem. et patrem et matrem puelle. Flebant autem
omnes. et plangebant illam. At ille dixit. Nolui flere. non est mortua
sed dormit. Et deridebant eum. scientes quod mortua esset. Ipse autem
tenens manum eius. clamauit dicens. Puella surge. Et reuersus
est spiritus eius. et surrexerit continuo. Et iussit illi dari manducare.

Et stupuerunt parentes eius. Quibus precepit. ne aliquid dicerent
quod factum erat. **C**onuocatis autem uicinis. dedit illis uir
tutem et potestatem super omnia demonia. Et uulnere et
rarent. Et misit illos predicare regnum dei. et sanare infirmos.

VIII

Et ait ad illos. Nihil tuleritis in uia. neque uirgam. neque peram.
neque panem. neque pecuniam. neque duas tunicas habeatis. Et
inquam cumque domum intraueritis. ibi manete. et inde ne exeatis.

Et quicumque non receperint uos. exeuntes de ciuitate illa. et in
pulum et pedum uosorum excutite in ostium supra illos.

Egressi autem circuebant per castella. euangelizantes. et curantes ubique.

L. xc
 T. II
 m. cxliiii.
 R. Lxvii.

Audiuit autē herodes tetrarcha omnia quae fiebant ab eo. & the-
 sitabat eo quod diceretur a quibusdam quia ioh̄s surrexit
 a mortuis. A quibusdam uero quia helias apparuit. Ab
 aliis autē. quod propheta unus de antiquis surrexit. Erant
 herodes; iohanne ego decollavi. quis autē ē iste de quo ego
 audio talia. Et quaerebat uidere eum. **E**t reuersi
 apostoli narrauerunt illi quae cumque fecerunt. **E**t aduersus illis
 secessit seorsū in locū desertū. qui est bethsaida. Quod cum
 cognouissent turbae. sequute sunt illum. **E**t excepit illos.
 et loquebatur illis de regno dei. et eos qui cura indigebant
 sanabat. **D**ies autē coeperat declinare. Et accedentes xii.
 dixerunt illi. Dimitte turbas. ut euntes in castella uillasque
 quae circasunt. deuertant et inueniant escas. quia hic in
 loco deserto sumus. **A**it autē ad illos. Vos date illis
 manducare. At illi dixerunt. Non sunt nobis plusquam septem
 et duo pisces. Nisi forte noscimus. et emamus in omnē
 hanc turbam escas. Erant autē fere uiri. quinq. milia.
Ait autē ad discipulos suos. Facite illos discumbere per
 unia quinquagenos. & ita fecerunt. Et discubuerunt omnes.
Accipitis autē. v. panibus. & duobus piscibus. respexit in caelum.

L. xcxi
 VIII
 m. Lxi.

L. xciii
 T. III
 m. cxlvii.
 R. Lxiiii.
 φ. xlviii.

L. xciii
 VIII
 m. cx
 φ. xl

et benedixit illis. Et fregit. et distribuit discipulis suis. ut
 ponerent ante turbas. Et manducauerunt omnes. Et saturati sunt.

Et sublatum est quod super fuit illis fragmentorum. copiam duodecim.

Et factum est cum solus esset orans. erant cum illo et discipuli. Et interrogauit illos dicens. Quem dicunt esse turbas. At illis respondit et dixerunt. Iohannem baptistam. Alii autem heliam. alique prophetam unum de prioribus surrexit. Dixit autem illis. Vos autem quem me esse dicitis. Respondens simon petrus dixit. Christum dei.

At ille increpans illos. precepit nec ui dicerent. Hoc dicens. quia oportet et filium hominis multum pati. et reprobari a senioribus. et principibus sacerdotum et scribis. et occidi. et tertio die resurgere. Dicebat autem ad omnes. Siquis uult post me uenire. abneget se ipsum. Et tollat crucem suam cotidie. et sequatur me. Qui enim uoluerit animam suam saluam facere. perdat illam. Nam qui perdidit animam suam pro me. saluam faciam illam. Quid enim proficit homo si lucretur uniuersum mundum. se autem ipsum perdat. et de trinitate sua faciat.

Nam qui me erubuerit et meos sermones. hunc filius hominis erubescit cum uenerit in maiestate sue et patris et sanctorum angelorum. Dico autem uobis. Vere sunt aliqui hic.

LXXVII
 T. m. clxxvii
 R. m. clxxvii
 m. lxxvii

VIII

stantes qui nongustabit mortē donec uideant regnum di.
Factū ē aut post hæc uerba fere dies octo. et adsup̄sit petrū &
 iacobū & ioh̄m. & ascendit in montē ut orarēt. Et factū ē
 dū orarēt. species uultus ei altera et ues tatus ei albus resul
 gens. Et ecce duo uiri loquebant̄ cū illo. Erant aut̄ moyses
 & helias. uis in maiestate. Et dicebant excessū eī. quē com
 pleturus erat in hirtm. Petrus uero et qui cū illo. grauati
 erant somno. Et euigilantes uider̄ maiestatem eī. & duos
 uiros qui stabant cū illo. Et factū ē cū discederent ab illo.
 ait petrus ad ioh̄m. Preceptor. bonū ē nos hic eē. et faciam̄
 tria tabnacula. Unū tibi. & unū moysi. & unū heliae.
 nesciens quid dicerēt. Haec aut̄ illo loquente facta ē nubes.
 et obumbravit eos. Et cum uer̄ intransib; illis in nubem.
 et uox facta ē de nube dicit. Hic est filius meus dilectus. ipsū audite.
 Et cum fieret uox. inuentus ē iuis solus. Et ipsi tacuerunt.
 et nemini dixer̄ in illis dieb; quicquā ex his que uiderant.

Factū ē aut̄ in sequenti die. descendentib; illis de monte. occurrit
 illi turba multa. Et ecce uir de turba. exclamauit dicens.
 Magister. obsecro te. respice in filiū meū quia unicus ē mihi.
 Et ecce spiritus adprehendit illū. et subito clamat & elidit.

L. xxviii.
 T. ii.
 m. clxxiii.
 R. m. xxi.

Et dissipat eum cum spuma. Et iuxta discedit dilanians eum.

Et interrogauit discipulos tuos ut eicerent illum. et non potuerunt.

Respondens autem ihs dixit. O generatio infidelis et perversa. usquequo ero apud uos et patiar uos? Adduc huc filium tuum. Et tecum accedat. et elisit illum demonium et dissipauit. Et increpauit ihs spiritum mundum. et sanauit puerum. et reddidit illum patri eius.

Stupebant autem omnes in magnitudine dei. **O**mnibusque mirantibus in omnibus que faciebat. dixit ad discipulos suos. Ponite uos in cordibus uestris. sermones istos. Filius enim hominis futurus est. ut tradatur in manus hominum. At illi ignorabant uerbum istud. et erat uelatum ante eos ut non sentiret illud. et timebant eum interrogare de hoc uerbo. **I**ntrauit autem cogitatio in eos. quis eorum maior est. At ihs uidentis cogitationes cordis illorum. apprehendens puerum statuit illum seorsum. et ait illis.

Quicumque suscepit puerum istum in nomine meo. mercepit.

Et quicumque me receperit. recipit eum qui me misit. Nam qui minor est in te omnes uos. hic maior est. **R**espondens autem ihs dixit. Preceptor. uidimus quemdam in nomine tuo eicientem demonium. et prohibuimus eum. quia non sequitur nobis cum.

Et ait ad illum ihs. Nolite prohibere. Qui enim non est aduersus uos.

L. ci.
M. clxxxi.
R.
m. xeni.

L. ciiii.
Sol.

prouobis est. **F**actu ē autē dū cōplerent dies ad sūptionis.
et eclipse faciens suā firmavit ut irālin hier t m. & misit
nuntios ante conspectū suū. Et euntes intrauerunt in ciuitatē
samaritanorū ut pararent illi. & nō receperunt eū quia facies
eius erat euntis hier t m. Cum uidissent autē discipuli eius
iacobus & ioh̄s. dixerunt. Dn̄e uis dicimus ut ignis descendat
de celo. et consumat illos. Et conuersus in cœlo cepit illos
dicens. Nescitis cuius sp̄s estis. Filius hominis non uenit
animas p̄dere. sed saluare. Et abiit in malud castellum.

L. cv.
m. lxxiiii.

Factu ē autē ambulantibus illis in uia. dixit quidā ad illū.
Sequar te. quocūq̄ ieris. Et ait illū. Vulpes foueas
habent. et uolucres cœli nidōs. filius autē n̄ habet ubi caput
reclinat. Ait autē ad alterum. sequer me. Ille autē dixit.
Dn̄e. p̄mitte mihi primū ire sepelire patrem meū. Dixitq̄
eius. Sine ut mortui sepeliant mortuos suos. tu autē uade
ad nuntia regnū dī. **E**t ait alter. Sequar te dn̄e.

L. cxv.
Sol.

Sed primū p̄mitte mihi renuntiare his quid omisit. Ait
ad illū. Nemo mitte manu suā in aratrum. & aspiciens
retro. ap̄tus ē regnū dī. **P**ost hæc autē designauit dn̄s
& alios septuaginta duos. & misit illos binos ante facies suā.

L. cxvi.
Sol.

in omnē ciuitatē & locū quō erat ipse uenturus. &

dicebat illis. **M**essis quidem multa. operari autē pauci.

Rogate ergo dñm messis. ut mittat operarios in messem.

Ite. ecce ego mitto uos sicut agnos inter lupos. **N**olite
portare sacculū neq. perā neq. calciamenta. et neminē
piciā salutaueritis.

In quācūq. domū intraueritis. pri-
mū dicitē. pax huic domui. Et si uis fuerit filius pacis. requi-
esceat sup illā pacurā. Sin autē. ad uos reuertetur.

In ea
de autē domo manete. edentes et bibentes quae apud
illos sunt. Dignus ē enī operarius. mercedē suae. **N**olite

transire de domo in domū. Et in quācūq. ciuitatē intraue-
ritis et susceperint uos. manducate quae apponunt uob.

Et uertite in firmos qui in illis. & dicit illis. Adpropinqua-
uit in uos regnū dī.

In quācūq. ciuitatē intraueritis
et nō receperint uos. exeuntes in plateas eī. dicitē. Et uicē
puluerē qui adhaesit nob de ciuitate urā. extergim in uos.

Tam hoc scitote. quod adpropinquat regnū dī. Dico uobis.
quia sōdomis in die illa remissius erit. quā illi ciuitati.

Vae tibi corazin. uae tibi bethsaida. Quia si uirgo & si-
dong factae fuissent uirtutes quae in uob factae sunt.

L. ex.
7. lxxii.
8. lxxiii.

L. cxii.
7. lxxvii.
8. lxxviii.

olumin cilicio sedentes & cinere peniterent. Verū
 tam tūro & fridoni remissius erit in iudicio. quā uob.
Et tucapharnaum usq. ad celū exaltata. usq. ad infer-
 nū dimergeris. **Q**ui uos audit. me audit. Et qui uos
 spernit. me spernit. Qui autē me spernit. spernit eum
 qui me misit. **R**euerſi sunt autē ^{ta.} lxx. ii. cū gaudio dicentes.
Dñe. etiam demonia subiciuntur nobis in nomine tuo. Et ait
 illis. Videbam satanam sicut fulgur de celo cadentem.
 Ecce dedi uob potestatem calcandi sup serpentes & scorpiones.
 et sup omnē uirtutē inimici. et nihil uos nocebit. Verū
 tam. in hoc nolite gaudere. q̄ spiritus uob subiciuntur.
Gaudete autē. quod nomina ur̄a scripta s̄ in celis. **I**n ipsa hora
 exultauit sp̄s sc̄o. et dix̄. Confiteor tibi pat̄ dñe celis & t̄re.
 q̄ abscondita haec a sapientib; et prudentib; et reuelasti
 ea paruulis. Etiam pat̄. quia sic placuit ante te. **O**mnia
 mihi tradita sunt a pat̄e meo. Et nemo scit quis sit filius nisi
 pat̄. Et quis sit pat̄ nisi filius. et qui uoluerit filius. reuelare.
Et conuersus ad discipulos suos. dix̄. Beati oculi qui uident
 quae uidentis. Dico enim uob q̄ multi prophete & reges uoluer-
 uiderē quae uos uidentis. & n̄ uider̄. Et audire quae auditis.

Lxxvi.
 T I
 m. xcniii.
 R
 m. xcnii.
 φ. cxx.

Lxxv
 Sol.

Lxx
 T m. c.

Lxxviii.
 T III
 m. cxl.
 T. cxii.
 φ. lxxxvii.

Lxxv
 T m. c.

. & n̄ audierunt; **E**tecce quidā legis peritus surrexit:
 tēptans illū et dicit. Magister. quid faciendū uitā et n̄a
 possidebo. **A**lle dixit ad eū. In lege quid scriptū ē. quomodo
 legis. **I**lle respondens dixit. Dilige dñm dñm tuū ex toto corde
 tuo. et ex tota anima tua. et ex omnib; uirib; tuis. & ex
 omnimento tua. Et proximum tuū sicut te ipsum. Dixitq; illi.
Recte respondisti. hoc fac & uiues. **I**lle autē uolens iustificare
 se ipsū dixit ad iūm. Et quis ē meus proximus. **S**uspiciens autē
 ius dixit. Homo quidā descendebat ab hierēm in hiericho.
 et incidit in latrones; Qui etiā despoliauerūt eū. et plagis in
 positis. abierūt semi uiuo relicto; **A**ccidit autē ut sacerdos quidā
 descenderet & eadē uia. et uisus illo. p̄ter iuit. **S**imilit̄ et
 leuita cū eēt secus locū et uideret eū. p̄transiit. **S**amaritan
 autē quidam iter faciens. uenit secus eū. et uidens eū in se dū
 motus est. **E**t ad p̄prios. alligauit uulnera ei infundens oleū
 & uinū. et inponens illū in iumentū suū duxit in stabulū. & curā
 eius egit; **E**t alter adie p̄tulit duos denarios. & dedit stabu
 lario & ait. Curā illius habe. **E**t quid cūq; superogaueris.
 ego cū rediero reddā tibi. **Q**ui horū triū uidetur tibi p̄
 ximus fuisse illi qui incidit in latrones. **A**lle. dixit.

Quisecit misericordiam illū. Et ait illi. Vade et tu fac similiter.
 Factū ē autē dū irent. et ipse intrauit in quoddā castellū. Et mulier
 quaedā martha nomine. excepit illū in domū suā. Et haec erat
 soror nominemaria. quae etiā sedens secus pedes s̄ dñi au-
 diebat uerbu illius. Martha autē satagebat circa frequens
 ministerium. Quae stetit et ait. Dñe. n̄ ē tunc q̄d soror
 mea reliquit me solā ministrare. Dic ergo illi. ueneme ad
 iuuā. Et respondens dixit illi dñs. Martha-marta. sollicita
 es. et turbaris erga plurima. Porro unū ē necessarium.

XI

Le xxiii.
 m. xliii.

Maria optimā partē elegit. quae non auferetur ab ea.
Et factū ē cū eēt in loco quodā orans. ut cessauit. dixit unus ex disci-
 pulis ei ad eū. Dñe. docenōs orare sic et ioh̄s docuit discipu-
 los suos. Et ait illi. Cū oratus dicite. Pax. sc̄i sc̄i cēt nom̄ tuū.

Adueniat regnū tuū. panē nr̄m cotidianū dā nob̄ hodie. et di-
 mitte nob̄ peccatā nr̄a siquidem et ipsi dimittimus omni de-
 bent nob̄. et nenos inducas in temptationē. **E**t ait ad illos.

Le xxiiii.
 sol.

Quis nr̄m habebit amicū. et ibit ad illū medianocte. et dicet illi.
Amice. cōmoda m̄ tres panes. qm̄ amicus m̄s uenit de uia ad
 me et n̄ habeo q̄d ponā ante illū. Et ille de intus respondens.
 dicat. Nolum molestus eē. iam ostiū clausū ē et puer m̄. et

me cū sunt incubili. n̄ possū surgere & dare tibi. Et ille si
p̄seuerauerit pulsans. dico uob. Et si n̄ dabit illi. surgens eo
q̄d amicus ei sit. p̄p̄n̄bitatē tamē ei surgat & dabit illi quot
quot habet & necessarios. **E**t ego uob dico. Petite et dabitur
uob. Quaerite et inuenietis. Pulsate. et aperietur uobis.

Omnis enī qui petit accipit. & qui querit inuenit. et pulsanti
aperietur. Quis autē ex uob patre petet panē. nūq̄d lapidē
dabit illi. Aut pisicem. nūq̄d p̄ pisce serpentē dabit illi.

Aut si petierit ouū. nūq̄d porrigat illi scorpionē. Si ergo
uos cū sitis malinoctis bona data dare filiis uis. quanto ma
gis pat̄r̄ ūr̄ de celo dabit sp̄m̄ bonū petentibus sē. **E**t erit
eiciens demoniū & illud erit mutū. Et cū eiecisset demo

nū. loquitur sē mutus. & admiratae sunt turbe. **Q**uidā
autē ex eis dixer. In beelzebub principe demoniorū eicit
demonia. **E**t alii tēptantes. signū de celo querēbant ab eo.

Ipsē autē ut uidit cogitationes eorū. dixit. Omne regnū in sē
ipsū diuisū desolatū. Et domus sup̄ domū cadet. Si autē &
satanas in sē ipsū diuisus ē. quomodo stabit regnū ipsius.

Qui adicit in beelzebub eicereme demonia. Si autē ego
in beelzebub eicio demonia. filii uiri in quo eiciunt.

lxxxii
T. 11
m. cxxiii

lxxxiii
T. 11
m. cxxiiii
R.
m. cxxv.

lxxxiiii
T. 11
m. cxxv
R.
m. cxxvi.

I deo ipsi iudices urierunt. Porro. si indigit odi ei demonia.
 pfecto puenit in uos regnū di. Cū fortis armatus custodit
 atriu suū. in pace sunt ea que possidet. Si aut fortior illo sup
 ueniens uicerit eū. uniuersa arma eius aufert in quib; confide
 bat. et spolia ei distribuet. Quinē me cū aduersū me est. Et
 qui nō calligit me cū. dispigit. **C**um in mundus spiritus exi
 erit de homine. pambulat p loca in aquosa. querens requie
 et nō inueniens dic. Reuertar in domū meā unde exiui.

L. cxxx.
 7
 m. cxxxiiii.

Et cū uenerit. inuenit scopis mundatā. Et tunc uadit & adsumit
 septē dios spiritus nequiores esse. et ingressi habitant ibi.

Et sunt nouissima hominis illius periora prioribus. **F**altū
 ē aut cū hec diceret. extollens uocē quēdam mulier de turba.
 dixit illi. Beatus uenit quatepor taurit. & ubera que suxisti.

At ille dix. Quin immo. beati qui audiunt uerba dī & custodiunt
 illud. **T**urbis aut concurrentib; coepit dicere. Generatio
 hæc. generatio nequā ē. Signū quærit. & signū nō dabit illi.
 nisi signū iōne. Nam sicut iōnas fuit signū nīne uicis. ita erit
 et filius hominis generationi isti. **R**egina austris surgit in
 iudicio cuius uiris generationis huius & condemnabit illos.
 quia uenit a finibus terræ. audire sapentiā salomonis.

L. cxxxii.
 7
 m. cxxxviii.

L. cxxxii.
 501

Et ecce plures salomone hic. Viri in euntē surgent in iudicio
cū generatione hac. et condēnabunt illū. q̄ penitentia
eger̄ ad p̄dicationē ionae. Et ecce plures. quam iona hic.

Nemo lucernā accendit et in abscondito ponit. neq. sub modio
sed sup. candelabrum. ut qui ingreditur tur. lum. uideant.

Lucerna corporis tui. ē oculus tuus. Si oculus tuus fuerit sim-
plex. totū corpus tuū lucidū erit. Si autē nequus fuerit.
& iā corpus tuū tenebrosū erit. Vide ergo ne lumen
quod in te ē tenebras sint. Si ergo corpus tuū totū lucidū
fuerit n̄ habens aliquā partē tenebrarū. erit lucidū
totū. Et sicut lucerna fulgoris inluminabit te.

L. cxxxiii.
m. xlvii.

Et cū loquerēt. rogauit illū quidā pharisaeus ut pranderet
apud se. & ingressus recubuit. Pharisaeus autē coepit
intra se reputans dicere. quare n̄ baptizatus ē ante
prandium. Et ait dñs ad illū. Nunc uos pharisaei quod
de foris ē calicis & ceterum mundatis. Quod autē intus est
ur̄m. plenū ē rapina & iniquitate. Stulti. nonne qui fecerit
quod de foris ē. etiā id quod de intus ē fecit. Verū tamen
quod super. date elemosinā. & ecce omnia mundasunt uob.

Sed uae uob pharisaeis. qui decimatis mentam & rutā.

L. cxxxvii.
 T. V.
 m. cc. xxviii.
 R.
 m. cxxxvi.

L. cxxxviii.
 T. V.
 m. cc. xxviiii.

L. cxi.
 T. V.
 m. cc. xxviiii.

L. cxli.
 T. V.
 m. cc. xl.

L. cxlii.
 T. V.
 m. cc. xxx.

L. cxliii.
 sol.

Et omne holus. et p̄ter tuū iudiciū & caritatē dī. Haec autē.
 oportuit facere. & illa nō mittere. **V**ae uob̄ pharisaeis. q̄
 diligitis primas cathedras in synagogis. et salutationes in
 foro. **V**ae uob̄ q̄ estis ut monum̄ta quae n̄ apparent. & ho
 mines ambulantes supra. nesciunt. **R**espondens autē quidā
 ex legis peritis. ait illi. Magister. haec dicit. et uob̄ contumeliā
 facis. Ait ille. ut. Et uob̄ legis peritis. uel. q̄ coneratis homines
 onerib; que portari n̄ possunt. & ipsi unodigitū uro n̄ tangitis sar
 cinas. **V**ae uob̄ q̄ edificatis monum̄ta p̄phetarū. patres autē
 ur̄i occider̄ illos. Profitebor et edificamini. q̄d consentitis operib;
 patrū ur̄orū. **I**n quidē ipsi eos occider̄. uos autē edificatis eorum
 sepulchra. **P**ropt̄ ea et sapientia didix̄. Mittā ad illos
 p̄phetas et apostolos. & ex illis occident et p̄sequent̄. Unqu
 rat̄ sanguis omnīū p̄phetarū qui effusus ē. a constitutione
 mundi. a generatione ista. Nūquidē abel. usq̄ ad sanguinē
 zacharie qui perit in altare & edem. Itā dico uob̄. req̄ret̄
 ab hac generatione. **V**ae uob̄ legis peritis. q̄ tulistis clauē
 scientiae. ipsi n̄ introistis & eos qui introibant prohibuistis.
Cum haec ad illos diceret. coeper̄ pharisaei & legis periti grauit̄
 insistere. & eos ei opprimere de multis insidiar̄tes ei. que

L. cx
 m. cc

X

rentes cupere aliquid ex ore eius accusarent eum. Multis
aut turbis circumstantibus; ita ut se invicem conculcarent. coepit
dicere ad discipulos suos. **A**ttendite a fermento pharisaeorum
quod est in poculis. **N**ihil aut optatum est quod non reveletur. neque abs-
conditum quod non sciatur. Quinque enim tenebris dixistis. in lumine
dicentur. Et quod in aure loquati estis in cubiculis. predicabit in aethis.

L. c. xlv.
T. xi. m.

Dico autem vobis amici mei. ne terre aminabitis qui occidunt corpus.
& post haec non habent amplius quid faciant. Ostenda autem vobis.
quae timeatis. Timeo eum. qui postquam acciderit. habet & potes-
tatem mittere angelum suum. Et tradico vobis. hunc timeo. Nonne
quinque passeret veniunt de pondio. & unus ex illis non est in obli-
vione coram deo. Sed et capilli capitis vestri. omnes numerati sunt.

Nolite ergo timere multis passeribus; plures estis. Dico autem vobis.
omnis qui cumque confessus fuerit in me coram hominibus; & filius ho-
minis confitebitur in illo coram angelis dei. **Q**ui autem nega-
verit me coram hominibus. denegabitur coram angelis dei.

Et omnis qui dicit verbum in filium hominis. remittetur illi. Et autem
qui in spiritum sanctum blasphemaverit. non remittetur. **C**um autem
inducent vos in synagogas & ad magistratus & potestates.
nolite solliciti esse quae dicitur aut quid respondeatis. aut quid

L. c. xlvii.
T. xli.
m. c. c. l. iii.
R.
m. .ccc. l. iii.

L. c. lxxviii.
Sol.

dicatis. Spiritus enim sanctus docebit uos in ipsa hora quae
 oporteat dicere. **A**it autem ei quidam de turba Magister:
 dic fratri meo ut diuidat mecum hereditatem. At ille dixit ei:
Homo quis me constituit iudicem aut diuisorem super uos?
Dixitque ad illos. Videte et caute ab omni auaritia. quoniam
 abundantia cuiusquam uitae eius est ex his quae possidet.
Dixit autem similitudinem ad illos dies. Homini cuiusdam diuitis
 uberes fructus ager attulit. et cogitabat in se diebus.
Quid faciam quod non habeo quo congregare fructus meos? Et dixit.
Hoc faciam. Destruam horrea mea et maiora faciam. et illuc
 congregabo omnem quae nata est mihi. et bonam meam. Et dicitur
 anima mee. Anima habes multam bonam posita in annos plu-
 rimos. requiesce. comede. bibe. epulare. Dixit autem illi dicitur.
Sultus. haec nocte anima tua repetunt a te. quae autem parasti
 cuius erunt? Sic est qui sibi thesaurizat. et non est in diem

L. cl.
m. lxxviii.

Dixitque ad discipulos suos. Ideo dico uobis. nolite solliciti esse
 animae quid manducetis. neque corpori quid uestiamini.
Anima plus est quam esca. et corpus quam uestimtum. Conside-
 rate coruos. quoniam non seminant. neque metunt. quibus non est
 cellarium. neque horreum. et dicitur pascat illos. Quanto magis

. uos plures estis illis. Quis autem uos cogitando potest
 adicere ad statum suum cubitum unum. Si ergo neque quod mi-
 nimus potestis. quid de ceteris solliciti estis. Considerate
 ulia. quomodo cresunt. non laborant. non nent. Dico autem uob.
Nec salomon in omni gloria sua uestebatur sicut unum ex istis.
Sicut feniculum hodie in agro est. & cras in clubanum mittitur
 & sic uestis. quam magis uos pusille fidei. Et nolite
 querere quod manducetis aut quid bibatis. & nolite iri
 sublimem tolli. Haec enim omnia. gementes mundi querunt.
Pater autem scit. quoniam his indigeatis. Verumtamen querite reg-
 num dei. & haec omnia adiciuntur uobis. **N**olite timere pusillus
 grex. quia complacuit patri uro dare uobis regnum. **V**endite
 quae possideatis. et date elemosinam. **F**acite uobis saccu-
 los qui non ueterescunt. thesaurum non deficientem in caelis.
 quo fur non adpriet. neque tinea corrumpit. **U**bi enim thes-
 aurus uestrum est. ibi et cor uestrum erit. **S**icut lumbi uiri pendentes.
 et lucernae ardentes. Et uos similes hominibus expectantibus
 dominum suum. quando reuertatur a nuptiis. **U**t cum uene-
 rit et pulsauerit. confestim aperiamus ei. **B**eati seruilli
 quos cum uenerit dominus. inuenit uigilantes. Amen.

uof

L. cl. ii.
 7. ii.
 m. ccc. lxxiii.
 R.
 m. ccc. lxxiii.

L. cl. vi.
 7. v.
 m. ccc. lxxvi.

dicouit quod periret se et faceret illos discumbere. et
transiens ministrabit illis. Et si uenerit in sedem iuglicae et
si inter iuglicae uenerit et ita uenerit. beatisunt serui illi.

Hoc autem scitote quoniam si sciret et parat familiae quahora fur ueniret et
uigilaret utique et non sineret et profugeret in domum suam. Et uos
estote parati. quia quahora non putatis filius hominis ueniret.

Ait autem ei petrus. Domine ad nos dicis hanc parabolam. an et ad omnes?

Dixit autem dominus. Quis putas est fidelis dispensator et prudens. quem
constituit dominus super familiam suam. ut de illis sint ceperit tritici
mensuram? Beatus ille seruus quem cum uenerit dominus. in
uenit et ita faciente. Veredico uobis. quia supra omnia quae
possidet et constituet illum. **Q**uod si dixerit seruus ille in
cordesuo mora facit dominus in se uenire et coeperit perire et
pueros et ancillas. et edere et bibere et inebriari. Ve
nit et dominus seruillus in die quem non sperat. et hora quem
nescit et diuidet eum. partemque ei cum infidelibus. ponet.

Ille autem seruus qui cognouit uoluntatem domini sui et non praeparauit
et non fecit secundum uoluntatem eius. uapulabit multis.

Quia autem non cognouit et fecit digna plagis. uapulabit paucis.

Omnium autem cui multa data sunt. multum quaeretur ab eis.

L. clvi.
m. celxviij.
m. clv

L. clvii.
m. celxv.

L. clviii.
m. celxvii.

L. clviiii.
sol.

Et cui comendauerunt multum plus petent ab eo. **I**gnem ueni
 mittere in terram. et quid uolo nisi accendatur. Baptis-
 mus autem habet baptizari. et quomodo coartor usque dupli-
 catur. Putatis quod ueni mittere in terram. Non
 dico uobis sed separationem. Erunt enim ex hoc et in domo una
 diuisi. tres in duo. et duo in tres diuidentur. Patris in filium.
 Et filius in patrem suum. Mater in filiam. et filia in matrem. Socrus
 in nurum suum. et nurus in sacrum suum. **D**icebat autem et ad turbas.

Cum uideratis nubem orientem ab occasu. statim dicitis imbus
 uenit. et ita fit. Et cum austrum flantem dicitis quod uentus
 erit. et fit. Hypocrite. faciem terrae et caeli nostis prophare.
 hoc autem tempus quomodo non prophatis. Quid autem et uobis ipsis
 non iudicatis quod iustum est. **C**um autem uocatus es cum aduer-
 saris tuo ad principem in iure. da operam liberari a bello.

Ne forte trahat te apud iudicem. et iudex tradat te ex-
 altori. et exaltor mittat te in carcerem. Dico tibi. non
 exies inde. donec etiam nouissimum minutum reddas.

Aderant autem quidam ipsorum tunc praenuntiantes illi de galileis.
 quorum sanguinem pilatus miscuit cum sacrificiis eorum.

XIII

Et respondens dixit illis. Putatis quod hi galilaei prae-

omnibus galilaeis fuerunt peccatores. quod talia passisunt.

Non dico uobis. Sed nisi penitentiam habueritis. omnes similiter peribitis. Sicut illi decem & octo supra quos cecidit turris in siloam. & occidit eos. Iuratis quia et ipsi debitorum fuerunt pro omnes homines habitantes in iherusalem.

Non dico uobis. Sed si non penitentiam egeritis. omnes similiter peribitis. **D**icebat autem hanc similitudinem. Arborem ficum habebat quidam plantatam in uinea sua. et uisit querens fructum in illa. et non inuenit. Dixit autem ad cultorem eius.

Eccc anni tres sunt ex quo uenio quaerens fructum in ficulnea hac. & non inuenio. Succide ergo illam. Ut quid & uisita terra occupat. At ille respondens. dixit illi. Domine. dimitte illam et hoc anno usque dum fodiam circa illam. & mittam stercorem. Et si quidem fecerit fructum. Sin autem in futurum succides eam. Erat autem docens in synagoga sabbatis. Et ecce mulier quae habebat spiritum infirmitatis annis. xviii. & erat inclinata. necominus poterat sursum respicere. Quae cum uideret in se. uocauit ad se & ait illi. Mulier. dimissa es ab infirmitate tua. Et in posuit illi manus. & confestim erecta est. et glorificabat dominum.

L. clxiii.

X
Sol.

Respondens autē archisr̄ nagogus indignans q̄ sabbato cu-
rass̄ & iur̄ dicebat turbe. Sex dies s̄ in quib; oportet
operari. In his ergo uenite & curamini. & n̄ die sabbati.

Respondit autē illū dñs. & dix̄. Hypocrite. unusquisque
ur̄m sabbato n̄ soluit bouē suū aut asinū ap̄ sepio & ducit
ad aquarē. Hanc autē filiū abrahę quā alligauit sa-

tanas ecce decē & octo annis. n̄ potuit solui aumculo

istodie sabbati. **E**t cū hec diceret. erubescerant

om̄s aduersarij ei. Et om̄s populus gaudebat. in uniuersis
quæ gloriose fiebant ab eo. **D**icebat ergo. Cui

simile ē regnū di. et cui simile eē existamabo illud.
Simile ē grano sinapis. qđ acceptū homo misit in hortū suū.
Et creuit. et factū ē in arbore magnā. et uolucres celi
requieuer̄ in ramis eius. **E**t iterū dix̄. Cui simile
est imabore regnū di. **S**imile ē ferm̄to qđ acceptum
mulier abscondit in farine sata tritice. donec fermentaret̄
totū. **E**t ibat p̄ ciuitates et castella docens. & iter
faciens in hier̄tm. **A**it autē illi quidā. Dñe. si paucis
quis saluatur. **I**psē autē dix̄ ad illos. Contendite
intrare p̄ angustā portā. q̄ multa dicunt querent.

L. clxxx.
m. lxx.

L. clxxi
T. V.
m. Lx

intrare. & non poter. **C**um autē intrauerit pat̄ fami-
lias & cluserit ostium. et incipietis fonsitare & pulsare
ostiu dicens. Dnē. aperir nob. Et respondens. dices uobis.
Nesci uos. unde sitis. Tunc incipietis dicere. Manducauimus
corā te & bibimus. & implatis nr̄is docuisti. Et dices uobis.
Nesci uos. unde sitis. Discedite a me. om̄s operari iniquitatis.

L. clxxii
T. V.
m. Lxx.

Libert̄ fletus. et stridor dentium. **C**um uideritis abra-
ham. & isaac. et iacob. et om̄s p̄phetas in regnodi. uos autē
expelli foras. Et uenient a oriente & occidente. & ex
aquilone & austro. & accumbent in regnodi. **E**t ecce s̄
nauissimi qui erant primi. & s̄ primi q̄erant nouissimi.

L. clxxiii
T. II.
m. clxxiiii.
m. clxxi.

Impudic̄ accesser̄ quidā phariseor̄ dicens illi. Exi & uade
hinc. q̄ herodes uult te occidere. Et ait illis. he
& dicitte uul pulli. Ecce eici demonia et sanitates p̄ficio
hodie & cras. & tertia consumor. Verūtān̄ oportet
me hodie & cras & sequenti. ambulare. quia n̄ capio p̄
pheta perire extrahier̄ tm̄ **H**ier̄ tm̄. hier̄ tm̄. que
occidit p̄phetas. & lapidas eos q̄ mittunt̄ calce. Quoti
ens uolui congregare filios istos que ad modū auis nidū
suū sub pennis. & noluiisti. Ecce relinquet̄ uos domus̄.

L. cl

L. clxxv
T. cc. xli.

Di. co aut uob. Quia non uidebitis me. donec ueniat cū dice. tis.

Benedictus qui uenit in nomine dñi. **E**t factū ē cū intrare
 in domū cuius dā principis phariseorū sabbato manducare
 panē. & ipsi obseruabant eum. Et ecce hō quidā hīdropicus.

Et respondens ihs. dixit ad legis peritos &
 phariseos dicens. Silice & sabbato curare. At illi tacuerunt.

Ipsē uero ad phensū. sanauit eū & dimisit. Et respondens
 ad illos dixit. Cuius uisum asinus aut bos in puteū cadat. & non
 continuo extrahat illū die sabbati. Et n̄ poterant ad hec

respondere illi. **D**icebat autē & ad inuitatos parabolā
 intēdens quomodo primos accubitos eligerent. dicens
 ad illos. Cū inuitatus fueris ad nuptias. n̄ discumbas
 in primo loco. Ne forte honoratiores sit inuitatus ab eo.
 & ueniens is qui te et illū uocauit. dicat tibi. Da huius locū.

Et tunc incipias cū rubore nouissimū locū tenere. Sed cū
 uocatus fueris. uade & cūbe in nouissimo loco. Ut cum
 uenerit qui te inuitauit. dicat tibi. Amice. ascende su
 perius. Tunc erit tibi gloria. corā simul discumbentib;.

Quia om̄s quisē exaltat humiliabit. & quisē humiliat
 exaltabitur. **D**icebat autē et ei. quisē inuitauerat.

clxxxi.
x
sol

clxxvii.
l
xv.
xxv.

clxxxviii.
c
ol.

clxxxviii.
c
sol.

l. clxxx.
sol.

Cum facis prandium aut cenam. noli uocare amicos tuos.
neque fratres tuos. neque cognatos. neque uicinos diuites.
ne forte et ipsi te reuertentur. et fiat tibi retributio.

Sed cum facis conuiuium. uoca pauperes. debiles. claudos.
caecos. et beatus eris. quoniam non habent retribuere tibi.
retribuetur enim tibi in resurrectione iustorum.

Haeccum audisset. quidam de simul discumbentibus. dixit illi.
Beatus qui manducabit panem. in regno dei. **A** ipse dixit ei.

Homo quidam fecit cenam magnam. et uocauit multos. Et misit
seruum suum hora cense dicere inuitatis ut uenirent. quia
iam parata sum. Et coeperunt simul omnes excusare. Primus
dixit. Villam enim et necesse habeo exire. et uidere illam.
rogote habeme excusatum. Et alius dixit. Iugabouem enim
quinq. et opobare illam. rogote habeme excusatum.
Et alius dixit. Vxorē duxi. et ideo non possū uenire. Et re-
uersus seruus. nuntiauit haec domino suo. Tunc iratus
pater familias. dixit seruo suo. Exi cito in plateas et uicos ci-
uitatis. et pauperes et debiles. et caecos et claudos. introduce
huc. Et ait seruus. Domine. factum est ut imperasti. et adhuc
locus est. Et ait dominus seruo. Exi in uias et saepes. et

L. c. Lxxx. i.
m. cc. xxi.

-compelle intrare. ut impleat domus mea. Dico autem uobis.

Quod nemo uirorum illorum qui uocatis. gustabit cenam meam.

Ibant autem turbe multe cum eo. et conuersus dixit ad illos.

Siquis uenit ad me et non odit patrem suum et matrem. et uxorem et filios. et fratres et sorores. adhuc anima et animam suam non potest esse discipulus. Et qui non hauiat crucem suam et uenit pro me.

non potest esse discipulus. **Q**uis enim ex uobis uolens turrem edificare. non prius sedens computat sumptus quam necessarius sit habet ad perficiendum. Ne postea quae posuerit funda-

mentum et non potuerit perficere. omnes qui uident incipiant in ludere ei dicentes. Quia hic coepit edificare. et non potuit consummare. Aut quis rex iturus committere bellum aduersus diuitem. non sedens prius cogitat si possit cum decem milibus occurrere ei qui cum uiginti milibus uenit ad se. Alioquin. adhuc illo longe agente. legatione

mittens rogat ea quae pacis sunt. **S**ic ergo omnis ex uobis qui non renuntiat omnibus quae possidet. non potest esse discipulus.

Bonum est sal. Si autem sal quoque euauerit. in quo condietur. Neque intra. neque in sterquilinum utile est. sed foras mittetur. Qui habet aurem audiendi. adiat.

clxxxii.
xvi.

xxxiii.
ol.

xxxiiii.
cvi.

xxxv.
xi.
ii.

xv

L. clxxxvii
 T. lxxii
 R. xxii

Erant autē adpropinquantes ei publicani et peccatores. ut audirent illū. Et murmurabant pharisaei et scribae dicentes. Quia hic peccatores recipit. & manducat eū illis. **E**t ait ad illos parabolā istā. dicit. Quis ex uobis homo qui habet centū oues. et si perdidit unā ex illis. nōne dimittit xxiiii. in deserto & uadit ad illā quae perierat donec inueniat illā? **E**t cū inuenierit eā. inponit inumeros suos gaudens. Et ueniens domū. conuocat amicos & uicinos. dicens illis. Congratulamini mihi. quia inueni ouē meā quae perierat. Dico uob. qđ ita gaudium erit in celo sup uno peccatore penitentiā agente. quā sup xxiiii. iustis qđ nō indigent penitentiā. **A**utq. mulier habens dragmas decē. si perdidit dragmā unā. nonne accendit lucernā & uertit domū & quaerit diligentē donec inueniat. **E**t cū inuenierit. conuocat amicas & uicinas. dicit. Congratulamini mihi. quia inueni dragmam quae perdideram. **I**ta dico uob. gaudium erit corā angelis dei. sup uno peccatore penitentiā agente. **A**t ait. Homo qđā habuit duos filios. & dixit ad uelocitior ex illis patri. Pater. dā mihi portionē substantiāe quae me conungit. **E**t diuisit illis substantiā. **E**t non post multos dies congregatis

L. clxxxviii.
 Sol.

L. clxxxviiii.
 T. clxxxix

L. clxxx
 T. clxxx

L. xc.
 Sol.

omnib; adulescentior filios. peregre p̄fectus ē in regione
 longinqua. & ibi dissipavit substantiā suā uiuendo luxuriose
 Et post quā comā consumasset & facta ē fames uelida in regione
 illa. & ipse coepit egere. Et abiit. & adhesit unicuique re
 gionis illius. & misit illū in uillā suā ut pasceret porcos. Et
 cupiebat implere uentrem suū de filiquis quas porci man
 ducabant. & nemo illi dedit. In se autē reuersus. dixit.
 Quam mercennarij patris mei abundantē panib; ego autē
 hic fame pereō. Surgā & ibo ad patrem meū. & dicā illi.
 Pat̄ peccaui in celū & corā te. & iam non sū dignus uo
 cari filius tuus. fac me sicut unū de mercennarijs tuis.
 Et surgens. uenit ad patrem suū. Cū autē adhuc longe eēt
 uidit illū pater ipsius. & misit ad eum. Et accurrens
 cecidit super collū eī. & osculatus ē eū. Dixitq; ei filius. Pat̄
 peccaui in celū & corā te. iam nō sū dignus uocari filius tuus.
 Dixit autē pater ad seruos suos. Citō portate stolā primā & indu
 cite illū. & date anulū in manū eī. & calciamenta in pe
 des. Et adducite umulū saginatū & occidite. & mandu
 cemus. & epulemur. Quia hic filius meus mortuus erat
 & reuixit. perierat & inuentus est. Et coepit epulari.

Erat autem filius eius senior in agro. Et cum ueniret ad egyptum.
 quare ad domum. audiuit symphoniam & chorum. Et uocauit unum
 de seruis. & interrogauit quae haec essent. Isque dixit illi.
 Fratruus uenit. & occidit illum patruus ut ulum saginatum. quia
 saluum illum recepit. Indignatus est autem. & nolebat introire.
 Patruus ergo illius egressus. coepit rogare illum. At ille respondens.
 dixit patri suo. Ecce tot annis serui uoti tibi. et nunquam mandatum
 tuum proterui. & nunquam dediisti mihi hedum. ut cum amicis meis
 epularer. Sed postquam filius tuus hic quidem uorauit substan-
 tiam suam cum meretricibus. uenit. occidisti illum ut ulum saginatum.
 At ipse dixit illi. Filii tui septem cum es. & omnia mea tuus. Lepulari
 autem et gaudere oportebat. quod tuus hic mortuus ^{fu} erat **Sireus**.
 Perierat. & inuentus est. Dicebat autem ad discipulos suos.
 Homo quidam erat diues qui habebat uilicum. & hic diffamatus
 est apud illum. quasi dissipasset bona ipsius. Et uocauit illum.
 & ait illi. Quid hoc audio de te? Redde rationem uilicationi
 mistae. iam enim non poteris uilicare. Ait autem uilicus in trase.
 Quid faciam quod dominus meus aufert a me uilicationem? Fodere
 non ualeo. mendicare erubescio. Scio quid faciam. Ut cum amotus
 fuero a uilicatione. recipiant me in domo sua. Conuocatis

itaq; singulis debitorib; dominisui. dicebat primo. Quantū
 debes domi nomeo? At ille dix. Centū cados olei. Dixq; illi.
 Accipe cautionē tuā. et sede cito. scribe. Ita. Deinde alio dix.
 Tu uero quantū debes? Quiat. Centū coros tritici. At illi.
 Accipe litteras tuas. scribe octoginta. Et laudauit dñs uilicū
 iniquitatis. q; prudentē fecisset. Quia filii huius sc̄ti. pru
 dentiores filis lucis in generatione sua sunt. Et ego uob dico.
 Facite uob amicos. de mammona iniquitatis. Ut cū defeceri
 tis. recipiant uos in aeterna tabernacula. Qui fidelis
 ē in minimo. & in maiore fidelis ē. Et qui in modico iniquus
 ē. & in maiore iniquus ē. Si ergo in iniquo mammona
 fidelis n̄ fuitis. quod uerū ē quis credet uob? Et si in ali
 eno fidelis n̄ fuitis. qd̄ uerū ē quis dabit uob? Nemo ser
 uus potest duob; dominis seruire. Aut enim unū odiet &
 alterū diliget. aut unū adhaerebit & alterū contemnet.
 Non potestis dō seruire. & mammonae. Audiebant
 aut̄ om̄ia haec pharisaei qui erant auari. & deridebant
 illū. Et ait illis. Vos estis qui iustificatis uos corā hominib;
 d̄s aut̄ nouit corda ur̄a. Quia quod h̄ om̄ib; altū ē. ab
 ominatio ē ante dñm. Lex et prophete usq; ad iohannem.

Ex eo regnū di euangelizatur. & omnis in illud uim facit.

L. cxciii.
T.
m. xxxciii.

Facilius ē aūcaelū & terrā p̄terire. quā de lege unum
apicem cadere. **O**mnis quid mittit uxore suā & ducit
alteram. moechatur. Et quid missam aur̄ odūc. moechat.

L. cxcv.
T.
m. cxc.
m. cv.

L. cxcvi.
sol.

Homo quidā erat diues. et induebatur purpura & brisso. & epu-
labat̄ cotidie splendide. Erat quidā mendicus nomine
Lazarus qui acebat ad ianuā eī ulcerib; plenus. cupiens r̄a-
turari de micis quae cadebant de mensa diuitis. Sed & canes
ueniebant. & lingebant ulcera eius. Factū ē aū ut morer̄ et
mendicus. et portaretur ab angelis in sinu abrahę. Mortuus
ē aū & diues. et sepultus ē in inferno. Eleuans aū oculos suos
cū ē in tor̄tis. uidit abrahā a longe. & Lazarū in sinu eī.
Et ipse clamans. dixit. Pat̄ abrahā. miserere mei. Et mit-
te Lazarū ut iminguat extremū digiti sui in aqua. ut re-
frigeret linguā meā. quia crucior in hac flamma. Et dixit
illi abrahā. Fili. recordare quae cepisti bona in uita tua.
& Lazarus similit̄ mala. Nunc aū hic consolatur. tu uero
cruciaris. Et in his omnib;. int̄ uos & nos. chaus magnū fir-
matū est. Vbi qui uolunt hinc transire ad uos n̄ possunt.
neq; inde huc transire. Et ait. Rogo ergo te pat̄.

ut mittas eum in domum patris mei. Habeo enim quinque fratres.
ut testetur illis. ne et ipsi ueniant in locum hunc tormentorum.

Et ait illi. Habent moyses et prophetae. audiant illos.

At ille dixit. Non patet Abraham. Sed si quis ex mortuis uerit ad eos.
penitentiam agent. Ait autem illi. Si moyses et prophetae non
audiunt. neque si quis ex mortuis surrexerit credent.

Et ad discipulos suos ait. Impossibile est ut ueniant scandalum.

Veniat autem illi. propter quem uenit. Ut uisus est illi filius lapidis molaris im-
positus circa collum eius et picciatur in mare. quia ut scandalum
unum de pusillis istis. **A**d tendite uobis. Si peccauerit frater tuus.
in crepantia. Et si penitentiam egerit. dimitte illi. **E**t si

septies in die peccauerit in te. et septies in die conuersus
fuerit ad te dicis penite me. dimitte illi. **E**t dixerunt
apostoli domino. Ad auge nos fide. Dixit autem dominus. Si habueritis fi-
dem sicut granum sinapis. diceretis huic arbori moro. era-
dicare et transplantare in mare. et obediret uobis.

L. cxxviii.
7. clxxxiii.

Quis autem uerum habens seruum arantem aut pascentem. qui regresso
de agro dicit illi statim. transi recumbe. et non dicit ei para-
gaudium cane. et percinge te et ministra mihi donec manducem
et bibam. et post haec tum anducabis et bibes. Numquid.

gratiā habet seruo illi q̄ fecit quā sibi imperauerat.

Non puto. Sic et uos cū feceritis om̄ia quae p̄cepta s̄ uobis.
dicite. Serui inuitales sumus. q̄d debuius facere fecim̄.

Et factū ē dū iret in iher̄tm. transiebat p̄ mediā samariā
& galileā. Et cū ingrederet̄ q̄dā castellū. occurser̄ ei
decē uiri leprosi. Quisite ter̄ alonge. & leuauer̄ uocē
dicentes. Inūp̄ceptor. miserere nr̄i. Quos ut uidit. dix̄.

te ostendite uos sacerdotib;. Et factū ē dū irent. mun
dati sunt. Unus aut̄ ex illis ut uidit q̄m undatus ē. re
gressus ē cū magna uoce magnificans d̄m. Et cecidit
in faciem ante pedes ei gr̄as agens. & hic erat sama
ritanus. Respondens aut̄ ihs̄ dix̄. N̄ne decē mundatis.

& nouē ubi sunt. N̄ne inuentus qui rediret & dare &
gl̄andō. nisi hic alienigena. Et ait illi. Surge uade.
q̄ si desiderua te saluū fecit.

Interrogatus aut̄ a pharisaeis
quando uenit regnū d̄i. respondit eis & dix̄. N̄ uenit
regnū d̄i cū obseruatione. neq; dicent. ecce hic. aut ecce

illuc. Ecce enim regnū d̄i intra uos est. **E**t ait ad dis
cipulos. Venient dies quando desideratis uidere unū
diem filii hominis. & non uidebitis. **E**t dicent uob̄.

Lccc.ii.
m. cclv.

Lccciii.
sol.

Lccc.
m. cc.
m. cx.

Ecce hic ecce illic. nolite ire. neq. sedemini. **N**am sic
fulgor coruscans de sub caelo in aqua sub caelosunt
fulgor. ita erit filius hominis in die sua. **P**rimū autē
oportet illū multā pati. & reprobari a generatione hac.

Et sicut factū ē in dieb; noe. ita erit et in dieb; filii hominis.

L. cccvii.

m. cclxi.

Edebant et bibebant. uxores ducebant & dabant ad nup
tias. usq. in diem quā intrauit noe in arcam. Et uenit
diluuiū et pdidit om̄s. **S**imilit̄ sic factū ē in dieb; loth.

Edebant et bibebant. emebant & uendebant. plantabant
& edificabant. Quā die autē exiit loth a sodomis. pluit
ignē et sulfur de caelo. & om̄s pdidit. Scdm̄ haec erit
quā die filius hominis reuelabitur. **I**n illa hora qui
fuerit in tecto & uasa eū in domo. n̄ descendat tollere illa.

Et qui in agro. similit̄ n̄ redeat retro. **M**emores estote
uxoris loth. **Q**ui cūq. quesierit animā suā seducā fa
cere. pd̄ illā. Et qui cūq. pdiderit illā. uiuificabit eā.

L. cccx

sol.

Dico uob. In illa nocte er̄ duo in lecto uno. unus adsūmet̄ &
alt̄ relinquetur. Duas er̄ moles in unū. una adsū
metur & altera relinquetur. Duo in agro. unus adsūmet̄.
& alt̄ relinquetur. **R**espondentes dicunt illi

L. cccxii.

m. cclxii.

L. cc. xiiii.
sol.

Ubi dicitur: Quid dicitis. Ubi cuique fuerit corpus. illuc congrega-
buntur aquile. Dicebat autem et parabolas ad illos. quoniam
oportet et se parare. et non deficere dicens. Iudex quidam erat
in quadam ciuitate quidam non timebat. et hominem non re-
uerbatur. Vidua autem quaedam erat in ciuitate illa. et
ueniebat ad eum dicens. Vindictam de aduersario meo. Et
nolebatur mutare tempus. Post haec autem dixit in se. Et si dicitur
non timeo ne hominem reuerbor. tamquam molestus est mihi
haec uidua uindicabo illam. ne in nouissimo uenientis suggil-
let me. At autem dominus. Audite quid iudex iniustus dicit.
Dicit autem non facis et uindictam electorum suorum clamantium ad se die
ac nocte. et patientiam habebit in illis. Dicit uobis. quod cito
facis et uindictam illorum. Verum tamquam filius hominis ueniens.
putas in uenire et fidem in terra. Dixit autem et ad quosdam qui
in se confidebant tamquam iusti et aspuebant ceteros. pa-
rabola ista. Duo homines ascenderunt in templum orarent.
unus pharisaeus et alter publicanus. Pharisaeus stans. haec
apud se orabat. Domine. gratias ago tibi quoniam iustus sicut ceteri
hominum. Raptores iniusti. adulteri. uelut etiam hic
publicanus. Ieiuno bis in sabbato. decimas do omnium

quae possideo. Et republicanus a longe stans nolebat
nec oculos ad caelum leuare. sed percutiebat pectus suū dicens.

Dñs. pprius est omni peccatori. Dico uob. descendit hic
iustificatus in domū suā ab illo. **Q**uia omnis quis exal-
tat humiliabitur. & quis humiliat exaltabitur. **A**dfe-
rebant autē ad illū & infames. ut eos tangeret. **Q**uod cū ui-
derent discipuli. increpabant illos. **I**hs autē conuocans illos
dixit. Sinite pueros uenire ad me. & nolite eos uetare.
talū ē enim regnū dī. **A**men dico uob. quicumq;
nō acceperit regnū dī sicut puer. nō intrabit in illud.

Et interrogauit quid dī princeps dicit. **M**agister bone.
quid faciens uitā aeternā possidebo. **D**ixit autē ei. **I**hs.

Quid medici bonū. **N**emo bonus nisi solus dī. **M**andata
nostrā. **N**on occides. non moechaberis. nō fur tu facies.
nō falsū testamōnū dices. **H**onora patrē tuū & ma-
trē. **Q**uia. **H**ec omnia custodiu. a iuuentute mea.

Quo audito ihs ait ei. **A**d huc unū tibi deest. **O**mnia quae
cūq; habes uende & dā pauperibus. & habebis thesau-
rū in caelo. & ueni sequere me. **H**is ille auditis.
contristatus ē quia diues erat ualde. **V**idens autē

Amey

L. cxxvi.
T. II.
m. cxxii.
R. m. cxi.L. cxxviii.
T. II.
m. cxxiiii.
R. m. cxxii.L. cxxx.
T. II.
m. cxxv.
R. m. cxxiii.cxi.
cxxx.cxxvii.
cxxxiii.
cxi.viii.
iiii.
ii.

in illū triste factū dix. Quā difficile qui pecunias
 habent in regnū dī intrabunt. Facilius ē enim camelū
 p̄ forā acū transire. quā dīntē intrare in regnū dī.
 Et dixerunt qui audiebant. Et quis potest saluus fieri?
 At illis. Quae impossibilia s̄ apud homines. possibiliasunt
 apud dīm. At aut̄ petrus. Ecce nos dimisimus om̄a. &
 sequuti sumus te. **Q**uid dix̄ eis. Am̄ dico vob̄. nemo ē
 qui relinquit domum. aut parentes. aut fr̄s. aut uxore.
 aut filios p̄ regnū dī. & non recipiat multo plura in hoc
 temp̄e. & in s̄tō uenturo uirtū aeternam. **A**d s̄psit
 aut̄ in̄ xii. & ait illis. Ecce ascendimus hierusol̄m.
 & consumabuntur om̄a quae scriptasunt p̄ prophetas
 de filio hominis. Tradetur enim gemib; & inludēt.
 et flagellabitur. & conspuetur. Et postquā flagel
 lauerint occident eū. et die tertia resurgēt.
Et ipsi nihil horū intellexer̄. Et erat uerbū istud abscon
 ditū ab eis. et n̄ intellegebant quae dicebantur. **F**actū ē
 aut̄ cū ad p̄p̄inquaret̄ hiericho. cecus quidā sedebat
 secus uiam mendicans. Et cū audiret turbā p̄eunte.
 interrogabat quid hoc eēt. Dixer̄ aut̄ ei. quod ihs̄ na

L. cc. xxi.
 T. II
 M. ccc. xiii.
 R. c. x.

L. cc. xxii.
 T. II
 M. ccc. xiiii.
 R. c. xii.

XVII

L. cc. xxiii.
 Sol.

L. cc. xx
 T. II
 M. ccc. x
 R. c. xx

zarenus transire. Et clamauit dicens. Inu fili dauid.
 miserere mei. Et qui pibant. increpabant eum ut taceret.
 I p seueromultomagis clamabat. fili dauid. miserere mei.
 S tans aut ihs. iussit illum ad ducem ad se. Et cum adpropinquasset.
 interrogauit illum dicens. Quid tibi uis faciam. At ille. dixit
 D ne. ut uideam. Et ihs dixit illi. Respice. fide seruus tesaluuum
 fecit. Et con festam uidit. et sequebatur illum magnificans
 dm. Et omnis plebs ut uidit. dedit laudem do. **E**t ingres
 sus. pambulabat hiericho. Et ecce uir nomine zacheus.
 et hic erat princeps publicanorum. et ipse diues. Et qua
 rebat uidere ihs. et non poterat p turba. q
 statura pusillus erat. Et pcurrens ascendit in arborem
 sicomorum ut uideret illum. q inde erat transiturus.
 E t cum uenisset ad locum. suspiciens ihs uidit illum. & dicit
 ad eum. Zachae. festinans descende. quia hodie in do
 motua o postea memanere. Et festinans descendit. &
 excepit illum gaudens. Et cum uiderent omnes. murmura
 bant dicentes. quod ad hominem peccatorem diues fasset.
 S tans aut zacheus. dixit ad ihs. Ecce dimidiu bonorum
 meorum dne. do pauperibus. Et si quid aliquo defraudaui.

L. cccxxi.
T. m. clviii.

L. cccxxiii.
Sol

L. cccxxiiii.
T. m. clxxiiii.
R. m. clviii

reddo quadruplum. At in se eadem. Quia hodie salus
domui huic facta est. eo quod ipse filius sit abrahę. **V**ent
enim filius hominis. quicquid periret & saluū facere quod peri
erat. **H**aec illis audientibus; adiciens dixit parabolam.
Eo quod decem ppe hierlm. et quia existimarent quod confecti
regni dñi manifestaretur. **D**ixit ergo. Homo quidam
nobilis abijt in regionē longinquā. accipere sibi regnū
& rēverti. **V**ocatis autē decem seruis suis. dedit illis decem
mnas. Et abiit ad illos. Negotiamini. dū uenio. Cuius autē
ei aderant illi. Et misi legationē. post illū dicentes.
Nolumus hunc regnare sup nos. Et factū ē ut rediret & accepto
regno. & iussit uocari seruos quibus dedit pecuniā. ut sciret
quantū quisq. negotiatus eēt. Venit autē primus. dicit.
Domine. mnas tua decem mnas adquisiuit. Et ait illi. Euge
serue bone. quia modico fidelis fuis. eris potestate habens
sup decem ciuitates. Et alius uenit dicit. Domine. mnas tua fecit
quinque mnas. Et huic ait. Et tu esto sup quinque ciuitates.
Et alius uenit dicit. Domine. ecce mnas tua quā habui repositā
in sudario. Timui enim te quia homo austeris es. tollis quod
non posuisti. & metis quod non seminasti. Dicit ei. De ore tuo

L. cccxxv.
T. m. clxxv.

te iudico seruenequē. Sciebas quod ego austeris hominibus
tollens quod non posui. & metens quod non seminavi. Et quare
non dedisti pecuniam meam ad mensam. & ego ueniens cum usuris
utique exigissem illud. Et adstantibus dixit. Auferite ab
illo omniam. & date illi quid decem minas habet. Et dixerunt ei.

Domine. habet decem minas. **D**ico autem uobis. quia omnia habenti
dabitur. Ab eo autem qui non habet. & quod habet auferet ab eo.

L. cc. xxxc.
T. II.
m. cclxxxv.
m. xcl. ii.

Verum tam inimicos meos illos qui noluerunt me regnare super se.

adducite huc & interficite ante me. **E**t his dictis proce-
debat ascendens hierosolimam. Et factum est cum ad pro-
pinquasset ad bethfage et bethania ad montem qui uocatur
oliueta. misit duos discipulos suos dicens. Ite in castellum quod
contra est. In quod introeuntes inuenietis pullum asine
alligatum cui nemo unquam hominum sedit. soluite illum & ad-
ducite. Et si quis uos interrogauerit quare soluitis. sic
dicitis ei. Quia dominus opera eius desiderat. **A**bierunt autem qui missi

L. cc. xxxxi.
T. II.
m. ccxi.
m. cxlii.

erant. & inuenerunt sic dixit illis stantem pullum. Soluentibus
autem pullum dixerunt domini eius ad illos. Quid soluitis pullum.

Ailli dixerunt. Quia dominus eius necessarium habet. Et duxerunt illum
ad dominum. Et tradentes uestimenta sua supra pullum in-

L. cc. xxxxi.
T. II.
m. ccxi.

xxxiii.
c. viii.
xxiii.

posuerunt in terra. Tunc autem illo substernebant uestimenta sua

in uia. **E**t cum adpropinquasset iam ad descensum montis oliueti. coeperunt omnes turbe descendentiū gaudentes laudare dñm uocem magna. super omnibus quos uiderant uisitare; dicentes.

Benedictus qui uenit in nomine dñi. pax in celo. & gloria in excelsis. **E**t quidam pharisaeorum de turbis dixerunt illi.

Magister. increpa discipulos tuos. Quibus ipse ait. Dico uobis. quia si hi tacuerint. lapides clamabunt. **E**t ita adpropinquauit uidens ciuitatem. fleuit super illam dicens. Quasi cognouisses & tu. Et quidem in hac die tua quae uis pacem

tibi. nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis. Quia uenient dies in te. & circumdabunt te inimici tui uallo. Et circumdabunt te. & coangustabunt te undique. & ad terram prosterne te. et filios tuos qui in te sunt.

Et non relinquent in te lapidem super lapidem. eo quod non cognoueris tempus uisitationis tuae. **E**t ingressus in templum coepit eicere uendentes in illo. & ementes. dicens illis. Scriptum est. quod domus mea domus orationis est. Vos autem fecistis illam speluncam latronum.

Et erat docens cotidie in templo. Principes autem sacerdotum & scribae et principes plebis quaerebant illum perdere.

L. cc. xxxv. m.

τ. l.

m. cc. xiiii.

φ. c.

L. cc. xxxv.

τ. cc. xiiii.

L. cc. xxxvi.

sol.

L. cc. xxxvii.

τ. l.

m. cc. xlii.

φ. c. xxxviii.

L. cc. xxxviiii.

τ. cc. xx.

m. cc. xlii.

φ. lxxxv.

L. cc. xxxviiii.

τ. l.

m. cc. xli.

m. cc. xli.

φ. c. xli.

et non inueniebant quid facerent illi. Omnis enim populus
sensus erat audiens illū. **E**t factū ē in unadierū docente
illa populū in tēplo et euangelizante, conuenerunt principes
sacerdotū et scribæ cū seniorib; et auit dicentes ad illū.

Dic nobis in qua potestate hæc facis? aut quis est qui dedit tibi hanc
potestatem? Respondens autē dixit ad illos. Interrogabo
uos et ego uerbu; responde tē mihi. Baptismū iohis de

celo erat. an ex hominib; ^{uni} At illic cogitabant in se dicen
tes. ^{nob} Qui cū dixerimus de celo. dice: quare ergo non
credidisti illi? Si autē dixerim ex hominib; plebs uni

uersa lapidabit nos. Certū sēnū iohis prophetam esse.
Et responderē se nescire unde eēt. Et insart illis. Neq; ego
dicō uob; in qua potestate hæc facio. **C**oeptit autē dicere

ad plebē parabolam hanc. Homō plantauit uineā. et
locauit eā colonis. et ipse peregre fuit multas tēporib;

Et in tēpōrē misit ad cultores seruū. ut de fructu uineæ da
rent illi. Quiescū. dimiserunt eū inanem. Et addidit al
terū seruū mittere. Illi autē hunc quoq; cedentes et af
ficientes contumelia. dimiserunt inanem. Et addidit
tertium mittere. Qui et illū uulnerantes. eiecerunt.

U
: ih̄s

exl.
ll
xxii.
xxiii.

exl.
ll
cc xxiii
ccxxiiii

D.ix aut dominus uinea. Quid faciam. Mitta filium meum dilectum. forsitan cum hunc uiderint uerebuntur. Quae cum uiderent coloni cognouerunt inter se dicentes. Hic est heres. occidamus illum ut non fiat hereditas. Et ceciderunt illum extra uineam. occiderunt.

Quid ergo faciat dominus illis uinea. Veni et serua colonos istos. et dabit uineam alius. Quo audito dixerunt illi. Absit.

Ille autem aspiciens eos ait. Quid est ergo hoc quod scriptum est.

Lapidem quem reprobauerunt edificantes. hic factus est in caput anguli.

Omnis qui ceciderit super illum lapidem. conquassabitur. Super quem autem ceciderit. comminuetur illum. Et quaerebam principes sacerdotum et scribae mittere illum manus illa hora. et timuerunt scriptum.

Cognouerunt enim quod ad ipsos dixerit similitudinem istam.

Et obseruantes miserunt insidiatores qui se iustos simularunt ut captarent eum in sermone. ut traderent illum principatui et potestati ipsius. Et interrogauerunt illum dicentes. Magister. scimus quia recte dicis et doces. et non accipis personam. sed in ueritate uis ad te doces. Licet nobis dare tributum caesari annon.

Considerans autem illos dixit ad eos. Quid me temptatis.

Ostendite mihi denarium. Cuius habet imaginem et inscriptionem. Respondentes dixerunt. Caesaris. Et ait illis.

L. c. xlii.
T. II.
M. c. c. xx.

φ. lxxxviii.

L. c. xliii.
T. II.
M. c. c. xxiii.

XVIII

R eddite ergo quae sunt caesari caesari. & quae dei sunt do:

E t n̄ potuer̄ uerbū eī reprehendere coram plebe. Et mirati
in responsō eius tacuer̄. Accesser̄ aut̄ quidā sadduceor̄

M agister. moī sēs scribit nob̄. si fr̄ alicuius mortuus fue
rit habens uxore. & hic sine filio fuerit. ut accipiat eam
fr̄ ei uxore. & suscit̄ sem̄ fr̄ suo. Septē ergo fr̄s erant.
& primus accepit uxore. et mortuus ē sine filio. Et se
quens accepit illā. et ipse mortuus ē sine filio. Et tertius
accepit illā. Similit̄ & om̄s septem & n̄ reliquer̄ sem̄.
& mortui sunt. Nouissima omnium. mortua ē. & mu
lier. In resurrectione ergo. cuius erit uxor.

S iquidem septē habuer̄ eā uxorem. Et ait illis ihs. Filii
sc̄ti huius nubunt. et traduntur ad nuptias. Illi uero
qui digni habebunt̄ sc̄to illo et resurrectione ex mor
tuis. neq̄ nubunt. neq̄ ducunt uxores. Neq̄ enī ultra
mori poterunt. Aequales enim angelis sunt. & filii
sunt dī. cum sint filii resurrectionis. Quia uero resur
gant mortui. Et moī sēs ostendit secus rubū. sicut
dicit dnm̄ dnm̄ abraham. & dnm̄ isaac. & dnm̄ iacob.

Dñs autē nō ē mortuorū sed uiuorū. Om̄s enim uiuunt ei. Respon-
dentes autē quidcū scribarū dixer̄. Magister bene dixisti.

Et amplius nō audebant eū. quicquā interrogare. **D**ixit autē
ad illos. Quomodo dicunt xpm̄ filiū dñi. et ipse dñs dicit in libro
psalmodorū. Dixit dñs dñi nō meo. sed de adextris meis. donec
ponā inimicos tuos scabellū pedū tuorū. Dauid ergo dñm̄ illū
uocat. et quomodo filius eius est.

Audiente autē omni
populo. dixit discipulis suis. Attendite a scribis qui uolunt
ambulare in stolis. et amant salutationes in foro. et pri-
mas cathedras in synagogis. et primos discubitos in conui-
uiis. **Q**uid eorum domos uiduarū simulant. longam
orationē. hi accipient damnationē maiorem. Respicient
autē. uidete eos qui mittebant munera sua in gazophilaciū diuitem.

Vidit autē & quandā uiduā paup̄culā mittentē graminata
duo. & dixit. Veredico uob. quod uidua haec paup̄ plus quā
om̄s misit. Nam om̄s hi ex habundanti sibi miser̄ in munerati.

Haec autē ex eo quod de e illi. omne uultū suū quē habuit misit.

Et quibusdam dicentibus de tēplo quod lapidibus bonis & donis
ornatū eēt. dixit. Haec quae uideatis. uement dies in quibus
nō relinquetur lapis sup̄ lapidē qui non destruat.

L. cc. xliiii.
T. II
m. cc. xxxvi
R.
m. c. xxx.

L. cc. xlvii.
T. II
m. cc. xxxviii
R.
m. c. xxxv.

L. cc. xlviii.
R. VIII
m. c. xxxvi.

L. cc. xlviiii.
T. II
m. cc. xlii.
R.
m. c. xxxvii.

L. cc. xlv.
T. II
m. cc. xxxv
R.
m. c. xxxvii.

Interrogauerunt autem illi dicentes. Præceptor. quando hæc
erunt. et quod signum cum fieri incipient. Quod dixit. Videte.
ne seducamini. Multi enim ueniunt in nomine meo dicentes.
quia ego sum. et tempus adpropinquauit. Nolite ergo ire per illos.

Cum autem uideritis plures seditiones. nolite terreri. Oportet
primum hæc fieri. sed nunc statim finis. Tunc dicebat illis.

Surgat gens contra gentem et regnum aduersus regnum. et
terram motus magni erunt. et pestilentie et fames.
et terroresque de celo. et signa magna erunt.

Sed ante hæc omnia. incipient in uobis manus suas. et persequentur. Tradentes

in synagogis et custodias. trahentes ad reges et principes pro
nomine meo. Continget autem uobis in testimonium.

Ponite ergo in cordibus uestris. non presumere meditari que admodum responde-
atis. Ego enim mandabo uobis os et sapientiam. cui non poterunt
resistere et contradicere omnes aduersari uestri.

Trademini autem a parentibus et fratribus. et cognatis et amicis. et
a morte adficiet ex uobis. Et eritis odio omnibus. pro pro-
mine meae. Et capillus de capite uestro non peribit. In patientia
uestra possidebitis animas uestras.

Cum autem uideritis circūdari ab exercitu hierusalem. tunc scitote quod adpropin-

L. cc. l. i.
T. m. xxxviii.
m. cxli.

L. ccl. iii.
T. ii.
m. c. c. xl. iii.
R. m. c. xl. iii.

L. ccl. iii.
T. ii.
m. c. c. xl. iii.
R. m. c. xl. iii.

L. ccl. vi.
Sol.

L. ccl. viii.
T. ii.
m. c. c. l. viii.
R. m. c. l. viii.

L. ccl. viii.
Sol.

quauit desolatio eius. **T**unc qui in uideasunt fugiant
in montes. & qui in medio eius discedant. Et qui in regio
nibus non intrent in eam. quia dies ultionis his sunt. ut imple
ant omnia quae scripta sunt. **V**ae autem pregnantibus &
nutrientibus in illis diebus. **E**rit enim pressura magna
super terram. & ira populo huic. **E**t cadent in ore gladii
et captiui ducentur in omnes gentes. & hierusalem calcabitur agen
tibus donec impleantur tempora nationum. **E**t erit signum in
sole & luna & stellis. & in terris pressura gentium per confu
sione fontium maris & fluctuum. Arescentibus hominibus
per timorem & expectationem. quae superuenient uniuerso orbi.
Nam uisus ceteros caelorum non mouebuntur. **E**t tunc uidebit
filius hominis uenientem in nube. cum potestate magna & ma
iestate. His autem fieri incipientibus respicite & eleuate capita
ura. quoniam adpropinquat receptio uestra. Et dixit illis similitudinem.
Videte ficulneas & omnes arbores cum producant iam ex se fructum.
scitis quoniam prope est aestas. Ita & tuos cum uideritis haec fieri. sci
tote quoniam prope est regnum dei. Amen dico uobis. quia non praeteribit
generatio haec. donec omnia fiant. Caelum & terra tran
sibunt. uerba autem mea non transient. **A**ttendite autem

L. ccl. v.
T. ii.
m. c. c. l. v.
R. m. c. c. l. v.

L. ccl. viii.
T. ii.
m. c. c. l. viii.
R. m. c. l. viii.

uob. ne forte grauent corda ura in crapula & ebrietate.
 & curis huius uitae. et superueniat in uos repentina dies
 illa. In qua laqueus emi superueniet in omnes. qui sedent super fa-
 ciem omnis terrae. Vigilate itaque omni tempore orantes.
 ut digni habeamini fugere ista omnia quae futura sunt. & stare
 ante filium hominis. Erat autem diebus; docens in templo. nobis;
 uero exiens morabatur in monte qui uocatur oliueta. Et
 omnis populus manebat ad eum in templo. audire eum.

Adpropinquabat autem dies festus azimorum. quid dicitur pascha.

Et quaerebant principes sacerdotum & scribae. quomodo eum
 interficerent. timebant uero plebem. Intrauit autem
 satanas in iudam. qui cognominabatur scarioth. unum de
 duodecim. Et abiit & loquutus est cum principibus; sacerdo-
 tum & magistratibus; quemadmodum illum traderet eis. Et
 gauisus sunt. et pacti sunt pecuniam dare. et spopondit. Et
 quaerebat oportunitatem. ut traderet illum sine tur-
 bus. Venit autem dies azimorum. in qua necesse erat occidere
 pascha. Et misit petrum. et iohannem dicens. Euntes. pa-
 ratenobis pascha. ut manducemus. At illi dixerunt.

Ubi uis paremus? Et dixit ad eos. Ecce intro euntibus uobis

Lcclxi
 T I
 m. cccxx
 m. cccxxij
 p. lxxvii

Lcclxxiii
 T II
 m. cclxxviii
 m. clx

Lcclx
 m. cclxxij
 m. clxx
 p. cc vi

Lcclxxii
 VIII
 cxxiii
 cxxiiii

lli

. in ciuitate . occurrit uob homo amphoram aque
 portans . sequimini eum in domum in quam intrat . & dicetis
 patri familias domus . Dicit tibi magister . Vbi est diuer
 sorium ubi pascha cum discipulis meis manducet . Et ipse
 ostendit uob cenaculum magni stratum . & sibi parate . Eunt
 autem inueniunt . sic dixit illis . et parauerunt pascha . Et cum facta
 esset hora discubunt . et exiit apud eum . **E**t ait illis . Desi
 derio desideravi hoc pascha manducare uobcum . ante
 quam patiar . **D**ico enim uob . quod ex hoc non manducabo
 illud . donec impleatur in regnum dei . **E**t accepto calice
 gratias egit . & dixit . Accipite et edite inter uos .
Dico enim uob . quod non bibam de generatione uitis . donec reg
 num diuemat . **E**t accepto pane . gratias egit et fregit .
 & dedit eis dicens . Hoc est corpus meum quod pro uob datur . hoc fa
 cite in mea commemoratione . **S**imiliter et calicem . post
 quem cenauit dicens . Hic est calix noui testamenti in sanguine
 meo qui pro uob fundetur . **V**eritatem . ecce manus
 tradentis me . mecum est in mensa . Et quidem filius homi
 nis . secundum quod definitum est uacat . **V**eritatem . uacat illi ho
 mini . pro quem traditur . **E**t ipsi coeperunt querere

L. cc. lxxiii.
 x
 sol.

L. cc. lxx
 7 11
 m. cclxxxv.
 R.
 m. cclxxvi.

L. cclxxvi.
 7 11
 m. cclxxxiiii.
 R.
 m. cclxxv.
 φ. lxxv.
 7 11
 7 lxxvii.

L. cclxxxiiii.
 7 11
 m. cclxxxviii.
 R.
 m. cclxxxiii.

L. cclxxxviii.
 7 11
 m. cclxxxix.
 R.
 m. cclxxxii.
 φ. c. xxii.

L. cclxxxviii.
 7 11
 m. cclxxxix.
 R.
 m. cclxxxii.

inter se. quis eorum ex eis qui hoc facturus est. **F**alta
 eam & contentio inter eos. quis eorum uideretur esse
 maior. Dixit autem eis: Reges gentium dominantur eorum.
 et qui potestate habent super eos. benefici uocantur. Vos
 autem non sic. Sed qui maior est in uobis. fiat sicut iunior.

Et qui p̄cessor est. sicut ministrator. **N**am quis maior
 est. qui recumbit an qui ministrat. Nonne qui re-
 cumbit. Ego autem in medio uos sum. sicut qui ministrat.

Lcc lxxi
 x
 sol.

Vos autem estis. qui p̄mansistis mecum in temptationibus meis. Et
 ego dispono uobis. sicut disposui tibi patris regnum.
 ut edatis et bibatis super mensam meam in regno. **E**t tunc
 deditis super thronos. iudicantes xii. tribus israel. **A**t autem
 dominus simoni. Simon. et satanas expetuit uos ut tribuaris et
 sicut triticum. Ego autem rogauit pro te. ut non deficiat fides tua.

Lcc lxxii
 m̄. c. xxxvii.

Et tu aliquando conuersus. confirma fr̄s tuos. **Q**uid dixit ei.
Dominus ne recuparatus sum. & linear cere et in mortem ire. Et ille
 dixit. Dic tibi petre. non cantabris thodiegallus.
 donec ter abneges. **E**t dixit eis.

Lcc lxxv.
 m̄. c. lxxxviii
 m̄. clxx
 φ. c. xxxvi.

Quando misit uos sine sacculo & pera & calciamentis.
 numquid aliquid defuit uobis. At illi dixerunt. nihil;

Lcc lxx
 r. ii
 n. cc. iii
 n. cxiiij

lcc lxxiii.
 x
 sol.

lcc lxxiiii.
 ii
 cxvii.
 viii

cxvi

Dixit ergo eis. Sed nunc qui habet sacculum. tollat similitam & peram. Et qui non habet. uendat tunicam suam & emat gladium.

Dico enim uobis. Quia adhuc hoc quod scriptum est oportet impleri in me.

Et quod cum iustus deputatus est. Et enim ea quae sunt de me. fine habent. **A**t illi dixerunt. Domine. ecce gladium duo hic. At ille.

dixit eis. Satis est. **E**t regressus ibat secundum consuetudinem in montem oliuarum. Sequutus sunt autem illum & discipuli.

Et cum uenisset ad locum. dixit illis. Orate. ne intretis in temptationem. **E**t ipse auulsus est ab eis quantum ualuit lapidis.

et positus genibus; orabat dicens. **P**ater. si uis. transfer a facie istum a me. Veritatem enim mea uoluntas factua fiat.

Apparuit autem illi angelus de caelo. confortans eum. Et factus est in agonia plixius orabat. Et factus est sudor eius. sicut guttae sanguinis decurrentis in terra. **E**t cum surre-

xisset a oratione & uenisset ad discipulos suos. inuenit eos dormientes pro tristitia. Et ait illis. Quid dormitis?

Surgite. orate. ne intretis in temptationem. **A**d huc eo loquente. ecce turba

& qui uocabatur iudas unus de duodecim antecedebat eos. Et adpropinquauit inu. ut osculareretur eum.

L. cc. lxxxvii
m. cc. xlii

L. cc. lxxxviii
sol.

L. cc. lxxxix
m. cc. xlii
m. c. lxxxviii

L. cc. lxxxix
m. c. lxxxv
m. c. lxxxvii
p. xlii

L. cc. lxxxix
m. cc. xlii
m. c. lxxxvii

L. cc. lxxxix
m. ccc.
m. c. lxxxvii
p. c. lxxvii

L. cc. lxxxix
m. cc. xlii
m. c. lxxxvii
p. c. lxxvii

L. cc. lxxxix
m. cc. xlii
m. c. lxxxvii
p. c. lxxvii

L. cc. lxxxix
sol.

XX

Ius autē dixit illi iuda. osculo filii hominis tradis. **V**identes

autē hi qui circa ipsū erant quod futurū erat. dixerūt ei.

Dñe. si pecutamus in gladio. **E**t percussit unus ex illis seruū
principis sacerdotū. & amputauit auriculā ei dextrā.

Respondens autē ius. ait. Sinite usq. huc. **E**t cū tetigis
set auriculā ei. sanauit eū. **D**ixit autē ius ad eos qui ue-

nerant ad se principes sacerdotū. et magistratus templi
et seniores. Quasi ad latronē existis cū gladiis & fustib;

Cum cotidie uobiscū fuerim in templo. n̄ extendistis manū
in me. Sed haec hora uis. & potestas tenebrarū.

Conprehendentes autē eū. duxerūt ad domū principis sacer-
dotū. **P**etrus uero sequebatur a longe. Accenso autē
igni in medio atrio. & circa sedentib; illis. erat petrus
in medio eorū. Quē cū uidisset ancilla quaedā sedente
ad lumē & eū fuisse & inuita. dixit. Et hic cum illo erat.

Atille negauit eū dicens. Mulier. non noui illum.

Et post pusillū. alius uidentē eū dixit. Et tū de illis est. Petrus
uero. ait. O homo. non sum. Et in tū alio facto quasi
horae unus. alius quidā adfirmabat dicens. Vere. &
hic cū illo erat. nā & galileus est. Et ait petrus.

L. cclxxxiiii

T. l.

m. cccii

m. cclxxxiiii

p. clx.

L. cclxxxiiii

sol.

L. ccxxi

T. l.

m. cccxiiii

m. cccxv.

p. clxxii.

cclxxxii

m. cccii

m. cclxxxiiii

cclxxxiiii

m. cccii

m. cclxxxiiii

p. clx.

ccxxi

m. cccxiiii

m. cccxv.

p. clxxii.

ccxxi

m. cccxv

m. cccxv.

p. clxxii.

H^aomo. nescio quid dicis. Et continuo adhuc illo loquente

cantavit gallus. **E**t conuersus dñs. respexit petrum.

Et recordatus epetrus uerbi dñi sicut dixerat prius quā quia

gallus cantat. ter me negabis. Et regressus foras petrus.

fleuit amare. **E**t iurati qui tenebant illū. inludabant

ei cedentes. Et uelauerunt eū. et percutebant faciem ei. et int̄ro-

gabant eū dicentes. **P**ropheza. qui se quis te percussit. Et

alia multa blasphemantes. dicebant in eū. **E**t factus ē

dies. conuenerunt seniores plebis et principes sacerdotū & scribe.

et duxerunt illū in conciliū suū dicentes. Si tu es xps. dic nobis.

Et ait illis. Si uobis dixerō. nō credetis mihi. Si autē et int̄ro-

gauero. nō respondebitis mihi. neque dimittetis. **E**x hoc

autē erit filius hominis. sedens adextris iustitiae dī. **D**ixerunt

autē om̄s. Tu ergo es filius dī. Qui ait. Vos dicitis quod ego sū.

Allud dixerunt. Quid adhuc desideramus testimonium. Ipsi enim

audiamus de ore eius. **E**t surgens om̄s multitudo eorum

duxerunt ad illū pilatū. **C**oeperunt autē accusare illū dicentes.

Hunc inuenimus subuertentē gentē nr̄am. et prohibentē tri-

butam dari caesari. et dicentē se xpm̄ regē eē. **P**ilatū

autē int̄rogauit eū dicens. Tu es rex iudaeorum. **A**ille

L. ccc. xlii.
T. ii.
m. ccc. xlii.
R.
m. ccc. xlii.

L. ccc. xlii.
T. ii.
m. ccc. xlii.
R.
m. ccc. xlii.
φ. clxxii.

L. ccc. xlii.
T. ii.
m. ccc. xlii.
R.
m. ccc. xlii.

L. ccc. xlii.
Sol.

L. ccc. xlii.
T. ii.
m. ccc. x.
R.
m. ccc. x.
φ. lxxiiii.

L. ccc. xlii.
T. v.
m. ccc. xlii.

L. ccc. i.
Sol.

L. ccc. ii.
T. i.
m. ccc. xx.
R.
m. cc.
φ. clxxviii.

L. ccc. xlii.
Sol.

L. ccc.
T. i.
m. ccc. x.
R.
m. ccc. x.
φ. clxx

respondens. ait. Iudicis. **A**it autē pilatus ad principes
sacerdotū. et turbas. Nihil inuenio causae in hoc homine.

Alli inualescebant. dicentes. Cōmouet & populū docens p̄ uer-
sam iudaeam. et incipiens a galilea usque huc. Pilatus autē
audiens galileam. interrogauit si homo galileus esset. Et ut
cognouit quod de herodis potestate esset. remisit eū ad herodem.

Quia ipse hierusolimiserat illis diebus. Herodes autē uisus in
gausis ē ualde. Erat enim ex multo tempore cupiens uidere eum.
eo quod audiret multa de illo. Et sperabat signū aliquot uidere
ab eo fieri. Interrogabat autē illū multis ^{sermoni-} ~~sermonibus~~. At ipse.

nihil illi respondebat. **S**tabant autē principes sacer-
dotū et scribae. constantē accusantes eū. **S**preuit autē
illū herodes cū exercitu suo & inlusit. indutū ueste alba
et remisit ad pilatū. Et facti sunt amici herodes et pilatus.

in ipsa die. Nam antea inimici erant ad inuicem. **P**ilatus
autē conuocatis principibus sacerdotū & magistratibus & plebe
dixit ad illos. Obtulistis mihi hunc hominem quasi auer-
tentē p̄tin. et ecce corā uobis interrogans. nullā causā
inueni in homine isto. ex his in quibus eum accusatis.

Sed neque herodes. Nam romisi uos ad illū. & ecce nihil

Lecccvi.
X
Sol.

ccc.iiii.
v.iiii.
p. clxxxvi.

ccc.iiii.
X
Sol.

ccc. v.
ii
ccc.iiii.
p. clxxxvii.

ccc.iiii.
v.iiii.
p. clxxxvi.

ccc.iiii.
X
Sol.

L. ccc. xiiii.
 In. ccc. xccii.
 R. cc. ii.

L. ccc. x.
 In. ccc. xxx.
 R. cc. iiii.
 φ. clxxxiii.

L. ccc. xxi.
 In. ccc. xxxxi.
 R. cc. v.
 φ. clxxxiiii.

L. ccc. xxii.
 In. ccc. xxxii.
 R. cc. vi.
 φ. clxxxv.

L. ccc. xxiii.
 In. ccc. xxxiii.
 R. cc. vii.
 φ. clxxxvi.

L. ccc. xxv.
 In. ccc. xxxv.
 R. cc. viii.
 φ. clxxxvii.

dignū morte altū ē ei. **E**mendatū ergo illū dimit-
 tam. Necessē autē habebat. dimittere eī p̄ diē festū unū.

Exclamauit autē simul uniuersa turba. dicit. Tolle hinc
 & dimitte nob̄ barabbā. Qui erat p̄ seditionē quan-
 dā factā in ciuitate & homicidiū. missus in carcerem.

Iterū autē pilatus loquutus ē ad illos. uolens dimittere
 unū. At illi succlamabant dicentes. Crucifige. cruci-
 fige illū. **L**le autē tertio. dixit ad illos. Quid enī malifec-
 iste. Nullā causā mortis inuenio in eo. Corripiā ergo

illū et dimittā. **A**t illi instabant uocib; magnis. pos-
 tulantes ut crucifigeretur. & inualescebant uoces eorū.

Et pilatus adiudicauit fieri. petitionē eorū. Dimisit autē
 illi eū. qui p̄ homicidiū et seditionē missus fuerat in car-
 cerē. quē petebant. In uero. tradidit uoluntate eorū.

Et cū ducerent eū. apprehenderunt simonē quendam c̄ri-
 nensem uementē de uilla. et inposuerunt illi crucē portare
 post iūm. **S**equēbāt autē illū multa turba populi &
 mulierū. quae plangebant & lamentabantur eum.

Conuersus autē ad illas iū. dixit. Filiae hierosolym. nolite
 flere sup̄ me. sed sup̄ uos ipsas flete & sup̄ filios uros.

L. ccc. xxi.
 φ. clxxxiiii.

L. ccc. xxv.
 φ. clxxxvii.

Quoniam ecce uenient dies in quibus dicent. Beate steriles
 & uentres qui non genuerunt. & ubera qui non lactauerunt.

Tunc incipient dicere montibus. cadite super nos. & collibus
 operite nos. Quia simul in id lignum haec faciunt. in arido
 quid faciatis? **D**ucebantur autem & duo nequam

cum eis ut interficerentur. **E**t postquam uenerunt in locum
 qui uocatur caluarie. ibi crucifixerunt eum. **E**t latrones

unum a dextris & alterum a sinistris. **I**ns autem dicebat.

Pater. dimitte illis. non enim sciunt quid faciunt.

Diuidentes uero uesimenta eius miserunt sortes. & stabat post
 expellens. **E**t deridebant illum principes cum eis di
 centes. Alios saluos fecit se saluum faciat. si hic est christus dei e

lectus. **I**ntudabant autem ei & milites accedentes &
 a se uolentes offerentes illud dicentes. Si tu es rex iudeorum.

saluum te fac. **E**rat autem & superscriptio inscripta super illum
 litteris grecis & latinis & hebraicis. hic est rex iudeorum.

Vnus autem de his qui pendebant latronibus; blasphemabat
 eum. dicens. Si tu es christus. saluum fac te ipsum & nos.

Respondens autem alter. increpabat illum dicens. Neque tu ti
 mes deum. quod in eodem damnatione est. Et nos quidem

Lcccxxii.
 T. i.
 m. ccc. xxxvi.
 R.
 m. cc. xv.

ϕ. ccc. xlii.
 Lcccxxiii.
 T. i.
 m. ccc. xxxvii.
 R.
 m. cc. xvi.

ϕ. ccc. xliii.
 Lcccxxiiii.
 T. i.
 m. ccc. xxxviii.
 R.
 m. cc. xvii.

Lcccxxv.
 T. ii.
 m. ccc. xxxix.
 R.
 m. cc. xviii.

Lcccxxvi.
 T. ii.
 m. ccc. xl.
 R.
 m. cc. xix.

Lcccxxvii.
 T. i.
 m. ccc. xli.
 R.
 m. cc. xx.
 ϕ. ccc. xlii.
 Lcccxxviii.
 Sol.

Lcccxxix.
 T. ii.
 m. ccc. xlii.
 R.
 m. cc. xxi.

Lcccxxx.
 T. i.
 m. ccc. xliiii.
 R.
 m. cc. xxii.
 ϕ. ccc. xliiii.

Lcccxxxi.
 Sol.

· iuste · nam digna factis recipimus · hic ueromihil mali
 gessit · Et dicebat ad iūm · Dñe · memento mei cū uene-
 ris in regnū tuū · Et dixit illi · Am dico tibi · hodie
 me cū eris in paradiso · **E**rat autē fere hora sexta
 et tenebrae factae in uniuersa terra usq; in horā nonā
 et obscuratus ē sol · **E**t uelut eplisissimum ē medium ·

Et clamans uocem magna iūis · ait · Pat̄ · in manus tuas cō-
 mendo sp̄m m̄m · Et haec dicens · expirauit · **V**idens autē
 centurio qđ factus fuerat · glorificauit dñm dicens · **V**ere
 hic homo iustus erat · **E**t om̄is turbæ eorū qui simul
 uiderant ad spectaculū istud & uidebant quæ fiebant ·
 p̄cutientes pectora sua & reueriebant̄ · **S**tabant autē om̄s
 notū eī a longe · et mulieres quæ secute erant eū a galilea
 hæc uidentes · **E**t ecce uir nomine ioseph qui erat de
 curio uir bonus & iustus · hic n̄ ē senserat consilio & altib; eorū ·
 ab arimathia ciuitate iudee · qui expectabat & ipse reg-
 nū dī · **H**ic accessit ad pilatū · et p̄t̄it corpus iū ·

Et depositū in uolunt in sindone · et posuit eū in monumento
 excisō · in quo nondū quisquā · positus fuerat · **E**t dies
 erat parasceues · et sabbatū in luce sc̄ebat · **S**ubsequente autē

L. ccc. xxvii.
 T. m. ccc. xl.
 R. m. cc. xx.

L. ccc. xxviii.
 T. m. ccc. xliiii.
 R. m. cc. xxiiii.

L. ccc. xxx.
 T. m. ccc. xlvii.
 R. m. cc. xxvi.

L. ccc. xxxi.
 T. m. ccc. xlviii.
 R. m. cc. xxvii.
 φ. cc. vii.

L. ccc. xxxii.
 T. m. ccc. xliiii.
 R. m. cc. xxviii.
 φ. cc. viii.

L. ccc. xxxiii.
 T. m. ccc. xliiii.
 R. m. cc. xxiiii.
 φ. cc. xiiii.

L. ccc. xxxv.
 X
 Sol

L. ccc. xxxvi.
 X
 Sol

.mulieres quae cum ipso uenerant de galilea. uiderunt mo-
numētū. & quē admodū positū erat corpus eī. **E**t reuer-
tentes parauerunt aromata & unguenta. Et sabbato quidem
siluerunt scđm mandatum. **V**na autē sabbati ualde diluculo

uenerunt ad monumētū. portantes quae parauerunt aromata.
Et inuenerunt lapidē reuolutū. a monumento. Et ingressae
nō inuenerunt corpus dñi inū. Et factū ē dū mente consternatae
eēt. ecce duo uiri steterunt secus illas. in ueste fulgenti.

Cum timerent autē & declinarent uultū in terram. dixerunt
ad illas. Quid quaeritis uiuentē cū mortuis? Non est hic.
sed surrexit. Recordamini qualem loquutus ē uobis. cū
adhuc in galilea eēt dicit. Quia oportet filiū hominis tra-
dun manus hominū peccatorū. & crucifigi. & die tertia
resurgere. **E**t recordata sunt uerborū eī. et regressae
a monumento. nuntiauerunt haec omnia illis undecim. & ceteris

omnibus. **E**rat autē maria magdalene & iohanna. &
maria iacobi. & ceterae quae cū eis erant. quae dicebant
ad apostolos haec. Et uisae sunt ante illos sicut de lirāmētū
uerba ista. et nō credebant illis. Petrus autē surgens cu-
currit ad monumētū. et procumbens uidit lintheamina.

Lccc. xxxv.
m. cc. lxx.
m. cc. xxx.

Lccc. xxxviii.
m. cc. lxx.
m. cc. xcii.

Lccc. xxxviii.
m. cc. lxx.
m. cc. xxxiii.

Lccc. xxxvi.
m. cc. lxx.
m. cc. xxxi.
m. cc. viii.

Lccc. xxxviii.
x.
Sol.

sola posita. Et abint secum mirans quod factus fuerat.
 [Et ecce duo ex illis ibant ipsa die in castellum. quod erat in
 spacio stadiorum sexaginta ab hierosolymis nomine em-
 maus. Et ipsi loquebantur ad inuicem de his omnibus
 quae acciderant. Et factum est dum fabularentur & secum quae-
 rerent. & ipse ihesus adpropinquans. ibat cum illis. Oculi autem
 illorum tenebantur. ne eum agnoscerent. Et ait ad illos. Quis
 his sermones quos conferatis ad inuicem ambulantes. & estis
 tristes? Et respondens unus eorum nomine cleopas. dixit. Tu
 salus peregrinus es in hierosolymis. & non cognouisti quae facta
 sunt in illis diebus? Quibus ille dixit. Quae? Et dixit.
 De iuana nazareno qui fuit uir propheta potens in opere &
 sermone. cor ad eum commisso. Et quomodo eum tradideris
 sumis sacerdotum & principum nostrorum in damnationem mortis.
 et crucifixum eum. Nos autem sperabamus. quia ipse esset
 redempturus israhel. Et nunc super haec omnia tertia dies hodie.
 quod haec facta sunt. Sed et mulieres quaedam ex nostris
 terruerunt nos. quae ante luce fuerunt ad monumentum.
 Et non inuenit corpus eius uenerunt dicentes se etiam uisi-
 onem angelorum uidisse. quid dicunt eum uiuere. Et

abierunt quidā ex nr̄is ad monum̄tū. & ita inueniē-
 sicut mulieres dixer̄. Ipsi uero. n̄ inuenierunt.
 Et ipse dixit ad eos. Ostulta & tardicorde uel credendum
 in omnib; quae loquutus p̄pheta. Nonne haec oportuit
 xp̄m pati. & ita intrare in gl̄am suā. Et incipiens amo-
 risē & omnib; p̄phetis. int̄p̄tabat illis in omnib; scriptu-
 ris quae de ip̄s erant. Et ad p̄p̄inqua uer̄ castello quorbant.
 & ipse se finxit longius ire. Et coeger̄ illū. dicentes. Mane
 nobiscum. qm̄ ad uesperas sit. & inclinata ē iam dies. Et
 intrauit cū illis. Et factū ē cū recuber̄ & cū illis. accepit pa-
 nē & benedix̄ & fregit. & porrigebat illis. Et ap̄tis sunt
 oculi eorū. & cognouer̄ eū. Et ipse euauit ex oculis eorū.
 Et dixer̄ ad inuice. Nonne cor nr̄m ardens erat in nobis.
 dū loquerē in uia. & aperire & nob̄ scripturas. Et sur-
 gentes eadē hora. regressi s̄ in hier̄tm. Et inuenierunt
 congregatos undecim. & eos qui cū ip̄s erant dicentes.
 Quod surrex̄ d̄m̄s uere & apparuit simoni. Et ip̄s narra-
 bant. quae gesta erant in uia. Et quomodo cognouer̄ eū.
 in fractione panis. **D**um haec autē loquuntur. ih̄s
 stetit in medio eorū. & dicit eis. Pax uob̄. Ego sū. nolite

timere. Conturbati uero & conterriti. existimabant se
spiritū uidere. Et dixit eis. Quid turbati estis. & cogitationes
ascendunt in corda uerā. Videte manus meas & pedes. quia ipse
egressus. Palpate & uidete. quia spiritus carnē & ossa nō habet
sicut me uidetis habere. Et cū hoc dixisset. ostendit eis
manus & pedes. **A**dhuc autē illis non credentibus; & miran-

L. ecc. xli.
viii
φ. cc. xxi.

At illi optulerunt ei partem piscis assi. & fauū mellis. Et cū man-
ducasset & corā eis. sumens reliquias dedit eis. **E**t dixit
adeos. Hæc sunt uerba quæ loquitur suū ad uos. cū adhuc
eem uobiscum. Quia necesse est impleri omnia. quæ scripta sūt
in lege moysi. & prophetis & psalmis de me. Tunc aperuit
illis sensū. ut intellegerent scripturas. Et dixit eis.

L. cc. xlii.
x
Sol.

Quia sic scriptū est. Et sic oportebat christum pati. et resurgere
a mortuis die tertio. et prædicari in nomine eius penitentiam
et remissionem peccatorum in omnes gentes. incipientibus;
ab hierosolyma. Vos autē estis testes horum. & ego mitto
promissū patris mei in uos. Vos autē sedete in ciuitate.
quoad usque induamini iustitiam ex alto. Et duxit autē
eos foras in bethaniam. & eleuatis manibus suis. benē-

dixerat. Et factum est dum benediceret illis recessit ab eis: et ferebatur in caelum. Et ipsi adorantes regressi sunt in hierusalem: cum gaudio magno. Erant semper in templo laudantes: & benedicens in domino. Amen.

EXPLICIT

EVANGELIUM.

SECUNDUM

LUCAM.

INCIP. PROLOGUS.

Iohs euangelista unus ex discipulis dñi qui uirgo electus ad
 est. quē denuptus uolente nubere uocauit dñs. Cui uirgi
 nitatis in hoc duplex testimoniū in euangelio datur. quod
 et p̄ ceteris dilectus ad dñm. & hinc matre suā de cruce cō
 m̄dauit dñs ut uirginē uirgo seruari. Deniq. manifestatis
 in euangelio qd erat ipse incorruptibilis uerbi opus in choans.
 solus uerbu carne factū ē. neclum a tenebris cōphensum
 fuisse. et t̄. Prīmū signū ponens qd in nuptiis fecit ut ostendens
 qd erat ipse legitib; demonstrat. Qd ubi dñs in uirtutis deficere
 nuptiarū a inū debeat. ut & ueterib; in nuptiis noua om̄a quae
 xp̄o instituta sūt appareant. Hoc autē euḡm̄ scripsit in asia
 postea quā in pat̄mos in salca apocaliptis scripserat. Ut
 cum in principio canonis incorruptibile principū in ḡn̄e si
 & iā incorruptibilis finis p̄ uirginē in apocaliptis redderet.
 dicente xp̄o. ego sū. A. & ω. Et hic ē iohs qui sciens sup̄ uenisse
 diem recessus sui. conuocatis discipulis suis in epheso p̄ multa
 signoz experimenta promens xp̄m. descendens in defos
 sum sepulture sūe locū. facta oratione positus ē ad patres
 suos. Tam extraneus ad dolorem mortis quā a corruptione

carnis inuentur alienus. Tān post om̄s eugb̄n scribit. &
 hoc uirginidebeatur. Quorū tam̄ uel scriptorū tēp̄r dispositio
 uel librorū ordinatio. Ideo p̄singula anob̄ n̄ exponit̄. ut scientia
 desiderio conlocatio. & querentib; fructus laboris. & dōma
 gisteru doctrina seruetur. Am̄. **EX̄P̄ PROLOGUS.**

I NCIPIT ELEN CUS. .messiam.

I

Breuis eu angelus scdm̄ ioh̄m. pharisaeorū leuite int̄rogant
 ioh̄m. Ioh̄s in̄m uidens agnū dī dīc̄. & andreas petro dīc̄. Inuenim̄

II

In̄s ad cenā de aqua uinū fec̄. de tēplonū molariorū eiecit. solute
 hoc tēplū dīc̄. nichodem loq̄t̄ de baptismo & de alus multis.

III

In̄s in iudaea baptizat. & iohannes in eiorū quique
 dicit xpm̄ crescere se aut̄ minorari.

IIII

In̄s cū muliere samaritana loq̄t̄. p̄pheta in patrisua sine
 honore n̄ habere eē dīc̄. et reguli filū a morte resuscitat.

V

Apud natatoria bethsaida. xxx̄ & viii. annoz infirmitatē hominis
 sanat. ac dīc̄ scrutamini scripturas. & si crederetis mor̄si. crederetis

VI

De. v. pamb; et duob; piscib; & qd̄ eū regē faceſe $\frac{1}{2}$ forsitan. & m̄.
 uoluer̄. in̄s sup̄ mare ambulat. & de manna et paneelesti loq̄t̄.
 ac recedentib; ab eo discipulis. unū ex. xii. diabolum dicit.

VII

Scenophegia. in̄s mediodie festo ascendens in tēplū docet. multis

· & uideretur ba credentib; idē d'amat. si q' sit ueniat & bibas.
 cū ministris & nicodemop principes contendunt. de muliere
 adultera. in lumen mundi esse se praedicat.

VIII **I**n interrogatus principū se eō respondit. qd omis peccator seruus
 sit. & qd in ante abrahā sit. ceterū ex nativitate curat.

VIII **D**erania & loui. p' dedicationē deambulans in templo. se
 & patrē unū eē dīc. de lazari resurrectione.

X **M**aria pedes inū ungit & capillis suis extigit. in sup' sinū sedit.
 & uolentib; grecis uiderē in m. loq' de grano frumti qd in trā
 mittit. & uox de celo ad in m. & qd multa ex principib; cre
 dider' in in m. sed pp pharisēis non confiterentur.

XI **P**edes discipuloꝝ lauat. de iude traditione. et pe in negatione
 p' dīc. et de dilectione fratru. et qd ipse in patre & pat' in ipso ē.
 & de obseruandis mandatis paraclēti sp'.

XII **D**e uinea & palmitib; et de dilectione. et de promissione
 paraclēti. & omā patris sua eē. et cetera mandata.

XIII **I**n discipulos patris cōm' dat. in iuda tradit. allocutio
 pilati ad iudeos. de inū & de barabba.

XIII **P**assionū. et sepultura. et resurrectio eius.

EXPL. BREVIAR. SEC IOHANN

φ. i.
 m. iiii
 l. xiiii

In principio erat uerbum. Et uerbum erat apud dnm.
 & dñs erat uerbum. Hoc erat in principio apud dnm.
 Omnia per ipsum facta. et sine ipso factum est nihil. Quod factum est
 in ipso uita erat. Et uita erat lux hominum. Et lux in tenebris
 lucet. & tenebrae tamen apprehenderunt. **F**uit homo missus a dno
 cui nomen erat iohs. Hic uenit in testimonium. ut testimo
 niu phibet & de lumine. ut omnes crederent per illum.

φ. ii.
 m. iiii
 l. xii

Non erat illa lux. sed in testimonium phibet et de lumine.

Erat lux uera. quae inluminat omnem hominem uenientem
 in mundum. In mundo erat. et mundus per ipsum factus est.
 et mundus seum non cognouit. **I**n propria uenit. & si uerum
 non receperunt. Quot quot autem receperunt eum. dedit eis potesta
 tem filios ad fieri. his qui credunt in nomine eius. Qui non
 ex sanguinibus. neque ex uoluntate carnis. neque ex uolun
 tate uiri. sed ex dono nati sunt. **E**t uerbum caro factum est.
 & habitauit in nobis. Et uidimus gloriam eius. gloriam quasi
 unigeniti a patre. Plenus gratiae. et ueritatis.

φ. iiii.
 m. iiii
 l. xiiii

φ. iiii.
 x
 sol.

φ. v.
 m. iiii
 l. xiiii

φ. vi.
 m. xii
 m. iiii
 l. x.

Iohs testimonium phibet & de ipso. & clamat dñs. Hic erat
 quem dixi. Qui post me uenit. et ante me factus est.

quaprior me erat. **E**t plenitudine eius omnes accepimus. et gratia pro gratia. Quia lex per moysi data est. gratia et ueritas per inuicem christum facta est. **O**mni nemo uidit unquam. Unigenitus filius in sinu patris. ipse enarrauit.

Et hoc est testamomum iohannis. quando miser iudei ab hierosolimis misit sacerdotes & leuitas ad eum. ut interrogarent eum. tu quis es. Et confessus est. & non negauit. Et confessus est. quia non sum ego christus. Et interrogauerunt eum. Quid ergo helias es tu. Et dixit. Non sum. Propheta es tu. **E**t respondit. Non. Dixerunt ergo ei. Quis es. ut responsam demus his qui miserunt nos. quid dicis de te ipso. **A**it.

Ergo uox clamantis in deserto. dirigite uiam domini sicut dixit esaias propheta. **E**t qui missi fuerant. erant ex pharisaeis. Et interrogauerunt eum. & dixerunt ei. Quid ergo baptizasti in nomine christi. neque helias. neque propheta. Respondit eis iohannes. dicens. **E**rgo baptizasti in aqua. medius autem uerum stetit que uos non scitis. Ipse est qui post me uenturus est. qui ante me factus est. cuius ego non sum dignus. ut solua ei corrigiam calciamenti. **H**aec in bethania factas trans iordanem. ubi erat iohannes baptizans. Altera

quest

p. viii.
solp. xi.
solp. xiii.
sol

die uidet iohs in m uenientē ad se. & ait. Ecce agnō dī.

ecce qui tollit peccata mundi. **H**ic ē de quo dixi. Post me

uenit uir qui ante me factus ē. qui prior me erat. Et ego

nesciebam eum. Sed ut manifestet uis t̄ p̄p̄e agnouerit

inaque baptizans. **E**t testimoniu phibuit iohs dīc̄.

Quia uidit sp̄m descendente quāsi colūbā de celo. & mansit

sup̄ eū. Et ego nesciebam eum. Sed qui misit me baptizare

inaque. ille mihi dixit. Sup̄ quē uideris sp̄m descendente

et manente sup̄ eū. hic est qui baptizat in sp̄s sc̄o. Et ego uidi.

& testimoniu phibui. quia hic ē filius dī. **A**lter die

iterū stabat iohs. et ex discipulis ei duo. Et respiciens in m̄

ambulante. dīc̄. Ecce agnō dī. Et audier̄ eū duo discipuli

loquente. et sequuntis in m̄. Conuersus aut̄ in s̄. & uideris

eos sequentes dīc̄ eis. Quid quaeritis. Quidixer̄ ei. Rabbi.

quā dīc̄ in t̄p̄tātū magister. ubi habitas. Dīc̄ eis. Venite.

& uide te. Vener̄ & uider̄ ubi maner̄. & apud eū manser̄

die illo. Hora aut̄ erat quasi decima. Erat andreas fr̄

simonis petri. unus ex duob; qui audierant ab iohanne.

et sequuta fuerant eum. **I**nuenit hic primū fratre

suū simonē. & dīc̄ ei. Inuenimus messiam quō dīc̄t̄

φ. xiiii.

ψ. xi.

χ. iii.

λ. x.

φ. xv.

ψ. xiiii.

χ. v.

λ. xiii.

φ. xvi.

χ. Sol.

φ. xviii.

ψ. lxxvi.

χ. lxxvii.

λ. xciiii.

int̄ptatū xps̄. & adduxē eū ad iūm. Intutus autē eū.
ihs̄ dix̄. Tu es simon filius iona. tu uocaberis cephas.

qd̄ int̄ptat̄ petrus. **I**n crastinū autē uoluit exire
in galileā. & inuenit philippum. Et dicit ei ihs̄. Sequere
me. Erat autē philippus abethsaida. ciuitate andreae
petri. Inuenit philippus nathanahel. et dicit ei. Quem
scripsit moyses in lege et propheta. inuenimus iūm
filium ioseph anazarēth. Et dicit ei nathanahel.

Anazarēth potest aliquid boni eē. Dicit ei philippus.

Veni. et uide. Vidit ihs̄ nathanahel uenientē ad se.
dicit deo. Ecce uere israelita. in quodolus non est.

Dicit ei nathanahel. Unde me nosti. Respondit ihs̄ &
dixit ei. Prius quā te philippus uocaret. cū esses sub ficu
uidite. Respondit ei nathanahel. & ait. Rabbi. tu es
filius di. tu es rex iert. Respondit ihs̄. & dixit ei.

Quia dixit tibi. uidite sub ficu. Credis. Mauis his. ui
debis. Et dicit ei. Am̄ am̄ dico uob̄. Videbitis caelum
ap̄tū. et angelos dī ascendentes & descendentes. sup̄
filium hominis. **E**t die tertio. Nuptiae factae s̄
in chanagalileā. & erat mat̄ ih̄u ibi.

Vocatus est autem et ihs. et discipuli et adnuptias. Et deficiente uino. dicit mater ihu ad eum. Vinum non habent. Et dicit ei ihs. Quid mihi et tibi mulier. Non dum uenit hora mea. Dicit mater ei ministris. Quodcumque dixerit uobis facite. Erant autem ibi lapidee hydrie sex posite. secundum purificationem iudeorum. capientes singule metretas bimas uternas. Dicit eis ihs. Implete hydrias aqua. Et impleuerunt eas usque ad summum. Et dicit eis ihs. Haurite nunc. & festerunt architrclino. Et tulerunt. Ut autem gustauit architrclinus aquam uinum factam. & non sciebat unde esset. Ministri autem sciebant. qui haurierant aquam. Vocat sponsum architrclinus. & dicit ei. Omnis homo primum bonum uinum ponit. Et cum inebriatus fuerint. tunc id quod deterius est. Tu autem seruasti bonum uinum usque adhuc. Hoc fecit initium signorum ihs in cana galilee. & manifestauit gloriam suam. Et crediderunt in eum discipuli eius. **P**ost hoc descendit capharnaum ipse & mater eius & fratres eius & discipuli eius. & ibi manserunt non multis diebus. **E**gypte erat pascha iudeorum. & ascendit iherosolimam ihs. **E**t inuenit in

q. xviii.

7. xviii

q. xx.

7. cc. lxxiii

7. clvi

7. cc. lx.

q. xxi.

7. cc.

7. cc.

7. cc.

templo uidentes boues & oues & columbas. & numero.
 Larios sedentes. Et cum fecisset quasi flagellum de fomiculis.
 omnes eiecit de templo. Oues quoque et boues. & innumeros
 effudit ares & mensas subuertit. Et his qui colubas uende-
 bant. dixit. Auferte ista hinc. nolite facere domum patris
 mei domum negotiationis. **R**ecordati uero sunt discipuli
 eius quia scriptum est. Zelus domus tue comedit me.

Responderunt ergo iudei. et dixerunt ei. Quod signum ostendis
 nobis quia haec facis? **R**espondit iesus. & dixit eis. Sol-
 uite templum hoc. & in tribus diebus excitabo illud. Dixerunt
 ergo iudei. Quadraginta & sex annis aedificatum est
 templum hoc. & tu in tribus diebus excitabis illud? Ille autem di-
 cebat de templo corporis sui. Cum ergo surrexisset & amor-
 tuus. recordati sunt discipuli eius quia hoc dicebat. &
 crediderunt scripturae & sermoni quem dixit iesus. Cum autem esset
 hierusolimis in pascha in die festo. multi crediderunt
 in nomine eius. uidentes signa eius quae faciebat. Ipse autem
 iesus non credebat se in corpore eis. eo quod ipse nosset & omnes. & quae
 opus eius non erat ut quis testimonium perhiberet de homine.
 Ipse enim sciebat quid esset in homine. Erat autem homo ex

p. xxii.

Sol.

p. xxiii.

m. clxi.

m. lxxvii.

p. xxiiii.

Sol.

pharisaeis in codemus nomine. princeps iudaeorum.

Hic uenit ad eum nocte. & dixit ei. Rabbi. scimus quod ad quem ista magister. Nemo enim potest haec signa facere que tu facis. nisi fuerit dominus cum eo. Respondit iesus. & dixit ei. Amen amen dico tibi.

Nisi quis renatus fuerit denuo non potest uiderere regnum dei.

ad eum

Dicit autem nicodemus. Quomodo potest homo nasci senex?

Non quid potest in uentre matris suae iterato introire. & nasci?

Respondit iesus. Amen amen dico tibi. nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu. non potest introire in regnum dei. Quod natum est ex carne.

caro est. Et quod natum est ex spiritu spiritus est.

Non mireris qui ad te dixi. oportet uos nasci denuo.

Spiritus ubi uult spirat. & uocem eius audis.

sed non scis unde ueniat. & quouadat. Sic est omnis qui natus est ex spiritu.

Respondit nicodemus. & dixit ei. Quomodo possunt haec fieri?

Respondit iesus. et dixit ei. Tu es magister in iure.

& haec ignoras? Amen amen dico tibi. Quia quod scimus loquimur.

et quod uidimus testamur. et testimonium nostrum non accipitis.

Sicut terreni dixi uobis et non creditis. quomodo si dixerim uobis caelestia credetis?

& nemo ascendit in caelum. nisi qui de caelo descendit. filius hominis qui est in caelo.

Et sic moyses exaltauit serpente in deserto. ita exaltari oportet filium hominis.

Ut omnis qui credit in ipso non pereat. sed habeat uitam et nunc.

Sic enim dilexit deus mundum. ut filium suum unigenitum daret. ut omnis qui credit in eum non pereat. sed habeat uitam aeternam.

Non enim misit deus filium suum in mundum ut iudicet mundum. sed ut saluet mundum a seipso. Qui credit in eum non iudicatur. Qui autem non credit. iam iudicatus est. quia non credit in nomine unigeniti filii dei. Hoc est autem iudicium. quod lux uenit in mundum. et dilexerunt homines magis tenebras quam lucem. Erant enim eorum mala opera. Omnis enim qui malum agit. odit lucem. Et non uenit ad lucem. ut non arguantur opera eius. Qui autem factus ueritatem uenit ad lucem. ut manifestentur opera eius quae in deo facta sunt.

Post haec uenit iesus et discipuli eius in iudaeam in terram. Et illic demorabatur cum eis. et baptizabat. Erat autem et iohannes baptizans in enon iuxta salim. quia aquae multae erant illic.

Et adueniebant. et baptizabantur. **N**ondum enim missus fuerat in carcerem iohannes. **F**acta est ergo quaestio ex discipulis iohannis cum iudeis de purificatione. Et uenerunt ad iohannem. et dixerunt ei. Rabbi qui erat tecum trans iordanem. cui testis monuisti prohibuisse. ecce hic baptizat. et omnes ueniunt ad eum. Respondit iohannes. et dixit. Non potest homo

φ. xxxi.
 τ. lxxiii.
 ρ. xliii.
 σ. viii.

ne

iii

xxv.

lxxiii.

lxxiii.

xxviii.

sol.

tu

φ. xxxviii
 m. l. xi.
 m. iiii.
 lx.

accipere quicquam. nisi fuerit ei datum de celo. **I**psi.
 uos mihi testimonium phibetis. quod dixerim ego. nisi uisus
 sed quod missus sum ante illum. **Q**ui habet sponsam. sponsus est.
Amicus autem sponsi qui stetit et audit eum. gaudet et gaudeat pro uoce
 sponsi. Hoc ergo gaudium meum impletum est. Illi oportet
 crescere. me autem minui. Quid est sursum uenit super omnes est.
Qui est de terra. de terra est. et de terra loquitur. Qui de celo
 uenit. super omnes est. Et quod uidit et audiuit. hoc testatur.
Et testimonium eius nemo accipit. Qui accipit eius testimonium
 signauit quia uerax est. Quae enim misit deus uerba deo lo
 quitur. Non enim ad mensuram datus est spiritus. **P**ater diligit
 filium. et omnia dedit in manus eius. **Q**ui credit in filium.
 habet uitam aeternam. **Q**ui autem incredulus est filio. non
 uidebit uitam. sed iram dei manet super eum. **U**tergo cog
 nouit in se. quia audierit pharisaei quia in se plures disci
 pulos faceret et baptizaret quam iohannes. quamquam iohannes non baptizaret
 sed discipulicus. **R**eliquit iudeam. et abiit iterum
 in galilaeam. **O**portebat autem eum transire per samariam.
Venit ergo in ciuitate samariae quae dicitur sicchar iuxta
 pedum quod dedit iacob ioseph filio suo. Erata uobis fons. iacob;

φ. xxxviii.
 Sol.

φ. xxx.
 m. l. xi.
 lxxviii

iiii

φ. xxxi.
 Sol.

φ. xxxiii.
 Sol.

φ. xxxii.
 VII
 m. l. xi.

Ihs ergo fatigatus ex itinere. sedebat sic super fontem. Hora
 erat. quasi sexta. Venit mulier de samaria. haurire aquam.
 Dicentis. Domine bibere. Discipuli enim eius abierant in
 civitatem. ut cibos emerent. Dicit ergo ei mulier illa sa
 maritana. Quomodo tu iudeus cum sis. bibere a me potes
 quia sum mulier samaritana. Non enim contumunt iudei
 samaritanis. Respondit ihs. & dixit. Si scires donum dei.
 & quis est qui dicit tibi domine bibere. tu forsitan petisses
 ab eo. & dedisset tibi aquam vivam. Dicit mulier. Domine. neq.
 in quo haurias habes. et puteus altus est. unde ergo habes
 aquam vivam. Numquid tu maior es patrem iacob
 qui dedit nobis puteum. et ipse ex eo bibit et filii eius. et pe
 cora eius. Respondit ihs. & dixit. Omnis qui bibit ex
 aqua hac. sitiet iterum. Qui autem biberit ex aqua quam ego
 dabo ei. non sitiet in eternum. Sed aqua quam dabo ei. fiet
 in eo fons aque salientis in vitam eternam. Dicit ad eum mulier.

Domine. da mihi hanc aquam. ut non sitiam. neque veniam huc haurire.

Dicit ei ihs. Vade voca virum tuum & veni huc. Respondit
 mulier. & dixit. Non habeo virum. Dicit ei ihs. Bene di
 xisti. quia non habeo virum. Quinq. enim viros habuisti.

& nunc quem habes. n̄ ē tuus uir. Hoc uere dixisti. Dicit
 ei mulier. Dn̄ ē. uideo q̄ p̄pheta es tu. Patres nr̄i in monte
 hoc adorauerunt. & uos dicitis quia hierosolimis ē locus
 ubi adorare oportet. Dicit ei ihs̄. Mulier. credem mihi q̄
 ueni & hora quando neq. in monte hoc. neq. in hierosoli-
 mis adorabitis patre. Vos adoratis q̄d nescitis. nos ado-
 ramus q̄d scimus. q̄s salus ex iudis est. Sed uenit hora &
 nunc est. quando ueri adoratores adorabunt patrem.
 in spū et ueritate. Nam et pat̄ tales querit. q̄ adorent eū.
 S p̄r̄ ē d̄s. & eos q̄ adorant eū. in spū et ueritate oportet
 adorare. Dicit ei mulier. Scio quia messias uenit. q̄ d̄r̄ xp̄s.
 C ū ergo uenerit. ille nob̄ adnuntiabit om̄a. Dicit ei ihs̄.
 E gosū. qui loquor tecum. Et continuo uener̄ discipuli.
 & mirabant̄ q̄ eū mulier eloquebatur. Nemo tam̄ dix̄.
 Q uid queris aut quid loqueris cum ea. Reliquit ergo hydria
 suā mulier. & abiit in ciuitate. & dicit illis hominib; Venite.
 & uidete hominē. qui dix̄ mihi om̄a quæcūq; feci. Nūquid
 ipse ē xp̄s. Exier̄ de ciuitate. & ueniebant ad ai. Int̄ ea
 rogabant eum discipuli. dicentes. Rabbi. manduca. Ille
 aū dix̄ eis. Ego cibū habeo manducare. quē uos nescitis.

Di- cebant ergo discipuli adinuicem. Numquid aliquis
attulit ei manducare? Dicens ihs. Meus cibus est. ut
faciã uoluntatẽ ei qui misit me. ut p̄ficiã opus eius. N̄ne
uos dicitis qđ adhuc quattuor menses sunt & messis uenit?

E ccedit uob. Leuate oculos uros et uidete regiones. qđ
albae sunt iam ad messem. Et qui metit mercedem
accipit. & congregat fructũ in uitã aeternam. Ut &
qui seminat simul gaudeat. & qui metit. In hoc enim ẽ
uerbũ uerũ qđ alius ẽ qui seminat. & alius ẽ qui metit.

E gomisi uos metere. qđ uos n̄ laborastis. Nil labora
uerẽ et uos in labores eorũ introitis. Ex ciuitate
aũ illa multa crediderũ in eũ samaritanorũ. p̄ uerbũ
mulieris testimoniu phibentis. qđ dixit homĩ que
cumq; feci. Cũ uenissent ergo ad illũ samaritanũ.
rogauerũ eũ ut ibi maneret. Et mansit ibi duos dies. &
multo plures crediderũ p̄ sermonẽ eius. Et mulieri
dicebant. qđ iam n̄ p̄ tuã loquellã credimus; Ipsi enĩ
audiuimus. & scimus qđ hic ẽ uere saluator mundi.

Post duos autẽ dies exiit inde. & abiit in galilaeam.

Ipsẽ enim ihs. testimoniu phibuit. qui p̄pheta.

xxxiii.
vii
xxiii.

q. xxxv.
m. xl.ii.
m. li.
l. xxi.

φ. xxxvi
sol.

in sua patria honorem non habet. **C**um ergo uenisset
in galileam. exceperunt eum galilei cum omnia uiderent que
fecerat hierosolimis in die festo. Et ipsi enim uenerant in
diem festum. Venit ergo iterum in canan galilee. ubi fuit

φ. xxxvii
m. lxxiii.
l. lxxv.

aquam uinum. **E**terat quidam regulus. cuius filius infirma
bat capharnaum. Hic cum audisset quia ihs uenisset
a iudea in galileam. abiit ad eum et rogabat eum ut descen
deret et sanaret filium eius. Incipiebat enim mori. Dixit
ergo ihs ad eum. Nisi signa et prodigia uideritis. non creditis.
Dicit ad eum regulus. Domine descende prius quam moriatur filius meus.
Dicit enim. Vade. filius tuus uiuit. Credidit in sermone
que dixit enim. et ibat. Iam autem eo descendente
serui occurrerunt ei. et nuntiauerunt dicentes. quod filius eius
uiuere. Interrogabat ergo horam ab eis. inquam melius
habuerit. Et dixerunt ei. Quia heri hora septima reliquit
eum febris. Cognouit ergo patrem quia illa hora erat. in qua
dixit enim filius tuus uiuit. Et credidit ipse. et domus eius tota.

Hoc iterum secundum signum fecit ihs. cum uenisset a iudea
in galileam. **P**ost haec erat dies festus iudeorum. et
ascendit ihs hierosolimam. Et stetit hierosolimis super

φ. xxxviii
m. lxx
m. xx.
lxxxvii

pbatica piscina. quæ cognominat̃ hebraice bethsaida.
 quinque porticus habens. In his iacebat multitudo magna
 languentium cecorum. claudorum. aridorum. expectantium aque
 motum. Angl̃s aut̃ dñi. scdm̃ tēpus descendebat in piscinam.
 & mouebatur aqua. Et qui prior descendisset in piscinam
 post motionē aquæ. sanus fiebat aqua cūq; tenebat̃ in
 firmitate. Erat aut̃ quidā homo ibi. triginta & octo annos
 habens in infirmitate sua. Hunc cū uidisset iacentē.
 & cognouisset quid iam multū tēpus haberet. dicit ei.
Vis sanus fieri? Respondit ei languidus. Dñe. hominē
 non habeo. ut cum turbata fuerit aqua mittat me in
 piscinam. Dū uero enim ego. alius ante me descendit.
Dicētiis. Surge tolle grabatū tuū. & ambula. Et statim
 sanus factus est homo. et sustulit grabatū suū & ambula
 bat. Erat aut̃ sabbatū in illo die. Dicebant iudei illi q̃
 sanatus fuerat. Sabbatū ē. non licet tibi tollere grabatū
 tuū. **R**espondit eis. Quis fecit sanū. ille mihi dixit
 tolle grabatū tuū & ambula. Interrogauer̃ ergo eum.
Quis est ille homo qui dixit tibi. tolle grabatū tuū. & ambula.
Lis aut̃ quis sanus fuerat effectus. nesciebat quis esset.

Ihs autē declinauit a turba constituta in loco. Postea in-
 uenit eū ihs in tēplo. & dixit illi. Ecce sanus factus es. nā nol-
 peccare. ne de tēplo tibi aliquid contingat. Abiit ille
 homo & nuntiavit iudeis. quia ihs eēt qui fecit eū sanū.
 Propterea persequēbantur iudei inīm. quia haec faciebat in
 sabbato. Ihs autē respondit eis. Patris usq; modo operat̃.
 et ego operor. Propterea ergo magis quærebant eum.
 iudaei nō facere. quia nō solū soluebat sabbatū. sed et patrē
 suū dicebat dīm. æquale se faciens dō. Respondit itaq;
 ihs. et dixit eis. Am̃ am̃ dico uob̃. Non potest filius fa-
 cere a se quicquā. nisi qđ uiderit patrē faciente.
 Quaecumq; enim ille fecerit. haec et filius similiter facit.
 Pat̃ enim diligit filiū. & om̃a demonstrat ei quæ ipse facit.
 Et maiora his demonstrabit ei opera. ut uos miremini.
 Sicut enim pat̃ suscitāt mortuos & uiuificat. sic & filius
 quos uult uiuificat. Neq; enim pat̃ iudicat quēquā. sed
 iudiciū omne dedit filio. ut om̃s honorificent filium.
 sicut honorificant patrem. **Q**ui nō honorificat filiū.
 nō honorificat patrē qui misit illū. **A**m̃ am̃ dico uob̃. **Q**uia qui uer-
 bū meū audit & credit ei qui misit me.

φ. xl.
 m̃. lxxviii.
 r̃. lxxvi.
 l. cxxi.

φ. xl.
 Sol

habet uitā aeternam. Et in iudiciū n̄ uenit. sed transit
 a morte in uitam. Am̄. am̄. dico uob̄. Quia uenit hora &
 nunc est. quando mortui audient uocē filii. & qui audi
 erint uiuent. Sicut enī pat̄ habet uitā in semet ipso.
 sic dedit et filio uitā habere in semet ipso. Et potestatem
 dedit ei et iudiciū facere. quia filius hominis est. Nolite
 mirari hoc. quia uenit hora in qua om̄s qui in monumentis
 sunt. audient uocē ei & p̄cedent; qui bona fecerunt in
 resurrectionē uitae. Qui uero mala eger̄. in resur
 rectionē iudicii. N̄ possū ego a me ipso facere quicquā.

Sicut audio iudico. & iudicium meum iustum est.

Quia non quae uoluntatē meā. sed uoluntatē eī qui misit me.
Sic ego testimonium p̄hibeo de me. testimonium meū n̄ ē uerum.
Alius ē qui testimonium p̄hibet de me. & scio quia uerum est
 testimonium quod p̄hibet de me. Vos misistis ad ioh̄m. & testi
 monium p̄hibuit ueritati. Ego aut̄ n̄ ab homine testimonium
 accipio. sed haec dico ut uos salu sitis. Ille erat lucerna
 ardens & lucens. uos aut̄ uolulistis exultare ad horam
 in luce eius. Ego aut̄ habeo testimonium. maius iohanne.
Opera enim quae dedit mihi pat̄ ut p̄ficiā. eius & opera quae.

φ. xl. iii.
 X
 Sol

xl. ii.
 ccc. xxi
 lxxxi
 lxxx. ii.

ego facio testimoniū phibent deme. qui apat̄ memisit.

Et qui misit me pat̄. ipse testimoniū phibuit deme. Neq̄. uocē eius umquā audistis. neq̄. speciem eius uidistis.

Et uerbu ei n̄ habetis in uob̄ manens. quia quem misit ille. huic uos n̄ creditis. Scribitur in scripturas. quia uos pat̄ tatis in ipsis uitā ēternā habere. & illae sunt qui testimo niū phibent deme. Et n̄ uultis uenire ad me. ut uitā ha beatis. Claritatē ab hominib; n̄ accipio. sed cognoui uos. quia dilectionē d̄ni habetis in uob̄. Ego ueni in nomine pa tris mei. & non accipitis me. Si alius uenerit in nomine suo. illū accipietis. Quomodo potestis uos credere. qui gloriā ab inuicē accipitis. & gloriā quae a solo d̄o n̄ queritis.

Nolite putare. quia ego accusatur ussim uos apud pat̄.

Et qui accusat uos moyses. in quo uos speratis. Si enī crede retis moysi. credere tis forsitan & mihi. Deme enim. ille scripsit. Si aut̄ illius litteris n̄ creditis. quomodo meis uerbis credetis.

Post haec abiit ius̄ trans mare ga lilee qd̄ est tiberiadis. & sequebatur eū multitudo magna. quia uidebant signa quae faciebat sup̄ his q̄ infirmabantur.

Subit ergo in monte ius̄. & ibi sedebat cū discipulis suis.

φ. xl. iiii.
m̄. cxii.
L. cxiiii.

φ. xlvi.
m̄. cxiiii.
L. cxlv.

φ. xlvii.
m̄. cxlvii.
L. cxvii.

φ. xlv.
x.
sol.

VI

Erat autem proxima pascha dies festus iudeorum. **C**um suble-
uassit ergo oculos ihs & uidisset quia multitudo maxima
uenit ad eum die ad philippum. Unde meminit panes ut
manducent hi. Hoc autem dicebat temptans eum ipse enim sciebat
quid esset facturus. Respondit ei philippus. Ducentorum
denariorum panes non sufficiunt eis. ut unusquisque modicum
quid accipiat. Dicit unus ex discipulis eius andreas fratrem
simonis petri. Est puer unus hic qui habet .v. panes hor-
deaceos & duos pisces. Sed haec quid sunt inter tantos.

Dixit ergo ihs. facite homines discumbere. Erat autem signum
multum in loco. Discubuerunt ergo iuxta numero quasi .x. milia.

Acceperunt ergo panes ihs & cum gratias egisset & distribuit dis-
cumbentibus. Similiter et ex piscibus quantum uolebant. Ut
autem impleti sunt dixit discipulis suis. Colligite quae su-
perauerunt fragmenta ne pereant. Collegerunt ergo & imple-
uerunt .xii. cophinos fragmentorum. ex .v. panibus hordeaceis
quae super fuerunt his qui manducauerunt.

Illi ergo homines qui uidissent quae fecerat signum dicebant. Quia hic uere
propheta qui uenturus est in mundum. Ihs ergo cum cognou-
isset & uenturi essent ut raperent eum & facerent eum regem.

φ. xlviij
τ. γελ. vii
ρ. lxxij
λ. xc. iij.

φ. l.
x.
sal.

φ. L. i.
 IIII
 m. cl.
 m. lxxvii.

Fugit iterū in monte ipse solus. Ut autē serofaltū ē. descender discipuli eī ad mare. Et cū ascendissent nauē. ut ner trans mare in capharnaum. Et tenebrae iam facte erant. Et n̄ uenerat ad eos ihs̄. Mare autē uento magno flante exsurgebat. Cū remigassent ergo quasi stadia uiginti. uel triginta. uident ihm̄ ambulante sup mare & proximu nauis fieri. & timuer. Ille autē dix eis. Ego sū. nolite timere. Voluer ergo accipere eū in naui. & statim fuit nauis ad terrā quā ibant. **A**lter die turba quae stabat trans mare uidit quia nauicula alia nerat ibi nisi una. & qen̄ introuit & cū discipulis suis ihs̄ in nauē. sed soli discipuli eius abissent. Alia uero sup uener naues at iberi ad e. iuxta locū ubi manducauerant panē. gr̄a agentes dno. Cū ergo uidisset turba qen̄ n̄ ēē ibi neq. discipuli eī. ascender in nauiculas. & uener capharnaum quarentes ihm̄. Et cū inuenissent eū trans mare. dixer ei. Rabbi. quando huc uenisti. Respondit eis ihs̄. & dix. Am̄ am̄. dico uobis. Quae ritis me n̄ qe uidistis signa. sed qe manducastis ex panib; & saturati estis. Operamini n̄ cibū qui perit. sed qui pmanet & inuitā aeternā. quē filius hominis uob dabit. hunc enim p. a.

φ. L. ii.
 x
 Sol.

signavit dñs. Dixer̄ ergo ad eū. Quid faciemus ut operemur
operadi? Respondit iis. & dixit eis. Hoc est opus dñi. ut credatis
ineū quē misit ille. **D**ixer̄ ergo ei. Quod ergo tu facis signū
ut uideamus et credamus tibi quid operaris? **P**atres nr̄i
manna manducauer̄ in deserto. sicut scriptū est. Panē de celo.
dedit eis manducare. Dixer̄ ergo eis iis. An̄ am̄ dico uob. Non
moyses dedit uob panē de celo. sed p̄t̄r̄s dāt uob panem
de celo uerū. Panis enī dñi ē qui descendit de celo. & dāt uitam
mundo. Dixer̄ ergo ad eū. Dñe. sēp dāt uob panem hunc.

Dixit autē eis iis. Ego sū panis uitae. Qui uenit ad me. n̄ esur̄ &
Et qui credit in me. n̄ sitit & umquam. Sed dixi uob quia &
uidistis me & n̄ creditis. **O**mne quod dāt mihi p̄t̄r̄. ad me
uenit &. Et eū qui uenit ad me. n̄ eiciā foras. **Q**uia descendi
de celo n̄ ut faciā uoluntatē meā. sed uoluntatē eī quī misit me.

Haec ē autē uoluntas eī quī misit me patris. ut omne quod dedit mihi
n̄ p̄dā ex eo. sed resuscitē illud in nouissimo die. Haec ē enī
uoluntas patris mei qui misit me. ut omis qui uideat filium
& credit in eū habeat uitā aet̄nā. Et resuscitabo ego eum.
in nouissimo die. **M**urmurabant ergo iudei de illo. quē
dixisset ego sū panis qui de celo descendi. & dicebant.

φ. Liiii.
x
Sol

φ. Lvi.
x
Sol.

φ. Lvii.
m̄. cc. xxi
m̄. clxxii
L. cc. lxxxii.

φ. Liii.
m̄. clxi.
m̄. clxxij

φ. Lv.
m̄. cc. lxxxiii.
m̄. clxx.
m̄. clxxi.

φ. Lviii.
x
Sol.

φ. Lviiii.
m̄. cxli.
m̄. L.
L. cxliij.

Nonne hic est ihs filius ioseph. cuius nos nouimus patre & matre

Quomodo ergo dicit hic quia de celo descendit. **R**espondit
ergo ihs. & dixit eis. Nolite murmurare inuicem. Nemo

potest uenire ad me. nisi pater qui misit me traxerit eum.
& ego resuscitabo eum in nouissimo die. Et scriptum est in prophetis

Et erunt omnes docibiles sibi. Omnes qui uiderunt a patre & didicerunt
uenire ad me. **N**on qui a patre uidit quisquam. nisi is qui

est ad deum. hic uidit a patre. **A**m. am. dico uobis. Qui credit in
me. habet uitam aeternam. **E**go sum panis uitae. **P**atres

animum manducauerunt in deserto manna. & mortui sunt. Hic est
panis de celo descendens. ut si quis ex ipso manducauerit.

non moriatur. **E**go sum panis uiuus. qui de celo descendit.

Si quis manducauerit ex hoc pane. uiuus erit in aeternum. Et

panis quem ego dabo carnis meae. pro mundi uita. **L**itigabant
ergo iudei ad inuicem dicentes. Quomodo potest hic nobis
carne suam dare ad manducandum. **D**ixit ergo eis ihs.

Am. am. dico uobis. nisi manducaueritis carnem filii hominis
et biberitis eius sanguinem. non habebitis uitam in uobis. Qui
manducat meam carnem. et bibit meum sanguinem. habet uitam
aeternam. & ego resuscitabo eum in nouissimo die.

φ. lxx
Sol.

φ. lxx
T. lxx
m. cxxii
L. cxxiiii.

φ. lxxv
m. cclxxxiii
m. clxx
L. cc. lxxv

φ. lxxv
m. cclxxxiii
m. clxx
L. cc. lxxv

φ. lxxv
Sol.

φ. lxxv
Sol.

φ. lxxvi
Sol.

φ. lxxvii

m. cc. lxxxiii

m. clxxv.

L. cclxxi.

Caroenim meauerit est cibus. & sanguis meus uere ē potus.

Quimanducat meā carnē & bibit meū sanguinē. in mema
nol. & ego in illo. Sicut misit me uiuens pater. & ego uiuo
propter patrem. Et qui manducat me. & ipse uiuet propter me.

Hic ē panis qui de caelo descendit. non sicut manducauerunt

patres ^{maria} uiri & mortui sunt. Qui manducat hunc panem.

uiuet in aeternū. Haec dixit in synagoga docens in capharnaum.

Multiergo audientes ex discipulis eius dixerunt

Durusest hic sermo. quis potest eū audire? Sciens autē

ius apud seipsum quia murmurarent de hoc disci-

pulus dixerunt. Hoc uos scandalizat? **S**iergo uide-

ritis filiū hominis ascendente. ubi erat prius? **S**piritus est

qui uiuificat. caro non potest quicquam. **V**erba quae ego lo-

quitur sicut uobis. spiritus & uita sunt. Sed sunt quidam ex uobis qui

non credunt. **S**ciebat enim ab initio ius qui eunt credentes.

& quis traditurus eū esset? **E**t dicebat. Propterea dixi

uobis quia nemo potest uenire ad me. nisi fuerit ei datus

apater meo. Ex hoc multi discipulorum eius abierunt retro.

& iam non cum illo ambulabant. Dixit ergo ius ad duodecim

Numquid & uos uultis abire? **R**espondit ergo simon

φ. lxxviii

sol.

φ. lxxviii.

m. ccc. x.

m. ccc. x.

L. cc. lxxviii.

φ. lxx

m. ccc. lxxviii.

m. ccc. lxxviii.

φ. lxxi.

sol.

φ. lxxv.

m. cc. lxxviii.

m. ccc. lxxv.

φ. lxxviii.

sol.

φ. lxxviii.

m. ccc. lxxv.

m. ccc. lxxv.

L. cc. lxxviii.

petrus. Dñe ad quem ibimus. Verba uite etne habes.

Et nos credidim & cognouimus. quia tu es xpi filius di. **R**espondit ei ihs. Nonne ego uos duodecim elegi. Et ex uob unus diabolus est. Dicebat aut iudc simonis scariothis.

φ. lxxv.
Sol.

Hic enumerat traditurus eū. cū eēt unus ex duodecim.

VII

Post haec ambulabat ihs in galilea. nō enim uolebat in iudeam ambulare. quia quaerebant eū interficere.

iudei

Et erat aut in proximo. dies festus iudeorū. scilicet schenophega.

Dixerat aut ad eū fr̄s eius. Transi hinc & uade in iudeam. ut & discipuli tui uideant operata tua quae facis. Nemo quippe in occulto quid facit. & quae erit ipse in palā eē.

Si haec facis. manifesta te ipsū mundo. Neque enim fr̄s ei credebant in eū. Dicit ergo eis ihs. Tempus m̄m nondū aduenit. tēpus aut tūm sēpē paratū. Non potest mundus odisse uos. Me aut odit. quia ego testimoniū phibeo de illo. q̄ opera eī mala sunt. Vos ascendite ad diē festū hunc. ego nō ascendo ad diē festū istū. quia meū tēpus nō dū impletū est. Haec cū dixisset. ipse mansit in galilea. Ut aut ascender̄ fr̄s ei. tunc & ipse ascendit ad diē festū. Non manifeste. sed quasi in occulto.

Iudaei ergo quaerebant eum in die festo. & dicebant. Vbi est ille?
Et murmur multus de eo erat in turba. Quidam enim dicebant.
qui bonus est. Alii autem dicebant non. sed seducit turbas.
Nemo tam palam loquebatur de illo. prope metum iudeorum.
Iam autem die festo mediante ascendit iesus in templum. & docebat.
Et mirabantur iudaei dicentes. Quomodo hic latet et scit
cum non didicerit? Respondit eis iesus & dixit. Mea doctrina
non est mea. sed eius qui misit me. Siquis uoluerit uolun-
tate eius facere. cognoscat de doctrina utrum ex deo sit. an
ego a meipso loquar. Qui a seipso loquitur. gloriae
propriae quaerit. Qui autem quaerit gloriae eius qui misit illum.
hic uerax est. et iniustitia in illo non est. Nonne moyses dedit
uobis legem? Et nemo ex uobis facit legem. Quid me qua-
eritis inificere? Respondit turba. et dixit. Daemonium
habet. quis te quaerit inificere? Respondit iesus. &
dixit eis. Unum opus feci. & omnes miramini. Propterea moyses
dedit uobis circumcisionem. Nonne ex moyse est. sed ex patribus.
& in sabbato circumciditis hominem. Sicut circumcisione accipit
homo in sabbato ut non soluat lex moysi. mihi indigna
mihi quod totum hominem sanum feci in sabbato? Nolite iu.

dicare scdm faciem. sed iustu iudiciu iudicate. Dice-
bant ergo quida ex hierosolimis. Nne hie que quer
interficere. **E**cce pala loquitur. sem hilei dicunt.

Numquid uere cognouer principes quia hie est xps.

Sed hunc scimus unde sit. Xps aut cu uenerit. nemo scit
unde sit. **C**lamabat ergo docens in templo ius. & dicit.

Et meseratis. & unde sim seratis. Et ame ipso non ueni. sed e
uerus qui misit me. que uos n seratis. Ego scio eu. quia ab

ipso sum. & ipse me misit. **Q**uerebant ergo eu ad p
hendere. & nemo misit in illum manus. quia n du uene

rat hora eius. **D**eturbauit. multi crediderunt in eum.

& dicebant. Xps cu uenerit. nuquid plura signa faciet
qua que hie facit. **A**udier pharisaei turba murmu

rante de illo hie. **E**t miser principes & pharisei
ministros. ut adphenderent eu. **D**ix ergo ius. Adhuc

modicu tempus uob eu sum. & uado ad eu qui misit me.

Quere n sine & n inuenietis. & ubi sum ego uos n potestis
uenire. **D**ixer ergo iudei ad se met ipsos. Quo hie itu
rus est. quia n inueniemus eu. **N**uquid in disspione
gentiu iturus e & docturus gentes. **Q**uis e hie sermo

φ. lxxvi.

111

111

l. cxviii.

φ. lxxvii.

111

111

l. cclxi.

φ. lxxviii.

111

111

l. cclxxv.

φ. lxxix.

111

111

φ. lxxxiii.

111

111

φ. lxxxv.

111

111

quē dixit. quare tu sine & n̄ inuenietis. & tibi s̄ ego uos
n̄ potestis uenire. In nouissimo autē die magno festiuitatis
stabat ihs̄. & clamabat dicens. Siquis sitit. ueniat ad me & bibat.

Qui credit in me sic dicit scriptura. flumina de uentre eius
fluent aqua uiua. Hoc autē dixit de sp̄u. quē accepturi erant
credentes in eum. Nemo erat sp̄s datus. quia ihs̄ n̄ dū fuerat

glorificatus. **E**x illa ergo turba cū audissent hos ser-
mones ei. dicebant. Hic est. uere propheta. Alii dicebant.

hic est xps̄. **Q**uidā autē dicebant. Nūquid a galilaea xps̄
uenit. Nonne scriptura dicit quia ex semine dauid & de
bethleem castello ubi erat dauid uenit xps̄. **D**issensio

itaque facta ē in turba. prope eū. **Q**uidā autē ex ihs̄ uo-
lebant adprehendere eū. sed nemo misit sup̄ illū manus.

Venerunt ergo ministri ad pontifices & pharisaeos. & dixerunt
eis illi. Quare n̄ adduxistis eū. Responderunt ministri.

Nūquā sic loquitur se homo. sicut homo. Responderunt ergo eis
pharisaei. Nūquid & uos seducti estis. Nūquid aliquis ex
principib; credidit in eum. aut ex pharisaeis. Sed turba
hęc quę non nouit legē maledicti sunt. Dicit nicodemus
ad eos. ille qui uenit a deo n̄ nocte. qui unum erat ex ihs̄.

φ. lxxvii
vii
m. cxx.

φ. lxxviii
viii
m. cxx.

φ. lxxviiii
x
Sol.

φ. lxxviiii
x
Sol.

φ. lxxxv
l
m. cc. xx
R. cxxviii
Lccxlii

hic

Scripturas

Numquid lex nra iudicat hominē nisi audierit ab ipso prius.
 & cognouerit quid faciat. Responder. & dixer. ei. Numquid
 et galileus es. Scrutare & uide. quia propheta a galilea
 n̄ surgit. Et reuersi unusquisq. in domū suā. Ihs autē p̄tē
 in montē oliuē. et diluculo iterū uenit in tēplū. Et om̄s
 populus uenit ad eū. et sedens docebat eos. Adducunt autē
 scribæ et pharisæi mulierē in adulterio dephensā. &
 statuer. eā in medio. et dixer. ei. Magister. hæc mulier
 in dephensā ē in adulterio. In lege autē. moyses man-
 dauit nob̄ huiusmodi lapidare. Tu ergo quid dicis. Hæc
 autē dicebant tēptantes eū. ut possint accusare eum. Ihs
 autē inclinans se deorsū. digito scribebat in tēra. Cū autē p̄se
 uerarent interrogantes eū. erexit se & dix. eis. Quis sine
 peccato ē ur̄m. primus in illā lapidē mittat. Et iterum
 se inclinans. scribebat in terra. Audientes autē. unus post
 unū exiebant. incipientes a seniorib;. Et remansit solus.
 & mulier in medio stans. Erigens autē se ihs. dix. ei. Mulier.
 ubi quare accusābant. Nemo te condemnauit. Quæ dix.
 Nemo dñe. Dix. autē ihs. Nec ego te condemnabo. Vide &
 amplius iam noli peccare. Iterū ergo loquitur se eis ihs dñs.

Ego sum lux mundi. Qui sequitur me non ambulat in tenebris. sed habebit lucem uitae. Dixerunt ergo pharisaei. Tu detestaris testimonium phibes. Testimonium tuum non est uerum. Respondit inquit et dixit eis. Et si ego testimonium phibeo de me ipso. uerum est testimonium meum. Quia scio unde uenio et quouado. Vos autem nescitis unde uenio. aut quouado. Vos secundum carnem iudicatis. ego non iudico quemquam. Et si iudico ego. iudicium meum uerum est. quia solus non sum. sed ego et qui me misit pater. Et in lege uera scriptum est. quod duorum hominum testimonium uerum est. Ego sum qui testimonium phibeo de me ipso. et testimonium phibeo de me. qui misit me pater. Dicebant ergo ei. Ubi est pater tuus. Respondit inquit. Neque me scitis. neque patrem meum. Si me sciretis. forsitan ex patre meo sciretis. Haec uerba loquutus est in gazophylacio. docens in templo. Et nemo apprehendit eum. quia nec dum uenerat hora eius. Dixerunt ergo iterum eis inquit. Ego uado et quaerit a se. et in peccato uerum morietur mihi. Quo ego uado. uos non potestis uenire. Dicebant ergo iudei. Num quid in facie et se meo ipso. qui ad id quod ego uado uos non potestis uenire. Et dicebat eis. Vos de deorsum estis. ego de supernis sum. Vos de mundo hoc estis. ego non sum de hoc mundo.

φ. lxxxviii.
 ψ. cccx
 ρ. cxxxiiii.
 σ. ccxxxiiii.
 τ. cxxlii.

φ. lxxxviii.
 ψ. cccx
 ρ. cxxxiiii.
 σ. ccxxxiiii.

VIII
 φ. lxxxviii
 ψ. cccx
 ρ. cxxxiiii.
 σ. ccxxxiiii.

Dixi ergo uobis. quia moriemini in peccatis uestris. Si enim
 non credideritis quod ego sum. moriemini in peccato uestro.
 Dicebant ergo ei. Inquis es? Dixit eis Iesus. Principium. quia
 et loquor uobis. Multa habeo de uobis loqui et iudicare. Sed
 qui misit me uerax est. Ego autem audio deo. haec loquor in mundo.
 Et tunc cognouerunt quod patres eius dicebat idem. Dixit ergo eis Iesus. Cum
 exaltaueritis filium hominis. tunc cognoscetis quod ego sum.
 Et tamen ipse facio nihil. sed sic docuit me pater haec loquor.
 Et qui misit me cum eis. non reliquit me solum. quod ego quae
 placitas ei facio semper. Haec illo loquente. multi crediderunt
 in eum. Dicebat ergo Iesus de eos qui crediderunt ei iudaeos.
 Si uos manseritis in sermone meo. uere discipuli mei eritis.
 et cognoscetis ueritatem. si ueritas liberabit uos. Respon-
 derunt ei. Semper abraham sumus. Et nemini seruimus unquam
 quomodo tu dicis liberi eritis? Respondit eis Iesus. Amen
 amen dico uobis. quod omnis qui facit peccatum. seruus est peccati.
 Si seruus. uerum non manet in domo patris sui. filius manus inuenit.
 Si ergo uos filius liberauerit. uere liberi eritis. Scio quod filius
 abraham estis. sed qui uerissime inuificere. quia sermo
 meus non capit in uobis. Ego quod uidi apud patrem.

loquor. et uos quae uidistis apud patrem uerum factis.
Responderunt et dixerunt ei. Pater noster abraham est. Dicit eis Iesus.
Si filii abrahae estis. opera abrahae facite. Nunc autem quaeritis me interficere. hominem qui ueritatem uobis loquitur. quae quam audiui a deo. Hoc abraham non fecit. uos facitis opera patris uerum. Dixerunt itaque ei. Nos ex fornicatione non sumus nati. unum patrem habemus deum. Dixerunt ergo eis Iesus.
Si deus pater uerum eum. diligere etis utique me. Ego enim ex deo processi et ueni. Neque enim a me ipso ueni. sed ille me misit.
Quare loquellam meam non cognoscitis. quoniam non potestis audire sermonem meum. Vos ex patre diabolo estis. et desideria patris uerum uultis facere. Ille homicida erat ab initio. et in ueritate non stetit. quoniam non est ueritas in eo. Cum loquitur mendacium. ex proprio loquitur. quia mendax est et pater eius.
Ego autem quia ueritatem dico. non creditis mihi. Dicebat Iesus turbis iudaeorum et principibus sacerdotum. Quis ex uobis arguet me de peccato. Si ueritatem dico. quare uos non creditis mihi. Qui ex deo uerbum audiit. propter eum non auditis. quia ex deo non estis. Responderunt igitur iudei. et dixerunt ei. Nonne bene dicimus nos. quoniam samaritanus es tu.

& demoniū habes. Respondit ih̄s. Ego demonium
 n̄ habeo. sed honorifico patrē m̄m. et uos in honorastis me.
 Ego aut̄ n̄ quaero gloriā meā. est qui quaerat & iudicet.
 Am̄ am̄ dico uob̄. Siquis sermone m̄m seruauerit. morte
 n̄ uidebit in aeternū. Dixer̄ ergo iudaei. Nunc cognouim̄
 qd demoniū habes. Abraham mortuus ē & propheta.
 et iudicis si quis sermone m̄m seruauerit n̄ gustabit
 mortē in aeternū. Nūquid tū maior es patrē n̄o abrahā
 qui mortuus ē. & propheta mortuus sunt. Quē te ipsū
 facis. Respondit ih̄s. Si ego glorificome ipsū. gloria
 mea nihil est. Est patr̄ m̄s qui glorificat me. quē uos dicistis
 qd s̄ n̄r̄ ē. et n̄ cognouistis eū. Ego aut̄. nouieū. Et si di
 xero qd n̄ scio eū. eris similis uob̄ mendax. Sed scio eum.
 et sermone eī seruo. Abrahā patr̄ ur̄. exultauit ut uideret
 diē m̄m. & uidit. & gauisus est. Dixer̄ ergo iudaei ad eū.
 Quinquaginta annos n̄ dū habes. & abrahā uidisti. Dixit
 eis ih̄s. Am̄ am̄ dico uob̄. Antequā abrahā fieret & ego sū.
 Tuler̄ ergo lapides. ut iacerent meum. Ih̄s aut̄ abscondit se.
 & exiit de tēplo. Expt̄er̄iens uidit hominē caecū a na
 tuitate & interrogauerunt eū discipulis sui.

R. abbi. quis peccauit. hic aut parentes ei ut caecus nasceret^r.

Respondit ihs. Neq. hic peccauit. neq. parentes ei. sed ut ma-
nifestent^r opera diuini. Me oportet operari opera eius qⁱ
misit me. donec dies est. Venit nox. quando nemo potest
operari. Quadiu in mundo sum. lux sum mundi. Haec cum dixisset.
expuit mirram et fecit lutum ex spuito. et linxit lutum super o-
culos ei. et dixit ei. Vade. Laua in natatoria siloe. qdⁱ mihi pra^e-
missus. Abiit ergo et lauit. et uenit uidens. Itaque uicini
et qui uidebant eum prius quia mendiculus erat. dicebant.
Nonne hic est qui sedebat et mendicabat. Alii dicebant
quia hic est. alii autem nequaquam. sed similes eius. Ille uero
dicebat. quia ego sum. Dicebant ergo. Quomodo aperit
tibi oculos. Respondit. Ille homo qui dixit ihs. lutum fecit
et unxit oculos meos. et dixit mihi. Vade ad natatoria siloe.
et laua. Et abiit. et lauit. et uidi. Et dixit ei. Ubi est ille.
Ait. Nescio. Adducunt eum ad pharisaeos. qui caecus fuerat.
Et ratum sabbatum quando lutum fecimus. et aperuit oculos ei.
Iterum ergo interrogabant eum pharisaei. quomodo uidisset.
Ille autem dixit eis. Lutum posuit mihi super oculos. et laui. et uideo.
Dicebant ergo ex pharisaeis quidam. Nonne hic homo ad.

qui sabbatū non custodit. Alii dicebant. Quomodo potest
 homo peccator haec signa facere? Et sic ma erat in eos.

de
 Dicunt ergo caeciterū. In quid dicitis eo qui aperuit oculos
 tuos? Ille autē dixit. Qui prophetae. Ne crediderit ergo iudei
 de illo quod caecus fuisset et uideret. donec uocauerit parentes
 ei qui uiderat. & interrogauerit eos dicentes. Hic est filius noster
 quem uos dicitis quod caecus natus est? Quomodo ergo nunc uidet?

R
 esponderunt ei parentes eius et dixerunt. Scimus quia hic est fi-
 lius noster. et quod caecus natus est. Quomodo autē nunc uidet
 nescimus. aut quis ei aperuit oculos nos nescimus.

I
 psū interrogate. aetate habet & ipse de se loquatur.

H
 aec dixerunt parentes eius. quia timebant iudeos. Iam
 enim conspirauerant iudei. ut si quis eum confiteretur christum
 extra synagogam fieret. Propter ea parentes eius dixerunt.
 quia aetate habet & ipsū interrogate. Vocauerunt ergo
 rursum hominē qui fuerat caecus. & dixerunt ei. Da gratiam dō.

N
 o scimus. quia hic homo peccator est. Dixit ergo illi.

S
 i peccator est. nescio. Unū scio. quia caecus cum eam modo
 uideo. Dixit ergo illi. Quid fecit tibi. quomodo ape-
 ruit tibi oculos? Respondit ei. Dixi uobis et uideristis.

Quid iterum uultis audire? Nūquid de uos uultis discipuli
 fieri? Maledixerē ei. & dixerē. Tu discipulus illius
 sis. nos autē mortis discipuli sumus. Nos scimus quē morti
 loquutus ē dñs. hunc autē nescimus unde sit. Respondit ille
 homo. & dixit eis. In hoc enim mirabile est quia uos nescitis
 unde sit. & aperuit oculos meos. Scimus autē. qui a pec
 catoris dñi nō audit. Sed si quis dicitur est. et ualuntate
 ei facit. hunc exaudit. A se tō nō ē auditū. quia aperuit
 quis oculos cecinati. Nisi ē hic cecidit. non poterat face se
 que quā. Responderē. et dixerē ei. In peccatis natus es
 totus. & tu doces nos? Et eiecerē eū foras. Audiuit ihs
 quia eiecerē eū foras. & cū uenisset eū dixit ei. Tu credis
 in filiū dī? Respondit ille. & dixit. Quis est dñs. ut credā
 in eum? Et dixit ei ihs. Et uidisti eū. & qui loquutus tecū
 ipse ē. At ille ait. Credo dñe. Et proci dens. adorauit eū.
 Et dixit ei ihs. In iudiciū ego in hunc mundū ueni. ut qui
 nō uident uideant. & qui uident cecifiant. Et audierē
 ex pharisæis qui cū ipso erant. & dixerunt ei. Num
 quid & nos caeci sumus? Dixit eis ihs. Sic cecissetis.
 nō haberetis peccatū. Nunc uero dicitis quia uidemus.

VIII

peccatū ur̄m manet. **A**m̄ am̄ dico uob̄ qui n̄ intrat
 postiu nouile ouium sed ascendit aliunde. ille fur est
 et latro. Quia ū intrat postium. pastor est ouium. Huic
 ostiarus aperit. & oues uocē eī audiunt. Eꝝ pprias oues
 uocat nominatim. & educt eas. Et cū pprias oues emi
 serit. ante eas uadit & oues illū sequuntur. quia sciunt
 uocē eius. Alienū aut̄ n̄ sequuntur. sed fugiunt ab eo. q̄
 non nouer̄ uocē alienorū. Hoc uerbum dixit eis ihs̄.
 ¶ **L**ia ū n̄ cognouer̄. quid loqueretur eis. Dix̄ ergo eis ihs̄
 r̄ uis̄. Am̄ am̄ dico uob̄. quia ego sū ostiū ouium. Om̄s
 quotquot uener̄. fures sunt & latrones. sed n̄ audiet̄ eos
 oues. Ego sū ostium. ꝑ me si quis introierit. saluabitur.
 ¶ **E**t ingredietur. & egredietur. & pascua inueniet̄. Fur n̄
 uenit. nisi ut furetur. & mallet̄ & ꝑdat. Eꝝ ueni ut unā
 habeant. et abundantius habeant. Ego sū pastor bonus.
 ¶ **B**onus pastor. animā suā dat ꝑ ouib; . Mercenarius
 & qui non est pastor. cuius n̄ sunt oues pprie. uidet̄ lupū
 uementē. & dimittit oues & fugit. Et lupus rapit. &
 dispergit oues. Mercenarius aut̄ fugit. quia merccena
 rius ē. & non ꝑtinē ad eū de ouibus. Ego sū pastor bonus.

et cognosce meas et cognosce me meae. **S**icut nouit
 me pat̄. et ego cognosco pat̄rē. **E**t animam meam pono
 pro ouib; meis. **E**t alias oues habeo quae n̄ s̄ hoc ouile.
 et illas oportet me adducere et uocem meam audient. Et factus
 est unū ouile et unus pastor. Propter eam pat̄r diligit. quia
 ego pono animam meam. ut iterum sumam eam. Nemo tollit
 eam a me. sed ego pono eam a me ipso. Potestatem habeo
 ponendi eam. et potestatem habeo iterum sumendi eam.

Hoc mandatum accepi a patre meo. Dissensio iterum facta est
 inter iudaeos propter sermones hos. Dicebant autem multi ex iis.
Daemonium habet et insanit. quia deum audit. **A**lii dicebant.
Haec uerba non sunt demonium habentis. Numquid demonium
 potest caecorum oculos aperire? **F**acta autem est cecitas
 in hierosolymis et hiemps erat. Et ambulabat ih̄s. in
 templo in porticu salomonis. **C**ircumdeit ergo eum
 iudaei. et dicebant ei. Quousque animam nostram tollis? **S**icut
 x̄p̄s. dic nobis pat̄rē. **R**espondit eis ih̄s. Loquor uobis et n̄
 creditis. opera quae ego facio in nomine patris mei. haec
 testimonium perhibent de me. **S**ed uos n̄ creditis. quia n̄ estis
 ex ouib; meis. **Q**uae sunt uocem meam audient. **E**t ego

φ. xc.
 m. cxii

L. cxviii

φ. xxi.
 sol.

φ. xxi.
 m. cxviii
 m. cxv.

cognoscetis et sequuntur me. Ego uita aeterna
dois & n̄ peribit in aeternum. & non rapiet eas quisquā
de manu mea. Pat̄m̄ q̄ dedit mihi maior omnibus est.
et nemo potest rapere de manu patris mei. Ego et pat̄.
unū sumus. Sustulerunt lapides iudei. ut lapidarent eum.

Respondit eis ihs. Multa opera bona ostendi uob̄ ex patre
meo. p̄ q̄ deo ū opus me lapidatis. Respondunt
iudei. De bono opere n̄ lapidamus te. sed de blasphemica.

Et quia tu homocūsis. facis te ipsū d̄m. Respondit eis ihs.
Nonne scriptū ē in lege ur̄a quia ego dixi de uet̄is.

S illos dixi deos ad quos sermo d̄i factus ē. & n̄ potest
solui scriptura. quae pat̄ sc̄ificauit & misit in mundū.
uos dicitis q̄ blasphemias qui ad̄i dixi filius d̄i sum.

S i non facio opera patris mei. nolite credere mihi. Si aut̄
facio. & si mihi n̄ uultis credere. operibus credite.

U t cognoscatis et credatis quia in me ē pat̄. & ego in patre.

Quaerebam ergo eū adprehendere. & exiit de manib;
eoz. Et abiit iterū trans iordanem. in eū locū ubi erat
ihs baptizans. & mansit illic. **E**t multi uenerunt
ad eum. & dicebant. Quia ihs quidem signū fecit nullum.

φ. xciii.
T. iiii.
m. cxvii.
R. xxii.
m. xxii.
primū

φ. xciiii.
x.
Sol

Omnia autē quae cūq; dixit ih̄s de hoc ueraciter. Et multi
 crediderunt in eum. Erat autē quidam languens Lazarus
 abethana. de castellomaria & Martha sororis eius.
Maria autē erat quae cū dñm unguento. et extersit pe-
 des ei capillis suis. cuius fr̄ Lazarus infirmabatur. Miser-
 ergo sorores eius. ad eū dicentes. Dñe. ecce quae Martha in-
 firmatur. Audiens autē ih̄s. dixit. Infirmitas haec nō ē
 ad mortē. sed p̄ gloriā di ut gloriificetur filius di p̄ ea.
Diligebat autē ih̄s martham. et sorore eī mariam. & la-
 zarū. Vt ergo audiuit quia infirmat. tunc quidem
 mansit in eodē loco duob; diebus. Deinde post haec. dicit
 discipulis suis. Eamus in iudaeam iterū. Dicunt ei discipuli.
Rabbi. nunc quaerebant te iudaei lapidare & iterum
 uadis illuc. Respondit ih̄s. Nonne duodecim horae
 sunt diei. Siquis ambulauerit in die nō offendit. quia
 lux huius mundi uidet. Si autē ambulauerit in nocte offendit.
 quia lux non ē in eo. Haec ait & post haec dicit eis. Lazarus
 amicus n̄r dormit. sed uadout a somno excitem eum.
Dixer̄ ergo discipuli ei. Dñe si dormit. saluus erit. Dixit
 autē ih̄s de morte eius. Illi autē putauer̄. quia de dormi-

tatione somni diceret. Tunc ergo dixit eis in se manifeste.
 Lazarus mortuus est. et gaudeo propter vos ut credatis. quoniam non
 eram ibi. Sed etiam ad eum. Dixit ergo thomas quid
 didimus. ad condiscipulos. Etiam et nos. ut moriamur cum eo.
 Venit itaque ihesus. et inuenit eum quatuor dies iam in monu
 mento habentem. Erat autem bethania iuxta hierosolimam.
 quasi stadiis quindecim. Multi autem ex iudeis uenerant ad
 martham et mariam. ut consolarentur eas de fratre suo.
 Martha ergo ut audiuit quia ihesus uenit. occurrit illi. Maria
 autem domi sedebat. Dixit ergo martha ad iehum. Domine. si
 fuisset hic. frater meus non fuisset mortuus. Sed et nunc scio.
 quia quecumque poposceris a deo. dabit tibi deus. Dicit illi ihesus.
 Resurge et frater tuus. Dicit ei martha. Scio quia resurges in re
 surrectione. in nouissima die. Dicit ei ihesus. Ego sum resur
 rectio et uita. Qui credit in me. etiam si mortuus fuerit
 uiuet. Et omnis qui uiuit et credit in me. non morietur in eternum.
 Credis hoc? At illi. Utique domine. ego credidi quia tu es christus
 filius dei. qui in hunc mundum uenisti. Et cum haec dixisset.
 abiit et uocauit mariam sororem suam silentio dicens.
 Magister adest. et uocat te. Illa ut audiuit. surgit cito

& uenit ad eum. Nōdū enī uenerat ihs in castellū. sed erat.
 adhuc in illo loco. ubi occurrerat martha. Iudei igit̃
 q̃derant cū ea. in domo & consolabantur eā. cū uidissent ma-
 riam quia cito surrex̃ & exiit. sequuti sunt eā dicentes.
 Quia uadit ad monumētū. ut plorat tibi. Maria ergo cū
 uenisset & uiderat ihs. uidens eū cecidit ad pedes eius. &
 dixit. Dnē si fuisset hic. nō eēt mortuus fr̃ m̃s. Ihs ergo
 ut uidit eā plorantē & iudaeos qui uenerant cū ea plo-
 rantes. fremuit spū. & turbauit se ipsum & dixit.
 Vbi posuistis eum. Dicunt ei. Dnē ueni. et uide. Et la-
 crimatus ē ihs. Dixer̃ ergo iudaei. Ecce quomodo ama-
 bat eū. Quidā autē dixer̃. ipsis. Nō poterat hic qui ape-
 ruit oculos caeci facere ut & hic nō moreretur. Ihs
 ergo rursū fremens in semetipso. uenit ad monumētū.
 Et tātū spelunca. & lapis suppositus erat ei. At ihs.
 Tollit lapidē. Dic̃ o martha soror ei qui mortuus fuerat.
 Dnē iam feto. quatrīduanus enim est. Dic̃ ei ihs. Nonne
 dixi tibi qm̃ si credideris uidebis gloriā dī. Tulerunt
 ergo lapidē. Ihs autē eleuatis sursum oculis. dixit.
 Pat̃. gratias ago tibi. qm̃ audisti me. Ego autē sciebam

manib.
& pedib.

quia sepe me audis. sed propterea qui circumstitit dixi. ut cre-
dant quia tu me misisti. Haec cum dixisset. uocem magna
clamauit. Lazare ueniforas. Et statim prodit qui fue-
rat mortuus. ligatus pedes et manus in stratis. & facies il-
lius sudario erat ligata. Dicit ei ihs. Soluite eum. & sinite
abire. Multi ergo ex iudeis qui uenerant ad mariam
& uiderant quae fecit. crediderunt in eum. Quidam autem
ex ipsis obierunt ad pharisaeos. et dixerunt eis quae fecit ihs.

Collegerunt ergo pontifices et pharisaei concilium. & dicebant.
Quid facimus quia hic homo multa signa facit? Si dimi-
tumus eum sic. omnes credent in eum. Et uenient romani. &
tollebunt nostrum & locum & gentem. Unus autem ex ipsis cuphas
cum esset pontifex annullus. dixit eis. Vos nescitis quicquam
nec cogitatis. quia expedire nobis ut unus moriatur homo pro
populo. & non tota gens pereat. Hoc autem a se me et ipse non dixit.
sed cum esset pontifex annullus prophetauit quia ihs mori-
turus erat pro gente. Et non tantum pro gente. sed ut filios dei
querant dispersi congregare in unum. **A** billo ergo
die cogitauerunt. ut interficerent eum. Ihs ergo iam non in
palaestra ambulabat apud iudeos. sed abiit in regionem.

φ. xcv.
iii.
T. cxxii.
m. cxxvi.

iuxta desertum in ciuitate quae dicitur effrem. & ibi

X morabatur cum discipulis suis. **P**roximum autem erat
 pascha iudaeorum. **E**t ascendit iherosolima
 de regione ante pascha. ut sacrificarent se ipsos. Quaerant
 ergo in iherosolima. et conloquebantur ad inuicem in templo
 stantes. Quid putatis quomodo uenit ad diem festum? Dederunt
 autem pontifices et pharisaei mandatum. ut si quis cognouerit
 ubi sit in diebus illis. ut apprehendant eum. Iesus ergo ante sex dies
 pasche uenit bethaniam ubi fuerat lazarus mortuus.

que suscitauit iherosolima. **F**ecerunt etiam ibi & martha
 ministrabat. Lazarus uero unus erat ex discumbentibus
 cum eo. Maria ergo accepit libram unguenti nardi pistici
 pretiosissimi. & unxit pedes ihesu. Et extersit capillis suis pedes
 eius. et domus impleta est ex odore unguenti. Dicit ergo
 unus ex discipulis eius iudas scariothis. qui erat eum tra-
 diturus. Quare hoc unguentum non uendidit trecentis
 denariis & datum est egenis? Dixit autem hoc non quia de-
 egenis pertinebat ad eum. sed quia fur erat & oculos ha-
 bens. ea quae emittentur exportabat. Dixit ergo iherosolima.

Sine illa. ut diem sepulturae meae seruas illud. Pauperes

φ. xcvi.
 τ. cc. lxxvii.
 θ. clvi.
 λ. cc. lx.

φ. xcviij.
 τ. cc. lxxvi.
 θ. clviii.
 λ. cc. lxxiii.

φ. xcviij.
 sol.

φ. xc viii.

x
sol.

enim semphabetis uobscū. me autē non semphabetis.

Cognouit ergo turbamulta ex iudeis qui allicest. et uenerunt
n̄ p̄p̄iantū. sed ut lazarū uiderent que suscitauit
a mortuis. Cogitauerunt autē principes sacerdotū ut & laza
rū interficerent. quoniam multi p̄pillū abibant ex iudeis. & cre
debant in ihm. **I**n crastinū autē turbamulta que ue
nerat ad diem festū. cū audissent quia ihs uenit hieru
solimā. acceperunt ramos palmarū & processerunt obviam ei.
et clamabant. Osanna benedictus qui uenit in nomine dñi.
rex iert. **E**t inuenit ihs asellū. et sedit super eū sic scriptū ē.

Noluit enim filium dñi. ecce ex tuus uenit sedens super pullū
asine. **H**æc n̄ cognouerunt discipuli ei primū. Sed quando
glorificatus ē ihs. tunc recordatis quia hæc erant scripta
de eo. et hæc fecerunt ei. Testimonium ergo prohibetur turba que
erat cū eo quando lazarū uocauit de monumento. & suscita
uit eū a mortuis. Propterea & obviam uenit et turba. quia
audierunt eū fecisse hoc signū. Pharisæi ergo dixerunt ad se mutū
ipsos. Vide uis qui nihil p̄ficimus. Ecce mundus totus
post eum abiit. Erant autē gentiles quidam ex his qui ascende
rant. ut adorarent in die festo. Hi ergo accesserunt

φ. c.

T
m̄. cc viii.

m̄. cc viii.

L. cc xxxiiii.

φ. ci.

T
m̄. cc vii.

φ. c. ii.

x
sol.

ad philippū qui erat abethsaida galilee. & rogabant
eū dicentes. Dnē. uolumus inīm uidere. Venit philippus.
& dicit andrea. Andreas rursūm & philippus dicunt inū.

In s̄ aut̄ respondit eis dicens. Venit hora ut clarificetur
filius hominis. **A**m̄ am̄ dico uob. Nisi granū frumenti
cadens in t̄rā mortuū fuerit. ipsū solū manet. Si autē
mortuū fuerit. multū fructū adfert. **Q**uia amat animā

sua p̄ se & eam. Et qui odit animā suā in hoc mundo. in
uitā aet̄nā custodit eam. **S**iquis inih ministrat. me
sequatur. Et ubi sum ego. illic & minister m̄ erit. Siquis
inih ministrauerit. honorificabit eum pater meus.

Nunc animae turbatae est. & quid dicā. **P**ater. salui
ficame ex hora hac. **S**ed p̄pea ueni in hora hanc. Pat̄.
clarifica tuū nom̄. Venit ergo uox de caelo. Et clari
ficaui. & iterū clarificabo. Turba ergo quae stabat &
audierat. dicebat contrarium factū eē. Alii dicebant.
angelus eiloquutus ē. Respondit in̄s & dix̄. N̄ p̄pea uox
haec uenit. sed p̄p̄ uos. Nunc iudiciū ē mundi. nunc prin
ceps huius mundi eicitur foras. Et ego si exaltatus fuero
a terra. om̄a traham ad me ipsum. Hoc aut̄ dicebat.

φ. c. lxxviii.
T. lxxviii.
m. c. lxxviii.
R. c. lxxviii.

φ. c. lxxviii.
T. lxxviii.
m. c. lxxviii.
L. c. lxxviii.

φ. c. lxxviii.
T. lxxviii.
m. c. lxxviii.
R. c. lxxviii.

φ. c. lxxviii.
Sol.

φ. c. lxxviii.
Sol.

φ. c. lxxviii.
Sol.

significans quæ morte et immorturus. Respondit ei
 turba. Nos audiuimus ex lege. quia xps̄ manet in æt̄num.
Et quomodo tu dicis oportet exaltari filiū hominis. Quis est
 iste filius hominis. Dixit ergo eis ihs̄. Adhuc modicum lum̄ in
 uob̄ est. Ambulate dū lucē habetis. ut n̄ tenebræ uos comp̄
 hendant. Et qui ambulat in t̄nebris. nescit quouadā.
Dū lucē habetis credite in lucē. ut filii lucis sitis. Hæc loquū
 tus ē ihs̄. et abiit et abscondit se ab eis. Cū aut̄ tanta signa
 fecisset corā eis n̄ credebant in eū. ut sermo esaiæ p̄ph̄t̄e
 impleretur quē dixit. Dn̄e quis credidit auditu nr̄o. et
 brachiū dn̄i cui reuelatū ē. **P**ropt̄ ea n̄ poterant cre
 dere. q̄ iterū dixit esaias. Excaecauit oculos eor̄ et in
 durauit eor̄ cor. ut n̄ uideant oculis et intellegant corde.
 et conuertant̄ et sanent̄ eos. **H**æc dixit esaias quando uidit
 gl̄t̄am eī. et loquutus ē de eo. Verū tam̄ et ex principibus
 multi credider̄ in eū. Sed p̄ phariseos n̄ confitebantur.
 ut de s̄nagoga n̄ eicerentur. Dilexer̄ enī gl̄t̄am hominū
 magis quā gl̄t̄am d̄i. **I**hs̄ aut̄ clamauit et dixit. Qui credit
 in me. n̄ credit in me. sed in eū quī misit me. Et quid d̄ me.
 uidet̄ eū quī misit me. **E**go ueni in mundū ueni. ut

φ. c. viii.
 ζ. i.
 η. c. xxxiii.
 θ. c. xxxvii.
 ι. c. lxxvii.

φ. c. x.
 Sol.

φ. c. xxi.
 ζ. i.
 η. c. xxviii.
 θ. c. xxxvi.
 ι. c. lxxvii.

φ. c. xxii.
 Sol.

omnis qui credit in me. in tenebris non maneat. Et si quis
audierit uerba mea & custodierit. ^{ex.} ego non iudico eum.

Non enim ueni iudicem mundum. sed ut saluificem mundum.

Quis enim me & non accipit uerba mea. habet qui iudicat eum.

Sermo quem loquitur illi. ille iudicabit eum in nouissimo die.

Quia ego ex me ipso non loquutus. Sed qui misit me pater

ipse mihi mandatū dedit. quid dicam & quid loquar. Et scio

quod mandatū est uita aeternae. Quae ergo ego loquor. sic dixi

mihi pater sic loquor. **A**ntedie autem festi pasche sciens

insequerent eum hora ut transiret ex hoc mundo ad patrem.

cum dilexisset suos qui erant in mundo. in finem dilexit eos.

Et cena facta. cum diabolus iam misisset in cor ut traderet eum

iudas simoni scariothis. Sciens quia omnia dedit ei pater

in manus. & quae ad eum exiit. & ad deum uacat. **S**urgit cena

et ponit uestimenta sua. Et cum accepisset linteam. percinxit se.

Deinde intrat aquam in peluē. et coepit lauare pedes discipulorum

et extergere linteo quo erat percinctus. Venit

ergo ad simonem petrum. & dicit ei petrus. Domine. tu mihi

lauas pedes. Respondit ihs. & dicit ei. Quod ego facio

tunc scis modo. scies autem postea. Dicit ei petrus. Non.

XI

cxiii.
cc lxxii.

cxv.
Sol.

φ. cxiiii.
m. cxi.
L. cxxiiii.

Lauabit mihi pedes in aeternū. Respondit enim. Si lauero te
 nō habebis partem meū. Dicit simon petrus. Dne nō tantum
 pedes meos. sed et manus & caput. Dicit enim. Qui lotus ē. nō
 indiget nisi ut pedes lauet. sed est mundus totus. Et uos mundi
 estis. sed nō om̄i. Sciebat enim quis nam eēt. qui tradere eum.

Propterea dixit. nō estis mundi om̄i. Postquā ergo lauit pedes eorū
 & accepit uestimenta sua. cū recubuisse & iterū dixisset.

Scitis quid fecerim uob? **V**os uocatis me magister & dne.

& bene dicitis. sum & enim. **S**i ergo ego laui pedes ur̄orū dñi
 & magister. & uos debetis alii alterius lauare pedes. Exem
 plum enī dedi uob. ut quē ad modū ego feci uob. ita & uos

faciatis. **A**m̄ am̄ dico uob. nō ē seruus maior domino suo.

neq; apostolus maior eo qui misit illū. Si haec feceritis. beati eritis

si feceritis ea. **N**on de omnib; uob dico. ego scio quos ele
 gerim. Sed ut adimpleatur scriptura. Qui manducat

meū panē. leuauit contra me calcaneū suū. **A**mo dico uob

prius quā fiat. ut credatis cū factū fuerit quia ego sum.

Am̄ am̄ dico uob. Qui accipit si quē misero me accipit.

Qui autē me accipit. accipit eū qui misit.

Cum haec dixisset illis. turbatus ē spū. & testatus est. & dixit.

φ. cxvi.
 7. 1. 11
 m. lxxiii.
 l. lxxiii.

φ. cxviii.
 7. 1. 11
 m. c. xc.
 l. lxxiii.

φ. cxx.
 7. 1. 11
 m. c. xvi.
 l. cxxvi.

φ. cxviii.
 x
 sol.

φ. cxviii.
 x
 sol.

φ. cxxi.
 7. 1. 11
 m. cc. lxx.
 m. clxxi.

φ. c. xxii.

T. c. lxxx

R. c. lxxii.

L. c. lxxviii.

φ. c. xxiii.

VIII

L. c. lxxii.

c. xxv.

X

Sol.

A m̄am̄ dico uob̄. Quia unus ex uob̄ tradet me. **A**spiciebant
ergo ad inuicē discipuli. haesitantes de quo diceret.

Erat ergo recubens unus ex discipulis eius in sinu ih̄u. quē
diligebat ih̄s. Innuit ergo huic simon petrus. & dicit ei.

Quis ē de quo dicit. Itaq̄. cū recubisset ille sup̄ pectus
ih̄u. dicit ei. Dn̄e. quis est? Respondit ih̄s. Ille est. cui

ego int̄m̄tū panē porrexero. **E**t cū int̄m̄xisset panē.
dedit iude simon iſcariot his. Et post buccellā. tunc

introiit in illū satanas. **E**t dicit enī. Quod facis.
facit ius. Hoc aut̄ nemo sciuit discumbentiū. ad quid
dixerit ei. Quid enī imp̄tabant quia oculos habebat
iudas. qui ad diē enī. Eme ea quae opus sunt nob̄ ad diem
festū. aut egenis aliquid dar̄. Cū ergo accepisset ille

buccellā. exiit continuo. erat aut̄ nox. Cū ergo exisset.

dicit ih̄s. Nunc clarificatus ē filius hominis. & d̄s cla

rificatus ē in eo. Si d̄s clarificatus ē in eo. et d̄s clari

ficabit eū in sē. Et continuo. clarificabit eum.

Filioli. adhuc modicū uob̄ cū sū. Quaeritis me. & sicut
dixi iudaeis. quia ego uado. uos non potestis uenire.

Et uob̄ dico modo. Mandatū nouū do uob̄. ut diligatis.

φ. c. xxiii.

X

Sol.

in uicē sicut dilexistis uos. ut et uos diligatis in uicem. In
 hoc cognoscet omnis quod mei discipuli estis. si dilectionē
 habueritis ad inuicē. **D**icitei simon petrus. Dñe quo
 uadis? Respondit ih̄s. Quo ego uado n̄ potes me modo
 sequi. sequeris aut postea. Dicit petrus. Quare n̄ potes te
 sequi modo? Animā meā p̄teponā. Respondit ih̄s.

Animā tuā p̄teponis? **A**m̄ an̄ dico tibi. non cantabit
 gallus donec me ter neges. **N**on turbet̄ cor ur̄m.
 credite in dñm & in me credite. In domo patris mei man
 siones multe sunt. Si quominus dixissem uob. quod uado
 parare uob locū. Et si abierō et p̄parauerō uob locū.
 iter uenietis & accipiam uos ad me ipsū. Et ubi sum ego
 & uos sitis. Et quo ego uado scitis. & uicē scitis. Dicit thomas.
 Dñe nescimus quo uadis. Et quomodo possum uicē scire?
 Dicit ih̄s. Ego sum uia. et ueritas. & uita. Nemo uenit ad
 patrem nisi p̄ me. Si cognouissetis me. & patrem meum
 utique cognouissetis. Et amodo cognoscetis eū. & uidistis
 eū. Dicit philippus. Dñe. ostende nob̄ patrem. & sufficit
 nob̄. Dicit ih̄s. Tanto tempore uobiscum sum. & n̄ cognouistis
 me philippe? Qui uidet me. uidet & patrem. Quomodo

φ. cxxvi.

m̄. cc. lxxxviii

m̄. o. lxx

L. cc. lxxv.

φ. cxxvii.

Sol.

tudicis ostendenobpatrem? Non credis quia ego in patre
 & pater in me est? Verba quae ego loquor uobis. a me ipso non
 loquor. Pater autem in me manens. ipse facit opera. Non credi-
 tis quia ego in patre et pater in me est? Alioquin. pro opera
 ipsa credite. Amen amen dico uobis. qui credit in me. opera quae
 ego facio & ipse faciat. & maiora horum faciat. quia ego
 ad patrem uado. **E**t quodcumque petieritis in nomine
 meo hoc faciam. ut glorificet pater in filio. Siquid petieritis
 in nomine meo. hoc faciam. Si diligitis me mandata mea
 seruate. Et ego rogabo patrem. & alium paraclitum dabit
 uobis. ut maneat uobiscum in aeternum. Spiritum ueritatis quem
 mundus non potest accipere quoniam uidet eum. nec scit eum.
 Vos autem cognoscitis eum. quia pater in uos manebit & in uobis erit.
 Non relinqua uos orfanos. uenia ad uos. Adhuc modicum.
 & mundus me iam non uidebit. Vos autem uidebitis me. quia ego
 uiuam. & uos uiuetis. In illo die cognoscetis quia ego in
 patre meo et uos in me. & ego in uobis. Qui habet man-
 data mea & seruat ea. ille est qui diligit me. **Q**ui autem
 diligit me. diligetis a patre meo. Et ego diligam eum.
 et manifestabo eum ipsum. **D**icitenudaf. nulle

p. cxxviii.
 m. cxxvi.
 r. cxxv.

p. cxxviii.
 m. cxxviii.
 r. cxxvi.
 l. cxxi.

p. cxxviii.
 m. cxxviii.

scariothis. Dñe. quid factū ē q̄ nob̄ manifestaturus es
 te ipsū & n̄ mundo. Respondit ihs. & dixit ei. Siquis di-
 ligit me. sermonē meū seruabit. Et p̄t̄m̄ diliget eum.
 & ad eū uenietur & mansione apud eū facietur. Qui non
 diligit me. sermones meos non seruat. **E**t sermonem
 quē audistis non est meus. sed eius qui misit me patris. Hec
 loquutus sum uob̄. apud uos manens. **P**aracletus autē sp̄s
 s̄s. quē mittet p̄t̄r in nomine meo. ille uos docebit omnia.
Et suggeret uob̄ omnia. quęcūq; dixerit uob̄. Pacē relinquo
 uob̄. pacē meā do uob̄. N̄ quomodo mundus dat. ego do uob̄.
Non turbetur cor ur̄m. neq; formidet. Audistis quic
 ego dixi uob̄. uado et uenio ad uos. Si diligere uis me.
 gaudere uis itaque quia uado ad patre. q̄ p̄t̄r maior
 me est. Et nunc dixi uob̄ prius quā factū. ut cum factum
 fuerit credatis. lam̄ non multa loquar uob̄ cum.
Venit enim princeps mundi huius. & in me n̄ habet quicquā
Sed ut cognoscat mundus q̄ diligit patrem. & sicut man-
 data dedit mihi p̄t̄r. sic facio. Surgite. eamus hinc.
Egos uitis uera. & p̄t̄r m̄ agricola est. Omne palmitē
 in me n̄ ferentē fructū. tollō eum. Et omne quic ferit

φ. c. xxxi.
 τ. l.
 σ. xcviii.
 ρ. xcv.
 λ. cxvi.

φ. c. xxxii.
 x.
 sol.

fructū purgabit eū ut fructū plus adferat. Iam uos mundi
 estis pro sermone que loquitur sum uobis. manete in me
 & ego in uobis. Sicut palmet non potest ferre fructū a se
 me ipso nisi manserit in uita. sic nec uos nisi in me man
 seritis. Ego sum uitis uos palmites. Qui manet in me &
 ego in eo. hic fert fructū multū. quia sine me nihil potestis
 facere. Siquis in me non manserit. mittitur foras sicut
 palmet & aruit. Et colligent eos & in igne mittunt &
 ardent. **S** i manseritis in me & uerba mea in uobis man
 serint. quodcumque uolueritis petetis. & fiet uobis. **I** n hoc
 clarificatus est pater meus ut fructū plurimū adferatis. &
 efficiamini mei discipuli. Sicut dilexi me patrem & ego dilexi
 uos. manete in dilectione mea. Si precepta mea serua
 ueritis. manebitis in dilectione mea. Sicut & ego pa
 tris mei precepta seruaui. ut gaudium meum in uobis sit. &
 gaudium uerum impleatur. Hoc preceptum meum ut diligatis
 inuicem. sic dilexi uos. **M** aiorē hac dilectionē nemo
 habet. ut animam suā quis ponat pro amicis suis. **V** os
 amici mei estis. si feceritis quae ego precipio uobis. Iam
 non dico uos seruos. quia seruus nescit quid faciat.
 & maneo in eius dilectione. Haec loquitur sum uobis.

cccciii.
 1111
 ccxvi.
 cxv.

φ. cccciii.
 X
 Sol

ccccv.
 1111
 ccxvii.
 cxv.

φ. ccccv.
 X
 Sol

dominus eius. Vos autem dixi amicos. quia omnia quae cum patre
 audiui a patre meo nota feci uobis. Non uos me elegistis. sed
 ego elegi uos. Et posui uos ut exatis & fructum afferatis. &
 fructus uostri maneat. **V**ty dicitur quod petieritis patrem in no-
 mine meo. de uobis. **H**aec mando uobis. ut diligatis in uice.

Simundus uos odit. scitote quia me priorē uobis odit & habuit.

Sidemundus fuissetis. mundus quodsi uerax diligeret. Quia
 uerax de mundo non estis. sed ego elegi uos de mundo. propterea
 odit uos mundus.

Memorate sermonis mei quem ego
 dixi uobis. non est seruus in aior domino suo. **S**ime persequitur.
 & uos persequentur. Si sermo enim seruauerit. & uerbum ser-
 uabunt. **S**ed haec omnia facient uobis. propter nomen meum.

Quia nesciunt eum qui misit me. **S**i inuenissem & loquu-
 tussim fuissem eis. peccatum non haberent. Nunc autem. ex-
 cusationem non habent de peccato suo.

Quia me odit. &
 patrem meum odit. **S**i opera non fecissem in eis quae nemo
 alius fecit. peccatum non haberent. Nunc autem & uiderunt.

& uiderunt & me & patrem meum. Sed ut impleatur sermo
 qui in lege eorum scriptus est. quia odio habuerunt me gratis.

Cum autem uenerit paraclitus qui est ego mitam uos a patre.

φ. cxxxviii.
 τ. lll.
 α. ccxxv.
 ρ. cxxv.

φ. cxxxviii.
 τ. lll.
 α. xc.
 β. lvi.

φ. xli.
 τ. i.
 α. cxxliii.
 ρ. cxxxviii.
 β. ccl.

φ. xliii.
 τ. xviii.
 α. xc. vii.
 β. cxxv.

φ. cxxxviii.
 x.
 sol.

φ. cxi.
 x.
 sol.

φ. cxlii.
 α. cxli.
 β. cxxviii.

φ. cxliii.
 sol.

φ. cxlv.
 sol.

S p̄mueritatis qui ap̄ ut resp̄cedit. Ille testimoniu m̄per
 hibebit de me. Et uos testimoniu m̄phibebis. quia ab initio
 mecum estis. Haec loquutus sum uob̄ ut non scandalize
 mini. ab̄que synagogis facient uos. **S**ed uenit hora
 ut om̄is qui n̄t̄ficat uos. arbitretur obsequiu se p̄stare d̄o.
 Et haec facient. q̄ n̄ nouer̄ patre neq̄ me. Sed haec locu
 tuss̄ uob̄. ut cū uenerit hora eorū. reminiscamini q̄ ego
 dixi uob̄. **H**aec aut̄ uob̄ ab initio non dixi. q̄ uob̄ cū
 eram. At nunc. Vado ad eum qui memisit. & nemo ex
 uob̄ interrogat me quae uadis. Sed quia haec locutus sum
 uob̄. tristitia impleuit cor ur̄m. Sed ego ueritatem
 dico uob̄. expedit uob̄ ut ego uadam. Si enim abiero
 paraclitus non ueniet ad uos. Si aut̄ abiero. mittam eū
 ad uos. Et cū uenerit. ille arguet mundū de peccato.
 et de iustitia. & de iudicio. De peccato quidem. qui non
 credunt in me. De iustitia uero. qui ad patre uado.
 & iam n̄ uide t̄is me. De iudicio aut̄. qui a principi hui
 mundi iudicatus est. Adhuc multa habeo uob̄ dicere.
 sed non potestis portare modo. Cū aut̄ uenerit ille sp̄s
 ueritatis. docebit uos omne ueritate. Non enim

φ. cxlvii.
 n̄. ccxlviii.
 n̄. cccxlviii.
 lect.

φ. cxlvii.
 sol.

Loquetur a se me ipso. sed quaecumque audiet loquetur.
 & quae uentura sunt adnuntiabit uobis. Ille me clarifi-
 ficabit. qui a deo accipiet & adnuntiabit uobis.

Omnia quaecumque habet pater meus sunt. **P**ropterea dixi quod
 a deo accipiet & adnuntiabit uobis. Modicum & iam
 non uidebitis me. & iterum modicum & uidebitis me. quia
 uado ad patrem. Dixerunt ergo discipulis eius ad inuicem.

Quid est hoc quod dicit nobis modicum & non uidebitis me. & iterum
 modicum & uidebitis me. & quia uado ad patrem? Dicebant
 ergo. Quid est hoc quod dicit modicum? Nescimus quid loquitur.

Cognouit autem inuisibilis. quia uolebant eum interrogare. & dixit eis.

De hoc quaeritis inter uos qui ad dicit modicum & non uidebitis me.

& iterum modicum & uidebitis me. **A**m cum dico uobis. quia
 plorabitis et flebitis uos. **M**undus autem gaudebit. uos uero
 contristabimini. Sed tristitia uestra uertetur in gaudium.

Mulier cum parit tristitia habet. quia uenit hora eius. **C**um
 autem pepererit puerum. iam non meminit pressurae propter gaudium.
 quia natus est homo in mundum. **E**t uos igitur. nunc quidem
 tristitia habetis. **I**terum autem uidebo uos. & gaudebit cor uestrum.

Et gaudium uestrum. nemo tollat a uobis. **E**t in illo die. me non

φ. cxlviii.
 m. cxi.
 L. cxviii.

φ. cxlviii.
 x
 Sol.

aut

φ. cl.
 1111
 m. ccxvi.
 R.
 m. cxxv.

φ. cl.
 Sol.

rogabitis quicquā. **A**men am̄ dico uob̄. Si quid pe-
 tueris patrē in nomine meo dabit uob̄. Usq̄ modo n̄ pe-
 tistis quicquā in nomine meo. Petite & accipietis. ut gaudiū
 ur̄m sit plenū. **H**aec in uerbis loquitus sum uobis.
 ¶ Venit hora. cū iam n̄ in uerbis loquitur uob̄. sed palā de patre
 adnuntiabo uob̄. Illodie in nomine meo petetis. Et non
 dico uob̄. q̄ ego rogabo patrē de uob̄. Ipse enim pat̄ amat
 uos. quia uos me amastis. et credidistis. quia ego ad̄o exiui;
 ¶ Exiui a patre. et ueni in mundum. Iterū relinquo mundū.
 & uado ad patrem. Dicunt ei discipulis eius. Ecce nunc palā
 loqueris. et uerbum nullū dicis. Nunc scimus q̄ fecis
 om̄a. et n̄ opus ē tibi ut quis te interroget. In hoc cre-
 dimus. quia ad̄o existi. **R**espondit eis ihs̄. Modocre-
 ditis. Ecce uenit hora & iam uenit. ut disipulamini
 unus quisq̄ in propria. & me solū relinquat. Et n̄ sum
 solus. q̄ pat̄ me cū est. **H**aec loquitus fuit uob̄. ut in me
 pacē habeatis. In mundo p̄ssura habebitis. Sed confi-
 dite. ego uici mundum. **H**aec loquitus est ihs̄.
 & subleuatis oculis in celū dix̄. Pat̄. uenit hora cla-
 rificari tui. ut filius tuus clarificet te. Sicut

φ. clii.
 1111
 m. cclxxxvii.
 R.
 m. clxxviii.

φ. cliii.
 Sol.

XIII

dedisti ei potestatem omnis carnis. ut omne quod dedisti ei de
 eis uita aeterna. Haec est uita aeterna. ut cognoscant
 te solū dñm uerū. & quem misisti iūm xp̄m. Ego te clarificaui
 sup̄ terram. opus consummaui. quod dedisti mihi ut faciam.
 Et nunc clarificame tu pat̄ apud te me ipsum claritate
 quā habui prius quā mundus eēt apud te. Manifestaui nom̄
 tuū hominib; quos dedisti mihi de mundo. Tu erant. & mihi
 eos dedisti. et sermō tuū seruauerunt. Nunc cognouer̄
 quia om̄a quae dedisti mihi abste sunt. quia uerba quae
 dedisti mihi de dieis. Et ipsi acceper̄. & cognouer̄ uere
 quia ate exiui. & credider̄ quia tū me misisti. Ego peis
 rogo. n̄ p̄ mundū rogo. sed p̄ his quos dedisti mihi quia
 tuus sunt. Et mea om̄a tua sunt. & tu a mea sunt. Et clari
 ficatū sū in eis. & iam n̄ sū in mundo. Et hi in mundo sunt.
 & ego ad te uenio. **P**at̄ scē. serua eos in nomine tuo
 quos dedisti mihi. ut sint unū sicut & nos. Cum eē in eis.
 ego seruabū eos in nomine tuo; quos dedisti mihi custodiui
 & nemo ex his peribit nisi filius patris om̄i. ut scriptura
 impleatur. Nunc autē ad te uenio. & haec loquor in mundo.
 V. Thabeant gaudiū in̄m imple tū. in se me ipsis. Ego.

dediſſer monē tuū. & mundus odō eos habuit. quia
 nō dē mundo. ſicut & legō nō ſū dē mundo. Non rogā ut
 tollaſ eos dē mundo. ſed ut ſerues eos ex malo. Dē mundo
 nō ſunt. ſicut & legō nō ſū dē mundo. Sāſificā eos in ueritate
 ſermonis ueritas eſt. Sicut tūc miſiſta in mundum.
 & legō miſiſta in mundum. Et peris ego ſāſifico me ipſum.
 ut ſint & ipſi ſāſificati in ueritate. Non hiſi rogāt tantum
 ſed & peris qui credidit in me. ut omnes
 unum ſint. Sicut tūc in me & legō in te. ut & ipſi in nobiſ
 unum ſint. ut mundus credat qd tūc miſiſta. Et ego clarit
 tate quā dedit mihi dedit eiſ. ut ſint unū ſicut & nos unum
 ſumus. Ego in eiſ. & tūc in me. Ut ſint conſummata in
 unū. & cognoſcat mundus qd tūc miſiſta. Et dilexiſta eos.
 ſicut & me dilexiſta. Pat̄ quōſ dedit mihi. uolo ut ubi
 ego ſum & illi ſint mecum. Ut uideant claritate meā
 quā dedit mihi. quia dilexiſta me ante conſtitutionem
 mundi. **P**at̄ iuſte. & mundus te nō cognouit. ego aut
 te cognoui. **E**t hic cognouit qd tūc miſiſta. & notū
 feciſ eiſ nom̄ tuū & notū faciā. ut dilectio quā dilexiſta me
 impleſſit. & ego impleſſiſ. **H**aec cum dixiſſet.

φ. clm.
 l. iii.
 m. cxxii.
 l. cxxiii.

φ. clv.
 l. i.
 m. cxxxi.
 m. clxxii.
 l. cclxxiii.

φ. clv.
 l. i.

φ. clvii.
x
Sol.

φ. clviii.
m. ccc.
m. clxxxv.
l. ccxxxv.

φ. clviii.
x
Sol.

Egressus ē cū discipulis suis trans torrentē cedron ubi erat
hortus. in quē introiit ipse & discipuli eius. **S**ciebat
autē & iudas qui tradebat eū locū. quē frequentē ihs conue
nerat illuc cū discipulis suis. **I**udas ergo cū accepisset
cohorsē & pontificib; & pharisēis ministros. uenit illuc
cū lanternis & facib; & armis. **I**hs itaq; sciens omnia quę
uentura erant sup eū. pcessit & dicit eis. **Q**uę quæritis?

Responderē ei. iūm nazarenū. **D**icēs ihs. **E**gosum. **S**tabat
autē iudas qui tradebat eū cū ipsis. **U**t ergo dixē eis egosū.
abiit retrorsū & ceciderē in terrā. **I**terū ergo eos interrogauit.
quę quæritis? **I**lli autē dixerūt iūm nazarenū. **R**espondit
ihs. **D**ixi uob; quę egosū. **S**i ergo me quæritis. sinite hos
abire. **U**t impleretur sermo quē dixit quę quos dedisti

φ. clx.
m. cccii.
m. clxxxviii.
l. ccxxxvii.

Simon ergo petrus habens
gladium. eduxit eū & percussit pontificis seruū. & abscidit
ei auriculā dextrā. **E**rat autē nomē serui malchus. **D**ixit
ergo ihs petro. **M**itte gladiū in uaginā. **C**alicē quē de
dit mihi pat; nō bibā illū. **C**ohors ergo & tribunus
& ministri iudeorū. cōphenderūt iūm & ligauerūt eum.

φ. clxi.
m. ccciii.
m. clxxxviiii.
l. ccxxxviii.

φ. clxii.
m. ccciiii.
m. clxxxviiii.
l. ccxxxix.

Et adduxerūt eū ad annā primū. **E**rat enim socer caphe.

φ. clxiii.
Sol.

querat pontifex annullus. Erat autē caaphas. qui consilium
dederat iudaeis. quia expedit unū hominē mori p̄opto.

Sequēbatur autē iūm simon petrus. & alius discipulus. **D**iscipulus
autē ille erat notus pontifici. & introiit cū iū in atrium

pontificis. **P**etrus autē stabat ad ostiū foris. **E**xiit
ergo discipulus alius qui erat notus pontifici. & dixit ostiari.

& introduxit petrū. **D**ixit ergo petro ancilla ostiaria.

Numquid & tu ex discipulis es hominis istius. **D**ixit ille: n̄ sū;

Stabant autē serui & ministri ad prunas quia frigus erat. &
calefiebant. Erat autē cū eis et petrus stans. & calefaciens se.

Pontifex ergo interrogauit iūm de discipulis suis. & de doctrina

eī. **R**espondit ei iū. Ego paleloquutus sū mundo. ego
sēp docui in synagoga & in templo quo omnis iudei conueniunt.

& in occulto loquutus sū nihil. **Q**uid me interrogas.

Interrogas eos q̄ audier̄ quid loquutus sū ijs. Ecce hi sciunt.

quae dixerim ego. **H**aec autē cū dixisset. unus adstans mi-
nistroz dedit alapā iū dicit. Sic respondet pontifici.

Respondit ei iū. Si male loquutus sū. testimonium phibe
de malo. Si autē bene. quid me cedis. **E**rmisit eū annas

ligatū. ad caaphan pontificem. **E**rat autē simon

φ. clxiii.
ψ. lxxv.
θ. cccvii.
κ. clxxxviii.

φ. clxvi.
ψ. lxxviii.
θ. cccxiiii.
κ. cxcv.
λ. ccxci.

φ. clxxviii.
ψ. lxxx.
θ. cccxxviii.

φ. clxx.
ψ. lxxv.
θ. cccviii.
κ. clxxxviii.
λ. ccxxxviii.

φ. clxxii.
ψ. lxxvii.
θ. cccxiiii.
κ. cxcviii.
λ. ccxcviii.

φ. clxxiiii.
ψ. lxxviiii.
θ. cccxvi.
κ. clxxxviii.
λ. ccxc.

φ. clxx.
ψ. lxxv.
θ. cccvii.

φ. clxxvii.
ψ. lxxxii.
θ. cccxiiii.

φ. clxxviii.
ψ. lxxxiii.
θ. cccxviii.
κ. cxcv.
λ. ccxci.

φ. clxxi.
ψ. lxxvi.
θ. cccvii.

φ. clxxiiii.
ψ. lxxx.
θ. cccxviii.

φ. clxxv.
ψ. lxxxv.
θ. cccxx.
κ. cxcvi.
λ. ccxcii.

petrus . stans . & calefaciente . Dixerit ergo ei . Nūquid et tu ex
 discipulis eius es . Negavit ille . et dixit . Non sum . Dicit
 unus ex seruis pontificis . cognatus ei cuius abscidit petrus
 auriculā . Nonne ego te uidi in hoc cocum illo . Iterū ergo
 negavit petrus . & statim gallus cantauit . **A**dducunt ergo
 iūm a capha in p̄torium . erat autē mane . **E** ipsi non
 in teroier in p̄torium ut n̄ contaminarent . sed munducarent
 pascha . Exiit ergo cades pilatus foras . & dixit . Quam
 accusationē afferis aduersus hominē hunc . **R**espon
 derit & dixerit ei . Si n̄ est hic malefactor . non tibi tradidis
 semuseum . Dixit ergo eis pilatus . Accipite eum uos .
 & secundum legem uestram iudicate eum . Dixerit ergo ei iudaei .
N ab iudeis & in fidei roquem quā . ut sermo in uim pleretur
 que dixit . significans quod eum morte moriturus . **I**n
 troiit ergo iterū in p̄torium pilatus . & uocauit iūm . &
 dixit . Tu es rex iudeorum . **E**t respondit ius . At me
 ipso hoc dicit . a natiuitate dixerit de me . **R**espondit
 pilatus . Nūquid ego iudatus sum . **C**ens tua est ponti
 fices tradiderit te mihi . Quid fecisti . **R**espondit ius .
Regnum meū n̄ est de hoc mundo . Si ex hoc mundo esset regnū

φ. clxxvi.
 H. ecc. xiiii.
 m. c. x. viii.
 L. ecc.

XIII

φ. clxxvii.

Sol.

φ. clxxviii.

m. ecc. xcc.

H. cc.

L. eccii.

φ. clxxviii.
 Sol.

meū. ministrum eidecerarent utq; ut n̄ traderet.

iudaeis. Nunc autē regnū m̄m̄ n̄ ē hinc. **D**ixitque

epilatus. Ergo rex est? Respondit ihs. Iudicis quia

rex sū ego. **E**go in h̄c natus sum & cōd hoc ueni in mun-

dū. ut testimoniu phibeā ueritati. Om̄s qui est ex ueritate

audit meā uocem. Dicit epilatus. Quid est ueritas? Et

cum hoc dixisset. iterū exiit ad iudaeos. **E**t dicit eis.

Ego nullā inuenio in eo causam. **E**stat ut consueudo uobis

ut unū dimittā uobis in pascha. Vultis ergo dimittam uobis

regem iudeorū? **C**lamauerunt rursū om̄s. dicentes.

Non hunc. sed barabban. Erat autē barabbas latro. **T**unc

ergo apprehendit pilatus ium. & flagellauit. Et milites

plebentes coronā de spinis. imposuerunt capiti eius. Et ueste

purpurea circumdederunt eum. & ueniebant ad eum & dicebant.

Hauerex iudeorum. Et dabant ei lapas. **E**xiit iterū

pilatus foras. & dicit eis. Ecce adduco uobis eum foras. ut cog-

noscat is quia in eo nullā causā inuenio. **E**xiit ergo ius

portans spineā coronā & purpureā aestimētū. & dicit eis.

Ecce homo. **C**um ergo uidissent eum pontifices & ministri

clamabant dicentes. Crucifige. crucifige eum.

φ. clxxc.
viii
m. cc. xxi.
R. cc. i.

φ. clxxxi.
x
sol

φ. clxxxii.
viii
L. ccc. vii.
7. ccc. ii.

φ. clxxxiii.
i.
m. ccc. xxi.
m. cc. iii.
L. ccc. x.

φ. clxxxiiii.
viii
m. ccc. xxxviii.
m. cc. vii.

φ. clxxxiii.
viii
m. ccc. xxxiii.
R. cc. iii.

φ. clxxxv.
viii
m. ccc. xxxviii.
R. cc. vii.

φ. clxxxvi.
viii
L. ccc. vii.
7. ccc. iii.

φ. clxxxviii.
viii
m. ccc. xxxviii.
m. cc. v.
7. ccc. xi.

φ. clxxxviii.
Sol.

φ. cxcxi
Sol.

φ. cxcii.
L. ccc. xxi.
M. cci.

φ. cxciii.
Sol.

φ. cxciiii.
L. ccc. xxii.
L. ccv.

φ. ccc. xxiii.

φ. ccc. xxiv.

φ. ccc. xxv.

φ. ccc. xxvi.

φ. ccc. xxvii.

Dicit eis pilatus. Accipite eum et crucifigite. **E**rgo
nim non inueni in eo causam. **R**esponderunt ei iudaei.

Nos legem habemus. et secundum legem debet mori. quia filius dei se fecit.

Cum ergo uauisset pilatus hunc sermonem. magis timuit.

Et ingressus est praetorium et dicit ad illum. Unde es tu?

Ita uero responsu dedit ei. **D**icit ergo ei pilatus. Mihi
non loqueris? Nescis quia potestate habeo crucifigere te
et potestate habeo dimittere te? **R**espondit illi. Non

habere potestatem aduersus me ullam. nisi tibi es datum
de super. Propterea qui tradidit me tibi. maius peccatum
habet. **E**t exinde quaerebat pilatus dimittere eum.

Iudaei autem clamabant dicentes. Si hunc dimittas. non es
amicus caesaris. Omnis qui se regem facit. contradicit
caesari. **P**ilatus ergo cum audisset hos sermones. adduxit
foras illum. et sedit praetribunali in loco qui dicitur lithostrotus.
hebraice autem gabbatha. **E**rat autem parasceue pasche
hora quasi sexta. **E**t dicit iudaeis. Ecce rex iudee. **I**lli autem
clamabant. Tolle. tolle. crucifige eum. **D**ixit eis pilatus.

Regem uerum crucifigam? **R**esponderunt pontifices. Non habemus
regem. nisi caesarem. **T**unc ergo tradidit eis illum.

φ. cxcv.
L. ccc. xxviii.
L. ccc. xxix.
L. ccc. xxx.

φ. cxcvi.
Sol.

uterucifigere tur. **S** usceper̄ aut̄ in̄m. & eduxer̄.

& baiulans sibi crucē. exiit in eū quid̄ caluarie
locū. hebraice galgotha. ubi eū crucifixer̄. Et cum eo

alios duos. **H**inc. & hinc. medium aut̄ in̄m. **S**cripsit
aut̄ & titulū pilatus. & posuit super crucē. Eratautem

scriptū. in̄ nazarenus rex iudaeorum. **H**unc ergo
titulū multaleser̄ iudaeorū. qui app̄e ciuitatē erat
locus ubi crucifixus ē in̄s. Et erat scriptū hebraice. grece.
et latina. Dicebant ergo pilato pontifices iudaeorū.

Noluerunt scribere rex iudaeorū. sed quod ipse dixit rex sū iudaeorū.

Respondit pilatus. Quod scripsi. scripsi. **M**ilites ergo
cū crucifixissent eū. acceper̄ uestim̄tā. et fecerunt
quattuor partes. unicuique militi partem & tunicā.

Erataut tunica inconsutilis. de sup̄ contexta per totū.

Dixer̄ ergo ad inuicē. Nō scindamus eā. sed sortiamur
de illa cuius sit. Ut scriptura impleer̄etur. dicens.

Partes aut̄ uestim̄tā eā sibi. et in ueste meā miser̄ sorte.

Et milites quidem haec fecer̄. **S**tabant aut̄ iuxta crucē
in̄. mat̄ eius soror maria cleope. & maria
magdalena. Cum uidisset ergo in̄ matrem & discipulū

φ. cccviii.
ψ. cccxxxi.
Ϟ. ccviii.
L. ccxv.

φ. cccviii.
ψ. cccxxxv.
Ϟ. ccxxv.
L. cccxxviii.
T. cccxxvii.

φ. ccc.
ψ. cccxxxiii.
Ϟ. cc. xxv.
L. cccxxxi.

φ. ccii.
ψ. sol.

φ. cccviii.
ψ. cccxxxv.
Ϟ. cc. xxv.
L. cccxxviii.

φ. cc.
ψ. sol.

stantem quē diligebat. diē matris suae. Mulier. ecce
 filiū tuū. Deinde diē discipulo. ecce mat̄ tua. Et ex illa
 hora accepit eā discipulus in sua. **P**ostea sciens in
 quia iam om̄a consummata s̄. ut consumaretur scriptura
 dicit. Itaq. Vas aut̄ positū erat a celo plenum.

Ergo

Illi aut̄ spongiā plenā a celo. hirsopo eis cūponentes.
 obtuler̄. orietis. **C**ū ergo accepisset in a celum.
 dix. Consummatū est. Et inclinato capite. tradidit sp̄m.

Iudei ergo qm̄ parasceue erat. ut n̄ remaneret in
 cruce corpora sabbato. erat enim magnus dies ille
 sabbati. Rogauer̄ pilatū ut frangerent̄ eorū crura.
 & tollerentur. Vener̄ ergo milites. & primū quidē
 fregēr̄ crura. & alterius qui crucifixus est cū eo.
Adū aut̄ cūuenissent. ut uider̄ eū iā mortuū. non
 fregēr̄ eius crura. Sed unus militū lancea latius eius
 aperuit. & continuo exiit sanguis & aqua. Et quidē
 testimoniū phibuit. & uerū ē ei testimonium. Et ille
 scit quia uerū dicit. ut & uos credatis. Facta enim
 hec. ut scriptura impleatur. os n̄ cōminuēt̄ ex eo.

φ. ccv
 Sol

Et iterū alia scriptura dicit. Videbit̄ inque transfixer̄.

φ. cciii
 IIII
 φ. cc. xxxiii.
 φ. cc. xxi.

φ. cc. iiii.
 φ. cc. xliiii.
 φ. cc. xxiii.
 φ. cc. xxviii.

Post haec autem rogauit pilatum ioseph ab arimathia. eo
 quod esset discipulus ihesu. occultus autem propter metum iudeorum
 ut tolleret corpus ihesu. Et permisit pilatus. Venit ergo.
 et tulit corpus ihesu. Venit autem et nicodemus qui uenerat
 ad iherosolimam nocte primam. ferens mixturam mirrae et aloes.
 quasi libras centum. **A**cceperunt ergo corpus ihesu. et liga-
 uerunt eum linteis cum aromatibus; sicut mos iudeis est sepelire.
Erata uero in loco ubi crucifixus est hortus. et in horto mo-
 numētum nouum. in quo nondum quisquam positus fuerat.
Ibi ergo prope parasceuen iudeorum. quia iuxta erat monu-
 mētum. posuerunt iherosolimam. **V**na autem sabbati. maria magda-
 lena uenit mane. cum adhuc tenebrae essent ad monumētum.
 et uidit lapidē sublatum a monumento. **C**ucurrit ergo
 et uenit ad simonem petrum et ad aliud discipulum quem
 amabat ihesus. et dicit. Tulerunt dominum de monumento. et
 nescimus ubi posuerunt eum. Exiit ergo petrus et ille alius
 discipulus. et uenerunt ad monumētum. Currebant autem
 duo simul. et ille alius discipulus praecurrit etiam petro.
 et uenit primus ad monumētum. Et cum se inclinasset uidit
 positam ante animum. et cum intrauit. Venit ergo simon.

φ. cc. vii.
 Sol.

φ. cc. x.
 Sol.

φ. cc. vi.
 φ. cc. xliii.
 φ. cc. xlii.
 φ. cc. xxxii.

φ. cc. viii.
 φ. cc. xliiiii.
 φ. cc. xxxiii.
 φ. cc. xxxiiii.

φ. cc. viii.
 φ. cc. lii.
 φ. cc. xxxi.
 φ. cc. xxxv.

petrus sequens eum. Et introiit in monumentum. Et uidit
 linteamina posita. et sudarium quod fuerat super caput eius
 non cum linteamina; positum. sed separatim in uolutum in unum
 locum. Tunc ergo introiit ille discipulus qui uenerat
 primus ad monumentum. Et uidit et credidit. Non dum enim
 sciebant scripturam. quia apostolus eum a mortuis resurgere

Abierunt ergo iterum ad semetipsos discipuli. Maria autem
 stabat ad monumentum foris plorans. Dum ergo flet et incli-
 nauit se et respexit in monumentum. Et uidit duos angelos
 in albis sedentes unum ad caput et unum ad pedes. ubi positum
 fuerat corpus iei. **D**icunt ei illi. Mulier. quid ploras?
 dic eis. Quia tulerim dominum meum. et nescio ubi posuerim eum.

Haccu dixisset. conuersa est retrorsum et uidit in instantem.
 et nescibat quia in se. Dicit ei illis. Mulier. quid ploras.
 que queris? Illa existimans quia hortulanus esset. dicit ei.
Dne. si tu sustulisti eum. dicit mihi ubi posuisti eum. et ego eum tollam.
Dicunt illis. Maria. Conuersa illa dicit ei. Rabboni. quod dicitur
 magister. Dicit illis. Nolite tangere. nondum enim ascendi
 ad patrem meum. Vade ad fratres meos. et dices. Ascendo
 ad patrem meum et patrem uestrum. dominum meum et dominum uestrum.

φ. cc xi.
 α. ccc lii.
 δ. cc xxx
 λ. cc xxxvi.

φ. cc xii.
 x
 sal.

l. ii.

Venit mariamagdalene adnuntians discipulis quia uidi
dnm. & haec dixi mihi. **C**um & ergo sero die illo una
sabbatoru. et fores eoru clausae ubi erant discipuli congre-
gati ppmetu iudeoz. uenit ihs & stetit in medio. & dice eis.

Pax uob. Et hoc cum dixisset. ostendit eis manus & latus.
Causis ergo discipuli. uis dno. Dix ergo eis iteru. Pax uob.
Sicut misit me pat. & ego mitto uos. Hoc cum dixisset. insu-
flauit & dice eis. Accipite spm scm. **Q**uorū remiseritis
peccata remittuntur ei. Et quorū retinueritis. retentis.

Thomas aut unus ex duodecim quidē didimus. n̄ erat
cū eis quando uenit ihs. Dixer ergo ei alii discipuli.

Uidimus dnm. Ille aut dix eis. Nisi uidero in manib; eius si-
gura clauoz. & mitteā digitum m̄ in locū clauorum.
& mitteā manū meā in latus eī. non credam. **E**t post
dies octo. iterū erant discipuli eī intus. & thomas cum eis.

Venit ihs ianuis clausis. & stetit in medio. & dix. Pax uob.
D einde die thome. Infer digitū tuū huc. & uide manus
meas. Et affer manū tuā & mitte in latus meum.
& noluit incredulus sed fidelis. **R**espondit thomas
& dix ei. Dn̄ m̄. & d̄ m̄. Dice ihs. Quia uidisti me.

φ. cc xiii.
v. iiii.
l. ecc xl.

φ. cc xiiii.
sol.

φ. cc xv.
v. ii.
l. clxxxv.

φ. cc xvi.
x.
sol.

φ. cc xvii.
viii.
l. ccc xl.

φ. cc xviii.
x.
sol.

credidisti. beati quum uideret et crediderunt. Multa qui-
 dem & alia signa fecit in conspectu discipulorum suorum
 quae non scripta in libro hoc. Haec autem scripta sunt. ut cre-
 datis quia in se ipse filius dei. Et ut credentes uitam habeatis
 in nomine eius. **P**ostea manifestauit se iterum ad
 mare tiberiadae. manifestauit autem sic. Erant simul si-
 mon petrus & thomas quid dicit didrimus. & iacchanabel
 querae a cana galilaeae & filius zebedi & alii ex discipulis
 eius duo. Dicit eis simon petrus. uadite piscari. Dicunt ei.
Venimus & nos ita. Et exierunt & ascenderunt nauem. & illa
 nocte nihil prendiderunt. Mane autem iam facto stetit
 in sinu toro. Non cognouerunt discipuli quia in se ipse
 dicit ergo eis in se. Pueri nunc quid pulmentarium habetis.
Responderunt ei. Non. Dicit eis. Mitte in dexteram na-
 uis unguitam & inuenietis. Miserunt ergo. & iam non ue-
 lebant illud trahere a multitudine piscium. **D**icit
 ergo discipulus ille quem diligebat in petro. Dominus est.
Simon petrus cum audisset quia dominus est. tunicam succinxit se.
 erat enim nudus. & misit se in mare. Alii autem discipuli
 nauis uenerunt. Non enim longe erat a terra. sed

φ. cc. xxiiii.
viii
 l. xxx.

φ. cc. xxx.
x
 Sol.

pre

φ. ccxxv.
VIII
L. ccxxv.

quasi cubitis ducentis trahentes rete piscium. **V**tergo
descender intē terrā uider prunas positas. et pisce super
positū. & panem. Dicit eis ihs. Adfeste de piscibus. quos
p̄deditis nunc.

φ. ccxxvi.
VIII
L. ccxxvi.

Ascendit simon petrus. & traxit rete
interram. plenum magnis piscibus. centū quinquaginta
tribus. Et cū tamen eēt. non ē scissum rete.

φ. ccxxvii.
VIII
L. ccxxvii.

Dicit eis ihs.
Venite prandete. **E**t nemo audebat discumbentū in
terrogare eū tu quis es. Scientes quia dñs est. **E**t uenit
ihs & accepit panē & dāt eis. & pisces similiter.

φ. ccxxviii.
VIII
Sol.

φ. ccxxviii.
VIII
L. ccxxviii.

Hoc iam tertio manifestatus ē ihs discipulis suis. cum re-
surrexisset & amouisset. Cū ergo prandissent. **D**icit si-
mon petro ihs. Simon ioh̄s diligis me plus h̄is.

φ. ccxxix.
VIII
Sol.

φ. ccxxx.
VIII
L. ccxxx.

Dicit ei. **E**tiam dñe. tuis quia amore. **D**icit ergo pasce agnos
meos. **D**icit ei iterum. Simon ioh̄s diligis me.

φ. ccxxxviii.
VIII
L. ccxxxviii.

φ. ccxxxix.
VIII
Sol.

Ate illi. **E**tiam dñe. tuis quia amore. **D**icit ei. pasce
agnos meos. **D**icit ei tertio. Simon ioh̄s amas me.

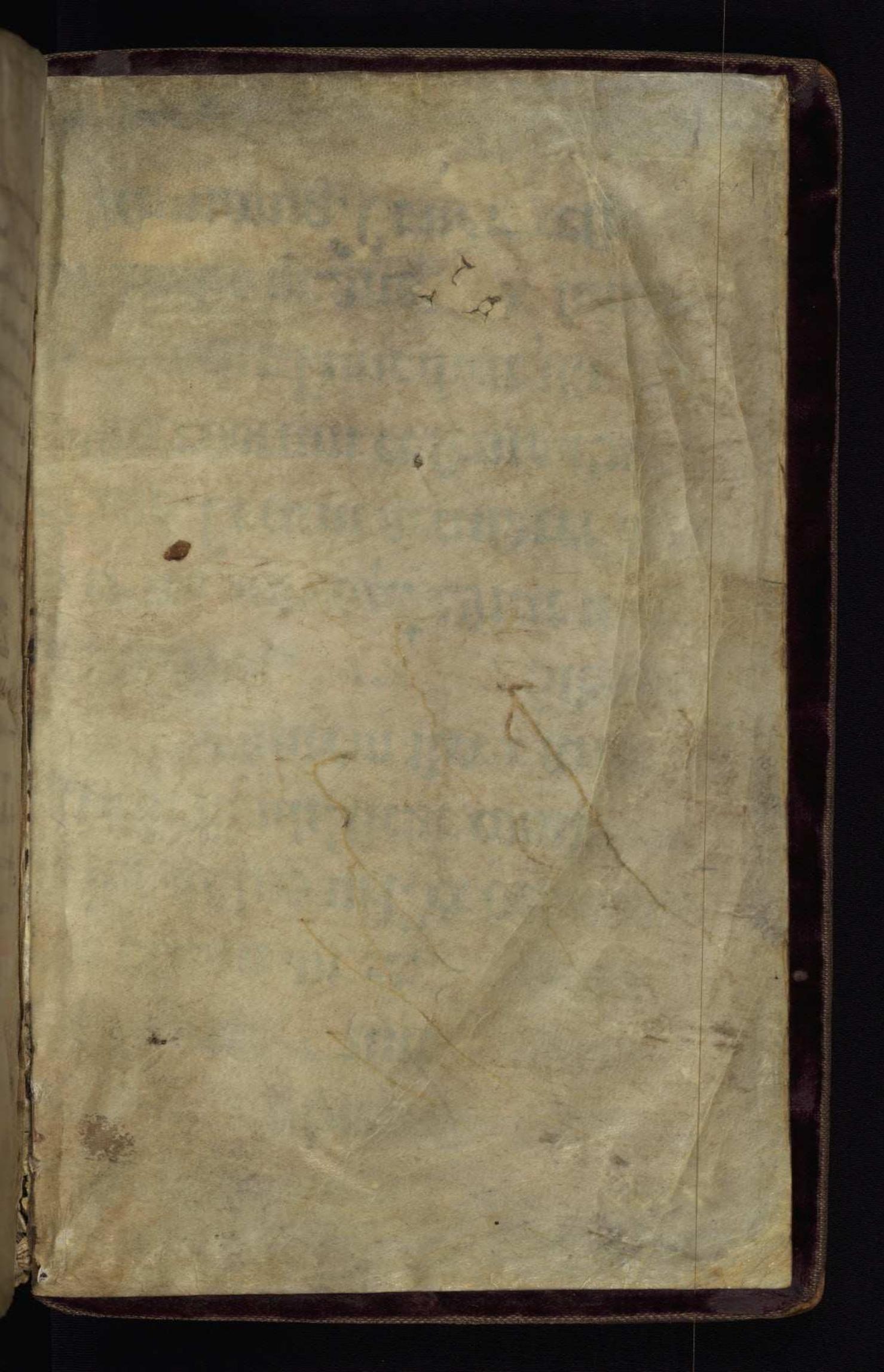
φ. ccxxxix.
VIII
Sol.

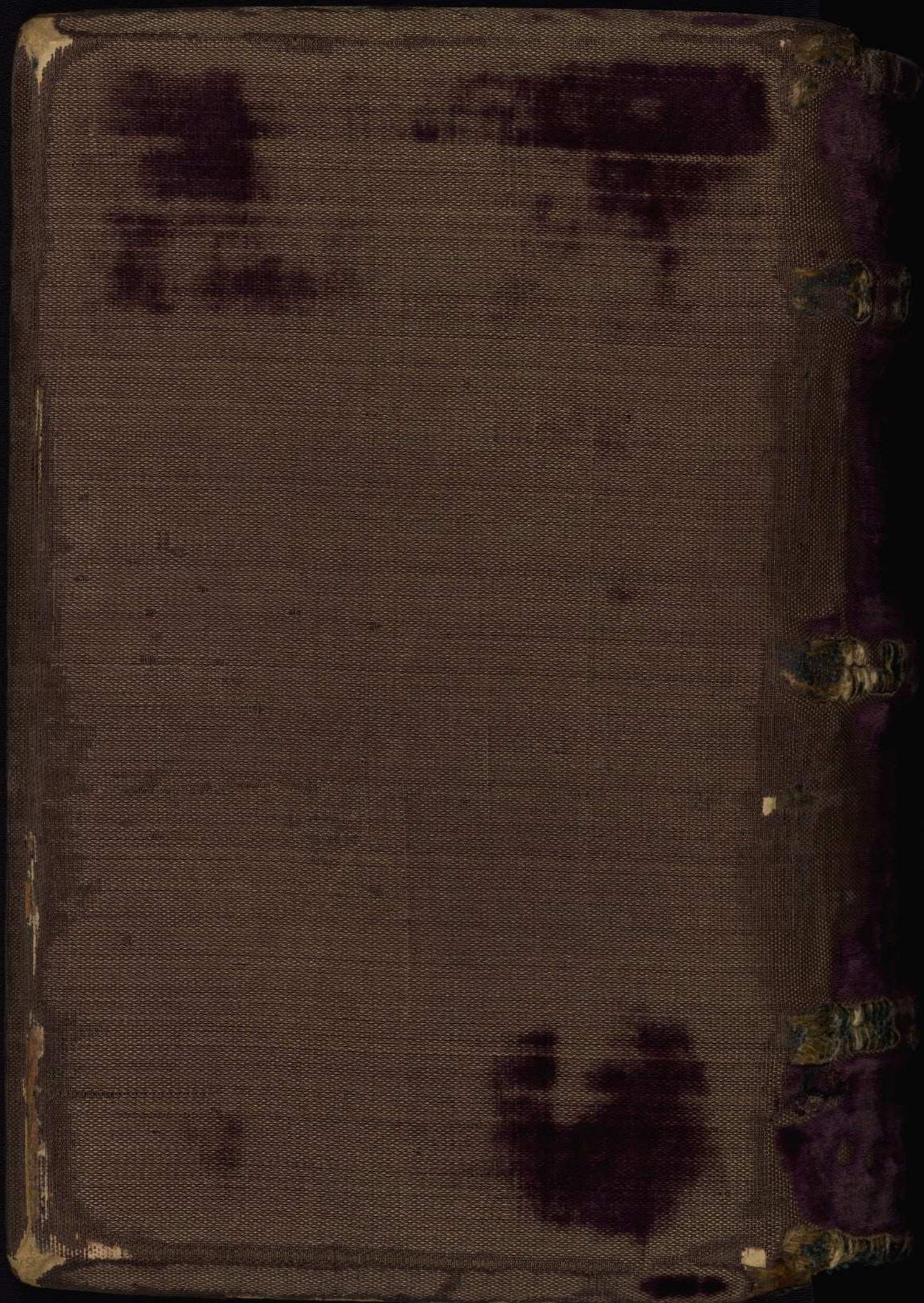
at

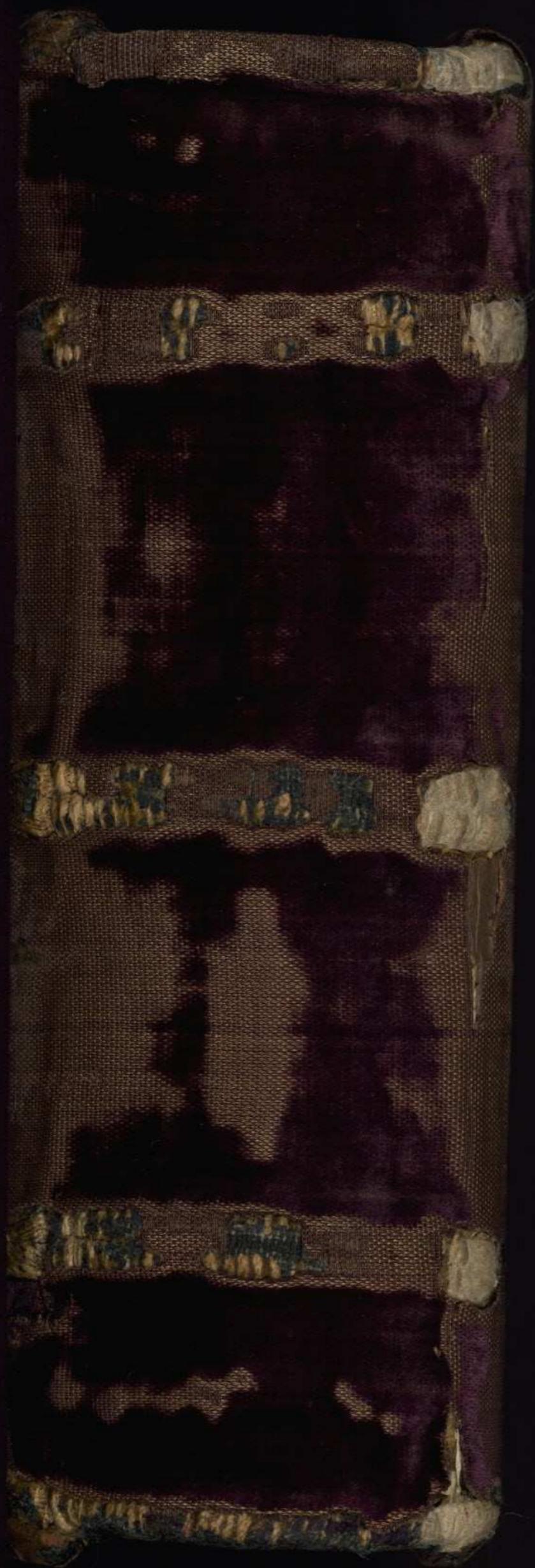
Contristatus ē petrus. quia dix̄ ei tertio amas me. &
dicit ei. Dñe. tu om̄is scis. tuis quia amore. **D**icit
ei. Pasce oues meas. **A**men. am̄ dico tibi. cū esses
iunior cingebas te. & ambulabas ubi uolebas.

φ. ccxxxviii.
VIII
L. ccxxxviii.

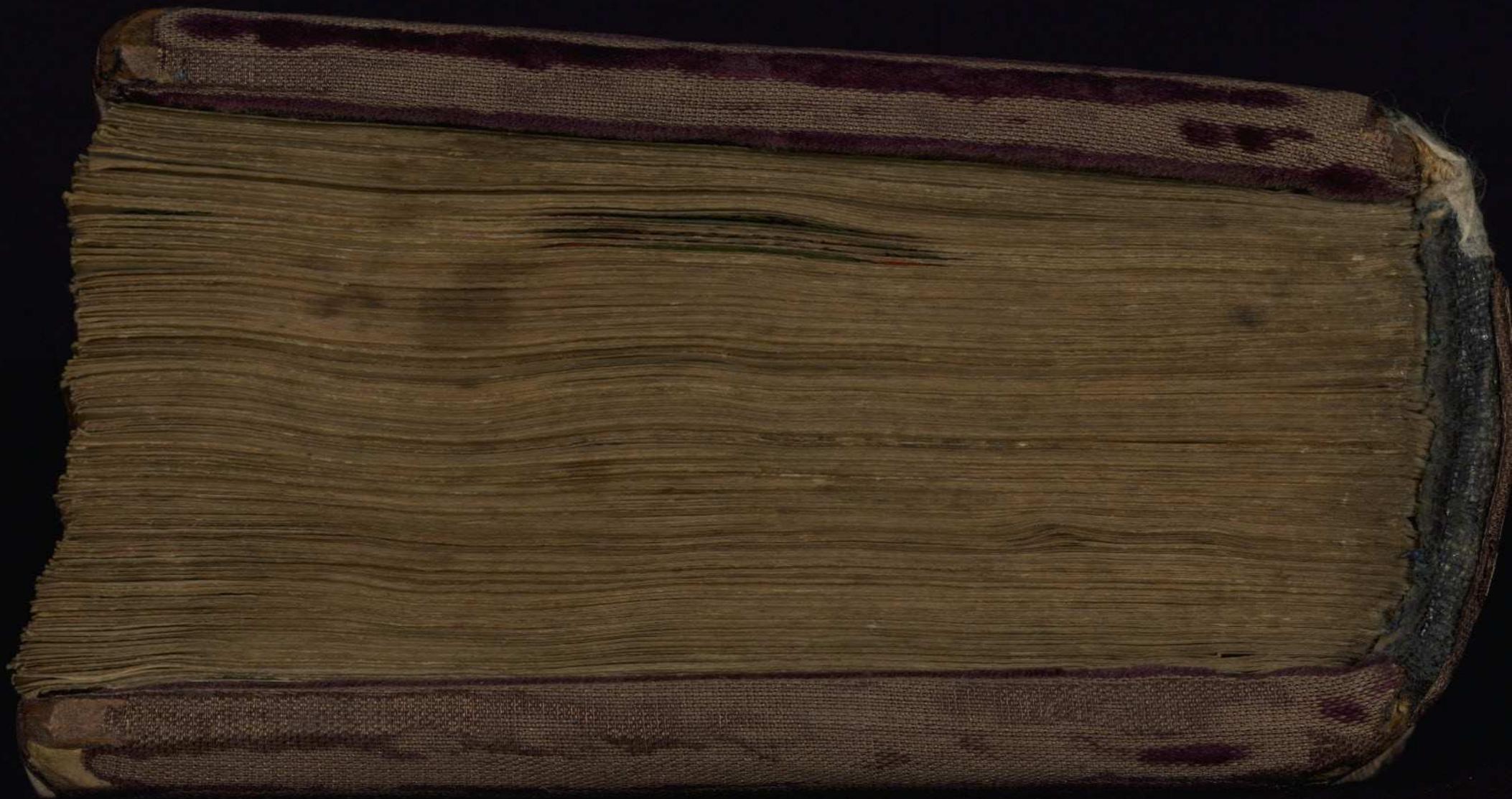
Cum autē senueris. extendes manus tuas & alius te circumdabit.
 & duces te quononius. Hoc autē dixit. significans quod morte
 clarificaturus eēt dñm. Et hoc cum dixisset. dicit ei.
 Sequere me. Conuersus petrus. uidit illū discipulum
 quem diligebat in se sequentem. qui et recubuit in seno
 suppectus eius. & dixit. Dñe. quis est qui tradit te.
 Hunc ergo cum uidisset petrus. dicit inū. Dñe. hic autē
 quid. Dicit ei in se. Sic uolo manere donec ue
 niam. quid ad te. Tunc sequere. Exiit ergo ser
 mo iste in se fr̄. qđ discipulus ille non moritur. Et
 non dixit ei in se. quia non moritur. Sed sic uolo
 manere donec ueniam. quid ad te. Hic est dis
 cipulus qui testamōm phibet debet. & scripsit hec
 testamōm quia uerum est. testamōm eius.
 Sunt autē & alia multa quae fecit in se. quae si scri
 bantur p̄singula. nec ipsum arbitror mundum
 capere eos qui scribendi sunt in libris. *CS.*
EXPLICIT EUANGELIUM
SECUNDUM IOHANNEM.

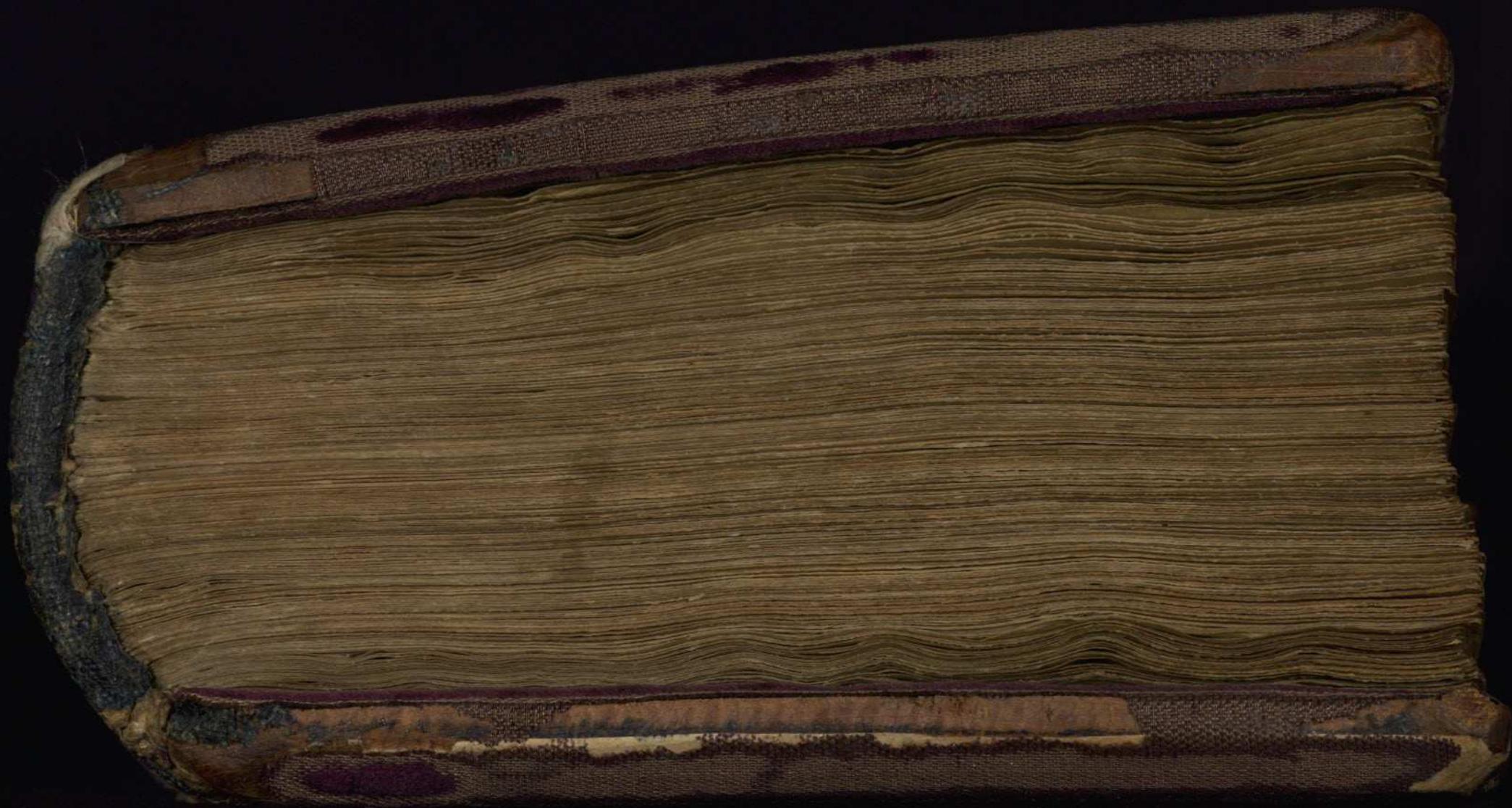

This document is a digital facsimile of a manuscript belonging to the Walters Art Museum, in Baltimore, Maryland, in the United States. It is one of a number of manuscripts that have been digitized as part of a project generously funded by the National Endowment for the Humanities, and by an anonymous donor to the Walters Art Museum. More details about the manuscripts at the Walters can be found by visiting The Walters Art Museum's website www.thewalters.org. For further information about this book, and online resources for Walters manuscripts, please contact us through the Walters Website by email, and ask for your message to be directed to the Department of Manuscripts.

The Walters Art Museum
600 N. Charles Street
Baltimore, Maryland
21201

<http://www.thewalters.org/>

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/legalcode>

Published 2009